

Vanda

VANDA STAD BOKSLUT 2024

STADSFULLMÄKTIGE 12.5.2025

VANDA STAD
BOKSLUT 2024

Stadsfullmäktige 12.5.2025

Pärmbild: Vandas materialbank, Vandaagens konsert 2024
Pärm: Kari Tervo, Informationen
Layouthandledning: Merja Koivula, Ekonomiservice
Översättning: Translatererna, Vanda stadskansli

VANDA STADS BOKSLUT 2024

Innehållsförteckning

1	VERKSAMHETSBERÄTTELSEN	1
1.1	AVGÖRANDE HÄNDELSER I VERKSAMHETEN OCH EKONOMIN	1
1.1.1	Stadsdirektörens översikt.....	1
1.1.2	Vanda stads förvaltning	3
1.1.3	Den ekonomiska utvecklingen på riksnivå och regionalt	7
1.1.4	Vanda stads verksamhetsmiljö och den ekonomiska utvecklingen	9
1.1.5	Vanda stads personal	27
1.1.6	Miljöfrågor	31
1.1.7	Andra icke finansiella aspekter	34
1.1.8	Uppskattning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna	35
1.2	REDOGÖRELSE FÖR ORDNANDET AV DEN INTERNA KONTROLLEN OCH RISKHANTERINGEN	41
1.3	HUR RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT BILDAS OCH VERKSAMHETEN FINANSIERAS	47
1.3.1	Hur räkenskapsperiodens resultat bildas.....	47
1.3.2	Finansiering av verksamheten	49
1.4	DEN FINANSIELLA STÄLLNINGEN OCH ÄNDRINGAR I DEN	51
1.5	TOTALA INKOMSTER OCH UTGIFTER BOKSLUTET 2024	57
1.6	KOMMUNKONCERNENS VERKSAMHET OCH EKONOMI	58
1.6.1	Samfund som ingår i koncernbokslutet.....	58
1.6.2	Koncernverksamhetens styrning.....	59
1.6.3	Betydande händelser som gäller koncernen	60
1.6.4	Årssammanfattning över Vanda stads största dotterbolag och utfallet av dotterbolagens mål.....	61
1.6.5	Utfallet av fastighetsbolagens mål	77
1.6.6	Utvärdering av koncernens sannolika utveckling i framtiden.....	79
1.6.7	Redogörelse för hur koncernövervakningen ordnats.....	80
1.6.8	Koncernbokslutet och dess nyckeltal.....	82
1.7	BEHANDLINGEN AV RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	86
2	BUDGETENS UTFALL	87
2.1	MÅLENS UTFALL	87
2.2	UTFALLET AV ANSLAG OCH BERÄKNADE INKOMSTER	114
2.2.1	Driftsekonomin utfall.....	114
2.2.2	Tablå över budgetutfallet i resultaträkningsdelen 2024	174
2.2.3	Utfallet av investeringarna	176
2.2.4	Finansieringsdelens utfall	184
2.2.5	Sammandrag över utfallet av anslag och beräknade inkomster.....	185
3	BOKSLUTSKALKYLER	186
3.1	VANDA STADS RESULTATRÄKNING	186
3.2	VANDA STADS FINANSIERINGSANALYS	187
3.3	VANDA STADS BALANSRÄKNING	188
3.4	VANDA STADS KONCERNRESULTATRÄKNING	190
3.5	VANDA STADS KONCERNFINANSIERINGSANALYS	191
3.6	VANDA STADS KONCERNBALANSRÄKNING	192
4	BOKSLUTETS NOTER	194
4.1	NOTER SOM GÄLLER UPPGÖRANDET AV BOKSLUTET	194
4.1.1	Noter som gäller uppgörandet av stadens bokslut	194
4.1.2	Noter som gäller uppgörandet av koncernbokslutet	196
4.2	NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN	199
4.3	NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN	204
4.3.1	Noter till balansräkningens aktiva	204
4.3.2	Noter till balansräkningens passiva	209
4.4	NOTER SOM GÄLLER SÄKERHETER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER	213
4.5	NOTER SOM GÄLLER PERSONALEN, REVISORNS ARVODEN OCH TRANSAKTIONER MED INTRESSETER	220

5	SÄRREDOVISADE BOKSLUT	224
5.1	BOKSLUT FÖR ÖVRIGA SÄRREDOVISADE ENHETER	224
5.1.1	<i>Fastighetsfondens bokslutskalkyler</i>	224
5.1.2	<i>Bokslutskalkyl för Skadefonden</i>	226
5.2	FONDERNAS INVERKAN PÅ STADENS EKONOMI	227
5.3	ANDRA SÄRREDOVISADE KALKYLER	229
6	FÖRTECKNINGAR OCH REDOGÖRELSE	231
6.1	BOKFÖRINGSBÖCKER OCH REDOGÖRELSE FÖR FÖRVARING AV BOKFÖRINGEN	231
6.2	FÖRTECKNING ÖVER VERIFIKATIONSTYPER	232
6.3	KALKYLSCHEMAN FÖR NYCKELTAL	233
7	UNDERTECKNING AV BOKSLUTET OCH BOKSLUTSANTECKNING	235

1 Verksamhetsberättelsen

1.1 Avgörande händelser i verksamheten och ekonomin

1.1.1 Stadsdirektörens översikt

År 2024 har inflationen i Finland och euroområdet avtagit kraftigt, vilket möjliggjort en sänkning av räntorna. Trots detta var utvecklingen för samhällsekonomin i Finland långsam och Finlands BNP sjönk enligt FM:s prognos med 0,3 procent år 2024. Den långsamma tillväxten syns bland annat i att arbetslöshetsgraden haft en växande trend, som tilltog särskilt i slutet av 2024. Enligt Finlands Banks ekonomiska prognos kommer ekonomin att börja växa långsamt 2025, även om arbetslösheten väntas fortsätta att försämrats. Prognosen är mycket osäker. De geopolitiska spänningarna är betydande. Rysslands anfallskrig mot Ukraina fortsätter och läget i Mellanöstern är osäkert. Ett eventuellt handelskrig mellan USA och EU är också av betydelse.

Enligt de bokslutsutvärderingar som genomförts av Statistikcentralen var räkenskapsperiodens sammantagna resultat för kommunerna och samkommunerna på det finländska fastlandet cirka 1,1 miljarder på plus år 2024. I resultatet ingår dock avvikande poster, bolagiseringar och försäljning av egendom, som förbättrade resultatet med 0,3 miljarder euro. Mätt med verksamhetens och investeringarnas kassaflöde uppvisar den kommunala ekonomin ett underskott på -0,5 miljarder euro. Sammantaget minskade kommunernas intäkter av kommunalskatterna med 3,3 procent och samfundsskatteinkomsterna med 14 procent. Minskningen påverkades av att de s.k. skatteeftersläpningarna i anslutning till välfärdsområdesreformen slopades samt av den allmänna konjunkturen. Fastighetsskatteinkomsterna ökade med 6,7 procent på grund av höjningen av de lagstadgade nedre gränserna för fastighetsskattesatserna. Statsandelarna sjönk med 6,6 procent när de slutliga kalkylerna över överföringen av social- och hälsovården preciserades. I kommunerna och samkommunerna gjordes investeringar för 4,8 miljarder euro. Lånestocken för kommunerna och samkommunerna på det finländska fastlandet ökade med cirka 0,7 miljarder euro och uppgick i slutet av år 2024 till cirka 20,6 miljarder euro.

Stadens markförsäljningsinkomster samt totalinkomsterna av försäljningen av fastighets- och bostadsegendom uppvisade en dämpad utveckling på grund av det svaga marknadsläget. I bakgrunden finns den låga efterfrågan på bostäder och bostadsbyggandets nästan totala stagnation. Stadens verksamhetskostnader ökade mer än väntat i synnerhet på grund av den höga kostnadsnivån för inhyrd personal inom småbarnspedagogiken och den höga nivån på arbetsmarknadsstödet kommunandel. I verksamhetskostnaderna bokfördes också negativa poster av engångskaraktär.

Stadens skatteinkomster minskade år 2024 med över 8 procent jämfört med året innan. Minskningen av skatteinkomsterna beror i huvudsak på att de s.k. skatteeftersläpningarna i anslutning till välfärdsområdesreformen slopades, men också den allmänna ekonomiska konjunkturen hade en betydande inverkan. De skatteinkomstredovisningar som staden fick försvagades med hela 27 miljoner euro jämfört med prognoserna för hösten 2023. Det svaga konjunkturläget inom bostadsbyggandet påverkade särskilt skatteinkomstutvecklingen i Vanda både genom kommunalskatterna och samfundsskatterna.

Vanda stads bokslut för 2024 uppvisar ett underskott på 61,3 miljoner euro för räkenskapsperioden. Stadens bruttoinvesteringsutgifter uppgick till 149,6 miljoner euro och investeringarnas självfinansieringsandel till 147,5 miljoner euro. Då årsbidraget var 58,8 miljoner euro blev procentsatsen för investeringar genom intern finansiering 40. År 2024 ökade stadens externa lånestock med 70 miljoner euro, varvid staden i slutet av året hade externa lån på 861 miljoner euro.

År 2024 överskred Vandas invånarantal gränsen på 250 000 invånare. Tillväxttakten avmattades något jämfört med året innan, men under året ökade stadens folkmängd ändå med omkring 4 000 personer, särskilt på grund av invandring. Migrationen inom landet uppvisade fortfarande ett negativt resultat för Vanda, men betydligt mindre än året innan. Arbetslösheten försämrades särskilt mot slutet av året och var vid årsslutet 1,1 procentenheter högre än året innan.

Långtidsarbetslösheten fortsatte att öka under hela året. Cirka 1 000 nya bostäder färdigställdes, vilket är mindre än en tredjedel jämfört med de föregående årens nivå. Antalet nya bostäder låg kvar på bottensiffrorna och var bara 400. Detta innebär att bostadsproduktionen i Vanda inte kommer att öka nämnvärt under de närmaste två åren.

År 2024 var Vanda stads 50-årsjubileum, vilket syntes i stor omfattning i stadens verksamhet. Jubileumsårets tema var Hemma i Vanda.

I slutet av året undertecknades ett nytt 12-årigt MBT-avtal för Helsingforsregionen för 2024–2035. I avtalet förbinder sig staten att stå för 30 procent av Vandas pårans byggkostnader. Statens finansieringsandel består av direkt statlig finansiering samt statlig marköverlåtelse till Vanda. I avtalet förbinder sig Vanda å sin sida till cirka 1 650 nya bostäder per år. På längre sikt är målet att öka antalet till 2 720 bostäder årligen.

Vandaspåran är den största investeringen i stadens historia. Inom projektet genomfördes under 2024 en konkurrensutsättning av allianser och ett alliansavtal ingicks. Därefter inleddes en utvecklingsfas där planerna och kostnaderna preciseras. Målet är att byggandet ska kunna inledas sommaren 2025.

I början av 2025 genomfördes reformen av arbets- och näringstjänsterna (TE2024), en av de största förändringarna inom kommunsektorn. I och med reformen överfördes arbetskraftsservicen, livskraftstjänsterna och integrationsservicen permanent från staten till kommunerna. Överföringen bereddes i ett omfattande samarbete med stadens olika enheter, och samarbetsmodeller skapades på huvudstadsregionsnivå. Överföringen av kunder och personal inom Vandas sysselsättningsområde genomfördes kontrollerat i början av 2025.

Den budget för år 2025 som Vanda stadsfullmäktige godkände i november 2024 baserar sig på ett underskott på -49,9 miljoner euro under räkenskapsperioden. Budgeten för 2025 innehåller en nettopplåningsreserv på 203 miljoner euro. Lånereserveringen växer särskilt på grund av stadens ökade grundinvesteringar, investeringen i Vandaspåran, den tillfälliga minskningen av markförsäljningsintäkter och den svaga skatteinkomstutvecklingen. Investeringen i Vandaspåran och den svaga kommunala ekonomin kommer att öka stadens lånebelopp avsevärt under de kommande åren.

Kommunernas reformarbete vad gäller statsandelarna pågår och målet är att det nya statsandelssystemet används från och med början av 2027. Det här kan ha betydande kommunvisa följder jämfört med det nuvarande systemet. Vidare planerar regeringen en fastighetsskattereform där fastigheternas beskattningsvärden justeras. Det finns också planer på bland annat en totalreform av lagen om utkomststöd, som om den genomförs kan ha stora konsekvenser för den kommunala ekonomin.

Den allmänna ekonomiska utvecklingen väntas börja stiga under 2025, men å andra sidan beräknas arbetslösheten öka ytterligare. Bostadsmarknaden förutspås återhämta sig, men när det gäller bostadsbyggande väntas ännu ingen större förändring under 2025. Att få nya bostäder färdigställs kan bromsa upp migrationen och stadens befolkningstillväxt under de närmaste åren.

Vanda stads ekonomi måste balanseras långsiktigt under de följande åren. Under 2025 inleds, som en del av beredningen av den nya strategin och som en del av budgetprocessen 2026, en strukturstärkning av utgifterna och inkomsterna, där alla stadens verksamhetsområden och deras funktioner går igenom. Vid granskningen bedöms om staden gör de rätta sakerna med rätta prioriteringar samt hur man gör och genomför saker och ting. Också beredningen och helheten av investeringar går igenom. Samtidigt bedöms också utvecklingsutsikterna för den allmänna ekonomiska utvecklingen, den kommunala ekonomin och Vandas ekonomi samt behoven i eurosummor av att balansera stadens ekonomi under den kommande fullmäktigeperioden.

Pekka Timonen, Stadsdirektör

1.1.2 Vanda stads förvaltning

Stadsfullmäktige 31.12.2024

Samlingspartiet

Ahokas Siri
Aura Anssi
Hakala Heli
Iivarinen Oskari
Kaiju Susanna
Kanerva Sami
Kasonen Mika
Kivimäki Otso
Lehmuskallio Paula
Multala Sari
Norres Lasse
Orlando Carita
Orpana Anitta
Phull Manav
Raja-aho Maarit
Rokkanen Sakari
Siniketo-Pietilä Katja

Finlands socialdemokratiska parti

Abdi Faysal
Eklund Tarja
el Issaoui Naima
Hall Anu
Kaukola Ulla
Kiljunen Kimmo
Kähärä Sirkka-Liisa
Letto Pirkko
Lindtman Antti
Räsänen Minna
Sainio Jari
Sodhi Ranbir
Stirkkinen Matilda
Särkelä Jussi
Tamminen Ida

Sannfinländarna

Hartikainen Janne
Järä Juha
Karhu Suvi
Kärki Niilo
Lundell Kai-Ari
Niikko Mika
Saimen Tuukka
Suoniemi Juha
Virkamäki Pekka
Weckman Markku

Gröna förbundet

Friman Reija
Kaimio Tuire
Kauppinen Sirpa
Norrena Vaula
Rautavaara Maija
Rämö Eve
Tawasoli Eva
Valtanen Hanna
Viilo Mikko

Vänsterförbundet

Demiri Funda
Eerola Antero
Saramo Jussi
Sillanpää Minttu

Centern i Finland

Luukkala Pirjo
Tikkanen Eeva

Kristdemokraterna i Finland

Jääskeläinen Jouko
Tuomela Tiina

Rörelse Nu

Nummela Nina
Vacker Marjo

Svenska folkpartiet i Finland

Karlsson Patrik
Åstrand Stefan

Andra

Dehghan Milad

Stadsfullmäktiges ordförande

Ordförande	Tahvanainen Säde (SDP)
I vice ordförande	Kaira Lauri (SAML)
II vice ordförande	Aidanjuuri Tanja (PS)

Stadsstyrelsen 31.12.2024**Samlingspartiet**

Kasonen Mika
Orpana Anitta
Raja-aho Maarit

Finlands socialdemokratiska parti

Abdi Faysal
Räsänen Minna
Tammi Visa

Sannfinländarna

Lundell Kai-Ari
Suoniemi Juha

Gröna förbundet

Rämö Eve
Valtanen Hanna

Kristdemokraterna i Finland

Tuomela Tiina

Vänsterförbundet

Karinen Ville

Stadsstyrelsens ordförande:

Ordförande	Rokkanen Sakari (Kok.)
I vice ordförande	Kaukola Ulla (SDP)
II vice ordförande	Niikko Mika (PS)

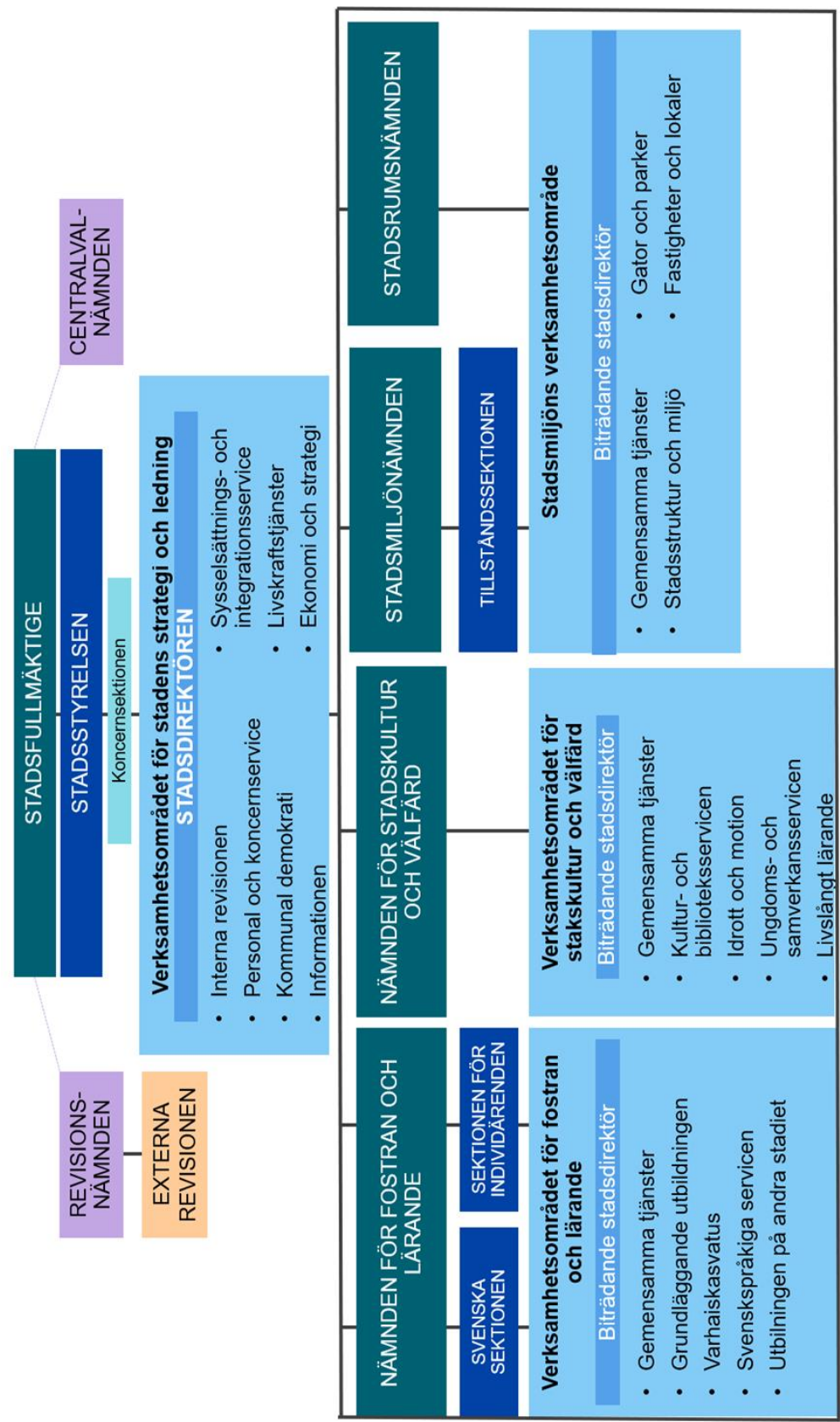
Föredragande (31.12.2024)

Stadsdirektör Pekka Timonen

Redovisningsskyldiga (31.12.2024)

Stadsdirektör Pekka Timonen
Biträdande stadsdirektör Katri Kalske
Biträdande stadsdirektör Tero Anttila
Biträdande stadsdirektör Riikka Åstrand

Vanda stads organisation 2024

1.1.3 Den ekonomiska utvecklingen på riksnivå och regionalt

Samhällsekonomin i Finland utvecklades långsamt under 2024. Under årets tredje kvartal ökade tillväxten jämfört med året innan, men bara med 0,3 procent. Finansministeriet förutspår en minskning av BNP med 0,3 procent för hela 2024.

Inflationen som har ökat snabbt under de senaste åren har nu avtagit. I december var inflationen i Finland endast 0,7 procent. Samtidigt låg inflationen i euroområdet på 2,4%. Den avtagande inflationen har gjort det möjligt att sänka räntorna. I januari 2024 var 12 månaders euribor 3,6 procent. Fram till januari 2025 hade 12 månaders euribor sjunkit till cirka 2,5 procent, en minskning med över en procentenhet. Inflationen i euroområdet väntas närma sig två procent, dvs. ECB:s inflationsmål. Detta stöder en ännu lägre räntenivå och skapar förutsättningar för att investeringarna och byggandet åter ska börja öka.

Den långsamma tillväxten syns bland annat som en stigande trend i arbetslösheten. Trenden för arbetslösheten var 7,8 procent i januari 2024. I december hade den stigit till 8,9 procent. Arbetslöshetstrenden var densamma också i november. Det är dock för tidigt att säga om ökningen av arbetslösheten har avstannat helt. En uppföljning av antalet konkurser skulle kunna tyda på att det värsta kan vara över. Den glidande årssumman för konkurser uppgick i januari 2024 till 3 306 och i december till 3 484 företag. Som högst var den glidande årssumman dock i oktober, då den var 3 521.

Den ekonomiska recessionen syns i hela Nyland. I slutet av december 2024 fanns det 196 510 arbetslösa arbetssökande i Nyland. Det totala antalet arbetslösa steg till 10,4 procent från året innan. Ökningen har varit snabbare än i hela landet i genomsnitt. I december 2024 var arbetslöshetsgraden i Nyland 11,7 %.

Finlands Banks ekonomiska prognos utlovar en långsam ekonomisk tillväxt. För 2025 förutspås en tillväxt på 0,8 procent och för 2026 redan en tillväxt på 1,8 procent. Det är dock anmärkningsvärt att arbetslösheten enligt Finlands Banks prognos väntas öka ännu 2025.

I sin helhet betonar Finlands bank osäkerheten i prognosen. De geopolitiska spänningarna är betydande. Kriget i Ukraina fortsätter och läget i Mellanöstern är osäkert. Ett eventuellt handelskrig mellan USA och EU är också av betydelse. USA är en av Finlands viktigaste handelspartner, så eventuella tullhöjningar skulle störa den ekonomiska återhämtningen i Finland. Enbart möjligheten till ett handelskrig kan öka osäkerheten och t.ex. fördröja investeringarna.

Samtidigt planeras dock ett betydande antal investeringar i bl.a. datorhallar och grön omställning i Finland. De ovan nämnda osäkerhetsfaktorerna bidrar för sin del till att påverka om dessa investeringar genomförs i praktiken.

Den offentliga ekonomin

Den finska statens ekonomi uppvisar ett stort underskott. Enligt finansministeriet är underskottet i de offentliga finanserna i förhållande till BNP 4,2 procent 2024. För 2025 beräknas underskottet minska till 3,5 procent. Finlands Bank förutspår att underskottet kommer att sjunka under 3 procent först 2027. Underskottets storlek beror naturligtvis också på hur Finlands ekonomiska tillväxt inleds under de kommande åren. Under de närmaste åren kommer det dock inte att bli några större lättnader i fråga om de utmaningar som de offentliga finanserna står inför. Staten har vidtagit anpassningsåtgärder för att minska underskottet. På kort sikt kan dock anpassningsåtgärderna bromsa återhämtningen.

Enligt Statistikcentralens bokslutsutvärderingar var räkenskapsperiodens sammantagna resultat för kommunerna och samkommunerna i Fastlandsfinland positivt och uppgick till cirka 1,1 miljarder euro 2024. I resultatet ingår dock undantagsposter, såsom försäljning av andelar i energibolag samt bolagisering, som förbättrade resultatet med cirka 300 miljoner euro. Kommunernas skatteinkomster minskade med cirka 500 miljoner euro jämfört med 2023 bland annat på grund av att de skatteeftersläpningar som hänför sig till social- och hälsovårdsreformen slopades.

Enligt bokslutsutvärderingarna var räkenskapsperiodens resultat negativt i 80 kommuner, medan det var negativt i 49 kommuner år 2023. I kommunerna och samkommunerna gjordes investeringar för 4,8 mrd. euro. Kommunernas lånestock ökade med cirka 720 miljoner euro och uppgick i slutet av 2024 till cirka 20,6 miljarder euro. Enligt Kommunförbundets och finansministeriets prognoser försämras den kommunala ekonomins utveckling och fram till 2028 förutspås kommunernas lånestock öka till 26,8 miljarder euro.

Utvecklingen i Nyland och Helsingforsregionen

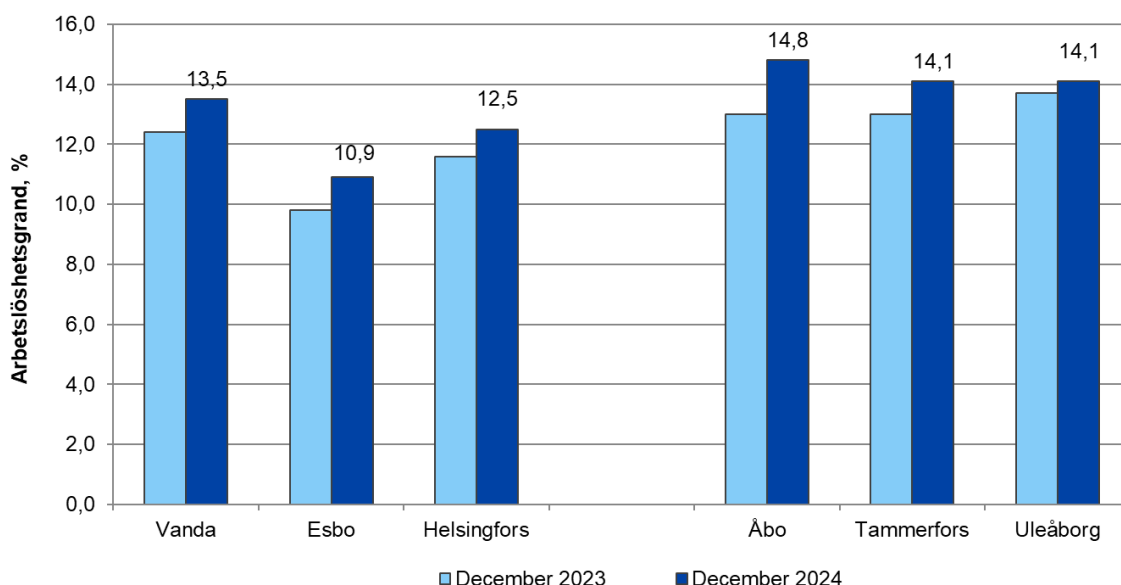
Enligt Statistikcentralens preliminära uppgifter hade Nyland 1 783 165 invånare i slutet av 2024. Befolkningsökningen i regionen var kvantitativt sett störst bland landskapen i Finland. Under 2024 ökade befolkningen i Nyland med totalt cirka 23 600 personer. Även relativt sett var tillväxten i området snabbare än i de övriga landskapen. Befolkningsökningen var 0,6 procent i hela landet, medan den i Nyland var 1,3 procent. Näst mest växte Birkaland (6 200 personer, 1,2 procent) och Egentliga Finland (4 000 personer, 0,8 procent).

Enligt preliminära uppgifter fick Nyland år 2024 cirka 5 500 nya invånare via den inhemska migrationen, vilket om det förverkligas skulle vara 2 000 fler än år 2023. Även om inflyttningsöverskottet från utlandet var cirka 6 000 personer mindre än 2023, fick Nyland cirka 16 200 nya invånare via migrationen från utlandet 2024. Inflyttningsöverskottet i regionen som helhet (21 700 personer) var klart större än i de övriga landskapen. Näst störst var inflyttningsöverskottet i Birkaland (7 300 personer) och i Egentliga Finland (5 600 personer).

Arbetslösheten har ökat i Nyland. Från december 2023 till december 2024 har arbetslösheten i regionen stigit från 10,8 procent till 11,7 procent. I december 2024 var arbetslösheten i regionen lägst i Ingå (5,4%) och högst i Högfors och Vanda (båda 13,5%). Under året ökade arbetslösheten mest i Grankulla (+1,5 procentenheter) och arbetslösheten minskade mest i Ingå, där minskningen var -0,9 procentenheter.

Ökningen av arbetslösheten syns också i landets sex största städer, där arbetslösheten har ökat i alla städer sedan år 2023. I december 2024 var arbetslösheten lägst i Esbo (10,9 %) och högst i Åbo (14,8 %). Under året var ökningen av arbetslösheten störst i Åbo (+1,8 procentenheter) och minst i Uleåborg (+0,4 procentenheter). I de sex största städerna fanns det i december 2024 fler arbetslösa under 25 år och långtidsarbetslösa än vid motsvarande tidpunkt 2023.

Figur 1: Arbetslöshetsgrad (%) i Vanda och de övriga stora städerna 2023 och 2024

Källa: ANM, uppdaterad 23.1.2025

1.1.4 Vanda stads verksamhetsmiljö och den ekonomiska utvecklingen

Vandas befolkning ökade med 4 000 invånare

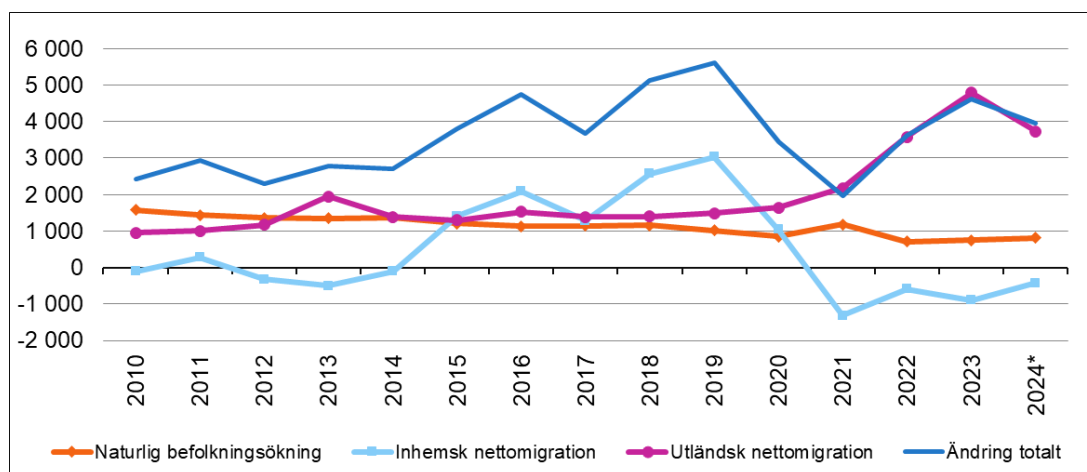
Enligt statistikcentralens förhandsuppgifter uppgick Vandas invånarantal till 251 405 i slutet av år 2024. Befolkningen ökade med 3 960 invånare (1,6%), vilket är 660 färre än 2023. Även om befolkningstillväxten var mindre än året innan, steg den till en högre nivå än åren 2020–2022. Vanda är Finlands fjärde största stad och skillnaden till Tammerfors som ligger på tredje plats var cirka 9 000 invånare.

Bakom ökningen ligger fortfarande invandringen, och enligt förhandsuppgifterna fick Vanda ett inflyttningsöverskott på 3 700 personer. Detta skulle vara Vandas näst största inflyttningsöverskott från utlandet. Det är dock ganska långt från rekordåret 2023, då inflyttningsöverskottet från utlandet steg till 4 800 personer.

Den inhemska nettomigrationen var däremot negativ, eftersom det flyttade 420 fler personer från Vanda till andra delar av Finland än vad det flyttade från andra delar av Finland till Vanda. Även om den inhemska nettomigrationen var negativ med 420 personer, var det mindre än under de tre föregående åren. Jämfört med 2023 var det inhemska utflyttningsöverskottet hälften mindre.

År 2024 föddes något mindre än 2 500 barn i Vanda och närmare 1 700 personer dog. Även om den naturliga befolkningstillväxten var något högre än under åren 2022–2023, förblev den ändå låg (+815).

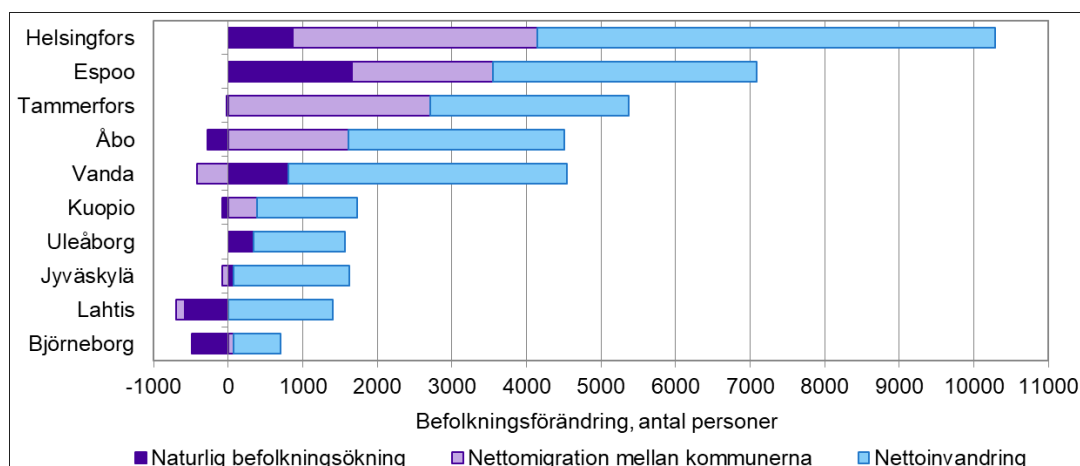
Figur 2: Befolkningsändringen i Vanda åren 2010–2024 (2024*är förhandsuppgift)

Källa: Statistikcentralen, uppdaterats 23.1.2025

Av de tio största städerna ökade befolkningen enligt förhandsuppgifterna mest i Helsingfors, med 10 100 invånare. På andra, tredje, fjärde och femte plats i fråga om befolkningstillväxten kom Esbo (7 000), Tammerfors (5 300), Åbo (4 200) och Vanda (4 000). Endast Helsingfors, Esbo och Uleåborg hade tillväxt inom alla delområden av befolkningsutvecklingen, dvs. den naturliga befolkningsökningen, nettomigrationen mellan kommunerna samt nettoinvandringen.

Av alla kommuner i Finland var den inhemska flyttningsrörelsen mest på minus i Villmanstrand (-685), men Kajana och Vanda låg inte långt efter med ett utflyttningsöverskott på över 400 personer. Av de tio största städerna var det bara Vanda, Lahtis och Jyväskylä som förlorade invånare till andra delar av Finland. Invandringen ökade i sin tur befolkningen i alla större städer.

Figur 3: Preliminära uppgifter om befolkningsförändringen i de tio största städerna 2024*

Källa: Statistikcentralen, uppdaterats 23.1.2025

Företagsekonomi minskade

Inom hela Vanda stads område ökade den sammanlagda omsättningen för alla näringsgrenar med 0,5 procent 2023. Under första kvartalet 2024 sjönk omsättningen med 6,2 procent, under andra kvartalet med 2,5 procent och under tredje kvartalet med 0,3 procent från året innan.

På årsnivå består uppskattningsvis knappt hälften av omsättningen i Vanda stads område av omsättningen från företag inom parti- och detaljhandeln. Den andel av omsättningen som företag inom övriga tjänster producerar är knappt en tredjedel av helheten. Företagens relativa andel av den omsättning som företag inom industrin producerar är cirka en knapp sjundedel och inom byggbranschen cirka en elftedel. I omsättningen har de övriga tjänsternas relativa betydelse ökat kraftigt i Vanda under de senaste åren. Handelns relativa betydelse har däremot samtidigt klart minskat. Industrins relativa betydelse har varit oförändrad under de senaste åren, medan byggandets betydelse har minskat något.

Lönesummans struktur enligt näringsgren skiljer sig något. Med lönesumma avses det sammanlagda summan av de löner som betalats i ekonomin eller inom någon av dess sektorer. Företag inom parti- och detaljhandeln betalar cirka en femtedel av den lönesumma som betalats i hela Vandas område. Andelen lönesumma som betalas av övriga företag inom servicesektorn är knappt två femtedelar av helheten. Industrins andel är uppskattningsvis 14 procent och byggandets 11 procent av den lönesumma som betalats ut i hela området. Övriga sektorer som inte klassificeras här har en andel på cirka 17 procent av den lönesumma som betalats inom hela Vandas område. Hit hör bland annat offentlig förvaltning och utbildning.

När det gäller lönesumman har de övriga tjänsternas relativa betydelse stadigt stärkts inom Vandas område under de senaste åren, medan industrins, byggandets och handelns betydelse som betalare av lönesumman samtidigt relativt sett har minskat något.

Det bör beaktas att de ovan presenterade uppskattningarna av omsättningens och lönesummans andelar av helheten är uppskattningar. Summorna i euro för basåret 2021 är slutliga på årsnivå, men för nyare år är summorna uppskattningar och uppdateras när basåret uppdateras. De uppskattningar som använts här har beräknats utifrån årssumman för perioden 10/2023–09/2024.

Sett till näringsgren ökade omsättningen för övriga företag inom servicenäringsen i Vanda med 2,1 procent under de tre första kvartalen 2024 jämfört med motsvarande period året innan. Omsättningen inom den övriga servicenäringsen i Vandas område kan mycket väl fortsätta att öka ännu till slutet av 2024 och över årsskiftet till och med in i 2025. Detta framgår bland annat av den tydliga ökningen av antalet inhemska och utländska övernattningar i Vanda vid utgången av 2024 jämfört med motsvarande period

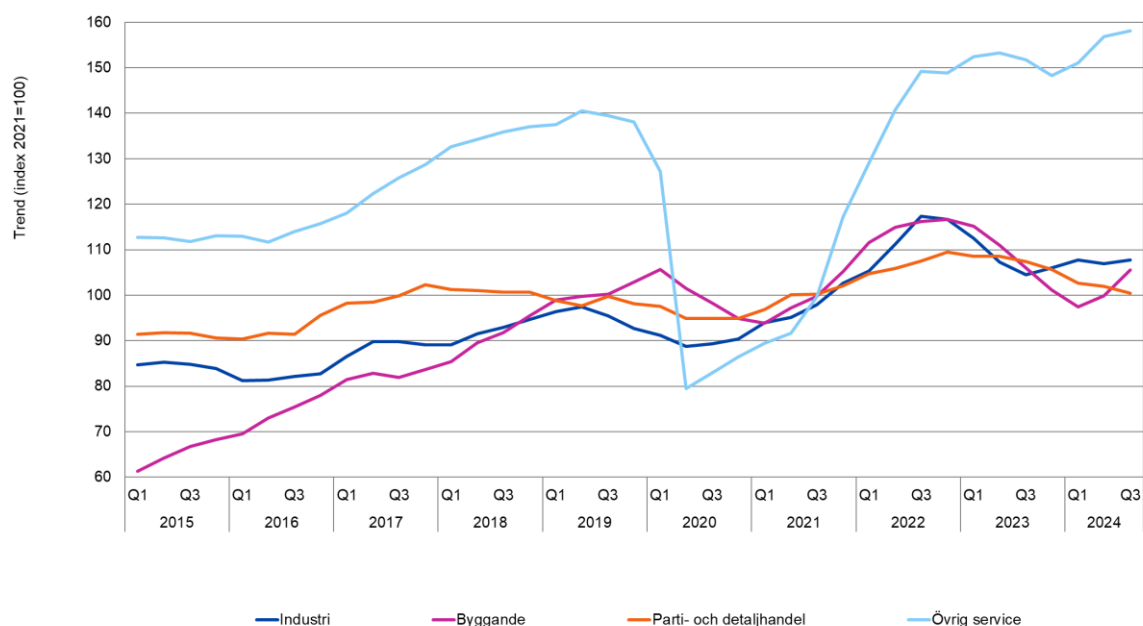
året innan. Detta torde delvis förklaras av att det sammanlagda antalet resenärer som anlänt och rest iväg via Helsingfors–Vanda också under sista kvartalet 2024 var klart större än under samma period året innan.

Under de tre första kvartalen var omsättningen för företag inom industribranschen på samma nivå som under samma period året innan. Den största nedgången under denna period skedde inom byggverksamheten, där omsättningen minskade med över åtta procent jämfört med motsvarande period året innan. Till detta bidrog framför allt det faktum att i synnerhet bostadsbyggandet stannade av nästan helt i Vanda och även i Finland under 2024. Också annat byggande än bostadsbyggande avtog i Vanda mot slutet av 2024. Inom parti- och detaljhandeln var minskningen av omsättningen över sex procent. Detta beror bland annat på konsumenternas svaga förtroende för den framtida ekonomiska situationen i landet. Som en följd av detta har bland annat beslut om köp av varaktiga konsumtionsvaror ofta skjutits på framtiden.

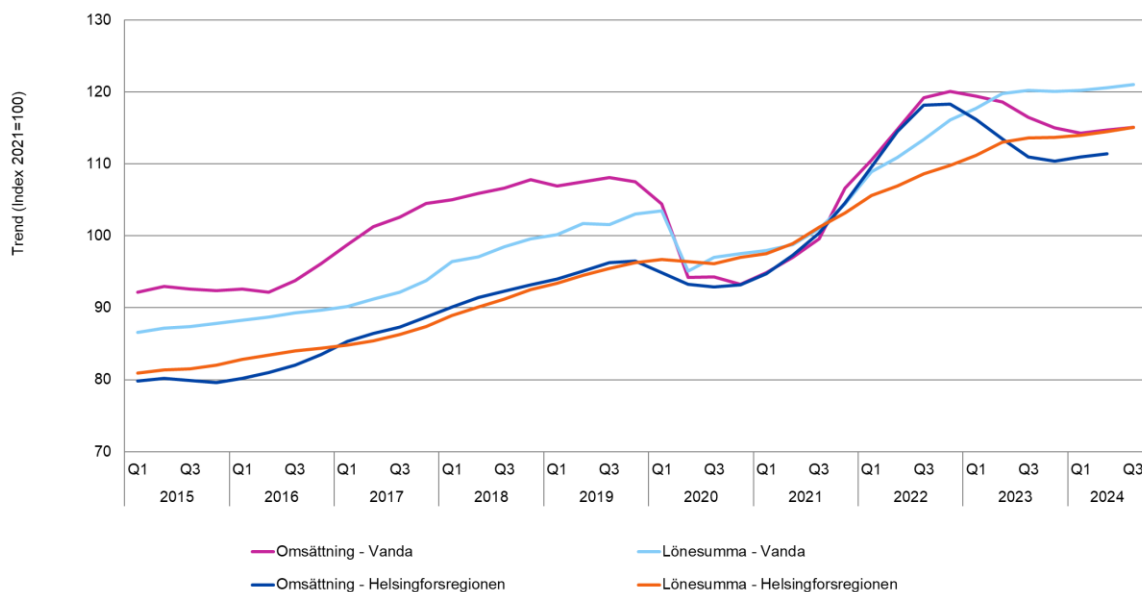
I Helsingforsregionen sjönk omsättningen med -3,4 procent redan 2023. Under de två första kvartalen 2024 minskade omsättningen med -2,6 procent jämfört med motsvarande period året innan.

I Vanda ökade lönesumman för alla näringsgrenar med 6,5 procent år 2023. Under första kvartalet 2024 ökade lönesumman med 1,8 procent, under andra kvartalet med 0,7 procent och under tredje kvartalet med 1,0 procent från året innan. I Helsingforsregionen var ökningen av lönesumman 2023 något lägre och uppgick till 4,8%. Under första kvartalet 2024 var ökningen av lönesumman i Helsingforsregionen något snabbare än i Vanda, 2,7 procent, och under andra och tredje kvartalet igen på samma nivå, dvs. 0,9 och 1,4 procent.

Figur 4: Utvecklingen av företagens omsättning inom olika verksamhetsområden i Vanda åren 2015–2024 (2021=100)

Figur 5: Utvecklingen av företagens omsättning och lönesumma i Vanda och Helsingforsregionen åren 2015–2024 (2021=100)

Källa: Statistikcentralen, konjunkturtjänst för kunder 31.12.2024

I Vanda har arbetslösheten ökat och antalet lediga jobb minskat

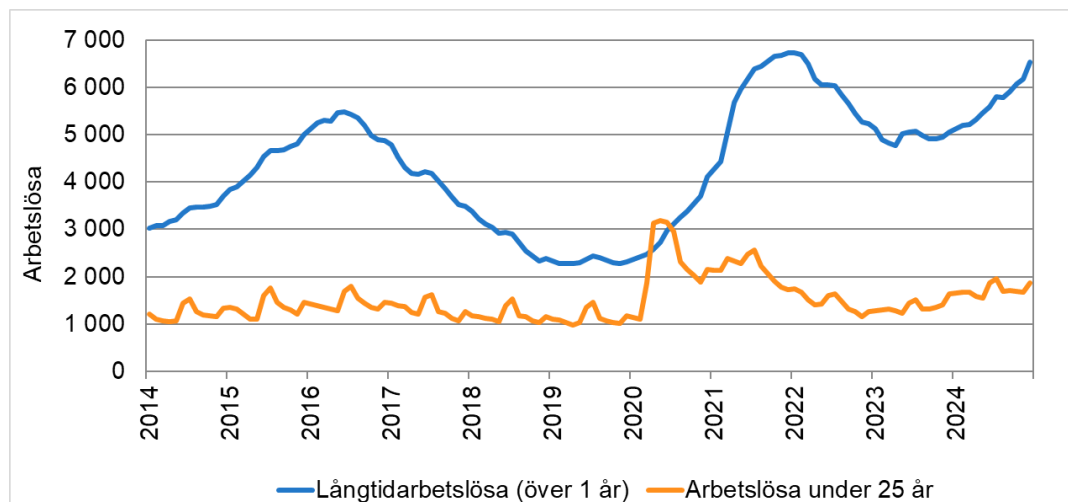
Enligt arbets- och näringsministeriets arbetsmarknadsprognos ökar antalet sysselsatta i Finland 2025, men på grund av det svaga konjunkturläget börjar sysselsättningsgraden stiga något senare. Långtidsarbetslösheten förutspås öka fram till år 2026.

I december 2024 hade Vanda 17 800 arbetslösa och arbetslöshetsgraden var 13,5 procent. Arbetslösheten stiger alltid i slutet av året, men det höga antalet arbetslösa beror inte enbart på säsongsvariationer. Senast det fanns fler än så här många arbetslösa var sommaren 2021. Vandas arbetslöshetsgrad har på 2020-talet inte i något skede varit i närheten av samma nivå som före coronapandemin, under nio procent. De näst lägsta siffrorna efter pandemin var i maj 2023 då Vandas arbetslöshetsgrad var 10,2 procent.

Antalet arbetslösa män var hela 2 600 fler än antalet arbetslösa kvinnor i december 2024. Detta var en av de största skillnaderna mellan könen sedan 2006. Sett till språk var 53 procent av de arbetslösa i Vanda finskspråkiga, 46 procent personer med ett främmande språk som modersmål och en procent svenskspråkiga.

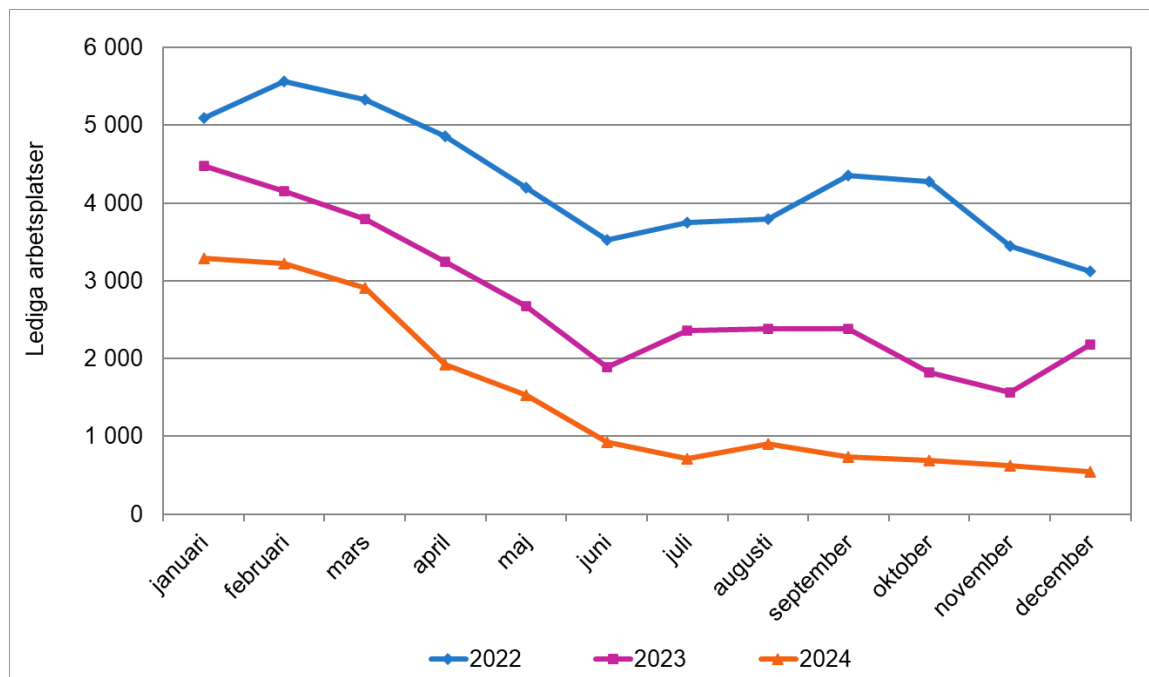
Efter coronakrisen var antalet långtidsarbetslösa som lägst våren 2023, dvs. 4 800 personer. Efter en kort lugn period försämrades situationen igen och sedan oktober 2023 har antalet långtidsarbetslösa ökat (med undantag för augusti 2024). I december 2024 fanns det 6 500 långtidsarbetslösa i Vanda, vilket var nästan 2,5 gånger mer än före coronapandemin.

Antalet arbetslösa under 25 år uppgick till närmare 1 900 personer i december 2024. Arbetslösheten bland unga börjar vanligen öka i december, men den här gången är säsongsvariationen inte den enda orsaken till den höga arbetslöshetssiffran. Under varje månad 2024 var antalet arbetslösa under 25 år fler än vid motsvarande tidpunkt år 2023.

Figur 6: Antalet unga och långtidsarbetslösa i Vanda från och med januari 2014

Källa: ANM, uppdaterats 23.1.2025

Antalet lediga arbetsplatser var i december 2024 rekordlågt, endast 545. Detta var den lägsta siffran i hela tidsserien, som börjar i januari 2006. Läget har varit svagt redan en längre tid, eftersom det i sju månader har funnits mindre än tusen lediga arbetsplatser i Vanda per månad. Lågkonjunkturen har pågått ännu längre, eftersom antalet lediga jobb under varje månad 2023 eller 2024 var färre än under motsvarande period året innan.

Figur 7: Lediga arbetsplatser i Vanda i per månad under 2022–2024

Källa: ANM, uppdaterats 23.1.2025

Byggandet nästan helt avstannat i Vanda

År 2024 färdigställdes 975 bostäder i Vanda. Antalet färdigställda bostäder sjönk kraftigt. Ännu året innan färdigställdes 3 167 bostäder. Under de första åren av detta årtionde 2020–2023 färdigställdes i genomsnitt 3 116 bostäder per år.

Under 2024 påbörjades endast 395 nya bostäder. Året innan var antalet påbörjade bostäder något högre, dvs. 612. Mellan 2020 och 2022 var det genomsnittliga antalet påbörjade bostäder ännu i genomsnitt 2 832 per år. Antalet påbörjade bostäder har minskat på grund av att det finns många nya bostäder på bostadsmarknaden i Vanda som inte har sålts.

Det svaga marknadsläget på bostadsmarknaden har varit rådande redan under 2023–2024. Det finns lite ljus i slutet av tunneln. I Helsingfors har man redan i slutet av 2024 återhämtat sig något från botten av gapet i försäljningsvolymen för nya bostäder. I allmänhet har den ökade försäljningsvolymen av nya bostäder i grannkommunen också stimulerat handeln med nya bostäder i Vanda. Detta återstår att se i Vanda i början av 2025.

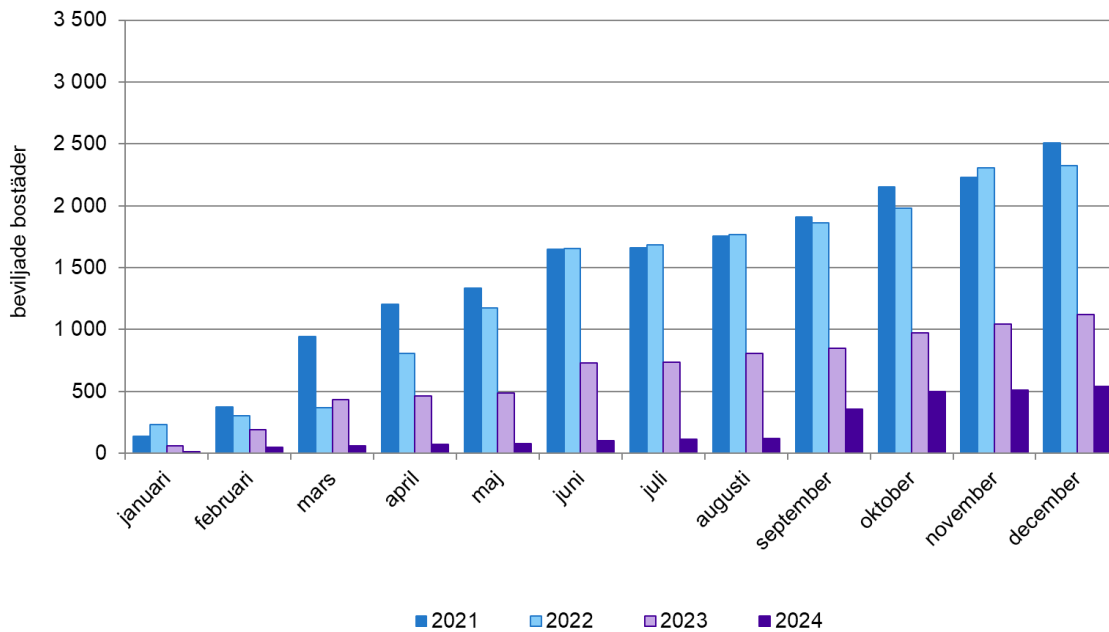
Den senaste tidens räntesänkningar och den kraftigt avtagande ökningen av byggnadskostnaderna har en stimulerande effekt på byggverksamheten. På investerarsidan kan det faktum att priset på gamla bostäder har sjunkit med cirka 4% under det senaste året och med upp till 15% under de senaste tre åren bromsa tillväxten i försäljningen av nya bostäder i Vanda. Detta påverkar särskilt marknaden för enrummare och tvårummare i nya flervåningshus, där de flesta av de bostäder som köpts under de gångna åren traditionellt har ägts av institutionella och privata investerare.

Även priserna på nya bostäder i flervåningshus sjönk 2024 med 5,8 procent i hela huvudstadsregionen jämfört med året innan. Vanda andel av det totala antalet sålda nya bostäder var 17,8 procent. Man bör dock komma ihåg att det totala antalet sålda nya bostäder i flervåningshus i fjol var väldigt lågt i huvudstadsregionen, dvs. marknaden var tunn. I fjol såldes drygt 600 nya flervåningshusbostäder i huvudstadsregionen, varav Vandas andel var drygt 110. Ännu år 2022 såldes över 1 400 bostäder i huvudstadsregionen, varav Vandas andel var nästan 340 bostäder. Särskilt livlig var marknaden för nya bostäder 2021, då över 4 000 bostäder i huvudstadsregionen hittade sin nya ägare, varav över 600 i Vanda.

Också hyrorna per kvadratmeter för fritt finansierade bostäder har redan i nästan två år legat på samma nivå i Vanda, även om kostnaderna för hyresvärdarna har stigit klart på kostnadssidan. Även detta har försvagat investerarnas efterfrågan på bostäder. Nedgången i efterfrågan på hyresbostäder syns särskilt tydligt när det gäller nya hyresförhållandena i fråga om ettor. Deras hyror har minskat med mer än en euro per kvadratmeter under de senaste två åren.

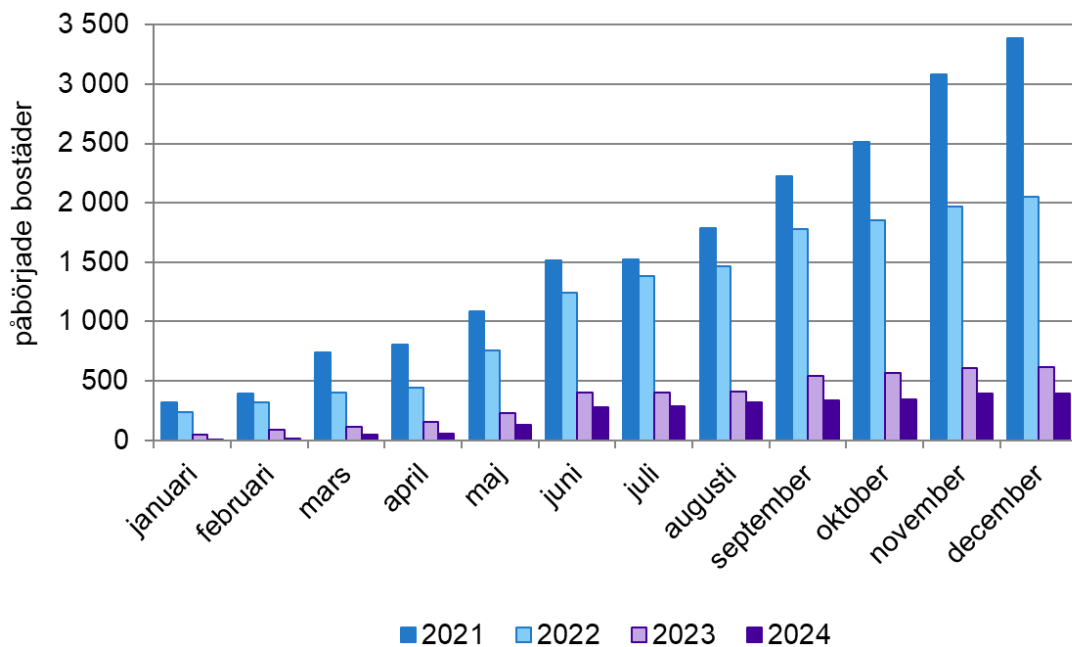
År 2024 beviljades endast 542 bygglov för bostäder. Året innan var motsvarande siffra 1 124. Ännu 2020–2022 beviljades bygglov för bostäder i genomsnitt 2 937 per år.

Figur 8: Antalet bygglov som beviljats för bostäder i Vanda (bostäder, preliminär uppgift) månadsvis åren 2021–2024

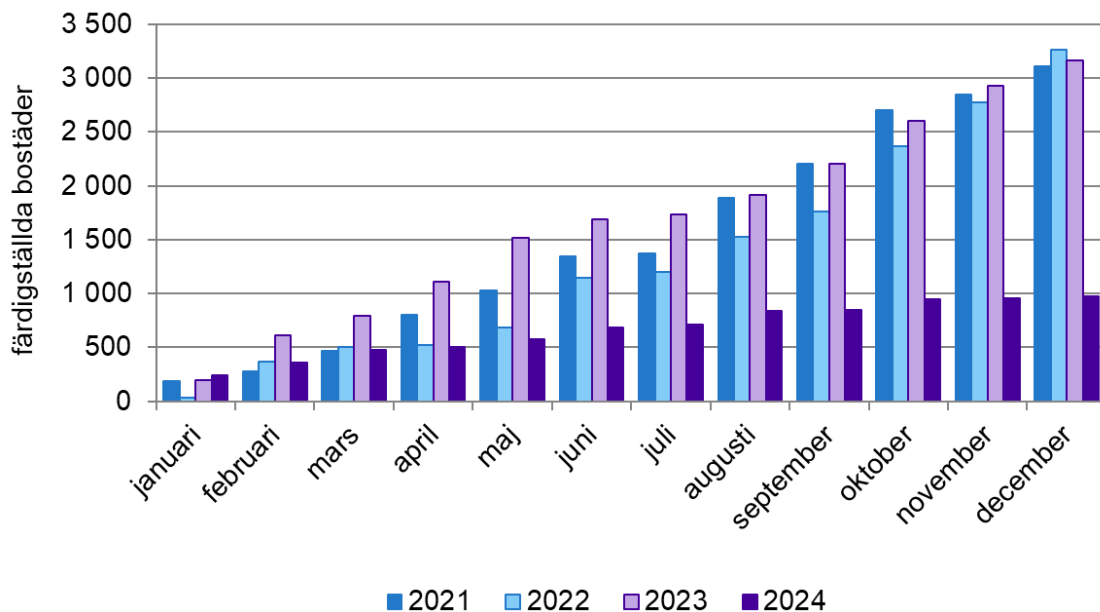

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti, uppdaterats 17.1.2025

Figur 9: Antalet påbörjade bostäder i Vanda (preliminär uppgift) månadsvis åren 2021–2024

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti, uppdaterats 17.1.2025

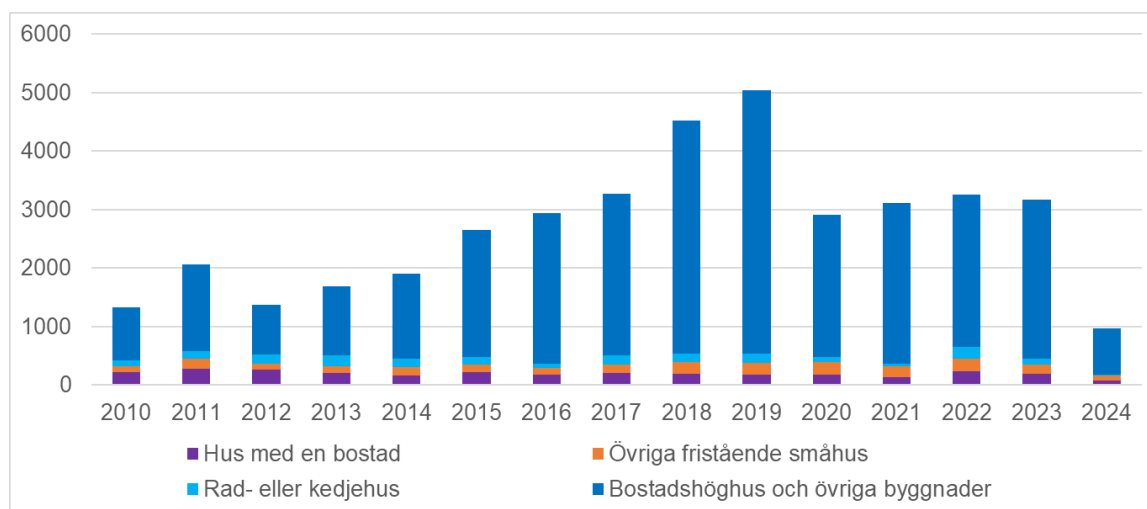
Figur 10: Antalet färdigställda bostäder i Vanda (preliminär uppgift) månadsvis åren 2021–2024

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti, uppdaterats 17.1.2025

Av de nya bostäderna fanns 795 i flervåningshus, vilket är cirka 82 procent. Det färdigställdes 81 hus med en bostad. I fristående hus och hus med två bostäder färdigställdes 84 bostäder. I Rad- och kedjehusbostäder färdigställdes i sin tur 15 bostäder.

År 2024 färdigställdes totalt 180 småhusbostäder. Åren 2020–2023 färdigställdes i genomsnitt 489 småhusbostäder per år.

Av de bostäder som färdigställdes 2024 var 22 procent ettor, 38 procent tvåor, 26 procent treor, 11 procent fyrrumslägenheter och 4 procent bostäder med över fyra rum.

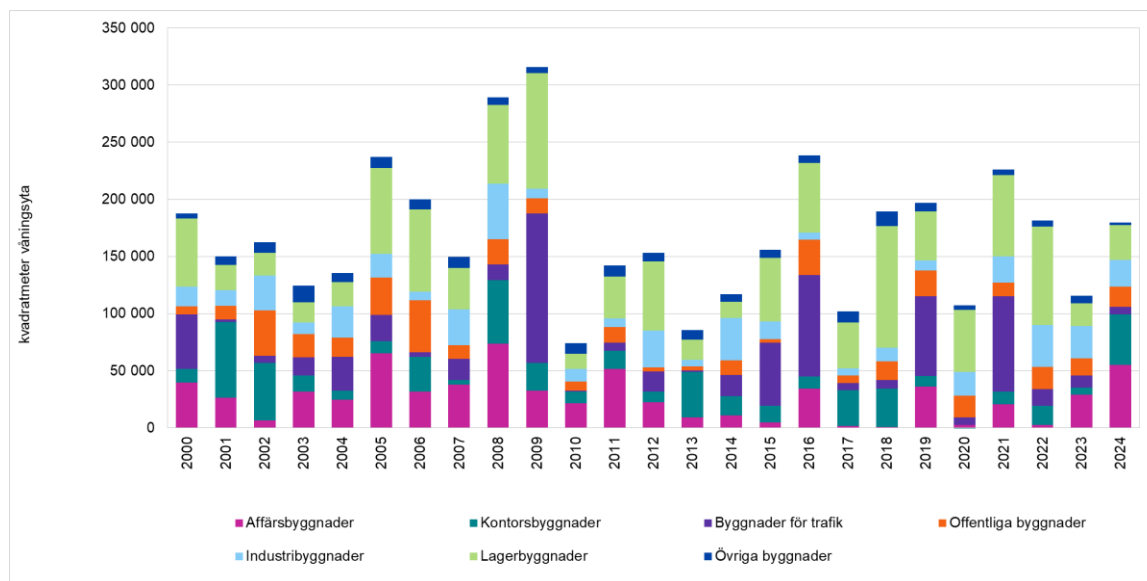
Figur 11: Antalet nya bostäder enligt byggnadstyp åren 2010–2024

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti

Antalet våningskvadratmeter som färdigställdes i andra byggnader än flervåningshus var i fjol 179 800 våningskvadratmeter. Största delen av detta, 55 280 våningskvadratmeter utgjordes av affärsbyggnader. Därefter kom kontorsbyggnaderna 44 190 och lagerbyggnaderna 30 500 våningskvadratmeter. År 2024 färdigställdes 64 080 fler våningskvadratmeter än året innan.

I fjol påbörjades endast 76 210 kvadratmeter våningsyta i andra byggnader än flervåningshus, medan antalet ännu var 134 470 kvadratmeter våningsyta året innan. I fjol uppgick antalet tillstånd till 76 010 kvadratmeter våningsyta, medan antalet ännu år 2023 var över 101 000 kvadratmeter våningsyta mer.

Figur 12: Annat byggande än bostadsbyggande

Källa: Kommunregistret Facta och datasystemet Matti

Skatteinkomster

Vanda stad fick sammanlagt 585,2 milj. euro i skatteinkomster 2024. Skatteinkomsterna minskade med 53,5 milj. euro, det vill säga med 8,4 procent jämfört med 2023. Minskningen av skatteinkomsterna beror i huvudsak på välfärdsområdesreformen som trädde i kraft i början av 2023 och de nedskärningar i kommunalskatten och samfundsskatten som reformen medför. År 2023 fick staden ännu en del av sina kommunalskatteinkomster enligt den tidigare kommunalskattesatsen och samfundsskatteinkomsterna enligt de gamla kommunernas utdelningar. Dessa s.k. skatteeftersläpningar av engångsnatur uppgick till sammanlagt cirka 59 miljoner euro 2023. Om skatteeftersläpningarna elimineras för 2023, steg skatteinkomsterna för 2024 med endast cirka 5,5 miljoner euro, dvs. med 0,9 procent.

Skatteinkomstprognosen i budgeten underskreds med sammanlagt 26,8 milj. euro. Utfallsprocenten av budgetens skatteinkomstprognos blev 96 procent i förhållande till den ursprungliga budgeten. Den ursprungliga budgeten baserade sig på Kommunförbundets skatteprognosram. I budgetens skatteinkomstprognoser gjordes inga budgetändringar under räkenskapsperioden och alla skatteslag underskred budgeten: kommunalskatten underskred budgeten med 8,2 miljoner euro, fastighetsskatten underskred budgeten med 7,4 miljoner euro och samfundsskatten underskred budgeten med 11,2 miljoner euro.

Vanda stad fick sammanlagt 398,8 milj. euro i kommunalskatt 2024, vilket är 32,5 milj. euro och 7,5 procent mindre än 2023. I samband med välfärdsområdesreformen sänktes de kommunala skattesatserna med 12,64 procentenheter i alla kommuner i Fastlandsfinland. Efter sänkningen av kommunalskattesatsen blev Vandas kommunalskattesats 6,36 procent för år 2023. Från början av 2024 ska kommunalskattesatsen fastställas med en tiondels procentenhets noggrannhet, och därför blev kommunalskattesatsen i Vanda 6,4 procent i enlighet med avrundningsregeln.

Budgeten underskreds för kommunalskatternas del med 8,2 miljoner euro. Budgetens utfallsprocent blev 98 procent. I hela landet minskade kommunernas redovisade kommunalskatter med 3,3 procent jämfört med året innan delvis på grund av skatteeftersläpningarna av engångsnatur 2023.

Staden fick in sammanlagt 367,4 milj. euro i förskottsuppbörd av kommunalskatterna för skatteåret 2024. Vandabornas förvärvsinkomster ökade totalt med 4,9 procent år 2023, vilket innebar att tillväxtnivån var 0,1 procentenheter lägre än utvecklingen i hela landet. Vandabornas förvärvsinkomster år 2024 beräknas öka med endast 2,6 procent och i hela landet med 3,3 procent. Vandas utdelning av kommunalskatten minskade med 0,03 procentenheter till 4,04 procent år 2024. Hela kommungruppens utdelning av skatteförvaltningens insamlade inkomstskatter ökade 2024 med en knapp procentenhet till 25,26 procent. På riksnivå var det hela 42 kommuner som sänkte och 88 kommuner som höjde sin kommunalskattesats för år 2024. Den genomsnittliga kommunalskattesatsen var 7,37 procent 2023 och medan den var 7,47 år 2024.

Staden fick sammanlagt 74,8 milj. euro i samfundsskatter 2024. Den samfundsskatt som staden fick minskade med 20,6 milj. euro, dvs. 21,6 procent, från året innan. Delvis beror minskningen på välfärdsområdesreformen, eftersom staden ännu 2023 fick s.k. skatteeftersläpningar också i fråga om samfundsskatter. Dessutom beror den svaga utvecklingen av samskatteinkomsterna 2024 på de svaga utsikterna för företagen till följd av konjunkturen. Budgeten underskreds för samfundsskatternas del med 11,2 miljoner euro. Under år 2024 gjordes ingen ändring i budgeten. Utfallsprocenten för budgeten hamnade på 87 procent. Vandas kommunspezifika utdelningsandel minskade med 0,47 procentenheter från året innan till 4,18 procent. År 2024 minskade hela kommungruppens utdelning av samfundsskatten med 0,22 procentenheter jämfört med 2023, och låg på 23,69 procent 2024. Redovisningarna av samfundsskatt inom hela det kommunala fältet minskade med 14 procent jämfört med året innan på grund av det svaga konjunkturläget för den allmänna ekonomin.

Staden fick 111,6 miljoner euro i fastighetsskatteinkomster 2024, en minskning på 0,5 miljoner euro, dvs. 0,4 procent jämfört med året innan. Minskningen av Vanda fastighetsskatteinkomster jämfört med året innan förklaras av rättelserna av tidigare års fastighetsskattebeslut, som var cirka 1,8 miljoner euro negativare än den normala nivån. Välfärdsområdesreformen påverkade inte fastighetsskatteinkomsterna. Jämfört med budgeten för 2024 underskreds fastighetsskatteinkomstprognosen med 7,4 miljoner euro. Under år 2024 gjordes inga ändringar i budgeten. Utfallsprocenten var 94 procent. I hela landet var ökningen av kommunernas fastighetsskatteredovisningar 6,7 procent jämfört med året innan.

I Vanda var den allmänna fastighetsskatten 1,28 procent, allmänna fastighetsskattesatsen för mark 1,30, fastighetsskatten för stadigvarande bostadsbyggnader 0,41 procent, fastighetsskatten för andra än stadigvarande bostadsbyggnader 1,25 procent, fastighetsskatten för kraftverken 3,1 procent och fastighetsskatten för obebyggd byggplats 6,00 procent år 2024. Inga ändringar gjordes i fastighetsskattesatserna för 2024. Enligt uppgifter från skattemyndigheten skulle fastighetsskatt ha debiterats till ett belopp på 116,5 milj. euro år 2024, det vill säga utfallet är betydligt mindre än den debiterade skatten, vilket förklarar underskridningen av budgeten för fastighetsskatteinkomsterna. Av de debiterade fastighetsskatterna härstammade cirka 25,8 milj. euro från skatt för stadigvarande bostadshus och 45,8 milj. euro utgick från den allmänna fastighetsskattesatsen på övriga byggnader. Enligt skatteprocenten för andra än stadigvarande bostadshus inflöt fastighetsskatt till ett belopp av endast cirka 0,1 milj. euro. Fastighetsskatterna för mark uppgick till sammanlagt 44,0 milj. euro, varav andelen höjd fastighetsskatt för obebyggda byggplatser uppgick till cirka 3,1 milj. euro.

Tabell 1: Stadens skatteinkomster 2024

1000 euro	Budget 2024	Budget- ändringar	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Avvikelse
Skatteinkomster	612 000	0	612 000	585 163	-26 837
Kommunens inkomstskatter	407 000	0	407 000	398 766	-8 234
Fastighetsskatt	119 000	0	119 000	111 625	-7 375
Andel av samfundsskatteintäkterna	86 000	0	86 000	74 772	-11 228

Tabell 2: Bestämningsgrunderna för stadens inkomstskatt

	Inkomstskattesats	Beskattningsbar för- värvsinkomst, milj.	Ändring i %
2015	19,00	4 352,7	1,8
2016	19,00	4 461,2	2,5
2017	19,00	4 530,1	1,5
2018	19,00	4 721,9	4,2
2019	19,00	4 970,1	5,3
2020	19,00	5 082,3	2,3
2021	19,00	5 295,2	4,2
2022	19,00	5 575,3	5,3
2023	6,36	5829,6	
2024	6,40	*	

* Beskattningen för 2024 färdigställs hösten 2025

Tabell 3: Bestämningsgrunderna för stadens fastighetsskatt

Fastighetsskattesatser	
Allmän	1,28
Mark	1,30
Stadigvarande bostadshus	0,41
Annat än stadigvarande bostadshus	1,25
Kraftverk	3,10
Obebyggd byggnadsplats	6,00

Statsandelar

I driftsekonomska statsandelar fick staden in 179,1 milj. euro 2024 då statsandelspotten 2023 uppgick till sammanlagt 179,7 milj. euro. I statsandelar för basservicen kom det in sammanlagt 126,9 milj. euro under 2024 medan övriga statsandelar för undervisnings- och kulturväsendets del uppgick till 21,9 milj. euro och kompensationen för skatteinkomstförluster till 30,3 milj. euro. Det totala statsandelsbeloppet underskred budgeten med 2,9 milj. euro. Inga budgetändringar gjordes i statsandelarna år 2024.

Statsandelen för kommunal basservice fastställs enligt det nuvarande statsandelssystemet utifrån statsandelsuppgifternas kalkylerade kostnader och tilläggsdelar. De kalkylerade kostnaderna fastställs utgående från åldersstruktur, arbetslöshetsgrad, tvåspråkighet, inslaget av personer med främmande språk som modersmål, befolkningstäthet, karaktär av skärgård och utbildningsbakgrund. Statsandelsprocenten för basservice var 21,92 procent 2024 och kommunens egen finansieringsandel uppgick till 1 388,69 euro/invånare.

Vandas kalkylenliga kostnader uppgick till totalt 529,1 milj. euro år 2024 vid kalkyleringen av statsandelar för basservice. Grunderna för fastställandet av tilläggsdelarna i statsandelssystemet är främjande av välfärd och hälsa, ökning av invånarantalet, fjärrorter, självförsörjningsgraden i fråga om arbetsplatser och samernas hembygdsområde. Tilläggsdelarna för Vandas del uppgick till 11,4 milj. euro år 2024 vid kalkyleringen av statsandelarna för basservice. Kommunens egen finansieringsandel var 337,2 milj. euro. Statsandelarna innehåller dessutom flera kalkyleringsfaktorer som balanserar förhållandet mellan kommun och stat. De mest betydande faktorerna i fråga om öknings- och minskningar är minskningen av den grundläggande utkomsten samt bestående utjämningsposter i anslutning till välfärdsområdesreformen. Dessa öknings- och minskningar av statsandelarna minskade stadens statsandelar för 2024 med -72,5 milj. euro (år 2023: -63,6 miljoner euro). Dessutom minskade utjämnningen av de statsandelar som baserar sig på skatteinkomsterna statsandelarna med -4,3 miljoner euro.

I statsandelar för undervisnings- och kulturväsendet beräknades staden enligt budgetens preliminära kalkyl få 23,0 milj. euro år 2024. Enligt det slutliga justeringsbeslutet uppgick Vandas statsandelar för undervisnings- och kulturväsendet till 21,9 milj. euro år 2024. Av de kalkylerade kostnaderna riktas de största posterna till gymnasieutbildningen och den grundläggande yrkesutbildningen.

De inkomster och utgifter från hemortersättningar som ska presenteras i samband med statsandelskalkylerna och som ingår i de månatliga statsandelsredovisningarna har enligt bokföringsanvisningarna bokförts på egna separata konton under verksamhetsinkomsterna och -utgifterna i driftsekonomin för verksamhetsområdet för fostran och lärande. Hemortersättningarna ingår inte i bokslutets statsandels-siffror.

Tabell 4: Statsandelarna i stadens driftsekonomi 2024

1000 euro	Budget 2024	Budget- ändringar	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Avvikelse
Statsandelar	182 000	0	182 000	179 142	-2 858
Basservicens statsandel	128 000	0	128 000	126 933	-1 067
Statsandelar till undervisnings- och kultursektorn	23 000	0	23 000	21 911	-1 089
Kompensation för skatte- inkomstförluster	31 000	0	31 000	30 298	-702

Budgetutfallet 2024

Stadsfullmäktige godkände 13.11.2023 budgeten för 2024 och ekonomiplanen för 2024–2027. Den ursprungliga budgeten för 2024 som fullmäktige godkänt slutade på -6,2 milj. euro som resultat för räkenskapsperioden och ett underskott på -4,9 milj. euro samt en bruttoinvesteringsnivå på sammanlagt 198,4 milj. euro.

Stadsfullmäktige beslutade om ändringar i budgeten för 2024 utgående från verksamhetsområdenas förslag under år 2024. De största budgetändringarna bestod av en sänkning av inkomstmålet för stadsmiljöns verksamhetsområde med 24,1 milj. euro och en höjning av anslagen med 16,5 milj. euro. Stiltje fortsatte att råda inom byggandet och i synnerhet efterfrågan på bostadsbyggande ökade inte under 2024 enligt antagandena. Det svaga konjunkturläget inom byggandet syntes som en svag utveckling av markförsäljningsvinster, ersättningarna för markanvändningsavtal och andra inkomster som hänför sig till byggandet. Anslagshöjningar gjordes för kostnaderna för underhåll, fastighetsskötsel och uppvärmning bland annat på grund av de utmanande förhållandena under vårvintern och höjningen av den allmänna kostnadsnivån. Dessutom beaktades de hyreshöjningar som VTK Oy meddelat och underhållshyrans utjämningsfaktura som anslagsökning inom såväl stadsmiljöns verksamhetsområde som verksamhetsområdet för fostran och lärande och verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd.

Inom stadsmiljöns verksamhetsområde syns hyreshöjningarna också som en ökning av den interna hyresintäkten. HRM:s inkomstmål och anslag höjdes med 1,0 milj. euro, eftersom vattentjänstnätet byggdes mindre än beräknat.

Inkomstbudgeten för verksamhetsområdet för fostran och lärande höjdes med 1,0 milj. euro och anslaget med 21,3 milj. euro. Inkomstbudgeternas ändringar berodde på projektunderstöd samt inkomster av dag- och semesterverksamhet för barn med funktionsnedsättning. Å andra sidan minskade inkomsterna till följd av att klientavgifterna inom småbarnspedagogiken minskade på grund av lagstiftningen. Anslagsändringarna berodde till största delen på kostnaderna för inhyrning av arbetskraft inom småbarnspedagogiken, indexhöjningen av servicesedeln, det ökade antalet användare och de lagstadgade stödåtgärderna. I anslagsändringarna beaktades också VTK Oy:s hyreshöjningar, en större ökning av serviceproduktionen än väntat, kostnaderna för nya projekt samt de prishöjningar som uppkommit efter budgetbeslutet.

Anslaget för verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning höjdes med 4,0 milj. euro för att motsvara arbetsmarknadsstödet höjda kommunandelsavgifter. Den centraliserade reservering som budgeterats för verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning för en löneuppgörelse inom den kommunala sektorn fördelades dessutom till de övriga verksamhetsområdena för totalt 3,2 milj. euro och anvisades på nytt inom verksamhetsområdet för 0,2 milj. euro. Fördelningen av den centraliserade reserveringen påverkar inte resultatet på stadsnivå, men den ökade verksamhetsområdenas anslag enligt följande: fostran och lärande 2,5 milj. euro, stadskultur och välfärd 0,4 miljoner euro och stadsmiljön 0,3 milj. euro.

Anslagen för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd höjdes med 2,5 milj. euro. Anslagsändringarna berodde i huvudsak på VTK Oy:s hyreshöjningar och utgifter för nya projekt. Efter budgetändringarna blev det budgeterade resultatet för räkenskapsåret -70,4 milj. euro.

Bokslutet för 2024 uppvisade ett resultat på -58,8 milj. euro samt ett underskott på -61,3 milj. euro för räkenskapsperioden. Räkenskapsperiodens underskott är 56,4 milj. euro sämre än den ursprungliga budgeten och 7,8 milj. euro bättre än den ändrade budgeten.

Utfallet av budgetens driftsekonomidel och resultaträkningsdel

De största avvikelserna inom driftsekonomin jämfört med den ändrade budgeten 2024 var på stadsnivå följande:

- Rörelseintäkterna överskreds med 18,1 milj.
- Verksamhetskostnaderna underskreds med 19,1 milj. euro.
- Skatteinkomsterna underskreds med 26,8 milj. euro
- Statsandelarna underskreds med 2,9 milj. euro
- Ränteintäkterna överskreds med 2,2 milj. euro
- De övriga finansiella intäkterna överskreds med 2,4 milj. euro.
- Räntekostnaderna underskreds med 1,6 milj. euro
- Av- och nedskrivningarna underskreds med 1,6 milj. euro

I den ändrade budgeten för år 2024 uppgick verksamhetsintäkterna från stadens driftsekonomi till 319,8 milj. euro. Utfallet av verksamhetsintäkterna under 2024 var 337,9 milj. euro, vilket överskred den ändrade budgeten med 18,1 milj. euro. Verksamhetsintäkterna utföll till 106 procent jämfört med den ändrade budgeten och de steg med 1,3 procent i relation till bokslutet för år 2023. Verksamhetsintäkterna för fostran och lärande överskred den ändrade budgeten med cirka 3,7 milj. euro huvudsakligen på grund av de flyktingersättningar som betalats av staten. Verksamhetsintäkterna för stadens strategi och ledning överskreds med cirka 1,4 milj. euro. Överskridningen beror på stöd som erhållits och förmedlats av staten och som beviljats av EU. Stadsmiljöns verksamhetsintäkter överskred den ändrade budgeten med cirka 10,8 milj. euro. Markförsäljningsvinsterna, markarrendeinkomsterna och avtalsersättningarna uppgick till totalt cirka 25,6 milj. euro medan den ursprungliga budgeten var 44,2 milj. euro och den ändrade budgeten 16,7 milj. euro.

Budgetändringen beror huvudsakligen på en svag efterfrågan på tomter, särskilt inom bostadsbyggnad. Markanvändnings- och utvecklingsersättningarna, markförsäljningsvinsterna och Depåns hyresintäkter var bättre än i den ändrade budgeten. Försäljningsintäkterna inkluderar 2,1 milj. euro i s.k. genomfakturerade intäkter från byggservicetjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM), vilket är 0,9 milj. euro mindre än i den ändrade budgeten.

Stadens verksamhetskostnader var 1 073,5 milj. euro i den ändrade budgeten. Utfallet av verksamhetskostnaderna uppgick år 2024 till 1 054,4 milj. euro. Verksamhetskostnaderna underskreds med 19,1 milj. euro och utföll till 98 procent i relation till den ändrade budgeten. Jämfört med 2023 ökade verksamhetskostnaderna med 46,8 milj. euro, dvs. med 4,6 procent. Verksamhetskostnaderna för alla verksamhetsområden underskred den ändrade budgeten: underskridningen för stadens strategi och ledning var 6,9 milj. euro, för allmänna förvaltningen 2,2 milj. euro, för fostran och lärande 4,1 milj. euro, för stadskultur och välfärd 1,4 milj. euro och för stadsmiljön 3,4 milj. euro. Personalkostnaderna underskreds inom alla verksamhetsområden, totalt med 6,4 milj. euro jämfört med den ändrade budgeten. Köpen av tjänster underskred den ändrade budgeten med 7,5 milj. euro. De underskreds inom verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning särskilt i fråga om ICT-tjänster och inom stadsmiljöns verksamhetsområde i fråga om HRT-avgifterna för Helsingforsregionens trafik. Inom verksamhetsområdet fostran och lärande samt verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd överskred köpet av tjänster budgeten. Material, förnödenheter och varor underskred den ändrade budgeten med cirka 2,8 milj. euro och understödskostnaderna överskred den med cirka 0,6 milj. euro. De övriga verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med cirka 3,0 miljoner euro. I verksamhetskostnaderna ingår 2,1 milj. euro i s.k. genomfakturerade kostnader från byggtjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM).

I den del av budgeten där utfallsjämförelsen ingår presenteras budgetutfallet i fråga om verksamhetsområden och fonder i enlighet med de bindningsnivåer som fullmäktige beslutat om.

Skatteinkomsterna 2024 underskred budgeten med rentav 26,8 milj. euro och statsandelarna med 2,9 milj. euro. Uppskattningen av skatteinkomster och statsandelar baserade sig på Kommunförbundets prognos. I relation till budgeten var kommunalskattens utfall 98,0 procent, utfallet av fastighetsskatt 93,8 procent, utfallet av samfundsskatt 86,9 procent och utfallet av statsandelar 98,4 procent. Allt som allt utföll skattefinansieringen totalt (skatter och statsandelar) till 96,3 procent i förhållande till budgeten och den minskade med 6,6 procent i relation till bokslutet för 2023. På grund av välfärdsområdesreformen som trädde i kraft i början av 2023 var skatteinkomsterna för 2023 av engångsnatur exceptionellt höga. Detta beror på de s.k. skatteeftersläpningarna som hänför sig till reformen och som uppgick till cirka 59 miljoner euro 2023. Även statsandelsinkomsterna påverkades negativt av välfärdsområdesreformen, statsandelarna för de uppgifter som överförts till välfärdsområdena minskades från kommunernas statsandelar. Det gjordes ingen tilläggsbudget för skatteinkomsterna och statsandelarna under 2024. Kommunalskatterna underskred budgeten med 8,2 miljoner euro, samfundsskatteintäkterna med 11,2 milj. euro och fastighetsskatterna 7,4 milj. euro. Statsandelarna underskred budgeten med 2,9 milj. euro.

Under 2024 utföll de finansiella intäkterna och kostnaderna till sammanlagt 11,0 milj. euro, medan de sammantagna finansiella intäkterna och kostnaderna i budgeten hade beräknats till 5,0 milj. euro. Räntenivån har sjunkit något efter en mycket snabb och hög uppgång 2023 och den uppskattade räntekostnaden på 24,6 miljoner euro underskreds med 1,6 miljoner euro i budgeten medan utfallet var 23,0 miljoner euro. Stadens låneportfölj har fortfarande en hög skyddsgrad, men inga ränteskydd har gjorts för nya lån på grund av den fortsatt höga räntenivån. Räntekostnaderna för stadens låneportfölj uppgick till en nivå på 12,3 milj. euro, dessutom betalade staden sina bolag 1,7 milj. euro ränta enligt de medel som bolagen har på koncernkontot. Stadens ränteintäkter överskred budgeten med 2,2 miljoner euro, vilket innebär att nettot av ränteintäkterna och räntekostnaderna är positivt för staden med 3,8 miljoner euro. Övriga finansiella intäkter och kostnader netto är också positiva med 2,2 miljoner euro. Avskrivningarna och nedskrivningarna uppgick 2024 till cirka 114,2 miljoner euro. De genomfördes till 98,6 procent och underskred budgeten med 1,6 miljoner euro.

I bokslutet för år 2024 uppgick stadens årsbidrag till 58,8 milj. euro, räkenskapsperiodens resultat till -58,8 milj. euro och räkenskapsperiodens underskott till -61,3 milj. euro.

Utfallet av investeringsdelen och finansieringsdelen

I den ursprungliga budgeten för 2024 var inkomsterna i investeringsdelen 6,0 milj. euro, utgifterna 198,4 milj. euro och nettot för investeringsdelen 192,4 milj. euro. År 2024 minskades inkomstbudgeten med 3,0 milj. euro i fråga om inkomsterna för fast egendom. Anslagen höjdes med sammanlagt 1,0 miljoner euro för anskaffning av lös egendom inom stadsmiljön. I budgeten för 2023 hade det reserverats ett anslag för upphandling, men på grund av leveranssvårigheter levererades maskiner och utrustning först under 2024. Efter ändringarna uppgick inkomstbudgeten till 3,0 milj. euro och de beräknade anslagen till 199,3 milj. euro.

Bruttoutgifterna för investeringar som genomförts 2024 uppgick till totalt 149,6 milj. euro, och de underskred den ändrade budgeten med 49,8 milj. euro. De budgetenliga investeringsanslagen underskreds i alla projektgrupper. Den största underskridningen skedde i byggprojekt, 31,7 milj. euro. Anslagen underskreds särskilt på grund av förskjutningar i tidsplanerna för byggprojekt och de lägre entreprenadpriserna för vissa genomförda projekt. För de offentliga anläggningstillgångarnas del underskreds budgetutgifterna med 8,1 miljoner euro på grund av förseningar i projektens tidtabeller. Anslagen för fast egendom underskreds med 6,1 milj. euro. För den immateriella egendomens del underskreds budgeten med 1,7 milj. euro, för den lösa egendomens del med 1,0 milj. euro och för aktiernas och andelarnas del med 1,1 milj. euro jämfört med budgeten.

Investeringsinkomsterna utföll med 4,7 milj. euro, 1,7 milj. euro över den ändrade budgeten. Intäkterna av aktier och andelar överskred budgeten med 2,1 miljoner euro, eftersom inga inkomster beräknades uppstå i budgeten. Inkomsterna av fast egendom överskred den ändrade budgeten med 0,5 miljoner euro och även den immateriella egendomen överskreds med 0,3 miljoner euro. Inkomsterna av offentliga anläggningstillgångar underskred i sin tur budgeten med 1,5 miljoner euro på grund av tidpunkten för inkomsterna från Vandaspåran. Undertecknandet av MBT-avtalet med staten drog ut på tiden så långt att statens andel av spårvagnskostnaderna inte hann med i statens tilläggsbudget för 2024. Investeringsdelens nettoutgifter år 2024 uppgick till totalt 144,9 milj. euro, vilket underskred budgeten med 51,5 milj. euro.

År 2024 ökade stadens långfristiga lånestock med ett belopp motsvarande fullmakten att uppta nettolån, dvs. med 89,7 miljoner euro. Den externa låneportföljen (exklusive koncernbolagens koncernsaldon) ökade med 69,7 miljoner euro till cirka 861 miljoner euro i slutet av 2024. I den ursprungliga budgeten för 2024 uppskattades nettolåneökningen utifrån budgetens driftsekonomiska del och investeringsdel till 89,7 milj. euro.

Väsentliga förändringar i kommunens verksamhet och ekonomi

År 2024 inrättade stadsstyrelsen Vanda 2025-kommittén med uppgift att bedöma vilka effekter den reform av arbets- och näringsstjänsterna (TE2024) som var under beredning har för kommunens besluts- och organisationsstruktur, bedöma behoven att ändra stadens politiska beslutsstruktur, bedöma behoven att ändra stadens tjänsteinnehavarorganisation samt utveckla processen för utarbetandet och genomförandet av strategin. En grundlig reform genomfördes av stadens förvaltningsstadga.

År 2024 ordnades presidentval och europaparlamentsval och förberedelserna inför det sammanslagna regional- och kommunalvalet 2025 inleddes.

I början av 2025 genomfördes en av de största förändringarna inom kommunsektorn, reformen av arbets- och näringsstjänsterna (TE2024). I och med reformen överfördes arbetskraftsservicen, livskraftstjänsterna och integrationsservicen permanent från staten till kommunerna. Överföringen bereddes i ett omfattande samarbete med stadens olika enheter och samarbetsmodeller utarbetades inom huvudstadsregionen. Överföringen av kunder och personal inom Vandas sysselsättningsområde genomfördes kontrollerat 1.1.2025 i en utmanande konjunktur.

Antalet arbetslösa arbetssökande ökade under 2024 med 11,6 procent jämfört med december 2023. Arbetslöshetsgraden var 13,5 procent i slutet av december. Särskilt långtidsarbetslösheten fortsatte att öka och var 29,5 procent högre än i december 2023. Relativt sett ökade dock arbetslösheten bland personer under 30 år mest, med 47 procent. Arbetslösheten bland personer med främmande språk som modersmål fortsatte också att öka. Ökningen av arbetslösheten förklaras särskilt av den svaga ekonomiska konjunkturen. Arbetslösheten ökade mest bland service- och försäljningsarbetare, specialsakkunniga samt byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare. Antalet lediga arbetsplatser minskade med hela 75 procent från året innan.

Vid beredningen av budgeten för 2025 och ekonomiplanen för 2025–2028 utgjordes den viktigaste förändringen av förberedelserna inför reformen av arbets- och näringstjänsterna. Det riksomfattande arbetet med en reform av kommunernas finansieringssystem flyttades fram med ett år och avses träda i kraft i början av 2027. Interessebevakningsarbetet i anslutning till reformen fortsätter också 2025.

Under 2024 inleddes beredningen av den nya strategiperioden och det första utkastet till strategiska prioriteringar utformades. Strategiarbetet fortsätter i samarbete med verksamhetsområdena och ledningsgrupperna.

För uppföljningen av den flexibla arbetstiden infördes systemet Aikajana under 2024. I Aikajana har det också införts en arbetsuppföljningsfunktion med hjälp av vilken arbetsenheterna kan följa upp de arbetstimmar som använts för de projekt eller arbetshelheter som de valt ut.

Inom upphandlingarna genomfördes den första företagsrevisionen och revisionerna fortsätter 2025. Enheten för concernstyrningen och -övervakningen uppdaterade under 2024 de bolagsspecifika ägarpolitiska riktlinjerna. De stora bolagen förberedde sig också för CSRD-rapportering. År 2024 har det skett betydande reformer IT-administrationens verksamhet som har förbättrat stadens tekniska infrastruktur och beredskap. En stor del av stadens arbetsstationer har uppgraderats till Windows 11, vilket har förbättrat prestandan och säkerheten. Konkurrensutsättningen av grundläggande informationstekniktjänster har också nått slutskedet och ibruktagandet har planerats för 2025. Vandas datasjö (engelsk term: data lake) har byggts för produktionsändamål, vilket har skapat förutsättningar för utnyttjande av information och förverkligande av Vandas strategi.

Livskraftstjänsterna har främjat utvecklingen av en företagsvänlig verksamhetsmiljö i Vanda, bland annat genom att delta i arbetet med att utveckla området Aviapolis och Dickursby kompetenscampus. Inom ramen för tillväxt- och livskraftsprogrammet har flera åtgärder inletts, av vilka livskraftstjänsterna ansvarat för bland annat stärkande av startup- och tillväxtföretagsverksamheten, främjande av företagssamheten bland invandrare, stärkande av kompetensprognoserna, utveckling av kompetensen inom små och medelstora företag, stärkande av klusterverksamhet och ett servicelöfte på 48 timmar till företag.

Främjandet av stadens övergripande säkerhet fortsatte 2024. Beredningsplanen på stadsnivå har utarbetats över stadens verksamhetsområdesgränser i samarbete med koncernbolagen och välfärdsområdet. Principerna för riskhantering, ordnandet av intern kontroll och förebyggande av korruption har också godkänts och Vanda stads säkerhetsenkät har genomförts i oktober 2024.

Vanda stad fick i början av 2024 Finlands UNICEF-utmärkelse Barnvänlig kommun som erkänsla för främjande av barnrättsbaserat arbete. Utvecklingsarbetet har fortsatt under 2024.

Inom verksamhetsområdet för fostran och lärande utvecklades arbetet mot mobbning bland annat genom att ämnet lyftes fram som ett fenomen vid flera möten i områdena med gemensamma välfärdsgrupper och genom att personalen utbildades på ett mångsidigt sätt.

Utvecklingsprojektet för det nya digitala elev- och studerandeförvaltningssystemet DigiOne inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen fortsätter med fem städer (Jyväskylä, Lahti, Uleåborg, Åbo och Vanda) och Kuntien Tiera efter att Tammerfors och Esbo lämnat projektet.

Inom verksamhetsområdet för fostran och lärande bereddes en utvidgning av den engelskspråkiga servicen och ett IB-kontinuum från småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen till andra stadiet. Yrkesinstitutet Varia tilldelades IB World School status.

Av stadens spetsprojekt slutfördes inom kompetenscampusprojektet i Dickursby en process för gemensam utveckling av campusets utbildningstjänster, som resulterade i ett nytt slags servicekoncept för kompetensutveckling som framskrider till pilotförsök 2025. Syftet med konceptet är att lättare och snabbare erbjuda proaktiva lösningar för att höja företagens kompetensnivå.

Under 2024 fokuserade verksamhetsområdet för fostran och lärande starkt på att öka de dialogiska metoderna. Dialoger ordnades särskilt i anslutning till Vandas kommande stadsstrategi och i dessa deltog särskilt barn och unga, men också vårdnadshavare och personal.

År 2024 var Vanda stads 50-årsjubileum, vilket syntes i stor omfattning i stadens verksamhet. Jubileumsårets tema var Hemma i Vanda. Stadsfullmäktige fattade fem jubileumsbeslut: en permanent historieställning på stadsmuseet, möjliggörande av nya mötesplatser, 50 hektar nytt naturskyddsområde, den första åldersvänliga parken och inrättande av en jubileumsfond för barn och unga.

Den första medborgarbudgeten på stadsnivå genomförs åren 2023–2025. På basis av invånarnas idéer och omröstning valdes 66 projekt ut, för vilka det utarbetats planer och en del av genomförandena inleddes under hösten 2024. Avsikten är att projekten ska genomföras före utgången av 2025.

För fullmäktigeledamöterna i Vanda och Kervo välfärdsområde ordnades ett gemensamt välfärdsseminarium med temat psykiskt välbefinnande. Hösten 2024 inleddes beredningen av en omfattande välfärdsberättelse. Handlingsprogrammet för positiv särbehandling för åren 2023–2025 förverkligades som planerat.

Genomförandet av stadens motionsprogram inleddes våren 2024. I det betonas livscykelprincipen. I simundervisningen för skolelever genomfördes ett omfattande reformarbete, genom vilket det uppnås en ökning på cirka 30 procent i antalet undervisningstimmar. Programmen Daghemmet i rörelse, Skolan i rörelse och Studier i rörelse genomfördes i samarbete med verksamhetsområdet för fostran och lärande.

Inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd har arbetet fortsatt kring tre kritiska teman: den ökade ungdomsbrottligheten i staden, situationen för NEET-ungdomar och mer allmänt utvecklingen av säkerhetsläget i olika stadsdelar. År 2025 utvecklas verksamheten tillsammans med yrkeshögskolan Laurea med finansiering från Institutet för hälsa och välfärd. I samarbete med sysselsättningsservicen och utbildningen på andra stadiet färdigställdes ett åtgärdsprogram för NEET-ungdomar, som börjar genomföras stegvis 2025.

Lågkonjunkturen inom byggbranschen fortsatte 2024 och i Vanda byggdes det lite jämfört med tidigare år. Lågkonjunkturen inverkade på stadsmiljöns verksamhetsområde i stor utsträckning allt från stads- och planprojektens framskridande till markförsäljningsinkomsterna och antalet tillstånd som hänför sig till och byggande. År 2024 färdigställdes cirka 1000 nya bostäder i Vanda och bygglov beviljades för 540 bostäder. Siffrorna är betydligt lägre än normalt.

I slutet av året undertecknades ett nytt 12-årigt MBT-avtal 2024–35 för Helsingforsregionen. I avtalet förbinder sig staten att finansiera 30 procent av byggkostnaderna för Vandasåran. Statens finansieringsandel består av direkt statlig finansiering samt statlig marköverlåtelse till Vanda. I avtalet förbinder sig Vanda å sin sida till cirka 1 650 nya bostäder per år. På längre sikt är målet att öka antalet till 2 720 bostäder årligen. Inom spårvagnsprojektet i Vanda genomfördes år 2024 en konkurrensutsättning av allianser och ett alliansavtal ingicks. I projektet inleddes en utvecklingsfas där planerna och kostnaderna preciseras. Målet är att byggandet ska kunna inledas sommaren 2025. De planändringar och gatuplaner som ska ge plats för spårvagnen i gatunätet har i huvudsak redan godkänts och planeringen av spårvagnsstaden som omger spårvagnslinjen fortsätter som en av prioriteringarna i planläggningen.

Under 2024 anslöt sig Vanda till nätverket för natursmarta kommuner (Luontoviisaat kunnat) och förband sig att stoppa utarmningen av naturen och främja den biologiska mångfalden. Även den första ekologiska kompensationen enligt naturvårdslagen bereddes. Vandas verksamhetsplan för bullerbekämpning och Vandas uppdaterade miljöskyddsföreskrifter färdigställdes.

Vid ingången av 2025 trädde en ny bygglag i kraft. I lagen gjordes ännu 2024 flera betydande ändringar, av vilka en del träder i kraft först 1.1.2026. Den nya lagen förutsätter att många verksamhetssätt förnyas och att kompetensen utvecklas. En digitaliseringsfrämjande lag om datasystemet för den byggda miljön (RYTJ) trädde i kraft 1.1.2024 trädde i kraft 1.1.2024.

Av spetsprojekten inleddes byggandet av den första fasen av Dickursby kompetenscampus med byggandet av gator och infrastruktur och planeringen av Myrbacka stadskulturhus har främjats. I Hanaböle träsk började man bygga nya rökbastur samt toalett- och informationsutrymmen.

Inom Vandas alla sju delområden framskred under 2024 bland annat följande projekt: I Dickursby färdigställdes ombyggnaden av kulturfabriken Fernissan och det första skedet av Carl Albert Edefelts plats, som ligger framför stadsmuseet. I färgfabrikområdet godkändes dispositionsplanen och det första detaljplanearbetet för området inleddes. I Aviapolis säkerställdes detaljplanehelheten för gymnasiet och det nya flygmuseet och fastställdes de första planerna för Mureområdet. I Björkbyområdet inleddes byggandet av Elmo simhall. I Håkansböle färdigställdes en utvecklingsplan för kultur- och idrottsparken och en container för snö tillverkning för idrottsparken. Istandsättningen av Håkansböle gårds huvudbyggnad påbörjades. I Korso fastställdes dispositionsplanen för centrumområdet. I Kivistö framskred projektet Kivistö evenemangsarena till arrendering.

Av lokalprojekten färdigställdes också två nya daghem 2024 och utbyggnaden av Vaskivuoren lukio. Av de totalrenoveringarna färdigställdes bland annat Jokiniemen koulu och renoveringen av Leppäkorven koulus skolbyggnad i trä. Under arbete var bland annat renoveringarna av Kulomäen koulu, Mårtensdals skola, Kytöpuiston koulu samt Simonkallion koulu, utbyggnaden av Kanniston koulu samt byggandet av Lentola päiväkoti och daghemmet i Mårtensdals bildningum.

Gator byggdes bland annat på Larsvägen och Grönvägen. Dessutom färdigställdes en rondell vid Caravellevägen, och som ett samprojekt med NTM-centralen i Nyland förbättrades Lahtisvägens gång- och cykelled från Skjutsvägen till landsväg 152. Av utomhusidrottsplatserna färdigställdes Generalsparkens plan, Tammistobackens ringbana och Håkansböle idrottsparks frisbeegolfbana.

Vanda stad belönades som en föregångare inom offentligt byggande i trä 2024. Priset delades ut av Puutuoteteollisuus ry och Kommunförbundet.

Vanda stads underskott för räkenskapsperioden 2024 var klart negativt, -61,3 miljoner euro. Stadens investeringar underskred den ursprungliga budgeten med nästan 49 miljoner euro. Stadens totala lånebelopp ökade och det långfristiga lånebeloppet ökade med nästan 90 miljoner euro och uppgick i slutet av 2024 till cirka 861 miljoner euro (exklusive koncernbolagens koncernkoncern).

Uppskattning av den troliga kommande utvecklingen

Den budget för 2025 som Vanda stadsfullmäktige godkände i november 2024 baserar sig på ett underskott på -49,9 miljoner euro under räkenskapsperioden. Utöver det stora budgetunderskottet visar de senaste prognoserna för skatteinkomsterna en svagare tillväxt än budgeten för 2025, vilket beräknas försvaga resultatet för räkenskapsperioden 2024 jämfört med budgeten. Kommunsektorns löneuppgörelse kan om den förverkligas medföra extra kostnader för staden redan år 2025.

Den allmänna ekonomiska utvecklingen väntas börja stiga under 2025, men å andra sidan beräknas arbetslösheten öka ytterligare. Bostadsmarknaden förutspås återhämta sig, men när det gäller bostadsbyggande väntas ännu ingen större förändring under 2025. Att få nya bostäder färdigställs kan bromsa upp migrationen och stadens befolkningstillväxt under de närmaste åren.

Budgeten för 2025 innehåller en nettoupplåningsreserv på 203 miljoner euro. Lånereserveringen växer särskilt på grund av stadens ökade grundinvesteringar, investeringen i Vandaspåran, den tillfälliga minskningen av markförsäljningsintäkter och den svaga skatteinkomstutvecklingen. Investeringen i Vandaspåran och den svaga kommunala ekonomin kommer att öka stadens lånebelopp avsevärt under de kommande åren.

Vanda stads ekonomi måste balanseras under de följande åren. Under 2025 inleds, som en del av beredningen av den nya kommande strategin och som en del av budgetprocessen 2026, en strukturskartläggning av utgifterna och inkomsterna, där alla stadens verksamhetsområden och deras funktioner går igenom. Vid strukturskartläggningen bedöms om staden gör de rätta sakerna med rätta prioriteringar samt hur man gör saker och ting. Samtidigt bedöms också utvecklingsutsikterna för den allmänna ekonomiska utvecklingen, den kommunala ekonomin och Vandas ekonomi samt behoven i eurosummor av att balansera stadens ekonomi under den kommande fullmäktigeperioden.

Kommunernas reformarbete vad gäller statsandelarna pågår och målet är att det nya statsandelssystemet används från och med 1.1.2027. Det här kan ha betydande kommunvisa följder jämfört med det nuvarande systemet. Regeringen planerar också en fastighetsskattereform där fastigheternas beskattningsvärden justeras. Det finns också planer på bland annat en totalreform av lagen om utkomststöd, som om den genomförs kan ha stora konsekvenser för den kommunala ekonomin.

1.1.5 Vanda stads personal

Antalet anställda

Antalet anställda 31.12.	Fast anställda		Visstidsanställda		Sammanlagt		Förändring 2024 jämfört med 2023	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	Antalet	%
Stadens strategi och ledning	402	367	137	141	539	508	31	6 %
Stadskultur och välfärd	616	559	249	211	865	770	95	12 %
Fostran och lärande	4 535	4 267	1 340	1 560	5 875	5 827	48	1 %
Stadsmiljön	607	590	48	58	655	648	7	1 %
Sammanlagt	6 160	5 783	1 774	1 970	7 934	7 753	181	2 %

I antalet anställda har fast anställda, visstidsanställda och sysselsatta räknats med. Anställda på deltid har ändrats till anställda på heltid enligt de allmänna anvisningarna.

Precisering: Antalet anställda 2023 omfattar inte bitjänster, som 31.12.2023 uppgick till 113 st. (Stadskultur och välfärd 59 och Fostran och lärande 54). Bitjänster ingår och har också tidigare ingått i lönesumman. Från och med år 2024 har tjänsteinnehavare i bisyssla inkluderats i beräkningen av antalet anställda.

Källor: Antalet anställda har rapporterats ur personalsystemet. Från och med år 2024 rapporteras anställningsförhållandets status "närvarande", dvs. i rapporteringen av antalet anställda beaktas de arbetstagare/tjänsteinnehavare som får lön under den valda granskningsperioden. Personalkostnaderna enligt situationen 31.12.2024 kommer från Vanda stads ekonomistyrning.

Utvecklingen i antalet anställda och lönekostnaderna

Vid jämförelsen av antalet anställda ska det ändrade rapporteringssättet och inkluderandet av tjänsteinnehavare i bisyssla beaktas i det totala antalet. På stadsnivå ökade antalet anställda med 68 personer jämfört med året innan. De totala personalkostnaderna uppgick år 2024 till 422,9 milj. euro, vilket är 28,9 milj. euro (7,3 %) mer än under motsvarande period året innan (394,0 milj. euro).

Lönerna har höjts av det ökade antalet anställda och av de lönehöjningar som avtalats i kommunsektorns avtalsuppgörelse 2022–2025, liksom textändringarna i tjänste- och arbetskollektivavtalen, vilka för sin del också har haft en betydande lönehöjande effekt under avtalsperioden. Till alla personalgrup-

per betalades allmänna förhöjningar enligt avtalen. De allmänna förhöjningarna ökade lönerna med i genomsnitt 2,27 procent. Utöver detta fördes, tillsammans med representanter för personalorganisationerna, förhandlingar på lokal nivå om de lokala justeringspotter som ingick i avtalslösningen inom kommunsektorn tillsammans med representanter för personalorganisationerna. De lokala pottorna höjde lönerna med i genomsnitt 1,33 procent fr.o.m. början av juni. I enlighet med förhandlingsresultatet fick bl.a. experter och chefer som omfattas av det tekniska och kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalet lönejusteringar. Även lärare och rektorer omfattades av lönejusteringar både inom småbarnspedagogikens yrkesgrupper och kontors- och bibliotekspersonalen.

Personaltillgång

Under 2024 ökade det totala antalet sökande vid rekryteringar med 65,6 procent (39 396 sökande år 2024) jämfört med året innan. Antalet offentligt lediganslagna uppgifter minskade däremot med 33,6 procent (1 821 lediga platser år 2024). På motsvarande sätt fördubblades antalet sökande till sommarjobb och praktikplatser jämfört med året innan.

Betydelsen av kommunikationen med sökandena och sökandenas erfarenheter är en central faktor när det gäller att förstärka en god arbetsgivarbild. Man har aktivt utvecklat kommunikationen med sökandena och för att bistå cheferna har man lagt till t.ex. underlag för sökandemeddelanden för rekryteringsprocessens olika skeden. Också sökande med annat modersmål har tillgång till översättningar till svenska och engelska. Vikten av kommunikation med jobbsökande och att skapa en positiv upplevelse för de sökande betonades i utbildningar för cheferna. Andelen anonym rekrytering ökade med 125 procent jämfört med året innan (135 rekryteringar år 2024).

I augusti 2024 fick man i och med konkurrensutsättningen av rekryteringsmarknadsföringspartner sex partner att garantera en mer heltäckande grundsynlighet för alla arbetsplatsannonser på riksomfattande jobbsökarportaler. Genom partnerna är det också möjligt att få ett mångsidigare utbud för innehållsproduktion och rekryteringsmarknadsföring. I samarbete med de nya partnerna och serviceområdena köptes nytt innehåll och ökad synlighet mångsidigt av våra partner för att stödja sommarjobbrekryteringarna i början av året samt massrekryteringarna inom fostran och lärande. I marknadsföringen beaktades också det svenskspråkiga innehållet. För att stödja en positiv arbetsgivarbild genomfördes dessutom tre marknadsföringskampanjer under år 2024.

Hösten 2024 bedrev HR och rekryteringen ett nära samarbete med sysselsättningstjänsterna. För rekryteringen av experter utformade man i samarbete modeller för ansökningsunderlag med ansökningskriterier. Rekryteringen bistod vid genomförandet av cirka 80 tjänsterekryteringar.

Hösten 2024 genomfördes ett pilotförsök med ansökningsblanketter för speciallärare och specialklasslärare och den preliminära funktionen för halvautomatisering av behörighetsanteckningar i anslutning till dem. Blanketterna ger sökandena bättre handledning i att fylla i de uppgifter som är väsentliga när det gäller behörighet. De nya ansökningsunderlagen är också mer lättlästa för de rekryterande cheferna. Behörighetsanteckningarna uppdateras i realtid, vilket stöder chefernas arbete och genomförandet av massrekryteringsprocesser.

Samarbetet med läroanstalter och studentorganisationer har intensifierats och förhandlingar om ett mer omfattande samarbete med läroanstalterna har inletts. Målet har varit att ytterligare förbättra kännedomen om Vanda stad som arbetsgivare bland studerande till exempel genom att vara mer verksam ute på fältet och öka synligheten där de studerande rör sig. År 2025 kommer Vanda stad att delta i 25-30 rekryterings-/ studerandemässor och -evenemang. Arbetet med att öka synligheten för befattningsbenämningarna särskilt inom verksamhetsområdet för fostran och lärande var mångsidigt och omfattande.

Personal- och ledarskapsutveckling

Årsklockorna för kompetensutveckling och arbetsgrupperna för kompetensutveckling inom verksamhetsområdena fungerar enligt planerna. Kompetensutveckling har genomförts i enlighet med de utbildningsplaner som utarbetats inom verksamhetsområdena och serviceområdena. Utöver den utbildning som verksamhetsområdena och serviceområdena ordnar har personalen också erbjudits utbildning på stadsnivå för utveckling av yrkeskompetensen.

Yrkehögskolan Metropolia fungerar som producent av stadens yrkesinriktade tilläggs- och kompletteringsutbildning/personalutbildningsservice. Samarbetet baserar sig på en systematisk modell för kompetensledning som utgår från årsklockan. Serviceproduktionen styrs på stadsnivå. En styrgrupp på stadsnivå sätter årligen upp utvecklingsmål för verksamheten utifrån årsrapporterna. Verksamhetsområdena samarbetar med Metropolia för att ordna utbildningar. År 2024 organiserade Metropolia 33 utbildningshelheter med sammanlagt 79 utbildningsdagar. Totalt 1 242 arbetstagare i Vanda deltog i utbildningarna.

Vanda vuxenutbildningsinstitut har producerat stadens grundutbildning i första hjälpen. Totalt ordnades 39 utbildningar och första hjälpen-kurserna hade sammanlagt 490 deltagare år 2024.

För cheferna har det ordnats olika öppna coachningar för att utveckla ledarskapet. Dessa är bl.a. coachningen Chef i Vanda som är riktad till nya chefer samt olika kortare workshoppar för chefer, föreläsningar eller gruppcoachningsprogram. Under året arrangerades också utbildningsprogrammet specialyrkesexamensutbildning i ledarskap och företagsledning, vilket pågår fram till år 2025. Den strategienliga ledningen vidareutvecklades med hjälp av coachning i strategisk ledning för ledningen på mellan-nivå. Nätverksdagar och chefsforum för den högsta ledningen genomfördes två gånger år 2024. Den strategiska prioriteringen Meningsfullt arbete genom effektivt ledarskap syns i all utveckling av ledarskapskompetensen.

Av Hr-systemen används hanteringssystemet för utbildningar, Osuma, samt plattformen Oppiva för e-lärande, där verksamhetsområdena också kan skapa sina egna utbildningar och introduktionsprogram.

I Osuma har man i början av året tagit i bruk ett registreringsverktyg för samtal kring arbete med mening och verkan (tidigare resultat- och utvecklingssamtal), med vars hjälp man kan följa upp antalet genomförda samtal. Dessutom har verksamhetsområdena tillgång till en tillstånds- och kortutbildningsdel i Osuma.

Under 2024 har det funnits 45 Academy of Brain-webbcoachningsvideor för chefer och arbetsgemenskaper, vilka fokuserar på dagens och framtidens viktigaste arbetslivsfärdigheter som självledning, samarbetsfärdigheter, välbefinnande och ledning av andra. Videorna har använts som stöd för utvecklingen av arbetsgemenskaper.

Det ordnades år 2024 sammanlagt 12 864 utbildningsdagar i enlighet med utbildningsplanen. Antalet utbildningsdagar per anställd var 1,5 dagar. Under året utarbetades också personal- och utbildningsplaner för 2025–2028.

Som stöd för genomförandet av tillgångsprogrammet har det år funnits 2024 en separat utvecklingspeng som beviljats av fullmäktige, varav en del har styrts till utvecklingen av en hållbar arbetsförmåga och en del till utvecklingen av arbetsgemenskaper och det nära chefskapet. Målgruppen bestod i synnerhet av enheter som haft utmaningar i fråga om tillgången till personal eller svaga resultat från arbetshälsoenkäten. Sammanlagt 41 utvecklingsprocesser har genomförts inom olika verksamhetsområden. I början av året startade ett webbintroduktionsprogram i Oppiva för alla nya anställda i staden. Andra genomförda åtgärder är utbildning i kamratmentorskap inom den grundläggande utbildningen, utifrån vilken man har byggt upp en mer omfattande modell för kamratmentorskap inom serviceområden och verksamhetsområden. Avgångsrespons samlades in i Vanda, och av de personer som svarade

kunde 81 procent tänka sig att återvända till en anställning i Vanda. Serviceområdena har också fått tillgång till avgångsresponsen under årets lopp.

Vanda stöder utvecklingen av personalens kompetens genom frivillig utbildning. Stöd på stadsnivå för frivillig utbildning har riktats särskilt till yrkeskompetensen hos anställda inom småbarnspedagogiken. Det har införts en modell för s.k. kontinuerlig ansökan. År 2024 utdelades totalt cirka 24 000 euro i understöd för frivillig utbildning.

Sjukfrånvaro och företagshälsovård

Som stöd för verkställandet av tillgångsprogrammet inom sektorer där det råder brist på arbetskraft har man haft tillgång till en separat utvecklingspeng för fortsatt stöd för det psykiska välbefinnandet och arbetsförmågan hos anställda utifrån erfarenheterna från år 2023 genom tjänsten Mielen voimalinja och genom att anlita av en coach för arbetsförmågan. Läkarcentret Aava har svarat för Mielen voimalinja och tjänsten har aktivt kunnat användas med låg tröskel av stadens hela personal som stödtjänst både när det gäller utmaningar i arbetslivet och andra psykiska utmaningar. En coach för arbetsförmågan har varit tillgänglig som en tjänst som produceras av Terveystalo för alla anställda i staden oberoende av verksamhetsområde genom en remiss av den egna företagsläkaren i situationer där den anställdas arbetsförmåga av någon orsak har varit hotad redan i ett tidigt skede. Också tjänsterna för coachen för arbetsförmågan har utnyttjats i stor utsträckning i rätt tid.

Företagshälsovårdssamarbetet har varit intensivt med de två tjänsteproducenterna och också de samordnande yrkesutbildade personer som producerar tjänsterna har i större utsträckning tagits med i diskussionerna. Dessutom har stadens arbetspensionsförsäkrare Keva deltagit i företagshälsovårdssamarbetet. Man har satsat på förebyggande företagshälsovård i enlighet med verksamhetsplanen och verksamhetsmodellerna har preciserats bland annat genom Kevas observationer och prioriteringar. Utifrån företagshälsovårdens besöksstatistik framgår det att till exempel arbetsfysioterapeutens förebyggande tjänster har använts i större utsträckning än år 2023, vilket är en god och rätt riktning, eftersom sjukfrånvaron på grund av sjukdomar i stöd- och rörelseorgan har varit omfattande och på uppgång. Frånvaron på grund av sjukdomar i stöd- och rörelseorgan var tredje störst av all sjukfrånvaro.

Under tiden 1–12/2024 var sjukfrånvaroprocenten på stadsnivå 6,02 (källa Hertta). Den fortsatt största sjukfrånvarogruppen är diagnoskategorin övriga, av vilka största delen är sjukfrånvaro som beviljats av chefer, och dessutom innehåller denna kategori små diagnoser inom gruppen, vilka sammanställs av företagshälsovården. Den näst största frånvarogruppen utgjordes av sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa och den tredje största gruppen var frånvaro på grund av sjukdomar i stöd- och rörelseorgan. Sjukfrånvaron på grund av psykisk ohälsa var dock mindre under perioden 1–12/2024 jämfört med året innan. Frånvaron på grund av sjukdomar i stöd- och rörelseorgan har ökat markant från år 2023 särskilt inom småbarnspedagogikens serviceområde.

Arbetarskydd

Antalet anmälningar i arbetarskyddssystemet Tutka hölls på samma nivå som året innan (drygt 5 100 anmälningar). Största delen av anmälningarna (64 %) var anmälningar om hot eller våld. Antalet olycksfall såväl i arbetet som under arbetsresor hölls också på samma nivå jämfört med året innan, även om det fanns skillnader mellan olika verksamhetsområden: inom verksamhetsområdet för fostran och lärande ökade antalet ersatta arbetsolycksfall med 14 procent, medan antalet olyckor minskade inom alla andra verksamhetsområden. Vårdkostnaderna för olycksfall i arbetet ökade, samtidigt som en kostnadseffekt på ca 350 000 euro riktas till försäkringspremien för år 2024 till följd av en arbetsolycka inom småbarnspedagogiken år 2022. År 2024 konkurrensutsattes den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, vilket innebär att försäkringsbolaget i början av år 2025 kommer att bytas från LokalTapiola till Pohjola.

Personalberättelsen

Vanda stad utarbetar en separat personalberättelse för år 2024. Berättelsen innehåller information om viktiga händelser under 2024 och nyckeltal i anslutning till personalen.

1.1.6 Miljöfrågor

De miljö- och klimatt faktorer som är väsentliga med tanke på miljön hänför sig till stadskoncernens åtgärder för att trygga en god och hälsosam miljö vid planering, byggande och underhåll samt genomförandet av stadens miljö- och klimatåtaganden och miljö- och klimatavtal.

Ett klimatneutralt Vanda 2030

I Vanda stad styrs hanteringen av miljöfrågor av en stadsstrategi som har som mål att Vanda ska vara klimatneutralt 2030. Stadens strategi är uppbyggd av sex prioriteringsområden, varav ett är ett resurssmart och klimatneutralt Vanda. Programmet som hjälper att genomföra strategin och som leder staden mot ekologisk hållbarhet och klimatneutralitet 2030 är en färdplan för resurssmarthet. Den sammanför målen på basis av vilka det fastställts åtgärder för att motverka klimatiförändringar, anpassa sig till en miljö som förändras, ha beredskap inför extrema väderfenomen, utveckla en resurssmart stad och upprätthålla och främja naturens mångfald.

De åtgärder som härletts ur målen i färdplanen för resurssmarthet följs upp via Miljövakten, och hur åtgärderna framskrider beskrivs i Miljöansvarsrapporten som publiceras varje vår. I rapporten för 2023–2024 berättas det att åtgärderna främjades på många olika sätt år 2024. I slutet av 2024 var drygt hälften av de 236 åtgärder som förts in i Miljövakten färdiga eller genomfördes som en kontinuerlig praxis. En tredjedel av åtgärderna har inletts och endast var tionde har ännu inte inletts. År 2024 utökades Miljövakten med ytterligare naturåtgärder.

Väggkartan för resurssmarthet består av sex filer, vilka är: Samhällsstruktur och rörlighet, Klimatneutral energi, Livscykeln hos material och cirkulär ekonomi, Mångfald i naturen, Ett ansvarsfullt Vanda samt Kolsänkor och kompensation.

Samhällsstruktur och rörlighet

Utgångspunkten i generalplanen för Vanda 2020 är en hållbar tillväxt för staden. Beredningen av generalplanens genomförandeplan fortsatte 2024. Som genomförandeplanens första arbetsfas fastställde man en verksamhetsmodell och gjorde en planekonomiutredning om generalplanens mest omfattande nya byggområden. I teamet för en hållbar stad inom generalplaneringen beredde man en utvecklingsbild för grönstrukturen i Vanda (Vihreä ja virtaava Vantaa – VIVA) för att styra utvecklingen av grönområdesnätverket och grönstrukturen i sin helhet och hitta bra lösningar in i framtiden.

I enlighet med målen har staden utvecklats i riktning mot klimatneutralitet och resurssmarthet och samhällsstrukturen har blivit tätare. Klimatpåverkan bedöms i varje plan och för att bedöma detaljplanernas eller områdesprojektens klimatpåverkan har verktyget Planect tagits i bruk.

Vanda utvecklar kontinuerligt trafikförhållandena i staden, särskilt tryggare gång- och cykelvägar. Vanda ser till att trafiken i staden är smidig för alla. Framtida lösningar för att förbättra smidigheten i trafiken söks bland annat genom olika pilotförsök. I enlighet med målen har Vandabornas körande med personbil minskat medan gående som färdstätt ökat under de fyra senaste åren. Cyklingen och användningen av kollektivtrafik har hållit sig på samma nivå som tidigare.

Hållbar rörlighet främjas också av att allt fler av de fordon som används av staden är helt eldrivna och laddstationer har planerligt byggts vid flera verksamhetsställen. För att öka arbetsresorna med cykel har verksamhetsenheterna vid stadsmiljöns verksamhetsområde utarbetat en plan för främjande av cykling. År 2024 firade Vanda 50-årsjubileum som stad, och invånarna och andra som rör sig i Vanda erbjöds en gratis stadscykeläsong 2024. Målmedvetet arbete har också gett resultat. Enligt Vandas trafikbarometer 2024 är Vandaborna nöjda med hur trafiksystemet fungerar i deras hemstad.

Byggandet av Vandaspåran inleds 2025, vilket har föregåtts av omfattande planerings- och utredningsarbeten. Avsikten är att spårans byggarbetsplats ska utföras enligt principerna i färdplanen för resurssmart, och metoder har bedömts för att utsläppen från de olika arbetsskedena ska minskas.

Klimatneutral energi

Vanda Energi Ab:s åtgärder för att minska klimatutsläppen är vid sidan av utsläppen från trafiken centrala för att uppnå klimatneutralitetsmålet i Vanda. Vanda Energis mål är att vara ett klimatneutralt energibolag för cirkulär ekonomi senast 2035, och etappmålet är att 2026 avstå från användningen av fossila bränslen. För närvarande bygger bolaget en högtemperaturanläggning på ett avfallskraftverksområde och världens största säsongsvärmelager, och planerar också andra nya investeringar med inriktning på koldioxidnegativitet.

Inom stadens fastigheter har produktionen av förnybar energi i enlighet med målen utökats i nästan alla stadens ny- och ombyggnadsobjekt. Vidare har man i stadens alla viktigaste fastigheter avstått från oljeuppvärmning. Klimatpositiva områden har utvecklats inom projektet Neutralpath och regionala energiservicemodeller inom projektet ENPA. Som en del av handlingsprogrammet för positiv särbehandling fortsatte husbolagsklubbens verksamhet.

Livscykeln hos material och cirkulär ekonomi

I Vanda har koldioxidsnålt byggande främjats enligt målet, även om det har bromsats upp av det utmanande marknadsläget. I samband med marköverlåtelse och anbudsförfaranden har man förutsatt byggande i trä, koldioxidsnålt byggande och energieffektivitet. De som inleder byggprojekt har styrts mot effektiva, anpassningsbara och mångsidiga lokaler med beaktande av byggnadernas användningskategorier. Man har tagit itu med klimatavtrycket från byggandet av infrastruktur genom att pilottesta en klimatkalkylator inom Vandaspårans infrastrukturprojekt. På biblioteken har delningsekonomin förutsättningar förbättrats genom att utlåningen av föremål har utvecklats. I skolornas kampanj "Kierrätys kuntoon" har man fäst uppmärksamhet vid skolornas avfallshantering i fråga om verksamhet och utveckling.

Tillsammans med intressentgrupperna utvecklar Vanda stad och Tusby kommun ett cirkuläreconomiskt område vid gränsen mellan Vanda och Tusby, som också går under namnet Kilas kretslopp. Det nya projektet Kiertotalot (Cirkulära hus) inleddes hösten 2024. Projektet främjar byggbranschens och fastighetsbranschens omställning till en klimatneutral cirkulär ekonomi i huvudstadsregionen.

Mångfald i naturen

I enlighet med målen i färdplanen för resurssmarthet utökas, skyddas och förstärks den biologiska mångfalden i Vanda systematiskt. Vanda vill förbättra mångfalden i sitt område och vara naturpositiv i framtiden. Den plan som utarbetats för att främja naturpositivitet blev klar 2023 och organiseringen av arbetet inleddes 2024. Det naturpositiva målet får starkt stöd av modellen för total icke-försämring av markanvändningen som bereddes i Vanda 2024 och som togs i bruk i början av 2025. Att markanvändningen totalt sett inte försämras innebär att man i första hand strävar efter att undvika och minimera olägenheterna för naturen. Om naturvärden går förlorade ersätts de fullt ut, till exempel genom återuppbyggande av motsvarande områden någon annanstans.

Vandas 50-årsjubileumsår till ära fattade stadsfullmäktige ett jubileumsbeslut och beslutade om 50 hektar nya naturskyddsområden. I Veckalbacken öppnades en ny naturstig jubileumsåret till ära. Under 2024 anslöt sig Vanda dessutom till nätverket för natursmarta kommuner (Luontoviisaat kunnat) och åtog sig att stoppa utarmningen av naturen och främja den biologiska mångfalden.

År 2024 har naturkartläggningarna tagit fart och målet är att kartlägga naturtyper ett storområde åt gången. Vandas 50-årsjubileumsår till ära lades det fram ett förslag om fridlysning av två områden, Linna skog och Kopparberget.

Ett ansvarsfullt Vanda

I enlighet med målen får Vandaborna fostran och stöd för hållbar livsstil och miljöansvar. På bibliotek och i invånarlokaler har man ordnat evenemang i anslutning till miljö och ansvar.

Inom verksamhetsområdet för fostran och lärande utvecklades inlärningsmål för en hållbar framtid (KETU) som ett projektsamarbete. Inlärningsmålen skapar en lärtig för hållbar kompetens i grundskolan där kunskaper, färdigheter och kompetens fördjupas och tillämpas enligt åldersnivån. Också vid Vanda yrkesinstitut Varia tas miljöansvaret systematiskt med i undervisningen. Dessutom används naturen i mån av möjlighet som inlärningsmiljö för daghem och skolor.

Modellen Gemensamt bord med samhällsförankrad mathjälp och matsvinnsl Logistik fortsätter sin verksamhet för att minska matens miljökonsekvenser. Måltidsservicen i Vanda gör beräkningar av koldioxidavtrycket. Dessutom styrs miljöansvaret inom några verksamhetsområden med hjälp av miljösystemet Ekokompassen, och införandet av detta system utvidgas i vår stad. Inom stadens enheter finns också ett omfattande nätverk för ekostödverksamhet. År 2024 inledde Vanda sitt tvååriga ordförandeskap i Vålke, en grupp som främjar miljöfostran.

Utsläppsbudget

Vandas mål om klimatneutralitet 2030 följs upp med hjälp av en utsläppsbudget som utarbetas varje år. I huvudstadsregionen beräknar Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) växthusgasutsläppen årligen och uppgifterna för föregående år fås vid månadsskiftet maj-juni. Således är de senaste tillgängliga uppgifterna från 2023.

Enligt HRM:s utsläppsberäkning minskade Vandas totala utsläpp med elva procent från 2022 till 2023. Samtidigt ökade folkmängden, vilket innebär att utsläppen per invånare minskade något mer, med 12 procent. År 2023 var de totala utsläppen 842 kt CO₂-ekv och de invånarspecifika utsläppen 3,4 kt CO₂-ekv. Växthusgasutsläppen i områdena i Vanda har minskat sedan 2010. Ett undantag var 2021 och 2022, då utsläppen i huvudsak ökade på grund av utsläppen från fjärrvärmeproduktionen.

Tabell 1. Vandas utsläppsbudget

Utsläppskälla	Genomsnittl. Behov av minskning /m	Utsläpp år 2020	Utsläppsmål 2022	Utfall 2022	Behov av minskning 2020–2023	Genomförd minskning 2020–2022	Utsläppsmål 2023	Utfall 2023	Behov av minskning 2020–2023	Genomförd minskning 2020–2023
Trafik (inkl. spårtrafikens el)	-29	348	290	339	-58	-9,0*	261	309	-87	-39*
Fjärrvärme	-22	216	173	296	-43	81**	151	269	-65	54**
Förbrukningsel	-4,2	127	119	115	-8,4	-12***	115	90	-13	-38***
Industri och arbetsmaskiner	-1,5	54	51	77	-3,1	22**	50	62	-4,6	7,4**
Avfallshantering	-1,7	22	18	17	-3,3	-4,4***	17	21	-5,0	-1,0*
Oljeuppvärmning	-4,9	49	39	47	-9,7	-1,6*	34	46	-15	-2,4*
Eluppvärmning	-2,8	54	48	49	-5,5	-4,5*	45	42	-8,3	-11***
Jordbruk	-0,1	1,9	1,7	1,9	-0,2	0*	1,6	2,1	-0,3	0,2**
Totalt	-66	871	740	943	-131	72	674	842	-197	-29

*) I rätt riktning

**) Utsläppen ökade

***) Uppfylld målet

I Vanda var de största avvikelserna i förhållande till den målinriktade utsläppsvecklingen 2023 utsläppen från fjärrvärme samt utsläppen från industrin och arbetsmaskiner. Konsumtionsel och utsläppen från eluppvärmning följde den önskade utvecklingen, vilket i huvudsak förklaras av att utsläppsfaktorn för den riksomfattande elektriciteten minskade.

Utöver utsläppsbudgeten utvecklar Vanda sin miljöbudget, i vilken man samlar de ekonomiska resurser som budgeterats för klimatåtgärder och naturpositiva åtgärder och deras tillräcklighet. Utfallet av pilotbudgeten för 2024 presenteras i Miljöansvarsrapporten som publiceras senare på våren.

1.1.7 Andra icke finansiella aspekter

Bekämpning av korruption och mutor

I de anvisningar för representation som godkänts av stadsstyrelsen (15.6.2021 § 10) fastställs i vilka situationer en anställd inom kommunen kan ta emot förmåner av någon utomstående och hurdana förmåner det kan vara fråga om. Anvisningarna för representation tillämpas lika på alla anställda i kommunen, dvs. kommunens tjänsteinnehavare, arbetstagare och förtroendevalda, om inget annat anges separat.

I anvisningarna för representation hänvisas till lagen om kommunala tjänsteinnehavare och strafflagen, enligt vilka en kommunal tjänsteinnehavare inte får begära, ta emot eller godta en sådan förmån, som påverkar eller syftar till eller är ägnad att påverka hans eller hennes verksamhet i anställningen, eller är ägnad att minska förtroendet för tjänsteutövningens opartiskhet.

I kapitel 1.2 redogörs mer ingående för hur den interna kontrollen organiseras.

På Vanda stads www-sidor har det publicerats ett register enligt kommunallagen över vissa kommunala förtroendevaldas och tjänsteinnehavares bindningar. I bokslutets noter presenteras också uppgifter om kommunens transaktioner med intressenter.

Frågor som gäller mänskliga rättigheter

För närvarande krävs det att man följer internationella arbetsorganisationens (ILO) nedanstående konventioner i alla avtal som serviceenheten för upphandlingar konkurrensutsätter och även i det allmänna avtalsunderlaget.

Följande konventioner av internationella arbetsorganisationen (ILO):

- Nr 29 Tvångs- eller obligatoriskt arbete (1930)
- Nr 87: Föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten (1948)
- Nr 98: Tillämpningen av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten (1949)
- Nr 100: Lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde (1951)
- Nr 105: Avskaffande av tvångsarbete (1957)
- Nr 111: Diskriminering i fråga om anställning och yrkesutövning (1958)
- Nr 138: Minimialder för tillträde till arbete (1973)
- Nr 182: Förbud mot och omedelbara åtgärder för att avskaffa de värsta formerna av barnarbete (1999)

Som verkställighetsåtgärd för den nationella strategin för offentliga upphandlingar har det utarbetats en nationell Code of Conduct med minimikrav vad gäller ansvar, som också tagits i bruk i Vandas upphandlingar. I framtiden ska alla leverantörer som har avtal med Vanda stadskoncern förbinda sig att följa denna ansvarskod och garantera att de minimikrav som ställs upp i den uppfylls i den egna verksamheten och i leveranskedjorna. Dessa minimikrav vad gäller socialt ansvar är avsedda för situationer, där behovet att säkerställa tryggheten av mänskliga rättigheter och grundrättigheter i arbetslivet, när det är fråga om upphandlingar, från så kallade riskländer och riskverksamhetsområden.

I Vanda har man redan i flera år arbetat för att bekämpa arbetsrelaterat utnyttjande och människohandel. Samarbete har bedrivits med andra stora städer och Europeiska institutet för kriminalpolitik (HEUNI). År 2024 färdigställdes Vandas modell för bekämpning av arbetsrelaterat utnyttjande och människohandel. Modellen presenteras för verksamhetsområdena och man tänker igenom särdragen i varje verksamhetsområde och riskerna för arbetsrelaterat utnyttjande och människohandel i verksamhetsområdenas upphandlingar. Hela personalen informeras också om modellen. Målet är att alla anställda i Vanda stad ska känna till fenomenet och kunna agera om det uppstår misstanke om arbetsrelaterat utnyttjande eller människohandel. Med anslag i renhållningspersonalens arbetslokaler informeras om möjligheterna att få hjälp om någon upplever sig själv eller till exempel en kollega som offer för

arbetsrelaterat utnyttjande eller människohandel. Modellen omfattar inte bara utbildning och kommunikation utan också utveckling av företagens revision.

I alla de upphandlingar som serviceenheten för upphandlingar konkurrensutsätter bedöms redan i beredningsskedet av upphandlingen hur sysselsättningsvillkoren, datakyddet och datasäkerheten samt miljökraven kan beaktas i respektive upphandling.

1.1.8 Uppskattning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna

I Vanda stadskoncern avser man med risker sådana osäkerhetsfaktorer, händelser eller händelseförlopp som ifall de förverkligas gör att koncernen inte uppnår de mål som uppställts för den och/eller utsätts för förluster.

Den bedömning av de mest betydande riskerna för Vanda stad som presenteras i bokslutet baserar sig på riskhanteringsplaner uppgjorda av stadsorganisationen och på bedömningar av de risker som identifierats i samband med att planerna gjorts upp. Bedömningen av risker på stadsnivå har gjorts på initiativ av styrgruppen för riskhantering. Vid bedömningarna klassificeras riskerna i strategiska, operativa och ekonomiska risker samt skaderisker. Klassificeringen baserar sig på de primära prioriteringsområdena för riskernas konsekvenser, men de identifierade riskernas indirekta konsekvenser överskrider ofta dessa klassificeringsgränser, då till exempel en skaderisk kan ha konsekvenser för såväl verksamhetens operativa som ekonomiska nivå. Å andra sidan inverkar en risk på strategisk nivå, ifall den realiserar, lika mycket på stadens ekonomiska och operativa verksamhetsförmåga.

De strategiska och ekonomiska riskerna riktar in sig på stadens verksamhetsförmåga på lång sikt, medan skaderisker och operativa risker drabbar stadens dagliga serviceförmåga. De viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna granskas utöver riskklassificeringen också ur ett perspektiv för lokal säkerhetsplanering, beredskap inför störningar och beredskapsplanering samt genomförda rättegångar och kommunala klagomål.

Förändringarna i säkerhetsmiljön har fortsatt på global nivå under 2024. Konflikterna i Mellanöstern, den högerextremistiska politikens uppgång, den stigande hotbilden i Östersjön med kabelbrotten, Finlands Natomedlemskap och det pågående kriget i Ukraina kan orsaka oro både internationellt och nationellt. Kommunsektorn bör fortsätta att förbereda sig och upprätthålla beredskapen för olika hybridhot som i synnerhet medför en risk för informationspåverkan. Att upprätthålla en känsla av trygghet för kommuninvånarna och säkerställa kontinuiteten i de kommunala tjänsterna är ett viktigt mål för Vanda stad. I övrigt är de mest centrala konsekvenserna för Vanda stadskoncerns riskprofil relaterade till ekonomisk nedgång, hotfulla och våldsamma situationer som personalen och kunderna upplevt, segregationsutveckling, ökad ojämlikhet och skadat rykte för staden.

Riskerna som allmänt har samband med det svaga läget i de offentliga finanserna realiserar för närvarande kraftigt också i Vanda. Det svaga konjunkturläget i den rådande ekonomin påverkar stadens ekonomi från flera håll och innebär bland annat att skatteinkomsterna och markförsäljningsintäkterna minskar och kostnaderna som anknyter till den ökade arbetslösheten ökar. Den ekonomiska recessionen har haft en omfattande inverkan på framskridandet av planprojekt på privat mark och därigenom på stadsutvecklingen. Flera flervåningshusprojekt på privat mark har inte framskridit som förväntat, ingåendet av markanvändningsavtal har skjutits upp eller så har förhandlingarna dragit ut på tiden. År 2025 börjar byggandet av Vandaspåran som är den största infrastrukturinvesteringen i stadens historia och som kräver noggrann planering och ger upphov till flera utmaningar.

Segregationsutvecklingen och polariseringen har ökat och orsakar utmaningar och risker i den dagliga verksamheten på daghem och skolor. Förebyggandet av utvecklingen kräver tilläggsresurser och medför utmaningar när det gäller tillgången på personal. På grund av det svaga ekonomiska läget har

organisationernas verksamhet minskat, tillgången till social- och hälsovårdstjänster har försämrats och privathushållens situation ökar bland annat behovet av mathjälp, bostadslösheten, oroligheterna och

otryggheten. Antalet kunder som behöver hjälp är större än tidigare i alla tjänster och efterfrågan på tjänster har ökat tydligt. Det är svårt att få tillräckligt med stöd på svenska från välfärdsområdets tjänster och myndigheterna. Det kan också ta länge innan man får hjälp.

Olika våldsamma och hotfulla situationer har ökat inom nästa alla verksamhetsområden och både kunder och personalen utsätts för dessa. I synnerhet inom den grundläggande utbildningen har trygghetskänslan rubbats efter fallet på Viertolan koulu. Det att välbefinnandet och orken bland personalen har försämrats syns i Kommun10-resultaten och Tutka-anmälningarna. Skadegörelserna på stadens egendom har ökat tydligt och till exempel busshållplatser förstörs systematiskt.

Strategiska risker

De strategiska riskerna berör stadens långsiktiga mål samt de kritiska framgångsfaktorer som stöder uppnåendet av målen. Det görs regelbundna bedömningar av de strategiska riskerna på samtliga organisationsnivåer i staden som en del av planeringen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin.

Det har inte skett några betydande förändringar i de strategiska riskerna jämfört med året innan. Välfärdsområdets och Vanda stads samarbete i bland annat säkerhets- och beredskapsfrågor har fortsatt. Redan från och med början av år 2023 efter att skatteinkomsterna minskat radikalt är Vandas ekonomi och investeringsfinansiering betydligt mer beroende av statsandelarna, vars nivå staden inte kan påverka direkt genom egna åtgärder. Generellt sett har dock serviceriskerna relaterade till välfärdsområdet minskat, även om de fortfarande är möjliga.

Man måste fortfarande också komma ihåg riskbedömningen för Nyland 2023, där man identifierade en förändring i säkerhetsmiljön för samhällets del. Ojämligheten i samhället återspeglas i en ojämn fördelning av hälsa, välbefinnande, inkomster, förmögenhet, kompetens, sysselsättning och utveckling i bostadsområdena, i skillnader i olika befolkningsgruppers samhälleliga deltagande samt i värderingar och attityder som differentieras och polariseras.

I Vanda har ökningen och utvecklingen av ojämlikheten identifierats som en betydande risk, där åtgärderna och planerna för riskhantering kräver omfattande insatser på stadsnivå och samarbetsnätverk med andra aktörer. Ökningen av inkomst- och förmögenhetsskillnader samt välfärds-, inlärnings och kompetensskillnader har långtgående negativa konsekvenser för stadens utveckling, attraktionskraft och säkerhet. Segregationsutvecklingen, ökningen av antalet rånbrott, gängbildningsfenomenet och i synnerhet barns och ungas delaktighet i brott är fortfarande en oroväckande utvecklingstrend med tanke på stadens framtid. Staden bör förbereda sig på denna risk genom proaktiv och öppen kommunikation och nära samarbete särskilt med polisen, välfärdsområdet och aktörer inom tredje sektorn. Man ska inte heller glömma den långtgående stadsplaneringen som kan förhindra utvecklingen av segregerade områden. Vanda bör satsa på att utveckla välfärden på alla plan i nära samarbete med sina intressentgrupper. För att samarbetet ska lyckas måste det finnas en gemensamt konstaterad vilja och målsättning, gemensamt överenskomna tillvägagångssätt och ett fungerande informationsutbyte.

Digital marginalisering och en större ökning av kommuninvånarnas servicebehov än väntat förutsätter att Vanda förutser och följer upp servicebehovet och befolkningsförändringen. Den digitala kompetensen hos kommuninvånarna riskerar att halka efter i den allmänna snabba digitala övergången, vilket för sin del också inverkar på att de allmänna kompetensskillnaderna ökar. Digital marginalisering kan orsaka utsatthet för informationspåverkan och polarisering. Att svara på servicebehovet hos människor med olika språk- och utbildningsbakgrund kräver en omfattande resursallokering, vilket är en utmaning i det strama ekonomiska läget som gäller i staden.

Andra risker på strategisk nivå är politiska risker och negativ nyhetsrapportering som gäller staden, till exempel skolskjutningen i Viertolan koulu våren 2024 och att Vanda stad låg i topp i polisens störningsindex. Som en risk ses till exempel också att stadens verksamhet snabbt måste anpassas till de förändringar som kommer utifrån, varvid beredningen blir bristfällig på grund av tidsplanen. Om risken realiseras kan den förändra prioriteringsområdena för stadens lagstiftade uppgifter och verksamhet,

bl.a. den framtida revideringen av beredskapslagen, där kommunerna kan åläggas nya uppgifter. Propositionen om en ny beredskapslag ges till riksdagen för behandling hösten 2025.

I all riskhantering på strategisk nivå framhävs stadens aktiva intressebevakning och dialog med statens olika organisationer, intressentgrupper, ledamöter och stadens ledning. Kommande förändringar förutses i god tid och samtidigt förbereder man sig på nödvändiga anpassnings- och informationsåtgärder.

Operativa risker

Operativa risker är risker som hotar kontinuiteten, processerna och systemen i den dagliga verksamheten i stadens organisation. I Vanda stad har bland annat tillgången till personal, personalens varaktighet och tryggheten av kompetensen särskilt inom vissa kritiska yrkesgrupper samt risker förknippade med nyckelpersoner, arbetshälsa och personalens arbetsförmåga bedömts vara centrala operativa risker dvs. risker för verksamheten. Om dessa risker realiseras är de omedelbara följderna till exempel att servicenivån försämras, kompetensen och den s.k. tysta kunskapen försvinner samt andra negativa konsekvenser för arbetsgemenskapens verksamhet.

De hot- och våldssituationer som personalen upplever har lyfts fram inom alla stadens verksamhetsområden, vilket återspeglas i arbetstagarnas ork och vilja att stanna kvar i arbetsuppgifterna. Den kontinuerligt höga personalomsättningen belastar organisationen både på grund av rekryteringar och introduktion, vilket framhäver nyckelpersonsriskerna. När läget fortsätter vara gynnsamt på arbetsmarknaden kan man anta att risken ökar ytterligare, bland annat på grund av den utmaning lönekonkurrensen utgör för Vanda stad. För att hantera riskerna ska man satsa på bl.a. arbetarskydd, förutseende rekrytering och utveckling av stadens anseende som arbetsgivare. Dessutom måste man i Vanda fortsätta arbeta särskilt för att stärka det goda ledarskapet och arbetsgemenskapsfärdigheterna.

Operativa risker är också datasystemsrisker, risker förknippade med cybermiljön och dataskyddsrisker samt hybrid- och informationspåverkan som sammanför dessa. Riskernas följder är bland annat dåligt fungerande datasystem som är kritiska för verksamheten, störningar, fördröjningar eller till och med avbrott i serviceenheternas processer samt olika följdverkningar av dataskyddsincidenter såsom eventuella ekonomiska ersättningar och ryktesskador. Som en operativ risk ses också en situation där kunskapsledning inte baserar sig på uppdaterad och heltäckande information, vilket gör det svårt att utveckla och leda verksamheten.

Vanda stad har berett sig inför störningar i datasystemen i en separat ICT-beredskapsplan och genom de åtgärder som fastställs i Vandas beredskapsplan, identifiering av ömsesidiga beroenden, upprätthållande av alternativa verksamhetssätt och testning av förmågan hos de viktigaste producenterna av ICT-tjänster att verka i störningstillstånd.

Ekonomiska risker

Välfärdsområdesreformen som genomfördes 2023 innebar att stadens ekonomiska oberoende och rörelsefrihet blev mindre. Till följd av reformen minskade stadens skatteinkomster avsevärt samtidigt som beroendet av staten via statsandelarna ökade. Stadens relativa skuldsättning ökade också avsevärt, i samband med reformen överfördes stadens egendom utan ersättning till välfärdsområdet, men lånen stannade kvar hos kommunerna.

Bland de ekonomiska risker som påverkar stadens verksamhet har de negativa förändringarna i andelen skatteinkomster som staden får in, framför allt i kombination med en större ökning av utgifterna än budgeterat, störst inverkan. Stadens markförsäljningsinkomster underskred budgeten med nästan 20 miljoner euro, kostnaderna för inhyrning av arbetskraft inom småbarnspedagogiken överskred budgeten med cirka 12 miljoner euro, arbetsmarknadsstödet kommunandel överskred budgeten med cirka 6 miljoner euro och skatteinkomsterna minskade 27 miljoner euro jämfört med prognosen för hösten 2023. Å andra sidan underskred investeringsutgifterna för 2024 tydligt budgeten.

Staden kan genom sin egen verksamhet påverka sin inkomstbas i begränsad utsträckning, och därför kan ekonomiska risker i fortsättningen hanteras bäst genom att stävja ökningen av utgifterna i

driftsekonomi och investeringarna. Särskilt när projektet med Vandaspåran väl har inletts måste man noggrant överväga nödvändigheten av stadens övriga investeringar och fördela dem tidsmässigt. Den aktiva intressebevakningen gentemot staten har framhävts efter välfärdsområdesreformen.

Enligt de allmänna anvisningar som godkänts av Vanda stadsstyrelse är målet med hanteringen av stadens finansierings- och ränterisker att skydda Vandas stadskoncern från ogynnsamma förändringar på finansmarknaden. Kostnaderna för låneupptagning och variationerna i dessa påverkas framför allt av euroområdet allmänna räntenivå och förändringar i denna. Man påverkar kostnaderna främst genom att förverkliga stadskoncernens upplåning så kostnadseffektivt som möjligt samt genom att hålla skuldens ränterisksituation under kontroll. Finansieringsrisken hålls under kontroll genom att undvika att lån som ska återfinansieras i allt för stor mån koncentreras tidsmässigt och enligt medelanskaffningsskäl, samt med hjälp av investerad överlopslikviditet.

Stadens nettoupplåning 2024 var cirka 90 miljoner euro och lånestocken (utan koncernkontosaldot) ökade jämfört med tidigare år och var cirka 861 miljoner euro i slutet av året. Lånestocken per invånare steg en aning över 3 400 euro. Relationstalet var som högst 2014–2015, då stadens lånestock var över 5 000 euro per invånare. År 2024 lyfte staden ett nytt långfristigt lån på 194,9 miljoner euro.

Hanteringen av finansierings- och ränterisker inom Vanda stadskoncern har centraliserats till enheten för finansiering inom serviceområdet för ekonomi och strategi. Europeiska centralbanken började som väntat att sänka räntorna i början av 2024, och räntesänkningarna väntas fortsätta också under 2025. Av lånen i stadens låneportfölj hade alla de lån som det var möjligt att konvertera till lån med fast ränta konverterats senast 2021. De långfristiga lån som lyftes 2023 och 2024 lyftes på grund av den rådande räntenivån med rörlig ränta, vilket förkortar den genomsnittliga räntebindningstiden för stadens låneportfölj. Låneportföljens medelränta steg måttligt på grund av att nya lån lyftes med hänsyn till den allmänna räntenivån från året innan och var cirka 2,4 procent medan ränteutgifterna var cirka 19,6 miljoner euro. Enligt ekonomiplanen började staden skuldsätta sig 2024 och den snabba skuldsättningen kommer att fortsätta till slutet av årtiondet. Staden lyfter en betydande mängd nytt långfristigt lån till den rådande räntenivån, vilket för sin del tydligt ökar stadens ränteutgifter under de kommande åren.

I Vanda stads låneportfölj ingår inga risker med anknytning till valutakurs- eller derivatavtal.

Skaderisker

Med skaderisk avses en risk som orsakar ekonomiska förluster, personskador eller olägenheter för miljön. Skaderisken drabbar i allmänhet ett visst, bestämt objekt och har ofta omedelbara följder. Till skaderiskerna hör olycksfall i arbetet, att organisationens egendom skadas, förstörs eller försvinner till följd av t.ex. brott eller någon annan skadlig händelse.

Viktigaste skaderisker i Vanda stad bedöms vara risker som anknyter till arbetarskyddet, särskilt hotfulla och våldsamma situationer som anställda utsätts för. Riskvärdet för dessa har legat på en hög nivå särskilt inom verksamhetsområdet för fostran och lärande och verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. Under 2024 gjordes 5 110 arbetarskyddsanmälningar i arbetarskyddssystemet Tutka, vilket är knappt tvåhundra anmälningar (167) färre jämfört med 2023. Antalet anmälningar minskade med cirka 3 procent jämfört med året innan. Minskningen var störst i hotfulla och våldsamma situationer och nära ögat-situationer

Det totala antalet hotfulla och våldsamma situationer låg fortfarande på en hög nivå, men även om antalet situationer minskade med 225 fall (6,4 %) omfattar de fortfarande cirka 64 procent av alla fall. Den oroväckande utvecklingen stöds också av den respons som arbetarskyddspersonalen fått. Den vanligaste typen av fara i hotfulla och våldsamma situationer var klösande, bitande, spottande, härjande eller slag, och under år 2024 gjordes 2142 anmälningar som gällde dessa.

Centrala skaderisker som identifierats är skador, stölder och skadegörelse riktade mot stadens fastigheter och egendom, och risktalen för dessa har ökat under 2024. Skadegörelserna har för det mesta varit småskaliga, men kontinuerliga. Ansvarsriskerna med anknytning till skadorna har däremot minskat

jämfört med året innan. Skaderiskerna hanteras bl.a. med mycket omfattande och täckande egendomsförsäkringar samt ansvarsförsäkringar för verksamheten, halkbekämpning, snöplogning och förbättring av belysningen i det offentliga stadsrummet och gårdsområden som hör till stadens fastigheter.

Enskilda skaderiskhändelser har inte orsakat betydande ekonomiska konsekvenser under år 2024. Kostnaderna för skadegörelse som åsamkats stadens fastigheter och övriga egendom, till exempel klotter, krossade fönster och dylika skador på egendom ersattes ur stadens skadefond för cirka 193 000 euro. För händelser utanför stadsorganisationen som staden ansågs vara ansvarig för, betalades ersättningar på sammanlagt ca 76 000 euro.

Lokal säkerhetsplanering

En trygg stad är grunden för ett gott liv för invånarna. Målsättningen för säkerhetsplaneringen är att minska antalet brott, störningar och olyckor samt skador dessa orsakar samt upprätthålla säkerheten och känslan av trygghet. Säkerhetsplaneringen är starkt sammankopplad med främjandet av välfärd och hälsa.

Vanda stads säkerhetsplan har utarbetats i ledningsgruppen för säkerhetsplanering som stadsdirektören utsett och planen har godkänts i stadsstyrelsen 1.11.2021 och presenterats för stadsfullmäktige i aftonskolan 17.2.2022.

I säkerhetsplanen har man tagit med två mål som genomsyrar hela säkerhetsplanen, en god säkerhetsledning och genusmedvetenhet. Vanda stads säkerhetsplan har också delats in i fyra huvudteman: våld i nära relationer, rusmedel, ungdomar och en trygg rörlighet. Indelningen baserar sig på en bedömning av omvärlden, där man använt sig av statistik från staden, polisen och räddningsverket, resultat från enkäten om säkerhet och trygghet och andra välfärdsrelaterade enkäter, men även av tyst kunskap och observationer om förändringar i säkerhetssituationen som gjorts av aktörer inom staden. I bedömningen har man valt ut prioriteringsområden för att svara på problem eller utmaningar hos de säkerhetsteman som identifierats. Åtgärder har utarbetats för prioriteringsområdena. Åtgärderna vidtas och följs upp genom normala ledningsstrukturer och ansvaret för främjandet av åtgärderna ligger hos stadens verksamhetsområden och serviceområden.

Det beslutades att huvudtemat för 2024 är säker mobilitet för barn. Särskild uppmärksamhet ägnas åt skolresor, eftersom det kommer mycket respons om omgivningen kring skolorna. En utredning om säkerheten gjordes i årskurserna 1–6 redan 2023 och i årskurserna 7–9 och på andra stadiet under 2024. Det har också ansökts om statsunderstöd för att främja säkerheten när det gäller mobiliteten för barn.

En uppdatering av Vanda stads säkerhetsplan görs under 2025. Uppdateringsarbetet har börjat med en enkät om säkerhet och trygghet för invånarna som genomfördes i oktober 2024.

Beredskap inför störningstillstånd och beredskapsplanering

Vanda stads beredskapsåtgärder och beredskapsplanering grundar sig på beredskapslagen (1552/2011), räddningslagen (379/2011) och andra styrande bestämmelser som fastställer de åtgärder och befogenheter som behövs i störningssituationer under normala förhållanden och under undantagsförhållanden. Staden ska genom beredskapsplaner och förhandsförberedelser säkerställa att verksam-

heten löper smidigt i störningssituationer under normala förhållanden och också under undantagsförhållanden. Grundtanken när det gäller att förbereda sig för störande situationer är att man också i en störande situation, så långt som möjligt ska kunna verka genom att följa normal lagstiftning, med de normala organisationsstrukturerna för offentlig makt och enligt principerna för demokratiskt beslutsfattande.

Vanda stad strävar efter att säkerställa invånarnas välbefinnande och trygghet i alla situationer. Verksamhetsområdenas viktigaste uppgift är att erbjuda basservice av hög kvalitet till invånarna. Vid behov vidtar stadens olika verksamhetsområden de åtgärder som behövs för att säkerställa tillgången till

tjänster. Vanda stads verksamhetsområden har som uppgift att under undantagsförhållanden säkerställa samhällsfunktionernas kontinuitet och invånarnas säkerhet på bästa möjliga sätt.

Samarbetet mellan Vanda stad och Vanda och Kervo välfärdsområde i fråga om beredskapsplanering och krisberedskap har stärkts genom ett avtal om kontaktytor. I samarbetet mellan aktörerna har många nya kontaktytor och ansvarsområden utformats som kräver flerdimensionell utredning ur beredskapsplaneringens och krisberedskapens perspektiv.

Vanda stads säkerhetsplan på stadsnivå godkändes i stadsstyrelsen 16.12.2024. Utarbetandet av en beredskapsplan inleddes hösten 2023. I verkstäderna på stadsnivå kartlades nuläget för beredskapen och behoven av att utveckla de gällande verksamhetsområdesvisa beredskapsplanerna. Beredningen av en ny beredskapsplan på stadsnivå inleddes våren 2024 i workshoppar med deltagare från ett brett fält bestående av verksamhetsområdenas sakkunniga och koncernbolagens representanter samt representanter för centrala intressentgrupper såsom Vanda och Kervo välfärdsområde, polisinrättningen i Östra Nyland och Mellersta Nylands räddningsverk.

Vanda stads beredskapsplan består av en beredskapsanvisning som är en offentlig handling, och av en beredskapsplan på stadsnivå som är en sekretessbelagd handling enligt 6 kap. 24 § 1 mom. 7–8 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

I beredskapsanvisningen beskrivs den centrala lagstiftningen för stadens beredskap, stadskoncernens organisation och centrala uppgifter under normala förhållanden, i en störningssituation och under undantagsförhållanden. Syftet med beredskapsplanen är att säkerställa Vanda stads handlingskraft i olika störningssituationer och under undantagsförhållanden. Planen innehåller anvisningar och proaktiva åtgärder för att kunna svara på avvikande situationer och upprätthålla centrala funktioner. Målet är att skydda människor, egendom och information, och göra det möjligt att upprätthålla en normal vardag. Med hjälp av en beredskapsplan säkerställs kontinuiteten i staden och återställningen till normal verksamhet så snabbt och kontrollerat som möjligt.

Rättegångar samt kommunalbesvär under 2024

Kommunalbesvär över stadsfullmäktiges beslut om byggandet av Vandaspåran har varit anhängigt vid Helsingfors förvaltningsdomstol. Förvaltningsdomstolen har förkastat besvären. Det har ansökts om besvärstillstånd i ärendet hos högsta förvaltningsdomstolen.

När det gäller behandlingen av ett brottmål som gäller Vantaan Golfpuisto Oy:s jorddeponeringar, där bolagets företrädare anklagas för miljöförstöring och grov miljöförstöring, har huvudförhandlingarna hållits vid Östra Nylands tingsrätt. Tingsrätten gav sin dom i målet 31.1.2025. I målet har två personer dömts, den ena för miljöförstöring och grov miljöförstöring och den andra för miljöförstöring. De har solidariskt ålagts att betala till Vanda stad 100 000 euro i skadestånd samt stadens rättegångskostnader.

Vanda stad har väckt fastställelsealan om upphörandet av Vantaan Golfpuisto Oy:s markarrendeavtal. Helsingfors hovrätt har meddelat ett för staden gynnsamt beslut i målet. Det har ansökts om besvärstillstånd i målet hos högsta domstolen.

Besvär som gäller upphandlingen av Kytöpuiston koulus ombyggnads- och utbyggnadsentreprenad är anhängigt vid marknadsdomstolen. Upphandlingskontraktets värde är cirka 5 000 000 euro. Det rör sig om påstådda fel i anbudsjämförelsen och lämpligheten och å andra sidan om frågor som gäller fastställandet av det uppskattade värdet på upphandlingen.

Två planlägningsärenden har varit anhängiga vid Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvär som gäller Vandaforsens kvarn har förkastats i förvaltningsdomstolen och högsta förvaltningsdomstolen har inte beviljat besvärstillstånd i ärendet. Planen har vunnit laga kraft. Besvär över det planlägningsärende som gäller Långmossevägens Power to Gas-produktionsanläggning har förfallit, eftersom staden fattade ett nytt beslut i ärendet.

1.2 Redogörelse för ordnandet av den interna kontrollen och riskhanteringen

Den interna kontrollen och riskhanteringen är en väsentlig del av Vanda stads lagstadgade verksamhet. Enligt 14 § 2 mom. 7 punkten i kommunallagen (410/2015) fattar fullmäktige beslut om grunderna för kommunens interna kontroll och riskhantering. Stadsstyrelsens uppgift är att enligt 39 § i kommunallagen sörja för stadens interna kontroll och ordnandet av riskhantering.

Den interna kontrollen är del av Vanda stads ledningssystem och ett verktyg för staden ledning och förvaltning, med vars hjälp utfallet av uppsatta mål, verksamhetsprocesser och risker utvärderas. Redogörelsen för den interna kontrollen baserar sig på beskrivningar och självvärderingar av stadens verksamhetsområden och serviceområden som hör till stadskoncernen, iakttagandet av de befogenheter och ansvar som delegerats i enlighet med stadens förvaltningsstadga och ordnandet av intern kontroll och riskhantering. Redogörelsen baserar sig också på de granskningar och utvärderingar som den interna revisionen utför under verksamhetsåret.

Riskhanteringen utgör en integrerad del av den interna kontrollen. Koncernledningen har i uppgift att med hjälp av koncernövervakning säkerställa att den interna kontrollen och riskhanteringen ordnats på ett ändamålsenligt sätt. I koncernsammanslutningar ansvarar koncernsammanslutningarnas styrelser och verkställande direktörer för den interna kontrollen och riskhanteringen.

En redogörelse över hur koncernövervakningen ordnas presenteras i kapitel 1.6.7.

Målen för den interna kontrollen och riskhanteringen

Den interna kontrollens och riskhanteringens mål, verksamhetsprinciper och ansvar har fastställts i de anvisningar om principerna för ordnande av riskhantering och intern kontroll i Vanda stadskoncern som godkändes av Vanda stadsfullmäktige 18.8.2024. Anvisningarna för den interna kontrollen som stöder dessa principer godkändes 21.10.2024. Anvisningarnas aktualitet ses över varje fullmäktigeperiod eller vid behov.

Med intern kontroll avses förfarings- och verksamhetssätt inom stadskoncernen, med vilka man strävar efter att se till att verksamheten är laglig och ger resultat. Den interna kontrollen är kopplad till alla funktioner inom Vanda stad och visar sig framför allt som ett bra lednings- och förvaltningssätt som omfattar riskhantering. Med hjälp av den interna kontrollen hanterar man risker och säkerställer att stadens lagstadgade uppgifter sköts så att principerna för den interna kontrollen samtidigt uppfylls: transparens, tillförlitlighet och ansvar.

Syftet med intern kontroll är att främja ett effektivt ledarskap inom organisationen, riskhanteringen och utvärderingen av verksamhetens resultat. Närmare bestämt är målet för den interna kontrollen att främja resurshushållning och effektivitet i Vanda stadskoncern, säkerställa riktigheten i rapporteringen om verksamheten och ekonomin och uppgifternas tillförlitlighet samt se till att lagar, beslut, regler och ledningens anvisningar efterföljs.

Målet för riskhanteringen är att främja resurshushållning och effektivitet i stadskoncernen, säkerställa riktigheten i rapporteringen av verksamheten och ekonomin samt uppgifternas tillförlitlighet, trygga resurser, egendom och verksamhetens kontinuitet samt garantera att lagar, beslut, instruktioner och ledningens anvisningar efterföljs. Med hjälp av riskhantering strävar man efter att för egen del säkerställa att ledarskap, planering av verksamheten och beslutsfattande utgår från riktiga och tillräckliga uppgifter. Riskhantering är en samordnad verksamhet genom vilken organisationen leds och styrs i fråga om risker. Riskhanteringen stöder uppnåendet av organisationens mål och identifieringen av möjligheter och hot i anslutning till verksamheten.

Den interna kontrollen är ett verktyg för stadens ledning och förvaltning, med vars hjälp utfallet av uppsatta mål, verksamhetsprocesser och risker utvärderas, och den inbegriper all verksamhet i organisat-

ionen. Syftet med kontrollen är att främja ett effektivt ledarskap inom organisationen, riskhanteringen och utvärderingen av verksamhetens resultat. En betydande del av den interna kontrollen genomförs som dagliga kontroll- och verifikationsåtgärder som inkluderas i organisationens processer. Regelbunden kontroll omspannar bland annat rapporter som utarbetas för ledningen och förtroendeorganen, uppföljning av verksamhet och särskilt avvikelser, uppföljning av budgetutfallet, övervakning av hur bestämmelser och anvisningar efterföljs, förfaranden för godkännande och befullmäktigande samt fysiska kontrollåtgärder.

Förvaltnings- och ledningspraxis

Vanda stads beslutsfattande, egendomsförvaltning och avtalsverksamhet regleras utöver lagar och förordningar bl.a. av förvaltningsstadgan och när det gäller verksamheter som vilar på de olika verksamhetsområdenas och serviceområdenas ansvar av de anvisningar som gjorts upp av respektive serviceområde och serviceenhet. Vanda stads förvaltningsstadga uppdaterades senast 14.11.2022 och den uppdaterade stadgan trädde i kraft 1.1.2023. I förvaltningsstadgan 18 kap. 1 § konstateras att till de uppgifter samtliga organisationer inom stadskoncernen har ansvar för hör att ordna riskhantering och intern kontroll samt utveckla verksamheten. Dessutom fastställer förvaltningsstadgan särskilda ansvar för riskhantering och intern kontroll bland annat i fråga om stadsfullmäktige och stadsstyrelsen, stadsdirektören och affärsverkens direktörer. Riskhanteringen och den interna kontrollen förverkligas på alla organisationsnivåer, samt i alla funktioner och processer och i den service som har lagts ut på serviceproducenter. Riskhanteringschefens uppgifter fastställs enligt 18 kap. 5 § i förvaltningsstadgan till att vara planering, samordning och utveckling av riskhanteringen och den interna kontrollen på stadskoncernens nivå.

Förvaltningsstadgan förutsätter att god lednings- och förvaltningssed iakttas i staden. Stadsdirektören, de biträdande stadsdirektörerna och serviceområdesdirektörerna svarar på stads-, verksamhetsområdes- och serviceområdesnivå för att ordna med god lednings- och förvaltningssed, riskhantering och intern kontroll samt att förverkliga detta och trygga dess funktion i enlighet med de principer och förfaringssätt som stadsstyrelsen beslutar om, samt följer upp rapporteringen om situationen i fråga om lednings- och förvaltningssystemen, riskhanteringen och den interna kontrollen inom verksamhet som lyder under dem. Cheferna och enhetscheferna svarar för att personalen i den organisation som leds av personen i fråga agerar enligt godkända principer och förfaringssätt som anknyter till god lednings- och förvaltningssed, riskhantering och intern kontroll. Chefen svarar för att personalens befogenheter och ansvarsområden fastställts och att personalen har aktuella uppgiftsbeskrivningar i den enhet som han eller hon leder.

Hur riskhanteringen organiseras

Med heltäckande riskhantering avses alla de faktorer som tillsammans möjliggör förverkligandet, uppföljningen och utvecklingen av stadskoncernens riskhantering. Referensramen består av grunderna och principerna för intern kontroll och riskhantering, uppställda mål och att man förbinder sig till riskhantering. Till helheten hör i väsentlig grad också organisatoriska arrangemang som planer, ansvar, resurser, processer och verksamhetssätt. En fungerande riskhantering förutsätter ett systematiskt och förutseende sätt att identifiera, analysera samt ha kontroll över hot och möjligheter som anknyter till verksamheten. I riskhanteringshelheten ingår som en viktig del även försäkringar, förfaranden för att följa upp de riskhanteringsåtgärder som vidtagits samt rapportering om risker.

Principerna för riskhanteringen i Vanda stadskoncern har definierats enligt principerna i standarden ISO 31000. Riskbedömning och -hantering förverkligas inom alla nivåer av organisationen i enlighet med den fastställda ansvarsfördelningen. I samband med strategiarbetet sker en utvärdering av vilka risker som hotar förverkligandet av strategin och fastställs hanteringsåtgärder och ansvariga aktörer för dessa. Vidare förverkligas bedömningen av risker i samband med utarbetandet av konsekvensbedömningar som gäller dataskyddet, olika projekt, verksamhetsplaner, omvärldsanalyser och ordinarie riskhanteringsplaner.

Riskhanteringsplanerna görs upp i TargetorPro-systemet inom stadens samtliga serviceområden, på verksamhetsområdesnivå och i de viktigaste sammanslutningarna som ingår i stadskoncernen. Serviceområdena rapporterar de risker de har identifierat och utvärderat till verksamhetsområdets ledning. Verksamhetsområdets ledning behandlar, utvärderar och sammanställer på basis av dessa uppgifter en bedömning av de mest betydande riskerna som berör verksamhetsområdet. Utöver detta har det getts anvisningar om att riskhanteringsplaner ska utarbetas för viktiga projekt, som t.ex. projektet Vandaspåran. Riskhanteringsplanen för projektet Vandaspåran förverkligas med hjälp av programvaran Thinking Portfolios riskportfölj.

Uppdateringen av riskhanteringsplaner har blivit en naturlig del av årsklockan för verksamheten inom verksamhetsområdena. I riskhanteringsplanen sammanförs såväl riskinformation som de ansvar och åtgärder som fastställts för att få riskerna under kontroll i fråga om de risker som bedöms vara av störst betydelse för organisationens verksamhet. Riskhanteringsplanerna justeras och uppdateras och med deras hjälp rapporteras om organisationens riskhantering två gånger om året. Den andra uppdateringen under året kompletteras dessutom med en redogörelse över hur man lyckats med riskhanteringen och den interna kontrollen under det innevarande året. Genom detta förfarande har man strävat efter att säkerställa att riskhanteringen förverkligas i stadskoncernen i tillräcklig omfattning och att riskinformationen är dagsaktuell.

Stadens ledningsgrupp verkar som ledningsgrupp för Vanda stads riskhantering. Som ledningsgruppens beredningsorgan verkar en styrgrupp för riskhantering och intern kontroll som utsetts av stadsdirektören och ansvarar för riskhanteringen i sin helhet. Styrgruppen planerar, samordnar och utvecklar riskhanteringen på stadskoncernnivå. Den övervakar bl.a. att riskhanteringen genomförs i enlighet med fattade beslut och riktlinjer på stadsnivå, informerar organisationen om riskhantering och bereder en riskhanteringsplan på stadsnivå. Styrgruppens ordförande är stadens säkerhetschef och sekreterare är riskhanteringschefen. I gruppen finns också kontaktpersoner för riskhantering representerade från stadens alla verksamhetsområden och koncernbolag. Styrgruppens medlemmar fungerar som kontaktpersoner för den organisation som de representerar i frågor som gäller riskhantering och intern kontroll.

Försäkrandet av staden styrs av den försäkringspolitik som godkändes av stadsfullmäktige år 2018. Man har särskilt strävat efter att begränsa följderna av skade- och ansvarsrisker med hjälp av försäkringar. Lagstadgade försäkringar för staden är olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring, utöver vilka staden har en gällande grupplivförsäkring. Lagstadgade och andra obligatoriska försäkringar tas i åtminstone den omfattning som lagstiftningen och andra bestämmelser kräver. Utöver de lagstadgade försäkringarna är målet att staden, koncernbolag och dottersammanslutningar utgående från en bedömning av riskerna ska ha ett tillräckligt heltäckande men kostnadseffektivt försäkringsskydd när det gäller egendom, avbrott i verksamheten och ansvar för verksamheten och förvaltningen. Dessutom kan staden dra nytta av de riskhanterings- och skadebekämpningstjänster som försäkringsbolagen erbjuder.

Ordnande av intern revision

Serviceenheten för intern revision verkar direkt under stadsdirektören och enhetens uppgifter har fastställts i förvaltningsstadgan. Revisionsarbetet grundar sig på en årsplan för kalenderåret som stadsdirektören godkänt och planen jämkas samman med den externa revisionens arbetsprogram.

Efter det att revisionsrapporterna färdigställts skickas de till stadsstyrelsens ordinarie ledamöter (från och med augusti, tidigare endast till ordförandena), till stadsdirektören och i fall som berör hela staden eller ett visst verksamhetsområde till biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet och vederbörande chefer. Från och med augusti har det begärts en utredning av verksamhetsområdet i fråga också om vilka åtgärder som vidtas inom verksamhetsområdet på basis av revisionen. Åtgärdsutredningen sänds till stadsstyrelsens ordförande och stadsdirektören. Utöver att stadsdirektören får rapporterna genast när de blivit färdiga går man vid behov igenom resultaten i dessa vid möten med revisionsdirektören och stadsdirektören. Resultaten rapporteras till stadsstyrelsen i mars samt på begäran. I revisioner som gäller dottersammanslutningar skickas revisionsrapporterna också till bolaget och koncernsektionen i fråga.

År 2024 utförde den interna revisionen 17 ordinarie revisioner och 6 efterrevisioner. Revisioner utfördes inom alla verksamhetsområden och de var inriktade på bl.a. allmän förvaltning, personalförvaltning, egendomsförvaltning, anskaffning av varor och tjänster, ekonomiförvaltning, IT-administration samt avtal. Det gjordes inga regelrätta revisioner av dotterbolagen. Inom den interna revisionen arbetade revisionsdirektören och fyra interna revisorer.

Av revisionerna framkom inga sådana större helheter, där det i betydande mån skulle finnas behov av att effektivisera den interna kontrollen eller riskhanteringen, med undantag för upphandlingsverksamheten inom serviceområdet för gator och parker inom stadsmiljöns verksamhetsområde, där det fortfarande finns utrymme för förbättringar. Den interna revisionen kan för de granskade verksamheternas del bedömas ligga på en i genomsnitt god nivå på stadsnivå.

Ledningens och chefernas kontrollåtgärder

Syftet med kontrollåtgärderna är att se till att lagstiftningen och Vanda stads värden, anvisningar och verksamhetsprinciper följs inom stadens verksamhetsområden och på alla nivåer i organisationen. För den interna kontrollen i stadskoncernen svarar alla redovisningsskyldiga och chefer. Den interna revisionen bistår stadsdirektören och stadsstyrelsen i bedömningen av den interna kontrollen och riskhanteringsens tillräcklighet och funktion. Stadens externa kontroll förverkligas av en revisor och revisionsnämnden.

En stor del av den interna kontrollen genomförs som dagliga kontroll- och verifikationsåtgärder som inkluderas i organisationens processer. Regelbunden kontroll omspänner bland annat rapporter som utarbetas för ledningen och förtroendeorganen, uppföljning av verksamhet och särskilt avvikelser, uppföljning av budgetutfallet, övervakning av hur bestämmelser och anvisningar efterföljs, förfaranden för godkännande och befullmäktigande samt fysiska kontrollåtgärder.

I Vanda stadskoncern tillåts inte missbruk. Ledningens skyldighet är att se till att den interna kontrollen räcker till för att förhindra och uppdaga missbruk och ingripa i missbruk som framkommit. Den interna revisionen kan efter övervägande av stadens ledning bistå undersökningsarbetet eller undersöka misstänkt missbruk. I princip behandlas den interna revisionens revisionsrapporter på ledningsgruppsnivå och rekommendationerna i rapporterna efterföljs.

Man har strävat efter att minimera missbruk genom kvalitetssäkringsprocesser, i vilka bland annat ärenden behandlas av flera personer. Man fäster uppmärksamhet på så kallade farliga arbetskombinationer för att förhindra att sådana uppstår. I rekryteringssituationer efterföljs anvisningar på stadsnivå om kontroll av kredituppgifter när personer rekryteras till uppgifter som förutsätter särskild tillförlitlighet. I vissa uppgifter förutsätts dessutom en säkerhetsutredning av skyddspolisens för att bedöma en persons lämplighet för uppgiften i fråga.

Verksamhetsområdena genomför dessutom olika slags kvalitetsrevisioner och de riktas antingen på den egna verksamheten eller verksamhet som lagts ut. Intern kontroll bedrivs också bland annat under stadsdirektörens regelbundna navigeringsmöten vid verksamhetsområdena samt under navigeringar som koncernstyrningsenheten ordnar vid koncernenheterna.

Information och rapportering

Riskhanteringsplanen på stadsnivå fungerar i stadskoncernen som ett rapporteringsredskap för riskhantering. Via rapporteringen har stadens verksamhetsområden och de utsedda bolagens ledningsgrupper, förtroendemannaorganen och riskhanteringschefen tillsammans med styrgruppen för riskhantering och intern kontroll beretts möjlighet att konstatera hur riskhanteringen i stadskoncernen har utfallit.

Utfallet av strategiska mål följs upp i ledningsgrupperna och nämnderna och stadsstyrelsen rapporteras om målen i samband med delårsöversikterna. Stadsfullmäktige rapporteras årligen om de bindande

mål på stadsnivå som godkänns av fullmäktige. För att hantera ekonomiska risker rapporterar verksamhetsområdenas chefer med budgetansvar regelbundet om ekonomins utfall, riskerna för överskridning och underskridning av budgeten samt nödvändiga åtgärder. Utfallsprognoser för driftsplanen görs upp varje månad på serviceområdesnivå. Om ekonomins utfall rapporteras i samband med delårsöversikterna för stadsstyrelsen och de nämnder som styr verksamheten. För koncernsammanslutningarnas del är stadsstyrelsens koncernsektion den instans som styr verksamheten.

Vid verksamhetsområdena strävar man efter att dra nytta av konsekvensbedömning på förhand i viktiga beslut. Målet är att med hjälp av detta förfarande förutse konsekvenserna av eventuella beslut för målgruppen samt minimera förutsebara risker. Genom att förbättra motiveringarna för upphandlingsbeslut och upprätthålla kontakterna med leverantörer har man strävat efter att förebygga potentiella besvär till marknadsdomstolen. I fråga om viktiga förändringar som påverkar kommuninvånare fogas bedömningen till att utgöra en del av det beslutsförslag som förs till den nämnd som styr verksamheten.

Vid samtliga resultatenheter vid Vanda stad gör man i enlighet med arbetarskyddslagen upp en årlig bedömning av missförhållanden och faror i arbetet. Tutka-systemet som infördes 2018 möjliggör uppföljning av säkerhetsavvikelser som uppföljning av hot- och våldssituationer och mer systematiskt ingripande i avvikande situationer. Det existerar uppföljning i nästintill realtid av informationssäkerhetsincidenter och det görs upp rapporter om dem varje månad.

Uppföljning

Förverkligandet och utvecklingen av den interna kontrollen och riskhanteringen följs upp på många olika nivåer i Vandas stadskoncern. Chefer ska följa upp de funktioner som ligger på deras ansvar och vidta nödvändiga åtgärder om man upptäcker verksamhet som strider mot god lednings- och förvaltningssed, riskhanteringen och den interna kontrollen. Samtliga av stadens verksamhetsområden och bestämda koncernenheter ombeds årligen lämna in en skriftlig redovisning av de tillvägagångssätt som organisationen har för intern kontroll och riskhantering, hur de lyckats och de största riskerna som organisationen utsatts för under det gångna året. I samband med detta utreder man om man med förfaringssätten lyckats stödja uppnåendet av de mål som ställts upp och om man med riskhanteringen och den interna kontrollen förmått förebygga avvikelser som förekommer i verksamheten. Dessutom ombeds organisationerna identifiera utvecklingsobjekt i sina processer för riskhantering och intern kontroll.

På sina möten granskar styrgruppen för riskhantering och intern kontroll bland annat en riskhanteringsplan på stadsnivå, revisorernas anmärkningar som gäller riskhanteringen året innan, utvärderingsberättelsen för året innan, de viktigaste realiserade riskerna, utvecklingen av riskhanteringsarbetet och övriga aktuella frågor i sitt ansvarsområde. Dessutom går ledningsgruppen för säkerhetssamarbetet igenom aktuella frågor i anslutning till riskhantering fyra gånger om året.

Förverkligandet av den interna kontrollen och riskhanteringen följs också upp av revisionsnämnden. Revisionsnämnden är ett lagstadgat organ underställt stadsfullmäktige, som har i uppgift att sörja för att ordna revision av Vanda stads och stadskoncernens förvaltning och ekonomi samt utföra en mål-, resultatrikthets- och ändamålsenlighetsutvärdering enligt kommunallagen.

Centrala slutsatser och utveckling av den interna kontrollen under ekonomiplaneringsperioden

Styrgruppen för riskhantering och intern kontroll sammanträdde fyra gånger under år 2024. Vid mötena har man behandlat nya anvisningar, årets riskanalyser och utvecklingsobjekt i riskhanteringsprocessen. Dessa utvecklingsobjekt har särskilt fokuserat på att förbättra den skriftliga redogörelsedelen i riskkortet, skaffa ett nytt riskhanteringsprogram och utbildning inom riskhantering. Frågorna i riskkortens skriftliga redogörelse omformades och deras betydelse betonades, eftersom man genom frågorna ville ha en noggrannare och bredare syn på utmaningarna och framgångarna med riskhanteringen och den interna kontrollen. Reformen och upphandlingen av riskhanteringsprogrammet har överförts åtminstone till hösten 2025, men man har identifierat behovet av det under 2024.

Hösten 2024 höll riskhanteringschefen tre utbildningar i riskhantering som var riktade till stadens anställda som arbetar med riskhantering. Vid utbildningarna gick man igenom allmän information om riskhantering och intern kontroll, riskhanteringsprocessen i Vanda stad, den skriftliga redogörelsen, bokslutet och utvecklingsförslag för stadens verksamhetsområden. Genom utbildningarna ville man förstärka de anställdas förståelse för och kompetens i riskhantering samt ge alla samma information för att risktalen för de risker som behandlas ska ligga på samma nivå med varandra. Genom utbildningarna kunde risktalen i fråga om sannolikheter och påföljder ändras i riskkorten, eftersom riskerna granskades genom de anvisningar som gavs i utbildningen, även om det inte hade skett några större förändringar i själva riskerna.

I september 2024 trädde en ny "Principer för riskhantering, ordnande av intern kontroll och förebyggande av korruption inom Vanda stadskoncern" i kraft och anvisningar för den interna kontrollen som stöder dessa principer godkändes i oktober 2024. De tidigare principerna var från 2015, så behovet av uppdatering var betydande på grund av organisationsförändringar inom stadskoncernen, och anvisningar för den interna kontrollen har inte funnits tidigare.

I principerna togs det också för första gången ställning till förebyggande av korruption, en operativ risk som är typisk för den offentliga sektorn. Korruption anses hindra samhällsutvecklingen och undergräva demokratin och rättsstaten samt utgöra ett hot mot det politiska systemets juridiska riktighet. Genom korruption lider samhällsinstitutionernas effektivitet och ansvaret gentemot medborgarna försvagas. Korruption kan lika gärna vara mutor, missbruk av tjänsteställning som bedrägeri. Staden förutsätts vara laglig och etisk i all verksamhet, varför Vanda stad inte godkänner missbruk eller korruption av något som helst slag. Vanda följer den lagstiftning som styr stadens verksamhet och andra anvisningar på stadsnivå där förebyggande av missbruk och korruption har beaktats. Olika riskbedömningar och intern kontroll är en användbar och övergripande uppföljningsmetod i fråga om korruption och oetisk verksamhet.

I den skriftliga redogörelse som gjordes genom riskanalysen upptäcktes inga större brister i fråga om den interna kontrollen, och de utvecklingsobjekt som upptäcktes har korrigerats eller processerna ändrats. Det har kommit synpunkter på utmaningen i att hantera riktlinjer och anvisningar, eftersom det ibland är svårt att hitta information.

Som slutsatser bör Vanda stad förbereda sig på att den ekonomiska situationen skärps, vilket återspeglas i många tjänster och ett ökat hjälpbehov bland kommuninvånarna. Samtidigt är det bra att staden nu genom långvariga beslut bereder sig på segregationsutveckling och ökad polarisering för att alla kommuninvånare ska kunna garanteras en trygg boendemiljö. På global nivå ökar klimatförändringen och extrema väderfenomen och risken för dem ökar också i Vanda, och därför bör man öka det planeringskunnande som beaktar dessa fenomen och reservera anslag för beredskap samt för underhålls- och byggprojekt som förebygger eventuella skador.

För att säkra riskhanteringen, den interna kontrollen och förebyggandet av korruption måste Vanda stad utveckla sina processer i fråga om dessa. Detta kräver såväl ändringar i funktionerna, informationsutbyte, utbildningar som eventuella programändringar. Alla aktörer ska ha samma förståelse för riskhanteringen och den interna kontrollen för att dessa ska vara effektiva. I framtiden ska stadens riskhan-

tering vara en verksamhet som baserar sig på gemensamma riktlinjer och vars analyser används som hjälp vid kunskapshantering och som en del av den normala verksamheten. På så sätt skulle de identifierade riskernas konsekvenser och sannolikheter kunna minskas när man ser hur riskerna inom verksamhetsområdena är kopplade till varandra, vilket innebär att hanteringsåtgärderna kunde preciseras bättre. När åtgärderna är klara skulle staden vara mer kapabel att hantera de risker som uppstår.

Detta kräver aktiv utbildning och långsiktigt utvecklingsarbete, vilket har inletts under 2024.

1.3 Hur räkenskapsperiodens resultat bildas och verksamheten finansieras

1.3.1 Hur räkenskapsperiodens resultat bildas

Resultatet för räkenskapsperioden 2024 visade ett underskott på -58,8 miljoner euro. Efter bokslutsdispositioner uppgick räkenskapsperiodens underskott till -61,3 miljoner euro. Räkenskapsperiodens resultat försämrades med 108,9 miljoner euro jämfört med året innan.

Den sammanräknade minskningen av verksamhetsintäkter, skatteinkomster och statsandelar var 66,5 miljoner euro jämfört med 2023. Verksamhetskostnaderna ökade 2024 med totalt 30 miljoner euro jämfört med året innan. De finansiella intäkterna minskat med de finansiella kostnaderna minskade med 6,6 miljoner euro. Av- och nedskrivningarna ökade med 2,4 miljoner euro. Vanda stads resultat för 2023 påverkades av att social- och hälsovårdstjänsterna samt räddningstjänsterna överfördes till Vanda och Kervo välfärdsområde 1.1.2023.

Resultaträkning	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Verksamhetsintäkter	146,2	158,6	285,8
Verksamhetskostnader	- 862,7	- 832,7	- 1 679,8
Verksamhetsbidrag	- 716,4	- 674,1	- 1 394,0
Skatteinkomster	585,2	638,7	1 203,7
Statsandelar	179,1	179,7	287,6
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter	18,8	17,9	13,8
Övriga finansiella intäkter	15,5	13,8	15,2
Räntekostnader	- 23,0	- 14,0	- 2,5
Övriga finansiella kostnader	- 0,3	- 0,1	- 0,1
Årsbidrag	58,8	162,0	123,6
Avskrivningar och nedskrivningar	- 114,2	- 111,8	- 110,6
Extraordinära poster	- 3,4	0,0	0,0
Räkenskapsperiodens resultat	- 58,8	50,1	13,0
Bokslutsdispositioner	- 2,5	- 2,5	- 0,9
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 61,3	47,7	12,1

Kommunens resultaträkning visar om den interna finansiering som ackumulerats som intäkter räcker till för att täcka de kostnader som orsakats av serviceproduktionen. Den resultaträkning som presenteras i detta sammanhang innehåller stadens och fondernas externa intäkter och kostnader.

Intäkter

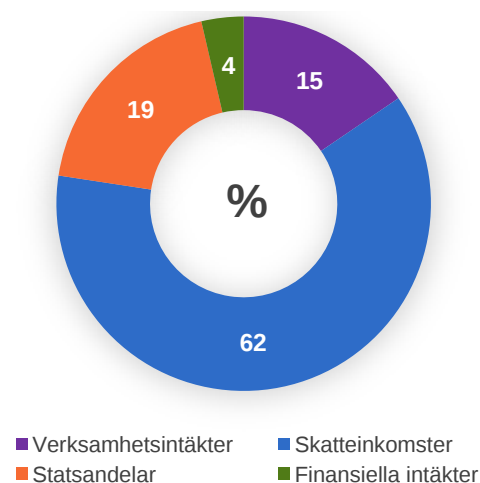
Vanda stads totala intäkter 2024 uppgick till 944,9 miljoner euro. Minskningen jämfört med året innan var 63,9 miljoner euro, dvs. 6,3 procent. Verksamhetsintäkterna sjönk med 12,4 miljoner euro från året innan.

Skatteinkomsterna uppgick totalt till 585,2 miljoner euro. Jämfört med 2023 var minskningen 53,5 miljoner euro dvs. 8,4 procent. Under 2024 uppgick statsandelarna till sammanlagt 179,1 miljoner euro. De minskade från året innan med 0,6 miljoner euro (0,3 procent).

Tabell. Intäkter åren 2024 – 2023

Intäkter	2024 milj. €	2023 milj. €
Verksamhetsintäkter	146,2	158,6
Skatteinkomster	585,2	638,7
Statsandelar	179,1	179,7
Finansiella intäkter	34,3	31,8
Sammanlagt	944,9	1 008,8

Figur. Fördelning av intäkter år 2024

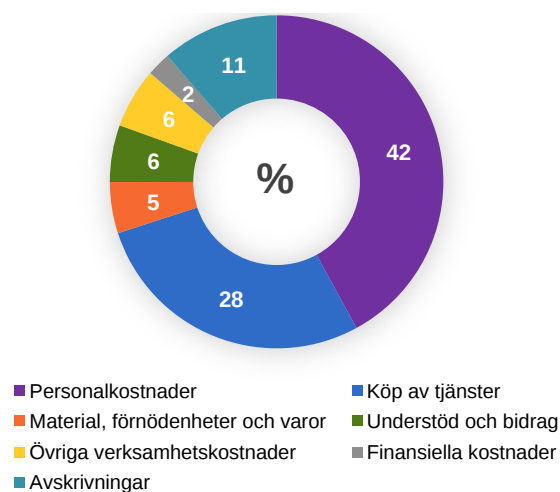
Kostnader

Vanda stads totala kostnader under 2024 uppgick till 1 000,2 miljoner euro. Ökningen jämfört med året innan var 41,6 miljoner (4,3 procent). Verksamhetskostnaderna ökade med 30 miljoner euro (3,6 procent) jämfört med 2023. Den mest betydande ökningen i kostnaderna hänförde sig till finansieringskostnaderna och personalkostnaderna.

Tabell. Kostnader åren 2024 - 2023

Kostnader	2024 milj. €	2023 milj. €
Personalkostnader	422,9	394,0
Köp av tjänster	281,3	286,5
Material, förnödenheter och varor	44,3	44,3
Understöd och bidrag	55,6	56,5
Övriga verksamhetskostnader	58,6	51,3
Finansiella kostnader	23,4	14,1
Avskrivningar	114,2	111,8
Sammanlagt	1 000,2	958,6

Figur. Fördelning av kostnader år 2024

Verksamhets- och årsbidrag

Stadens verksamhetsbidrag som består av differensen mellan verksamhetskostnader och verksamhetsintäkter utvisar hur mycket av kostnaderna för driftsekonomin som kvarstår att täckas med skatteinkomster och statsandelar. Verksamhetsbidraget för 2024 var - 716,4 miljoner euro. Det försvagades med 42,3 miljoner euro jämfört med året innan.

Verksamhetsintäkternas andel av verksamhetskostnaderna har minskat jämfört med den föregående räkenskapsperioden. Verksamhetsintäkterna täckte cirka 17,0 procent av verksamhetskostnaderna 2024 (19,1 procent 2023).

Resultaträkningens nyckeltal	2024	2023	2022
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader, %	17,0	19,1	17,0
Årsbidrag/avskrivningar, %	51,5	144,8	111,7
Årsbidrag, euro/invånare	234,2	654,6	508,9
Antal invånare	251 269	247 443	242 819

Årsbidraget beskriver tillräckligheten i internt tillförda medel totalt. Stadens årsbidrag minskade med 63,7 procent från året innan och uppgår till 58,8 miljoner euro. Ser man till årsbidraget visar stadens internt tillförda medel ett underskott.

Årsbidraget per invånare har minskat med 420,4 euro från 2023 års nivå, och var därmed 234,2 euro/invånare 2024. Vanda stads målvärde fås genom att man dividerar den genomsnittliga årliga investeringsnivån (177,3 miljoner euro) med invånarantalet, varvid värdet blir 705,6 euro/invånare.

Räkenskapsperiodens resultat och över-/underskott

När årsbidraget minskas med avskrivningar och nedskrivningar och extraordinära poster, får man fram differensen mellan de inkomster och utgifter som periodiserats för räkenskapsperioden, dvs. räkenskapsperiodens resultat. Avskrivningarna har beräknats enligt den godkända avskrivningsplanen. Av- och nedskrivningarna var sammanlagt 114,2 miljoner euro 2024. De extraordinära posterna uppgick 2024 till sammanlagt 3,4 miljoner euro. År 2023 hade inga extraordinära poster.

Räkenskapsperiodens resultat minskade från året innan med 108,9 miljoner euro och kom att uppvisa ett underskott på -58,8 miljoner euro 2024. Räkenskapsperiodens underskott efter avskrivningsdifferensen och ändringarna i reserver och fondöverföringarna var -61,3 miljoner euro.

1.3.2 Finansiering av verksamheten

Bokslutets finansieringsanalys består av förändringar i kassaflödet i stadens och fondernas ordinarie verksamhet och investeringar samt i finansieringsverksamheten. Finansieringsanalysen härleds ur bokslutets resultaträkning och balansräkning.

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde

Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde visade under 2024 ett underskott på 86,1 miljoner euro. Investeringsutgifterna uppgick 2024 till 149,5 miljoner euro. Den egna anskaffningsutgiften för investeringar, dvs. differensen mellan investeringsutgifterna och investeringarnas finansieringsandelar var 147,5 miljoner euro. Den egna anskaffningsutgiften minskade med 14,9 miljoner euro (9,2 procent) jämfört med året innan.

Finansieringens kassaflöde

Kassaflödet för finansieringens del visade å sin sida ett överskott på 73,0 miljoner euro. Staden tog 194,9 miljoner euro i nya långfristiga lån. De långfristiga lånen amorterades med 105,2 miljoner euro. Nettoökningen av de långfristiga lånen uppgick sålunda till 89,7 miljoner euro, då nettominskningen året innan var 5,5 miljoner euro. Minskningen i kortfristiga lån var 20,0 miljoner euro.

Förändring i likvida medel

Förändringen av likvida medel består av differensen mellan nettosumman av finansieringsverksamhetens förändringar och nettosumman av internt tillförda medel och investeringar. De likvida medlen uppgick i slutet av 2024 till 60,3 miljoner euro. I sin helhet minskade de likvida medlen med 13,1 miljoner euro under 2024.

Finansieringsanalys	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Verksamhetens kassaflöde			
Årsbidrag	58,8	162,0	123,6
Extraordinära poster	-3,4	0,0	0,0
Korrektivposter till internt tillförda medel	-9,7	- 10,6	- 46,4
Investeringskassaflöde			
Investeringsutgifter	-149,5	- 166,8	- 140,0
Finansieringsandelar för investeringar	2,0	4,4	8,7
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	15,7	13,1	62,2
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	- 86,1	2,0	8,2
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i utlåningen			
Ökning i utlåningsfordringar	-4,1	- 0,1	- 0,1
Minskning i utlåningsfordringar	10,2	12,0	6,3
Förändringar i lånestocken			
Ökning i långfristiga lån	194,9	150,0	0,0
Minskning i långfristiga lån	-105,2	- 155,5	- 71,7
Förändring i kortfristiga lån	-20,0	- 10,1	- 11,2
Förändringar i eget kapital	1,0	0,0	0,0
Övriga förändringar i likviditeten	-3,8	- 58,1	59,0
Finansieringens kassaflöde	73,0	- 61,8	- 17,9
Förändring i likvida medel	- 13,1	- 59,8	- 9,7
Likvida medel 31.12	60,3	73,3	133,1
Likvida medel 1.1	73,3	133,1	142,8

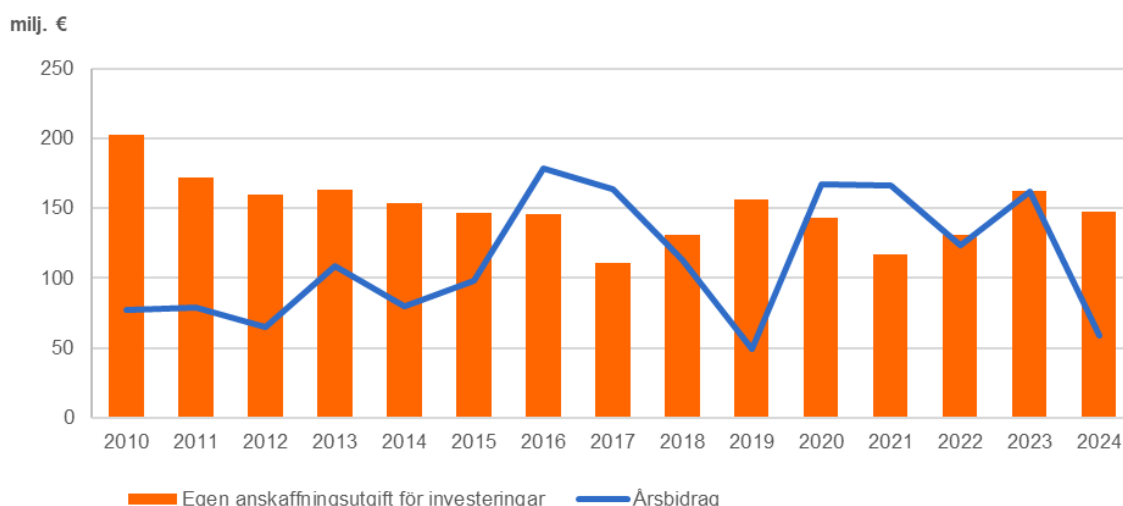
Finansieringsanalysens nyckeltal	2024	2023	2022
Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, 5 år milj. €	25,3	17,2	22,8
Internt tillförda medel för investeringar, %	39,9	99,7	94,1
Låneskötselbidrag	0,6	1,0	1,7
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	0,6	1,6	1,2
Likviditet, kassadagar	19,2	22,9	25,6
Antal invånare	251 269	247 443	242 819

Nyckeltalet för de internt tillförda medlen för investeringar talar om hur stor del av utgiften för investeringarnas egenanskaffning som har finansierats med internt tillförda medel. Nyckeltalet för den interna

finansieringen var 39,9 procent 2024, dvs. av investeringarna kunde endast en dryg tredjedel täckas med internt tillförda medel. År 2023 räckte den interna finansieringen till att täcka investeringarna till 99,7 procent medan den 2022 räckte till att täcka investeringarna 94,1 procent.

I nedanstående figur åskådliggörs utvecklingen av årsbidraget och investeringarnas egenanskaaffningsutgifter åren 2010–2024.

Figur. Årsbidraget och investeringarnas egenanskaaffningsutgifter 2010–2024

Låneskötselbidraget visar hur tillräcklig kommunens interna finansiering är när det gäller att täcka kostnaderna för räntor på främmande kapital och amorteringarna. Vanda stads låneskötselbidrag var 0,6 år 2024, dvs. den interna finansieringen räcker inte helt till för att sköta lånen. Kommunens likviditet beskrivs som kassans tillräcklighet räknad i dagar. Med Vanda stads kassamedel i slutet av 2024 skulle man ha klarat av att täcka betalningar för 19,2 dagar ur kassan.

1.4 Den finansiella ställningen och ändringar i den

Strukturen för kommunens finansiering framställs med hjälp av en balansräkning och nyckeltal som beräknas utgående från balansräkningen. Balansräkningen omfattar stadens samt Vanda stads fastighetsfunds och Skadefondens balansenheters sammanställda balansräkningar. Interna poster, såsom interna fordringar och skulder, ingår inte i balansräkningen.

Aktiva

I bestående aktiva ingår immateriella och materiella tillgångar som inverkar i form av produktionsfaktorer under flera räkenskapsperioder samt verksamhetsområdenas investeringar i aktier, andelar samt andra slag av investeringsobjekt. Bestående aktiva har värderats till anskaffningskostnaderna och avskrivningarna har beräknats enligt den godkända avskrivningsplanen. Avskrivningsplanerna och ändringarna av bestående aktiva ingår i noterna. I slutet av 2024 var de bestående aktivas värde i balansräkningen 1 892,3 miljoner euro. Den största posten inom bestående aktiva är de materiella tillgångarna som uppgick till 1 374,2 miljoner euro i slutet av 2024 (69,2 procent av slutsumman i balansräkningen). Placeringarna, dvs. aktier, andelar och övriga fordringar uppgick i slutet av 2024 till 504,2 miljoner euro (25,4 procent av balansräkningens slutsumma, medan den motsvarande summan för 2023 var 510,2 miljoner euro).

De förvaltade medlen bestod av statliga bostadslån som förmedlats. De förvaltade medlen uppgick i slutet av 2024 till 0,6 miljoner.

Till rörliga aktiva räknas omsättningstillgångar, lång- och kortfristiga fordringar, finansiella värdepapper samt pengar och bankfordringar. I slutet av året uppgick de rörliga aktiva till sammanlagt 93,0 miljoner euro (4,7 procent av balansräkningens slutsumma). Omsättningstillgångarna uppgick i slutet av 2024 till 0,7 miljoner euro. Omsättningstillgångarna utgjordes av reservdelslager, eftersom vårdartikelslagret överläts till välfärdsområdet.

Fordringarna uppgick i slutet av året till sammanlagt 32,1 miljoner euro. Det fanns inga långfristiga fordringar. De kortfristiga kundfordringarna uppgick till 10,4 miljoner euro och lånefordringarna till 0,1 miljoner euro. De övriga fordringarna uppgick till 15,7 miljoner euro och resultatregleringarna till 5,9 miljoner euro. Kassa och bank uppgick i slutet av året till 60,1 miljoner euro, dvs. summan hade minskat med 13,1 miljoner euro jämfört med läget i slutet av 2023.

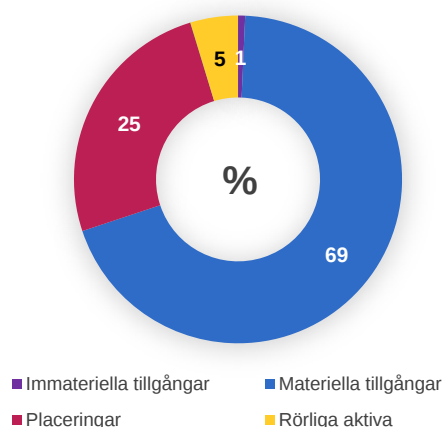
Passiva

Det egna kapitalet var i slutet av året 974 miljoner euro (46,0 procent av balansräkningens slutsumma). Det egna kapitalet bestod av ett grundkapital på 318,0 miljoner euro, ett kapital i övriga egna fonder på 113,1 miljoner euro samt av tidigare räkenskapsperioders överskott på 604,2 miljoner euro och räkenskapsperiodens underskott på 61,3 miljoner euro. Övriga egna fonder är Vanda stads Fastighetsfond och Skadefond.

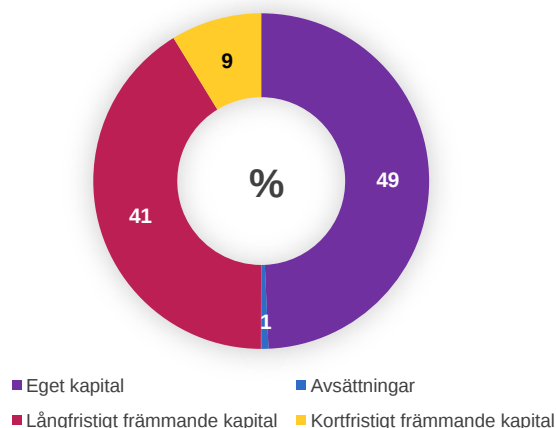
I slutet av 2024 fanns inga reserver. I avsättningarna ingick en avsättning på 0,1 miljoner euro för pensionsförpliktelser som ingått utanför KTAPL och andra avsättningar för 13,0 miljoner euro. Det förvaltade kapitalet bestod av förmedlade statliga bostadslån på 0,682 miljoner euro och donationsfondkapital på 0,7 miljoner euro.

Det främmande kapitalet uppgick vid årets slut till sammanlagt 997,5 miljoner euro. Stadens lånestock växte under året med 69,6 miljoner euro och vid årets slut uppgick summan till sammanlagt 861,2 miljoner euro. I övriga kortfristiga skulder ingick semesterlöne- och ränteperiodiseringar och andra bokslutsperiodiseringar som överföringsskulder på sammanlagt 47,2 miljoner euro, skulder till leverantörer på 54,2 miljoner euro, erhållna förskott på 13,3 miljoner euro samt övriga skulder på 21,5 miljoner euro.

Figur. Balansräkningens aktiva

Figur. Balansräkningens passiva

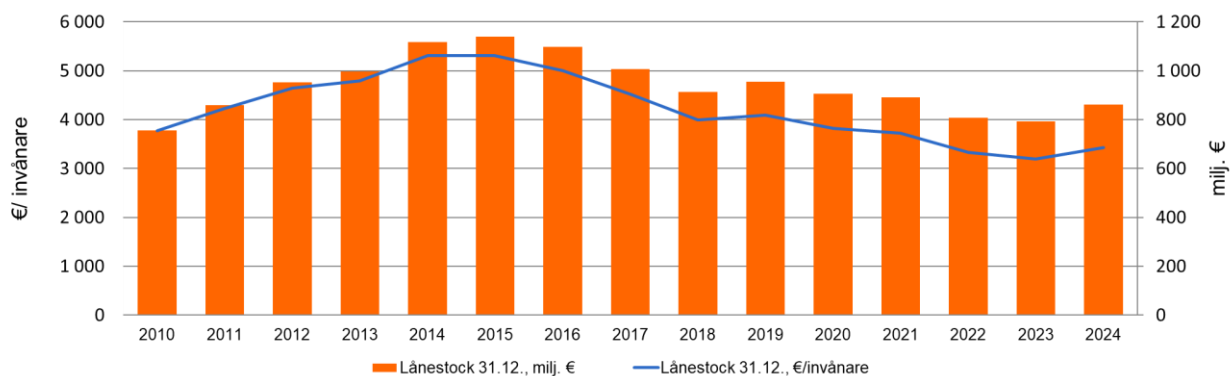
Balansräkning	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
AKTIVA			
Bestående aktiva	1 892,3	1 867,8	1 890,4
<i>Immateriella tillgångar</i>	13,9	19,8	23,5
Immateriella rättigheter	0,0	0,0	0,1
Övriga utgifter med lång verkningstid	13,9	19,8	23,4
<i>Materiella tillgångar</i>	1 374,2	1 337,7	1 293,0
Mark- och vattenområden	358,8	341,4	318,6
Byggnader	607,2	620,1	610,0
Fasta konstruktioner och anordningar	317,1	317,5	311,0
Maskiner och inventarier	15,3	14,6	19,7
Övriga materiella tillgångar	0,3	0,3	0,3
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	75,5	43,6	33,2
<i>Placeringar</i>	504,2	510,2	573,9
Aktier och andelar	228,3	228,2	280,0
Övriga lånefordringar	274,6	280,8	292,8
Övriga fordringar	1,2	1,2	1,1
Förvaltade medel	0,6	0,7	0,8
Statliga uppdrag	0,6	0,7	0,8
Rörliga aktiva	93,0	114,8	196,4
<i>Omsättningstillgångar</i>	0,7	0,2	0,8
Material och förnödenheter	0,2	0,2	0,7
Övriga omsättningstillgångar	0,5	0,0	0,0
<i>Fordringar</i>			
<i>Långfristiga fordringar</i>	0,0	0,0	0,3
Lånefordringar	0,0	0,0	0,3
<i>Kortfristiga fordringar</i>	32,0	41,2	62,3
Kundfordringar	10,4	13,7	25,9
Lånefordringar	0,0	0,0	0,2
Övriga fordringar	15,7	16,0	20,8
Resultatregleringar	5,9	11,6	15,4
<i>Finansiella värdepapper</i>	0,1	0,1	0,1
Aktier och andelar	0,1	0,1	0,1
Kassa och bank	60,1	73,2	133,0
AKTIVA TOTALT	1 985,8	1 983,2	2 087,6

Balansräkning	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
PASSIVA			
Eget kapital	974,0	1 031,8	1 011,7
Grundkapital	318,0	318,0	349,1
Övriga egna fonder	113,1	110,6	110,0
Över-/underskott från tidigare räkenskapsperioder	604,2	555,5	540,5
Räkenskapsperiodens över-/underskott	-61,3	47,7	12,1
Avskrivningsdifferens och frivilliga reserver	0,0	0,0	1,0
Avskrivningsdifferens	0,0	0,0	1,0
Avsättningar	13,1	9,7	9,8
Pensionsavsättningar	0,1	0,1	0,1
Övriga avsättningar	13,0	9,6	9,6
Förvaltat kapital	1,2	1,1	2,2
Statliga uppdrag	0,6	0,7	0,8
Donationsfondernas kapital	0,7	0,4	1,4
Främmande kapital	997,5	940,6	1 062,9
<i>Långfristigt främmande kapital</i>	<i>824,7</i>	<i>666,3</i>	<i>670,4</i>
Masskuldebrevslån	50,0	55,7	131,4
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	774,7	610,6	539,0
Resultatregleringar	0,0	0,0	0,0
<i>Kortfristigt främmande kapital</i>	<i>172,8</i>	<i>274,3</i>	<i>392,5</i>
Masskuldebrevslån	5,7	95,7	5,7
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	30,8	29,5	101,0
Lån från övriga kreditgivare	0,0	0,0	30,1
Erhållna förskott	13,3	20,7	33,8
Leverantörsskulder	54,2	60,2	115,8
Övriga skulder	21,5	23,7	35,3
Resultatregleringar	47,2	44,5	70,8
PASSIVA TOTALT	1 985,8	1 983,2	2 087,6

Balansräkningens nyckeltal	2024	2023	2022
Soliditet, %	49,4	52,6	49,3
Relativ skuldsättning, %	108,1	94,2	57,9
Ackumulerat över-/underskott, milj. €	542,9	603,2	552,6
Ackumulerat över-/underskott, €/inv.	2 160,7	2 437,6	2 275,9
Lånestock 31.12., milj. €	861,2	791,6	807,2
Lånestock 31.12., €/invånare	3 427,6	3 199,1	3 324,3
Lån och hyresansvar, 31.12., milj. €	1 257,5	1 127,2	1 456,9
Lån och hyresansvar, €/invånare	5 004,4	4 555,4	6 000,1
Lånefordringar 31.12., milj. €	274,6	280,8	292,8
Antal invånare	251 269	247 443	242 819

Soliditeten mäter kommunens soliditet, förmåga att klara av underskott och dess kapacitet att klara av sina åtaganden på lång sikt. I slutet av 2024 var soliditeten i Vanda stad 49,4 procent. Den relativa skuldsättningen visar att man av Vanda stads driftsinkomster under 2024 skulle ha behövt 108,1 procent för återbetalningen av främmande kapital. Den relativa skuldsättningen ökade jämfört med 2023 (94,2 %) på grund av ökningen i stadens lånestock. Vanda stads lånestock uppgick till 861,2 miljoner euro (791,6 miljoner euro 2023) dvs. 3 427,6 euro per invånare. Då stadens hyresansvar läggs till lånen uppgår ansvaren till 1 257,5 miljoner euro, dvs. 5 004,4 euro per invånare.

Figur. Lånestockens utveckling 2010–2024

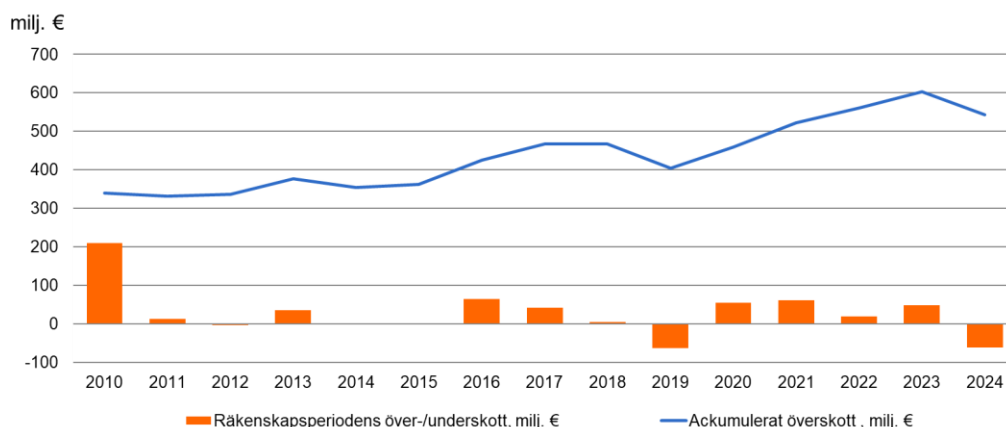
Utvecklingen när det gäller Vanda stads överskott beskrivs i nedanstående figur. Överskottet i bokslutet år 2010 (209,2 miljoner euro), som särskilt uppkom genom överlåtelsen av affärsverket Vanda Vattens funktioner till samkommunen HRM som grundades, har haft en betydande inverkan på stadens ackumulerade överskott. Trettio miljoner euro av överskottet för räkenskapsperioden år 2016 och 12,4 miljoner euro av överskottet för räkenskapsperioden 2017 berodde på intäkterna från byggandet av samhällsteknik i markområden som erhållits som avtalsenlig ersättning i området Kivistö.

Åren 2020 och 2021 påverkades stadens överskott särskilt av de coronastöd som beviljades av staten. År 2020 förverkligades ett direkt coronastöd på cirka 90 miljoner euro som höjde stadens statsandelar och samfundsskatteinkomster. År 2021 beviljade staten coronastöd för sammanlagt cirka 107 miljoner euro för ersättning av coronakostnader i form av beviljat stöd och via samfundsskatten och statsandelar. Stadens försäljningsvinster år 2021 kom från försäljningen av vårdfastigheter till VAV Oy och försäljningen av A-Tulkkaus Oy:s aktier (totalt ca 18,7 milj. euro) samt år 2022 av försäljningen av Vantaan Työterveys Oy:s aktier (ca 15,1 milj. euro).

Räkenskapsperiodens överskott för 2022 påverkas av ett belopp på 18,9 miljoner euro som med anledning av upplösningen av Utvecklingsfonden för Marja-Vanda och centrumområdena återgick till tidigare räkenskapsperioders överskott. Räkenskapsperiodens överskott för 2023 påverkas å sin sida av en överföring av grundkapitalet i den nerlagda Fonden för social kreditgivning, 1,8 miljoner euro, samt av den återstående avskrivningsdifferensen för Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk, 1,0 miljoner euro till stadens överskott.

Det underskott på 61,3 miljoner euro som uppstod under räkenskapsperioden hade en minskande inverkan på stadens ackumulerade överskott 2024. De mest betydande poster som påverkar stadens underskott var underskridningen av markförsäljningsinkomsterna med cirka 19 miljoner euro, överskridningen av kostnaderna för inhyrning av arbetskraft inom småbarnspedagogiken med cirka 12 miljoner euro, överskridningen av arbetsmarknadsstödet kommunandel med cirka 6 miljoner euro och engångsnedskrivningarna på cirka 8 miljoner euro. Stadens skatteinkomster minskade dessutom med 27 miljoner euro 2024 jämfört med prognosen för hösten 2023.

Figur. Vanda stads över-/underskott och utvecklingen av det överskott som uppkommit 2010–2024

1.5 Totala inkomster och utgifter bokslutet 2024

Kalkylen för de totala inkomsterna och utgifterna görs upp utifrån stadens resultaträkningar och finansieringsanalyser. I den beaktas endast externa inkomster, utgifter och finanstransaktioner. Vanda stads Fastighetsfond och Skadefond ingår också i kalkylen.

Stadens totala inkomster under 2024 uppgick till 1 156,2 miljoner euro och de totala utgifterna till 1 165,5 miljoner euro. Differensen mellan inkomsterna och utgifterna utgjorde således -9,3 miljoner euro. Då Övriga ändringar i likviditeten (-3,8 miljoner euro), läggs till från finansieringsanalysen, fås en ändring på -13,0 miljoner euro i kassamedlen. Den motsvarar minskningen i finansieringsanalysens kassamedel under år 2024.

Totala inkomster och utgifter	2024 milj. €	2024 %	2023 milj. €	2023 %
Inkomster				
Verksamhet				
Verksamhetsintäkter	146,2	12,6	158,6	13,5
Skatteinkomster	585,2	50,6	638,7	54,2
Statsandelar	179,1	15,5	179,7	15,3
Ränteintäkter	18,8	1,6	17,9	1,5
Övriga finansiella intäkter	15,5	1,3	13,8	1,2
Extraordinära intäkter	0,5	0,0	0,0	0,0
Korrektivposter till internt tillförda medel				
- Överlåtelsevinster på bestående aktiva tillgångar	-13,1	-1,1	- 10,5	- 0,9
Investeringar				
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	2,0	0,2	4,4	0,4
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	15,7	1,4	13,1	1,1
Finansieringsverksamhet				
Minskning i utlåningsfordringar	10,2	0,9	12,0	1,0
Ökning i långfristiga lån	194,9	16,9	150,0	12,7
Ökning av eget kapital	1,1	0,1	0,0	0,0
Totala inkomster sammanlagt	1 156,2	100,0	1 177,7	100,0
Utgifter				
Verksamhet				
Verksamhetskostnader	862,7	74,0	832,7	74,6
Räntekostnader	23,0	2,0	14,0	1,3
Övriga finansiella kostnader	0,3	0,0	0,1	0,0
Extraordinära kostnader	3,9	0,3	0,0	0,0
Korrektivposter till internt tillförda medel				
Förändring av avsättningar				
- Ökning (-), minskning (+) av avsättningar	-3,4	-0,3	0,0	0,0
Investeringar				
Investeringsutgifter	149,5	12,8	166,8	14,9
Finansieringsverksamhet				
Ökning i utlåningsfordringar	4,1	0,3	0,1	0,0
Minskning i långfristiga lån	105,2	9,0	155,5	13,9
Minskning av eget kapital	0,1	0,0	0,0	0,0
Minskning i kortfristiga lån	20,0	1,7	- 52,4	- 4,7
Totala utgifter sammanlagt	1 165,5	100,0	1 116,8	100,0

Avdragsposter i inkomsterna utgör försäljningsvinster av anläggningstillgångar och försäljningsförluster av anläggningstillgångar samt förändring av avsättningar, då avsättningarnas belopp har ändrat under räkenskapsperioden.

1.6 Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi

1.6.1 Samfund som ingår i koncernbokslutet

Med **en kommunkoncern** avses en ekonomisk enhet som består av kommunen samt en eller flera juridiskt självständiga sammanslutningar, i vilken kommunen ensam eller tillsammans med andra sammanslutningar som hör till kommunkoncernen har bestämmanderätt i en eller flera sammanslutningar (dottersammanslutningar). Bestämmanderätten kan också basera sig på att dottersamfundet ensamt eller tillsammans med andra dottersamfund har bestämmanderätt i ett annat dottersamfund.

Koncernsamfund

Kommunkoncernens modersamfund är skyldigt att upprätta ett koncernbokslut.

Dottersamfund kallas de samfund i vilka modersamfundet har bestämmanderätt. Kommunen har bestämmanderätt i ett annat samfund om kommunen:

- har mer än hälften av det röstetal som alla aktier eller andelar medför eller
- med stöd av bolagsordningen, bolagsavtalet eller därmed jämförbara bestämmelser har rätt att utse majoriteten av styrelsemedlemmarna i samfundet eller ledamöterna i motsvarande organ eller
- med stöd av avtal har motsvarande ovannämnda rösträtt.

En förening eller stiftelse är kommunens dottersamfund såvida:

- kommunen har rätt att utse majoriteten av samfundets styrelsemedlemmar eller ledamöter i motsvarande organ eller
- föreningens eller stiftelsens nettoförmögenhet enligt stadgarna vid upplösning i sin helhet övergår till kommunen eller till ett samfund som ingår i kommunkoncernen.

Ett intresseföretag är ett samfund i vilket modersamfundet antingen ensamt eller tillsammans med andra koncernsamfund samtidigt har ett betydande inflytande och en betydande ägarandel i samfundet. Med betydande inflytande avses innehav av 20–50 procent av samfundets röstetal, och med betydande ägarandel innehav av minst 20 procent av intresseföretagets eget kapital. Intresseföretagen sammanställdes första gången 2008.

En samkommun sammanställs med kommunens koncernbalans oberoende av storleken på kommunens andel av samkommunens tillgångar och skyldigheter. Sammanställningen sker enligt ägarandelen.

Samfund som ingår i koncernbokslutet	Sammanställning för koncernbokslutet	
	Sammanställda (st.)	Ej sammanställda (st.)
Dottersamfund		
Bolag		
Fastighets- och bostadsbolag	19	-
Bolag som utövar kommunal affärsverksamhet	10	-
Övriga bolag	1	-
Samkommunerna	4	-
Samkommunernas dottersamfund	4	-
Intressesamfund	19	8
Totalt	57	8

1.6.2 Koncernverksamhetens styrning

Till Vanda stadskoncern hör staden och de aktiebolag, stiftelser, föreningar och andra sammanslutningar, där staden ensam eller tillsammans med sina dottersammanslutningar har bestämmande inflytande.

Den strategiska planeringen i stadens dotterbolag styrs av strategin för fullmäktigeperioden och Vanda stads allmänna ägarpolitiska riktlinjer som en del av strategin. Stadsfullmäktige beslutar om ägarpolitiska riktlinjer för varje enskild sammanslutning när det gäller sammanslutningar av betydelse för staden. Betydande bolag är Vanda Energi Ab, VAV Yhtymä Oy och Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy. Under 2024 har en stor del av dottersammanslutningarnas ägarpolitiska riktlinjer uppdaterats. Vanda Energi Ab:s ägarpolitiska riktlinjer godkändes 21.10.2024 och VAV Yhtymä Oy:s 27.1.2025. De ägarpolitiska riktlinjerna för sammanslutningen Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy godkändes av stadsfullmäktige 14.11.2022. Dessutom har stadsstyrelsens koncernsektion, under år 2024, för en stor del av stadens sammanslutningar godkänt de uppdaterade ägarpolitiska riktlinjerna för varje enskild sammanslutning, i vilka bolagets ställning i ordnandet av stadens serviceproduktion och bolagets syfte ur stadskoncernens synvinkel fastställs. Enligt den nuvarande förvaltningsstadgans 8 kap. 4 § beslutar koncernsektionen om ägarpolitiska riktlinjer för stadens enskilda dottersammanslutningar, med undantag av de betydande koncernsammanslutningar som fastställts i koncerndirektivet.

Det främsta verktyget för förverkligandet av stadens strategiska mål är stadens budget, där stadsfullmäktige ställer upp operativa och ekonomiska mål för dottersammanslutningarna. Utgående från de mål som ställts upp i budgeten utarbetar dottersammanslutningen årligen en verksamhets- och ekonomiplan samt en finansierings- och investeringsplan. Bolaget behöver inte utarbeta någon finansierings- och investeringsplan eller långsiktsplan, om dessa är onödiga för bolagets verksamhet, till exempel på grund av verksamhetens ringa omfattning.

För att förverkliga ägarstyrningen ska alla dottersammanslutningar som hör till Vanda stadskoncern följa det koncerndirektiv som trädde i kraft 19.8.2024 samt koncernstyrningens övriga anvisningar. Genom koncerndirektivet och annan ägarstyrning skapas ramar för ägarstyrningen i de dottersammanslutningar som hör till Vanda stadskoncern och i tillämpliga delar också i intressesammanslutningarna för att effektivt kunna förverkliga de mål som staden ställt upp.

Vidare styrs verksamheten när det gäller dotterbolagens ledning genom bolagsordningen. Dotterbolagens bolagsordningar har till största delen förenhetligats utgående från de modellbolagsordningar som godkändes av koncernsektionen 18.1.2021. Vid behov avviker man från modellbolagsordningarna i de sammanslutningar där man måste beakta bl.a. andra delägares rättigheter och rösträtt eller andra särdrag som gäller bolaget.

Koncernstyrningens mål är att varje bolag i sin verksamhet beaktar ägarens vilja och mål, koncernens fördel som helhet och sin ställning som en del av stadskoncernen. Respektive bolags strategi för verksamheten och mål fastställs av bolagets styrelse, dock med beaktande av de mål i de ägarpolitiska riktlinjerna för varje enskild sammanslutning som stadsstyrelsen ställt upp för bolaget och de mål som ställts upp för bolaget i stadens budget. I koncerndirektivet fastställs också de ärenden i vilka bolaget ska begära stadens syn i frågan innan det egna beslutsfattandet. Förhandssamtycke ges av koncernsektionen som verkar under stadsstyrelsen samt i vissa situationer av en tjänsteinnehavare till vilken koncernsektionen har delegerat beslutanderätt.

Enligt kommunallagen svarar koncernledningen för genomförandet av ägarstyrningen i kommunkoncernen och för ordnandet av koncernövervakningen, om inte något annat bestäms i förvaltningsstadgan. Enligt förvaltningsstadgan ingår i koncernens ledning stadsstyrelsen och dess koncernsektion, stadsdirektören, de biträdande stadsdirektörerna, samt i ärenden som rör koncernbolagen de tjänsteinnehavare som föredrar, beslutar och verkställer enligt förvaltningsstadgans bestämmelser. Dylika tjänsteinnehavare är direktören för koncernservicen och finansieringsdirektören.

Ägarstyrningen har genomförts genom de mål som ställts upp för dottersammanslutningarna, genom koncerndirektiv och utöver detta genom diskussioner mellan staden och dottersammanslutningarna. Dottersamfunden Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, Mercuria kauppaoppilaitos Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistö Oy, Vanda Energi Ab samt av samkommunerna och andra ägda bolag har Samkommunen Helsingforsregionens trafik, Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster och Samkommunen Nylands förbund varit på koncernsektionens sammanträden och redogjort för sammanslutningarnas verksamhet, ekonomi och läget vad gäller målens förverkligande, ifall Vanda ställt upp sådana mål för sammanslutningarna. Det har också förts en diskussion om ägarstyrningen med varje dotterbolag för att stadens strategiska mål effektivt ska kunna överföras till dottersammanslutningarna. Syftet med ägarstyrningssamtalen är också att skapa en förtrolig och konstruktiv dialog mellan staden och dottersammanslutningarna.

1.6.3 Betydande händelser som gäller koncernen

År 2024 var en tid med stabilare utveckling för koncernsammanslutningarna. Närhistorien förmörkas av geopolitisk osäkerhet, kraftiga prishöjningar och höjda styrräntor. Goda nyheter 2024 var i synnerhet att inflationen avtog och styrräntorna sänktes från sin högsta nivå. Detta medförde förväntad lättnad i företagens kostnader och ränteutgifter. Även om den ekonomiska situationen fortfarande är utmanande finns det tecken på ekonomisk återhämtning. Trots den utmanande ekonomiska situationen lyckades koncernsammanslutningarna uppnå en stor del av sina mål och sin verksamhet mätt med mätare för såväl verksamheten som ekonomin.

När det gäller de största bolagen i Vandakoncernen beskrivs förändringarna i omvärlden och riskerna i anslutning till förverkligandet av målen samt framtidsutsikterna bolagsvis i kapitel 1.6.4.

Stadens allmänna ägarpolitiska riktlinjer och de bolagsspecifika ägarpolitiska riktlinjerna uppdaterades 2024 för största delen av bolagen. I de ägarpolitiska riktlinjerna individualiserades ur ägarens synvinkel centrala mål för bolagens verksamhet för de kommande fyra åren. Också i fråga om kompetenskrav för företagets styrelser gjordes behövliga preciseringar och ändringar. Styrelsesammansättningarna enligt de ägarpolitiska riktlinjerna granskades så att de stora bolagens styrelser fick flera sakkunnigledamöter.

Åtgärderna i anslutning till granskning och förtydligande av koncernstrukturen samt genomförandet av stadens produktivitets- och tillväxtprogram fortsatte under räkenskapsperioden 2024. Koncernsektionen godkände att en plan över koncerninnehavshelheten som utarbetats av enheten för koncernstyrningen och -övervakningen ska följas som en riktgivande åtgärdsplan år 2022. Planen är till sin karaktär en helhetsgranskning av koncernens innehav och dess syfte är att styra den fortsatta beredningen. Planenliga beslut om bolagsarrangemang förs bolagsvis för beslut till de organ som anges i förvaltningsstadgan. I programmet förutses försäljningsvinster av koncernbolagens försäljningar också under de närmaste åren, men försäljningarna är beroende av konjunkturutvecklingen inom byggandet. Dessutom har genomförandet av åtgärderna i programmet försvårats av att ingåendet av långfristiga hyresavtal med Vanda och Kervo välfärdsområde har fördröjts.

Stadsstyrelsen beslutade 11.12.2023 att sälja hela aktiestocken i Asunto Oy Vantaan Sepänpuisto till VAV Yhtymä Oy för en köpesumma på 2,01 milj. euro. Affären genomfördes 31.1.2024.

VTK-koncernens företagsarrangemang, där lokaler som hyrs ut till andra än staden samt disponentfunktion och annan affärsverksamhet överfördes till det grundade bolaget Vivamus Kiinteistö Oy, bereddes under år 2023. Verksamheten har inletts inom koncernen enligt den nya strukturen i början av 2024.

Andra väsentliga händelser i koncernsammanslutningarna rapporteras för varje enskild sammanslutning i kapitel 1.6.4.

1.6.4 Årssammanfattning över Vanda stads största dotterbolag och utfallet av dotterbolagens mål

Vanda Energi Oy Ab (koncern)

Verksamheten och viktigaste händelser

Vanda Energis mål är att vara Nordens ledande energibolag inom återvinningsenergi 2035, och etappmålet är att 2026 avstå från användningen av fossila bränslen inom den normala energiproduktionen. Bolaget bygger en högttemperaturanläggning på avfallskraftverksområdet och planerar nya investeringar med inriktning på koldioxidnegativitet. Bolaget har fattat ett investeringsbeslut om anläggning av ett säsongslager för värme, dvs. Varanto. I Mårtensdal byggs också en elpanna och en ackumulator i anslutning till den. Dessa är särskilt viktiga för bolaget och gör det möjligt att sluta använda naturgas inom den normala energiproduktionen och att också i framtiden få förmånlig och utsläppssnål värme med fast pris i huvudstadsregionen.

Bolagets produktionskapacitet för vindkraft som bolaget äger ökar och bolaget är med och utvecklar produktionen av solex och lagring av el i industriell skala.

Tack vare tilläggssatsningar på serviceutveckling och kundarbete ingick bolaget rekordmånga energipartnerskapsavtal och -serviceavtal med kunderna. Avtalen omfattar utöver energileveranser bland annat tjänster som möjliggör effektivisering och optimering av energianvändningen.

Resultatutveckling och investeringar

Rörelsevinsten överskred budgeten. Viktiga faktorer i detta har varit ökningen av överföringskostnaderna för el och inbesparingarna i externa tjänster. Försäljningspriset för den egna elproduktionen var också högre än det budgeterade. Investeringarnas lägre nivå beror huvudsakligen på tidpunkten för produktionsmässiga projekt (högttemperaturanläggning och säsongslager för värme).

Vasa förvaltningsdomstol beslutade i juni 2024 att upphäva det miljötillstånd som regionförvaltningsverket beviljade Vanda Energis högvärmeverk och återremittera ärendet för ny behandling hos tillståndsmyndigheten. Två ansökningar om besvärstillstånd och besvär över beslutet som fattades av Vasa förvaltningsdomstol har lämnats in till högsta förvaltningsdomstolen i juli 2024. Vanda Energis styrelse beslutade 27.8.2024 att bolaget ska lämna in en helt ny miljötillståndsansökan. Tillståndsansökan har lämnats in till regionförvaltningsverket 2.9.2024. Vid tidpunkten för rapporteringen är miljötillståndet fortfarande under behandling hos regionförvaltningsverket.

Nyckeltal (K) 1000 €	BDG 2024	BS 2024
Omsättning	273 468	290 612
Rörelsevinst	49 663	57 501
Räkenskapsperiodens resultat	36 761	46 853
Balansräkningens slutsumma	87 7525	877 488
Personal antal	388	381
Bruttoinvesteringar	151 800	131 200
Quick ratio	0,81	0,54
Soliditet	34,7 %	34,2 %
Långfristigt främmande kapital	415 070	351 859
Leasingansvar	185 000	196 189

*Nyckeltalen baserar sig på preliminära uppgifter och är inte reviderade.

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Koncernens verksamhet är utsatt för risker, av vilka de viktigaste har fastställts som nyckelrisker och förvaltningsplaner har utarbetats för dem.

I riskhanteringen har man fäst särskild vikt vid försörjningsberedskapen och förbättringen av säkerhetsnivån. Koncernens centrala nyckelrisker är risker som hänför sig till tillgången på bränslen och prisnivån och andra risker som hotar försörjningsberedskapen, datasäkerhetsrisker och andra ekonomiska risker. Särskild vikt fästs också vid utvecklingen av den fysiska säkerheten på arbetsplatserna.

Vanda Energis styrka är en mångsidig och kostnadseffektiv energiproduktionsstruktur. Kraftverkens användbarhet har säkerställts genom att man skaffat tillräckligt med såväl egentliga bränslen som reservbränslen och kritiska reservdelar. Åtgärder för att förbättra cybersäkerheten vidtas aktivt.

I en koncern eller ett verksamhetsområde i allmänhet kan det också uppstå risk för stora störningar i energiproduktionen eller energileveransen till kunderna. Orsaken till störningarna kan vara till exempel ett naturfenomen, ett maskinhaveri, en storolycka eller ett mänskligt misstag. Riskhanteringsmetoder är effektiva underhållsprogram och beredskapsplanering samt olika krissituationsövningar. Nya riskhanteringsåtgärder har lagts till i brandsäkerheten och arbetarskyddet.

Vanda Energi är ett energibolag inom återvinningsenergi som genom sina egna åtgärder strävar efter att påskynda den gröna övergången. Produktiva utvecklingsprojekt spelar en nyckelroll i detta sammanhang. För att lyckas i den stora omvälvningen på energimarknaden måste Vanda Energi vara innovativ, modig och smidig. Bolaget har fastställt de strategiska förmågor som är avgörande för verksamheten och som ska stärkas. Framtidens kompetensbehov tillgodoses såväl genom att utveckla den nuvarande personalens kompetens som genom rekrytering av nya experter. För att lyckas behövs också ett starkt partnersätverk.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

Som ägare förväntar sig staden få avkastning på sitt investerade kapital från Vanda Energi Ab i form av en förutsägbar och ökande direktavkastning. Vanda Energi betalade 21 miljoner euro i utdelning för resultatet för 2023. Vanda Energi-koncernens rörelsevinst för 2024 är cirka 57,5 miljoner euro och avkastningen på investerat kapital är cirka 8 procent.

Vanda Energi-koncernen stöder i sin verksamhet Vanda stads klimatneutralitetsmål, vilket innebär åtgärder inriktade på fossilfria och koldioxidfria produktionssätt. Bolagets elproduktion i intressebolagen är redan i nuläget utsläppsfri. De specifika koldioxidutsläppen i hela energiproduktionen sjönk till en nivå på 151 g/kWh 2024. År 2023 var de specifika koldioxidutsläppen på en nivå på 126 g/kWh.

Syftet med Vanda Energi Ab:s investeringsprogram är att bolaget avstår från användningen av fossila produktionsbränslen före 2026 och strävar efter tillvaratagande och lagring av koldioxid från värmebehandling av avfall före 2035. Användningen av torv och stenkol upphörde redan en gång 2021, men av försörjningsberedskapsskäl har man varit tvungen att fortsätta användningen av dem. Efter att användningen av stenkol och torv upphört är målet att fasa ut användningen av naturgas i den normala energiproduktionen 2026. För att nå detta mål har bolaget redan uppfört ett geotermiskt jordvärmeverk i Mårtensdal och genomfört utbyggnaden av avfallskraftverket, och på avfallskraftverkets tomt håller man dessutom på att bygga en högtemperaturanläggning och Mårtensdals elpanna och värmeackumulator, vars produktionsanvändning börjar 2025. Ett säsongslager för värme är i genomförandefasen, medan en sorteringsanläggning för blandat avfall och alternativa lösningar för tillvaratagande och lagring av koldioxid är i planeringsfasen.

Bolagets genomförda investeringar i effektiv energiproduktion som minskar koldioxidutsläppen syns för kunderna i Vanda som huvudstadsregionens förmånligaste värme. De utvecklingsprojekt inom energiproduktionen som är under planering möjliggör förmånlig värme och prisstabilitet även i fortsättningen.

Vanda Energi förbinder sig att ställa upp ett vetenskapligt baserat klimatmål enligt Science Based Targets Initiative (SBTi) -organisationens modell och rapportera offentligt om hur målet framskrider. Bolaget förbinder sig också att följa miljöministeriets modell Green deal för cirkulär ekonomi.

Kvaliteten på Vanda Energi Elnät Ab:s eldistribution nådde en utmärkt nivå 2024 och prissättningen för elöverföringen är bland de förmånligaste i Finland. Kundtillfredsställelsen i fråga om både elöverföring och fjärrvärme bland både företagskunder och privatkunder var toppklass (EPSI rating).

Målen i anslutning till styrelsens kompetens och sammansättning nåddes i enlighet med riktlinjerna.

Trots förändringarna i omvärlden och exceptionella förhållanden på energimarknaden förväntas Vanda Energi-koncernens funktionsförmåga fortsätta att vara god.

Mål	Mätare	Utfall 2023	Målnivå 2024	Mätarens läge 1.1 –31.12.2024	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin	Resultat: Koncernens rörelsevinst M€	67,3 M€	49,7 M€	57,5 M€	Uppnås i sin helhet
	Kapitaleffektivitet: Koncernens ROIC	9,1 %	7,2 %	8,1 %	
	Aktieutdelningsmål: Behandlingen av räkenskapsperiodens resultat	50 %	50 %	>50 %	
	Kapitaltäckning: Soliditet	30,3 %	>30 %	34,2 %	
Mål i anslutning till funktion och kvalitet					
Arbetskydd	Olycksfall per miljon arbetstimmar	3,1	2	2,8	Uppnås delvis
Utveckling av kunskaps- hantering och dataanalys	Utveckling av förmågor och optimering		Digital twin-projektet för utveckling av optimeringen av fjärrvärmenätet	Digital twin-projektet färdigställdes 30.8.2024.	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till personalen					
Personalens tillfredsställelse	Enkät, skala 1–5 Undersökningen har bytts ut till helheten Great Place to Work	4,0	4,0	82 % av dem som deltagit i personalundersökningen Great Place to Work anser att Vanda Energi i sin helhet är en mycket bra arbetsplats	Uppnås i sin helhet

Mål i anslutning till ansvarstagande					
Begränsning av klimatförändringen (Miljöansvar) SDG-mål 13 – Klimatåtgärder och SDG-mål 9: hållbar industri, innovationer och infrastrukturer	Specifika utsläpp från produktion och anskaffning för koldioxidens del, g/ kWh Avskaffande av köpta fossila bränslen så fort som möjligt. Genomförande av programmet Kolnegativitet 2030.	126 g/kWh Utbyggnaden av avfallskraftverket har varit i drift ett helt år, En geotermisk anläggning har tagits i drift, En högtemperaturanläggning (HWP) är under byggnad	111 g/kWh Åtgärder för att ersätta fossila bränslen och genomföra programmet.	115 g/kWh HWP framskrider enligt tidsplanen. Elpannan och värmeackumulatören framskrider enligt tidsplanen. Båda börjar användas 2025. Högtemperaturanläggningen (HWP) byggs.	Uppnås delvis
Materialeffektivitet (miljöansvar) SDG-mål 12-ansvarsfull konsumtion	Minskning av användningen av tillskottsvatten för fjärrvärme Minskning av den egna bränsleförbrukningen (årlig bränsleförbrukning år 2022 2590 GWh)		Tillskottsvatten max. 1,5 X fjärrvärmens volym (nätets volym 2023 44022 m3) Årlig minskning i enlighet med energieffektivitetsavtalet 50 GWh	Tillskottsvatten användes 83 211 kubik. Förverkligades, koefficient 1,9 Energieffektivitetsmålet har nåtts. Av de vidtagna förbättringsåtgärderna uppstår inbesparingar på 84,3 Gwh per år.	Uppnås delvis
Förmånlig, utsläppssnål och pålitlig energi (socialt och ekonomiskt ansvar) SDG 7 – förmånlig och ren energi och SDG 11 – hållbara städer och samhällen	Utsläppssnålare och billigare uppvärmning än i de stora städerna i Finland i genomsnitt Energileveransens tillförlitlighet Mål för biologisk mångfald		Utsläpp: Fjärrvärmens utsläppsfaktor i Vanda är mindre än genomsnittet för de sex största städerna Förmånlighet: Mindre genomsnittliga uppvärmningskostnader/m2 än hos de sex största städerna i Fastighetsförbundets indexjämförelse Energi- och värmeleveransen är mycket tillförlitlig. Störningar i leveransen av el mindre än 0,2 h/inv./år och värme mindre än 0,8 h/inv./uppvärmnings-säsong Uppföljning av målen för biologisk mångfald	Utsläppsberäkningen färdigställs senare Av Fastighetsförbundets indexjämförelse 2024 är medeltalet för de sex största städerna 1,64 €/m2 och för Vanda Energi 1,56 €/m2. Störningar i leveransen av el 0,041 h/kund/år Den realiserade avbrottstiden i värmedistributionen var under uppvärmningsperioden 0,52 h/kund/år En färdplan för biologisk mångfald har utarbetats och vi har gjort en preliminär bedömning av de ämnesområden där vår verksamhet har den mest framträdande inverkan på den biologiska mångfalden. Under de kommande åren kommer vi att fördjupa vår bild av effekterna inom dessa områden och hur vi kan motverka de negativa effekterna och stärka de positiva.	Uppnås delvis

VAV Yhtymä Oy (koncern)

Verksamheten och viktigaste händelser

Den partiella delningen genomfördes enligt planerna 31.12.2023 och i och med den har åtta objekt som är fria från begränsningar överförts från VAV Asunnot Oy till VAV Yhtymä Oy från och med 1.1.2024 för att stärka VAV Yhtymä Oy:s ekonomiska situation. VAV Yhtymä Oy:s bostadsbestånd ökade dessutom med As Oy Sepänpuisto som köptes av Vanda stad. Köpet gjordes i januari 2024. As Oy Sepänpuisto kommer att fusioneras med VAV Yhtymä Oy under 2025.

Konsumentprisökningen har återspeglats i att VAV:s invånare haft svårigheter med att betala hyran och hyresfordringarna har ökat under den senaste tiden. Trots ökningen har antalet fordringar under räkenskapsperioden legat i linje med målen. Hyresfordringarna i relation till omsättningen var 1,0 % vilket följde målet som var under 1,2 %. Men i och med nedskärningarna i bostadsbidragen förutspås det att fordringarna hos VAV ökar ytterligare. Svårigheterna med att betala hyran återspeglades också i det ökade antalet vräkningar. I år var antalet vräkningar på grund av hyresskulder totalt 53 medan antalet var 41 året innan. VAV och Vanda och Kervo välfärdsområde har intensifierat sitt samarbete för att förebygga vräkningar.

VAV:s miljöprogram fick 2024 Finlands naturskyddsförbunds Ekokompass-certifikat. Under räkenskapsperioden utarbetade bolaget en klimatfärdplan under ledning av vilken bolaget strävar efter betydande utsläppsminskningar före 2030. En viktig del av VAV:s arbete kring ansvarsfullhet är förberedelserna som inleddes 2024 inför hållbarhetsrapporteringen enligt kravnivån för CSRD-direktivet om hållbarhetsrapportering som kommer att påbörjas från och med 2025.

Projektet för moderniseringen av VAV:s lokaler blev färdigt i september 2024. Tack vare projektet fick personalen möjlighet att använda våra lokaler som är anpassade till dagens arbetsliv på ett bättre sätt än tidigare. Bolaget hyr också ut en del av bolagets tidigare använda lokaler till utomstående aktörer.

Bolagets stabila ekonomiska situation säkerställde att hyreshöjningarna som gjordes för hösten 2025 var rimliga. Det genomsnittliga behovet av hyreshöjning för 2025 var endast 1,8 % vid ARA-objekten.

Resultatutveckling och investeringar

Det har skett en nedgång i användningsgraden och den har sjunkit under den budgeterade nivån (budget 98,5%). Bolaget har vidtagit åtgärder för att förbättra användningsgraden och i slutet av räkenskapsperioden har uthyrningsgraden förbättrats till 98 %. De ökade hyresfordringarna och i synnerhet det stora antalet vräkningar kommer sannolikt att leda till större kreditförluster än väntat under innevarande år.

Resultatutvecklingen från och med början av året har varit planenlig. Användningen av överskott från tidigare år har budgeterats för räkenskapsåret för att jämna ut trycket på hyreshöjningar. Användningen av överskott från tidigare år syns inte i räkenskapsperiodens rapporterade bokföringsmässiga resultat, vilket innebär att räkenskapsperiodens resultat i budgeten 2024 visar en förlust på närmare 10 miljoner euro. Utfallet för resultatet 2024 visade sig vara cirka 8 miljoner euro bättre än budgeten på grund av senareläggning av ett ombyggnadsprojekt och av obudgeterade finansiella intäkter med iakttagande av försiktighetsprincipen.

Ett nytt ARA-objekt, Rädigränd, har färdigställts sommaren 2024 och objektet är fullt uthyrt. ARA-objekten Libersticksgränd 2 och Myrbackavägen 2 c som är under byggnad framskrider enligt tidsplanen liksom även servicehemobjektet Dickursby boendecenter.

Problem som gäller parkeringshusen har orsakat många utredningar bland annat i fråga om mervärdesbeskattning och ARA-finansiering. Framskridandet av objektet Myrbackavägen 2 c har medfört utmaningar på grund av parkeringslösningen.

Ombyggnadsprojektet vid Sporrgränden 5 som planerats för 2024 realiseras inte på grund av de höga priserna. För de medel som budgeterats för detta ändamål har man hittat ersättande badrums- och köksreparationer för innevarande år. Reparationsverksamheten framskrider i god takt under räkenskapsperioden och det kommer in gott om med anbud på entreprenaderna. Förmodligen kommer PTS-målet inte att nås bland annat på grund av fördröjningar i tidsschemat som orsakas av myndighetsbehandlingarna.

Nyckeltal (K) 1000 €	BDG 2024	BS 2024
Omsättning	111 189	110 738
Rörelsevinst	1 294	6 270
Räkenskapsperiodens resultat	-9 669	-518
Balansräkningens slutsumma	762 000	726 719
Personal antal	60	62
Bruttoinvesteringar	38 000	36 888
Quick ratio	2	2,1
Soliditet	20	23,3
Långfristigt främmande kapital	500 000	488 985
Leasingansvar	0	0

*Nyckeltalen baserar sig på preliminära uppgifter och är inte reviderade.

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Inom nybyggandet bidrar problem som är oberoende av bolaget för sin del till att bromsa upp inledningen av nya objekt, även om VAV för närvarande har en rimlig takt i sitt nybyggande. Bolaget har gått igenom tomtprogrammet tillsammans med stadens representanter. Bostadsproduktionsmålet kommer inte än att nås under räkenskapsperioden 2024.

Bolagets ekonomiska situation och likviditet är på en god nivå, och bolaget får de planmässiga reparationerna att framskrida enligt budgeten. Vräkningarna på grund av hyresskulder har dock ökat och kostnaderna för verkställandet av vräkningarna har visat en ökande trend.

VAV och Vanda och Kervo välfärdsområde har samarbetat intensivt i anslutning till hyresbeståndet. I diskussionerna har det framkommit en betydande konflikt i hyrorna för objekt som hyrs ut enligt självkostnadsprincipen i relation till välfärdsområdets kostnadsbesparingstryck. Det finns ett betydande uppsägningstryck i det bestånd som hyrts ut till välfärdsområdet. Å andra sidan har granskningen också lett till ett utvecklingsprojekt för att omvandla ett av objekten till ett objekt för gemenskapsboende. Välfärdsområdet har gått igenom sin plan för servicenätet, vilket har resulterat i att ett objekt har sagts upp. Servicehemobjektet som hyrts ut till HUS har sagts upp och man har senare också ansökt om befrielse från ARA-begränsningarna för objektet. Förhandlingarna om försäljning av objektet i fråga pågår.

Arbetsgruppen för statligt subventionerat bostadsbyggande slutförde sitt arbete vid årsskiftet, vilket resulterade i förslag om begränsningar av tillgången till statligt subventionerad finansiering. Det här kommer naturligtvis också att påverka VAV Asunnot Oy. I och med bolagets stabila ekonomiska situation ses detta ändå inte som en risk för affärsverksamheten. Under sommaren informerades det om att ARA läggs ned som ämbetsverk och att verksamheten överförs till miljöministeriet. Statens bostadsfond (VAR) läggs också ned. Dessa förändringar kommer sannolikt att ha någon form av inverkan på all bostadsproduktion som är statligt subventionerad.

Som en strategisk risk har man i bolaget identifierat skador mot fastighetsegendom, vilket kan äventyra säkerheten och boendetrivsln. Man bereder sig på dessa risker genom att sörja för fastigheternas skick och instruera invånarna i boendetrygghetsfrågor.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

Det årliga bostadsproduktionsmålet på 360 bostäder var långt ifrån uppnått. Totalt 62 bostäder färdigställdes i ARA-beståndet. Målsättningen för bostadsproduktionen påverkades i synnerhet av bristen på tomter. De ekonomiska målen nåddes, eftersom soliditetsmålet nåddes klart. Målet om en rimlig hyresnivå nåddes bra då behovet av hyreshöjning för 2025 var endast 1,8 %. I VAV har den allmänna bostadsutgifternas utveckling för invånarna redan länge varit stabil och skillnaden mot marknadshyror är fortfarande tydlig. Genom aktiv boenderådgivning och ingripande i invånarnas hyresskulder i ett så tidigt skede som möjligt kunde bostadslösheten förebyggas. Under räkenskapsperioden har en klimatifärdplan utarbetats under ledning av vilken man strävar efter betydande utsläppsminskningar före 2030. Som en viktig del av arbetet kring ansvarsfullhet har man inlett förberedelse inför hållbarhetsrapporteringen enligt kravnivån för CSRD-direktivet om hållbarhetsrapportering som kommer att påbörjas från och med 2025.

Mål	Mätare	Utfall 2023	Målnivå 2024	Mätarnas läge 1.1 –31.12.2024	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin	Genomsnittlig hyra i relation till marknadshyran (VAV Asunnot Oy) Soliditet, koncern		Minst 30 % lägre än marknadshyran 20 %	32 % under marknadshyran 23,3 %)	Uppnås i sin helhet
Bostadsproduktion	Bostadsproduktion (360 bost./år)	115	360	62	Uppnås delvis
Ändring i kostnaderna för underhåll	Kostnadsindex för fastigheters underhåll (2015 =100)	Mindre än indexhöjningen	Max. en ökning av kostnadsnivån som motsvarar indexhöjningen.	Större än indexhöjningen	Uppnås inte alls
Mål i anslutning till funktion och kvalitet					
Bibehållande av bostadsbeståndets värde och uthyrningsbarhet	Den långsiktiga planen (PTS) förverkligas. Kostnadsutfall i relation till det budgeterade (%)	95 %	95/105 %	77,5 % (Den budgeterade ombyggnaden av Sporrgränden har senarelagts. Utan ombyggnaden av Sporrgränden är utfallet 95 %)	Uppnås delvis
	Omfattningen mätt i bostäder: byggda i relation till det budgeterade (%)	95 %	95/105 %	87 %	
Kundtillfredsställelse	NPS (Net Promote Score)	29,6	38,5	32,8	Uppnås delvis
Brandsäkerhet	I bostäder som ägs av staden och stadskoncernen utför man en kartläggning av brandsäkerheten och förstärker handledningen för invånare och brandsäkerhetsarbetet.		Brandvarnare installeras i alla bostäder med bastu. Bostäderna med bastu granskas ur ett brandsäkerhetsperspektiv. Invånaraktiva informeras om brandsäkerheten och brandsäkerhetsaspekten beaktas i informationen. De objekt-specifika kartläggningarna av brandsäkerheten upphandlas av en extern konsult.	En kartläggning av brandsäkerheten har utförts hösten 2024 och invånarna har informerats utifrån resultaten i kartläggningen. Arbetena med att installera brandvarnare har påbörjats.	Uppnås i sin helhet

Mål i anslutning till personalen					
Arbetsstillfredsställelse	Över genomsnittet i jämförelsematerialet (Arbetspensionsförsäkrarnas undersökning)	Över genomsnittet för jämförelsen	Över genomsnittet i jämförelsematerialet (Arbetspensionsförsäkrarnas undersökning)	4,01 (Fastighetsbranschens jämförelsevärde 3,83)	Uppnås i sin helhet
Hälsobaserad frånvaro	% av personalen /år	2,0	3,5	2,7	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till ansvarstagande					
SDG-mål 10: Minskad ojämlikhet Vi förebygger segregation, erbjuder boende till rimliga kostnader och ger stöd vid svårigheter med boendet	VAV Asunnot Oy:s genomsnittliga hyra i relation till marknadshyran		Minst 30 % lägre än marknadshyran	32 % under marknadshyran	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 11: Hållbara städer och samhällen samt SDG-mål 13: Klimatåtgärder	Ett klimatneutralt VAV 2030		Klimatfärdplanen färdig	Klimatfärdplanen färdig	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 11: Hållbara städer och samhällen samt SDG-mål 13: Klimatåtgärder	Värmeenergiförbrukning, kWh/m ³		39,7	37,5	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 17: Samarbete och partnerskap	VAV utvecklar ansvarsfulla upphandlingar tillsammans med sitt partnerätverk		Ansvarskriterier tillämpas i alla upphandlingar	Ansvarskriterier tillämpas i alla upphandlingar	Uppnås i sin helhet

Koncernen VTK Kiinteistöt Oy

Verksamheten och viktigaste händelser

1.1.2024 genomfördes ett företagsarrangemang där VTK Kiinteistöt Oy:s verksamhet på den fria marknaden överfördes genom en verksamhetsöverlåtelse till VTK Kiinteistöt Oy:s dotterbolag Vivamus Kiinteistöt Oy. VTK Kiinteistöt Oy behöll de objekt som hyrts ut för stadens basservice, såsom skolor, daghem och idrottsfastigheter.

Efter arrangemanget var VTK-koncernens moderbolag VTK Kiinteistöt Oy:s balansräkning cirka 87 milj. euro, varav lånens andel var 40,3 milj. euro. VTK Kiinteistöt Oy omfinansierade sina lån i april 2024 med 18 milj. euro och för nya projekt lyftes ett nytt lån på 62 milj. euro från Kuntarahoitus/Kommunfinans. I december lyftes också ett lån på 60 milj. euro från Kuntarahoitus/Kommunfinans. VTK Kiinteistöt Oy verkar i fortsättningen som en anknuten enhet till staden och en upphandlande enhet som iakttar upphandlingslagen och upphandlingsanvisningarna.

Den ingående balans som överförs till Vivamus Kiinteistöt Oy var 82 milj. euro, varav lånens andel var 40,6 milj. euro. Av lånestocken i fråga omfinansierades i januari 2024 39,4 milj. euro. I enlighet med de ägarpolitiska riktlinjerna är Vivamus Kiinteistöt Oy ett marknadsbaserat bolag på vilket upphandlingslagen eller stadens upphandlingsanvisningar inte tillämpas. Vivamus Kiinteistöt Oy deltar inte i sådan fastighetsutvecklingsverksamhet eller låter bygga sådana nybyggnadsprojekt som medför betydande affärsmässiga risker.

Resultatutveckling och investeringar

VTK-koncernens omsättning var 2,7 milj. euro större än budgeterat, eftersom räntan på kapitalhyror var större än väntat. Koncernens resultat blev cirka 0,9 milj. euro bättre än budgeterat.

I enlighet med de ägarpolitiska riktlinjerna låter VTK i sin balansräkning bygga läroanstalter på andra stadiet samt idrottshallar (exkl. simhallar) för uthyrning till staden. VTK:s oavslutade investeringar i balansräkningen uppgick till cirka 62 milj. euro 31.12, varav de kumulativa kostnaderna för det viktigaste projektet Varia Veckal, som inleddes 5/2023 (värde ca 86 milj. euro), 31.12 var 59 milj. euro (varav ca 44 milj. euro utföll 2024). Projektet Varia Veckal blir klart 8/2025. Utöver detta pågår arbetena med att planera kvarter 1 i Dickursby kompetenscampus (värde ca 104 milj. euro), Aviapoliksen lukio (värde ca 38 milj. euro) och idrottshallen i nordöstra Vanda (värde ca. 10 milj. euro).

Nyckeltal (Kons.) 1000 €	BDG 2024	BS 2024
Omsättning	36 737	39 403
Rörelsevinst	8 933	10 142
Räkenskapsperiodens resultat	3 375	4 244
Balansräkningens slutsumma	270 424	292 002
Personal antal	12	12
Bruttoinvesteringar	59 900	51 076
Quick ratio	1,8	8,4
Soliditet, inkl. leasingansvar	29	24
Långfristigt främmande kapital	189 465	192 401
Leasingansvar	26 266	27 643

*) Nyckeltalen baserar sig på preliminära uppgifter och är inte reviderade. **fusionering**

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Bolaget nådde de mål som ställts upp för det.

Koncernens gamla fastighetsbestånd är redan över 20 år gammalt, vilket innebär att man under de kommande åren måste vara förberedd på betydande reparationsinvesteringar så att värdet på framför allt vanliga lokalobjekt kan bevaras. Kontorslokaler som inte är flexibla och håller på att bli gamla kan vara problematiska med tanke på hur bolagets fastighetsegendom lyckas bibehålla sitt värde, men de utgör dock inte någon särskild risk. Oförutsedda reparationsbehov som beror på att byggnaderna åldras kontrolleras genom förutspådda årliga reparationer och totalrenoveringar av fastigheter enligt underhållsplanen (PTS), service och underhåll samt fullvärdesförsäkringar för fastigheten.

Räntenivån på lån sjönk 2024 jämfört med 2023 och beräknas sjunka ytterligare 2025. Finansieringen av nybyggnadsprojekt och euromässigt omfattande totalrenoveringar utgör dock fortfarande en finansieringsrisk för VTK. Företagsarrangemanget som genomfördes vid årsskiftet 2023–2024 ger VTK Kiinteistö Oy möjlighet, med stöd av sin ställning som anknuten enhet, till förmånligare och mer förutsägbare kapitalanskaffning av Kuntarahoitus/Kommunfinans.

Planändringen Joukovägen 42 pågår. Planen torde bli klar under 2026. Kiinteistö Oy Myyrinselkä ansöker i samarbete med Vanda stad om ändring av detaljplanen för sin fastighet. Utvidgningen av Kivistön Putkijäte Oy:s uppsamlingsstation, cirka 6 milj. euro, har skjutits upp till kommande år. I Varia Veckals entreprenad finns frågor som är öppna bl.a. i anslutning till tilläggs- och ändringsarbeten som ännu inte har avgjorts med entreprenören.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

Till följd av koncernarrangemanget som genomfördes 2023 godkändes VTK-koncernens nya ägarpolitiska riktlinjer i koncernsektionen 23.10.2023. Bolagets ledning anser att de ägarpolitiska riktlinjerna har genomförts fullt ut 2024.

Mål	Mätare	Utfall 2023	Målnivå 2024	Mätarnas läge 1.1 –31.12.2024	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull bokföring	Koncernens soliditet %	40	> 20	24	Uppnås i sin helhet
	Koncernens resultat, milj. euro	jämförbart resultat 3	2,0	4,2	
	Outhouse-bolag: Uthyrningsgrad för externa ut-hyrningsobjekt (%)	93	93	96	
Mål i anslutning till funktion och kvalitet					
Hälsosamma, trygga och trivsamma lokaler (inklusive förbättringar av in-omhusluften)	Av koncernens omsättning används minst ca 10 % för totalrenovering	12 %	10 %	10 %	Uppnås i sin helhet
Kundtillfredsställelse	Skala 1–5	3,6		Nästa enkät 2025	Ingen uppgift ☐
Mål i anslutning till personalen					
Enkät om koncernpersonalens välbefinnande	Skala 1–5	4,4	svarens genomsnitt över 4,0	4,5	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till ansvarstagande					
Utarbetande av koncernens program för ansvarsfullhet	Ett ansvarighetsprogram utarbetas 2024 ->Genomförande av programmet för ansvarsfullhet	Programmet godkändes i styrelsen 12/2023	Genomförande	Referensramen behandlad i styrelsen 11/2024	Uppnås delvis
SDG-mål 11 Hållbara städer och samhällen	Genomförande av åtgärder i enlighet med de energisyner som uppdaterats hösten 2023 (%)		100 % av åtgärdsförslagen som planerats för året i fråga har genomförts	100	Uppnås i sin helhet

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Verksamheten och viktigaste händelser

Produktionen av de receptions- och säkerhetstjänster som Vantti producerar för välfärdsområdet Vanda-Kervo upphörde från och med 1.1.2024. I samband med ändringen övergick 23 personer i början av 2024 från Vantti till Securitas Oy, som i fortsättningen producerar tjänster för Vanda och Kervo välfärdsområde.

I februari 2024 krävde Konkurrens- och konsumentverket en tilläggsutredning av Vantti i anslutning till Vanda stads interna revisions rapport. Vantti besvarade Konkurrens- och konsumentverkets frågor 13.3.2024 och följdfrågor 23.4.2024. Konkurrens- och konsumentverkets beslut i ärendet kom 20.8.2024. Konkurrens- och konsumentverket gav Vantti en anmärkning om att upphandlingslagen inte

följts. Vantti har korrigerat de brister som upptäckts i upphandlingspraxisen redan från och med år 2023. Flera konkurrensutsättningar har inletts av både Vantti och Vanda stad. Därutöver har Vanttis interna processer och Vanda stads processer preciserats och övervakningen av upphandlingarna har utökats.

Tvätteriverksamheten i anslutning till tvättservicen för Vanda stads daghem inleddes i februari i lokaler som hyrts av Vanda stads depå.

En arbetsgrupp inom servicenätet för Vanda stads kök fastställde de principer utifrån vilka det kommande köksnätet i Vanda kommer att planeras. Vanda stadsstyrelse godkände arbetsgruppens förslag till principer för planeringen i slutet av året. Köksnätet kommer i fortsättningen att vara en del av stadens servicenätplan.

Bolagets serviceproduktion omorganiseras i början av 2025. Valet av personer till den nya organisationen gjordes före utgången av maj 2024. Under året utbildades personal och uppdaterades HR:s, ekonomins och de övriga systemens uppgifter så att de motsvarar den nya organisationen. Ändringsprojektet har framskridit som planerat.

Resultatutveckling och investeringar

Räkenskapsperiodens resultat för Vantti är 702 000 euro, medan det budgeterade resultatet är 514 000 euro. Bolagets kassa uppgick till cirka 5,9 milj. euro 31.12.2024 (5,6 milj. euro 31.12.2023).

Vantis investeringar uppgick till 441 000 euro 2024. Investeringsbudgeten för 2024 var 525 000 euro.

Nyckeltal (K) 1000 €	BDG 2024	BS 2024
Omsättning	51 171	52 903
Rörelsevinst	561	714
Räkenskapsperiodens resultat	514	702
Balansräkningens slutsumma	12 600	12 978
Personal antal	915	907
Bruttoinvesteringar	525	441
Quick ratio	1,32	1,40
Soliditet	29 %	36 %
Långfristigt främmande kapital	0	0
Leasingansvar	917	971

*Nyckeltalen baserar sig på preliminära uppgifter och är inte reviderade.

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Bolaget nådde en stor del av de mål som ställts upp för det. När det gäller ekonomin är bolagets resultatmål för räkenskapsperioden 1% av omsättningen och utfallet var 1,3%, varvid målet nåddes. Även målen för utvecklingsprogrammen i anslutning till funktionaliteten nåddes. År 2024 var resultatet av rekommendationsindexet för kundundersökningen 5, medan målet var 3. Måltidsservicens resultat var 8 medan målet var -30. Resultatet vad gäller kostnadseffektiviteten för sanitetstjänster var 1,12% och målnivån var 1%.

De personalrelaterade målen gällde en positiv utveckling av sjukfrånvaron och personaltillfredsställelsen. Sjukfrånvaroprocentutfallet var 5,67 % och målet 5,60 %. Utfallet av personaltillfredsställelsen var 4,11 på en skala på 1–5 och målet var att 4,20 %

När det gäller målen i anslutning till ansvarsfullhet var resultatet för den totala mängden bioavfall gram per person 43 och målet 49,5, så målet nåddes. Under början av året har uppföljningen av bioavfall överförts till produktionsstyrningssystemet Aromi 14. Sättet att beräkna mängden bioavfall har precisrats och är nu mer korrekt än tidigare, vilket syns i uppföljningen som en exceptionell minskning av målnivån för bioavfall. En mätare för koldioxidavtrycket från matproduktion införs 2025, eftersom den riksomfattande publiceringen av beräkningsdata skedde hösten 2024. Beräkningsdata laddas ner till systemet Aromi 14 våren 2025 och de första rapporterna fås under våren.

Resultatet för orsakade CO₂-utsläpp (t) / produktionsbil var 0,53, då målet var 0,50. Antalet körda kilometer med Vanttis bilar har ökat jämfört med året innan på grund av den ökade transportverksamheten, vilket syns i mätaren som en ökning av koldioxidutsläppen. Förnyelsen av bilparken så att den blir mer elektrisk har bromsats upp av tillgången på bilar och bristen på laddningsstationer.

ENPS (Employee Net Promoter Score), dvs. resultatet av personalens rekommendationsindex var 8 och målet var 8. Utvecklingen av rekommendationsindexet följs upp varje månad och responsen beaktas i utvecklingen av verksamheten och i kommunikationen.

Under 2024 genomfördes också många yrkesinriktade tilläggsutbildningar för personalen. Vantti förberedde sig på många sätt för en helhetsservicemodell och i anslutning till detta har man satsat starkt på en kundorienterad modell. Totalt 93 personer genomförde kundrelationsträningen som avslutades 6.6.2024 och 146 personer genomförde en 16 timmars kundserviceutbildning. Antalet yrkesexamina eller delexamina som avlades var 46.

När det gäller risker och framtidsutsikter är den mest betydande förändringen i bolagets framtida verksamhet omorganiseringen av tjänsteproduktionen i början av 2025. Ändringsprojektet framskred som planerat under 2024.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

Åtgärderna i utvecklingsprogrammen har framskridit som planerat under 2024.

I fråga om måltidsservicens kvalitetsåtgärder har man permanent övergått från en meny på sex veckor till en meny på fem veckor. Utöver detta har den interna kvalitetskontrollen ökat genom att det anställts en tilläggsresurs som började i februari. Övervakningen och den riktade introduktionen syns som förbättringar vid kritiska objekt. För eleverna har det tagits i bruk en enkät om önskemat som ordnas två gånger per år. Den föregående enkäten gjordes i början av hösten 2024. Hösten 2024 gjordes en enkät om kundbelåtenhet för elever i utvalda årskurser (årsklass 4, årsklass 8, gymnasiet och Varia). Resultatet av enkäten för 2024 var 1,73 (skalan 1–3).

Resultatet av kundenkäten (NPS) om förbättringen av kundupplevelsen var i december för åtgärdernas del 5 när målnivån var 3.

Målet för kostnadseffektiviteten bedöms genom att jämföra förändringen mellan kostnadspriserna och försäljningspriserna. Förändringen i kostnadspriserna för 2025 uppskattas till 6,67%, vars inverkan på Vanttis servicepriser för kunden kommer att vara 5,54%. Den största delen av prishöjningen kommer från prisstegringen på råvaror för måltidsservicen och löneutvecklingen.

Mål	Mätare	Utfall 2023	Målnivå 2024	läge 1.1.- 31.12.2024	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin	Räkenskapsperiodens resultat minst 1 % av omsättningen.	0,40	1,00	1,30	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till verksamhetens kvalitet					
Förbättring av kundtillfredsställelsen (NPS)	NPS-poängtal	-9	3	5	Uppnås i sin helhet
Utvecklingsprogram: Positiv utveckling av kundnöjdheten inom måltidsservicen	Måltidsservicens NPS-poängtal	-5	-30	8	Uppnås i sin helhet
Utvecklingsprogram: Sanitetsservicens kostnadseffektivitet	Kostnadseffektivitet minst 1 % (Prishöjningen underskrider höjningen av den allmänna kostnadsnivån)		1,00 %	1,12 %	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till personalen					
Personalens tillfredsställelse	Numerisk 1–5	4,15	4,20	4,11	Uppnås delvis
Sjukfrånvaro %	%	5,90	5,60	5,67	Uppnås delvis
Mål i anslutning till miljöansvar					
SDG-mål 12. Ansvarsfull konsumtion (miljöansvar)	Total mängd biologiskt avfall gram/måltidsgäst	51,0	49,5	43	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 12. Ansvarsfull konsumtion (miljöansvar) En mätare för koldioxidavtrycket från LUKES matproduktion	En mätare för koldioxidavtrycket från LUKES matproduktion införs under loppet av år 2024		Ibrukttagandet under år 2024.	Ibrukttagandet 2025	Uppnås inte alls
SDG-mål 12. Ansvarsfull konsumtion (miljöansvar)	Orsakade CO2-utsläpp (t) / produktionsbil	0,50	0,50	0,53	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 3. Hälsa och välbefinnande (socialt ansvar)	eNPS (arbetstagarnas nettorekommendationsindex)	11	8	8	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (god förvaltningssed och ledning av organisationen)	Årliga fortbildningar för personalens yrkesmässiga utveckling (st. år)		90	285	Uppnås i sin helhet

Mercuria kauppapilaitos Oy

Verksamheten och viktigaste händelser

År 2024 var det första året under bolagets nya strategiperiod. Bolagets verksamhetsresultat låg kvar på en hög nivå och förbättrades till och med delvis. Särskilt glädjande var den ökade studentnöjdheten som ett resultat av flera åtgärder för att skapa gemenskap. I den gemensamma antagningen våren 2024 gjordes också ett rekord, då antalet förstahandssökande var 270 och antalet nybörjarplatser 192.

Grunderna för grundexamen i affärsverksamhet förnyades 1.8.2024. De nya grunderna svarar bättre mot dagens behov i arbetslivet. Sammanlagt avlades 412 examina i Mercuria 2024. Mest avlades grundexamina inom affärsverksamhet, totalt 247. Näst mest avlades yrkesexamina inom närchefsarbete, totalt 90. Dubbelexamina har ökat i popularitet till rekordhöga nivåer, då hela 60 procent av de läropliktiga som inledde sina studier hösten 2024 inledde både yrkesstudier och gymnasiestudier. Modellen med dubbla examina i Mercuria är mycket studerandeorienterad. Gymnasiestudierna ordnas i enlighet med läsordningen i Mercurias lokaler. Ett annat tecken på framgång är att över 90 procent av dem som avlagt dubbelexamen vid Vanda yrkesläroanstalter kommer från Mercuria.

Regeringen riktade nedskärningar på 120 miljoner euro till den yrkesinriktade vuxenutbildningen för 2025. I december 2024 minskade bolagets statsandelsfinansiering för 2025 med cirka 350 000 euro i undervisnings- och kulturministeriets prestationsbeslut. I studerandeår var minskningen sammanlagt 46 år. Riksdagen behandlar också en reform av finansieringslagen där det bland annat föreslås att finansieringskoefficienterna för olika branscher ändras. Om kostnadskoefficienten för examina inom affärsverksamhet sjunker betydligt, kommer den att försämra bolagets inkomster. I finansieringslagen inleds också ett försök med verksamhetsstyrning, till vilket det väljs sammanlagt 40 utbildningsanordnare. Försöket pågår i åtta år. Det torde också ske stora förändringar i stödet för lärande när det nuvarande stödet till studerande som fått beslut om särskilt stöd upphör.

Det nuvarande arrendeavtalet för den tomt där bolaget är beläget gäller till 2033. Enligt bolagets uppdaterade ägarpolitiska riktlinjer ska bolaget utreda sin eventuella framtida placering med tanke på utvecklingen av verksamheten och framtida behov. Bolaget ska som en del av detta också bedöma möjligheterna att uppnå synergieffekter i undervisningsverksamheten och i lokallösningarna genom att placera sin verksamhet i Myrbacka i närheten av Metropolia. Den nuvarande verksamhetsmodellen, där det i en skolbyggnad som ägs av bolaget också finns två gymnasier, är kostnadseffektiv för bolaget. Bolagets skuldfrihet och hyresinkomster balanserar ekonomin, vilket är särskilt viktigt nu när statsandelsfinansieringen minskar.

Resultatutveckling och investeringar

Bolagets omsättning fortsatte att öka på samma sätt som året innan. Den viktigaste orsaken till den ökade omsättningen var en ökning av statsandelsfinansieringen. I det egentliga prestationsbeslutet beviljades bolaget statsandelsfinansiering för 2024 på basis av 870 studerandeår. Utöver detta beviljades undervisnings- och kulturministeriet ett studerandeår i tilläggsfinansiering för de år som överskridits, vilket motsvarade 5 459 euro. Överskridningen av studerandeåren var klart större än den erhållna finansieringen. Finansieringen ökade från 2023 med cirka 9 procent. Affärsverksamhetens övriga intäkter ökade också från året innan. Ökningen av övriga inkomster förklaras av den säsongsmissiga variationen i intäktsföringen av stipendier.

Även kostnaderna har stigit från år 2023. Lönerna och arvodena som bolaget betalade ökade med cirka 6 procent. På det här inverkade både det ökade antalet anställda och indexhöjningarna av lönerna. Affärsverksamhetens övriga kostnader steg med cirka 480 000 euro från året innan (+15%). Kostnaderna har ökat jämnt i alla kostnadsklasser. De övriga kostnaderna har stigit snabbare än inkomsterna och situationen bör följas upp i framtiden i synnerhet om finansieringen fortsätter att sjunka från nivån 2025

Bolagets ekonomiska resultat fortsatte att visa ett betydande överskott. Resultatet för räkenskapsperioden 1.1.2024–31.12.2024 uppgick till 1 033 394 euro. Det budgeterade resultatet överskreds med cirka 200 000 euro.

För 2024 planerades ett investeringsprogram på cirka 700 000 euro. Det solkraftverksprojekt som genomfördes under 2023 blev klart i början av 2024 och har redan producerat över 90 MWh elenergi för fastighetens bruk. Detta motsvarar cirka 15 procent av elförbrukningen i hela Mercuriahuset. Under sommaren genomfördes ett projekt för renovering av studentrestaurangen i Mercuriahuset. I samband med projektet förnyades serveringslinjerna som blivit gamla och ökades antalet kundplatser och den allmänna trivseln i restaurangen. Förnyandet underlättar situationerna vid de rusningstoppar som emellanåt uppstår till följd av det ökade antalet studerande. Utöver ändringen i restaurangen genomfördes reparationer i klasserna på samma sätt som året innan. Den reparation av asfalten på parkeringsplatserna som planerades ske på sommaren genomfördes i oktober enligt en något försenad tidtabell. Investeringarna aktiverades i balansräkningen till ett belopp av sammanlagt 829 808 euro, inklusive kostnaderna för det solkraftverk som budgeterats för 2023. Bolagets likviditet och soliditet har hållit sig på en utmärkt nivå.

Nyckeltal (K) 1000 €	BDG 2024	BS 2024
Omsättning	9 354	9 489
Rörelsevinst	680	759
Räkenskapsperiodens resultat	846	1 033
Balansräkningens slutsumma	22 700	23 250
Personal antal	63	66
Bruttoinvesteringar	700	830
Quick ratio	11	13
Soliditet	95	96
Långfristigt främmande kapital	0	0
Leasingansvar	250	318

*Nyckeltalen baserar sig på preliminära uppgifter och är inte reviderade.

Risker i anslutning till förverkligandet av målen och annan verksamhet samt framtidsutsikter

Vid sidan av nedskärningarna i statsandelsfinansieringen för yrkesutbildningen bereds ett nytt finansieringssystem för yrkesutbildningen. I den nya finansieringsmodellen kommer basfinansieringens belopp att sänkas och på motsvarande sätt kommer den prestationsbaserade finansieringens och genomslagsfinansieringens andelar att stiga. Reformerna är i huvudsak värda att understödas, men modellen är fortfarande förenad med flera osäkerhetsfaktorer som också kan inverka negativt på den finansiella situationen för Mercuria. Närmare simulationsberäkningar av den nya finansieringsmodellen har utlovats våren 2025.

Det stora antalet studerande ger dock goda verksamhetsförutsättningar också för 2025. Den fortsatt ökande populariteten för dubbla examina innebär sannolikt också motiverade och studieengagerade studerande.

Bedömning av hur de ägarpolitiska riktlinjerna har följts

I de ägarpolitiska riktlinjerna vill Vanda stad genom sitt ägande i Mercuria säkerställa tjänsterna inom grundexamens-, yrkesexamens- och specialyrkesexamensutbildning särskilt inom handelssektorn i Vanda. Detta ska genomföras i gott samarbete i synnerhet med Martinlaakson lukio och Vantaan aikuislukio. Vuxengymnasiert Vantaan aikuislukio är en strategiskt mycket viktig partner för Mercuria. Utbildningen för dubbla examina ordnas i nära samarbete med personalen vid vuxengymnasiet i

Mercuriahusets lokaler. Resultaten är bland de bästa i landet. Samarbetet med Martinlaakson lukio är flexibelt och de gemensamma lokalerna medför kostnadseffektivitet.

Riktlinjerna förutsätter att bolaget utreder framtida placeringsalternativ när tomtens arrendeavtal upphör 2033. Utredningsarbetet pågår. Samtidigt utreder bolaget också framtida reparationsbehov i Martinlaakson lukios skolbyggnad och fortsatta förutsättningar för arrendeavtalet för tomten.

Bolaget har som mål att bereda sig på de ändringar i lagstiftningen och finansieringssystemet som gäller yrkesutbildningen genom att upprätthålla en god ekonomisk ställning. Bolagets ekonomiska resultat har hållit sig på en utmärkt nivå och de finansiella nedskärningarna under det första skedet medför inga omedelbara anpassningsbehov. Kostnadsökningen måste dock hållas under kontroll.

I de ägarpolitiska riktlinjerna nämns som bolagets kärnuppgift att utbilda de studerande till kunniga yrkespersoner som får sysselsättning. Bolaget strävar efter att nå målen med hjälp av en uppdaterad strategi. Bolagets nuvarande strategiperiod gäller till 2027. Under de strategiska prioriteringarna har det utarbetats delprojekt genom vilka den önskade riktningen förs framåt. Genom delprojekten säkerställs till exempel mångsidig pedagogik och mångsidiga inlärningsmiljöer, sysselsättning, personalens välbefinnande osv. I strategin beaktas också ansvarsfullhet, digitalisering och kulturell mångfald som genomgående teman. Åtgärderna för ansvarsfullhet styrs också av en separat ansvarsplan som gäller för varje strategiperiod. Bolagets ledning bedömer årligen hur strategin har lyckats genom att följa upp bland annat hur de studerande får sysselsättning samt övergången till fortsatta studier och andra nyckelindikatorer.

Mål	Mätare	Utfall 2023	Målnivå 2024	Mätarnas läge 1.1. - 31.12.2024	Läge
Mål i anslutning till ekonomin					
Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin	Nettoresultat, Euro Resultatet påverkas av eventuella förändringar i den statliga finansiering-ens avgiftsgrunder och betalningstidtabellen	1 062 530	300 000	1 033 394	Uppnås i sin helhet
Årliga åtgärder i en byggnad enligt en långsiktig plan på ett klimatneutralt och resurssmart sätt med beaktande av byggnadens framtida bruksålder	Genomförandegrad %	100	100	100	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till funktion och kvalitet					
Målinriktade studerandeår	st.	855 + 16 genom tilläggsprestationsbeslut	860	870 + 1 genom tilläggsprestationsbeslut	Uppnås i sin helhet
Studeranderespons (respons från yrkesskolelever, slutenkät)	nps-index	67	58	66	Uppnås i sin helhet
Arbetslivsrespons arbetsplatshandledarenkät	Tillfredsställelse 1–5	4,4	4,2	4,5	Uppnås i sin helhet

Mål i anslutning till personalen					
Personalens arbetkänsla	Tillfredsställelse 1-5	4,2	4,1	4,1	Uppnås i sin helhet
Mål i anslutning till ansvarstagande					
SDG-mål 4 "Bra utbildning"	Studeranderespons, (respons från yrkesskolelever), tillfredsställelse med utbildningen, helhetsbetyg 1–5		4,4	4,6	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 3 "Hälsa och välbefinnande"	Årlig studerandeenkät, genomsnitt från avsnittet om stämning och välbefinnande 1–5		4,2	4,3	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 5 "Jämställdhet mellan könen"	Årlig studerandeenkät, fråga gällande jämställdhet		4,1	4,4	Uppnås i sin helhet
SDG-mål 12 "Ansvarsfull konsumtion"	Mätare utvecklas i samband med beräkningen av koldioxidavtryck (VASKI-projektet: Ansvarsfull och hållbar yrkesutbildning)		Mätare på väg	Arbetet med att utveckla en mätare för beräkning av koldioxidavtrycket fortsätter. Målet är ett etablerat beräkningssätt före 2030.	Uppnås delvis

1.6.5 Utfallet av fastighetsbolagens mål

För fastighetsbolagen uppsattes som mål att begränsa kostnaderna för fastighetsunderhåll så att underhållskostnadernas relativa höjning än mindre än förändringen i Kostnadsindexet för fastighetsunderhåll som getts ut av Statistikcentralen. Enligt Statistikcentralen ökade kostnaderna för fastighetsunderhåll med 0,1 % under det tredje kvartalet år 2024 jämfört med motsvarande tidsperiod år 2023. Av fastighetsunderhållets utgiftsposter ökade kostnaderna för avfallshantering mest, med 5,3 procent. Elkostnaderna sjönk med 13,3 procent. Detta framgår av Statistikcentralens kostnadsindex för fastighetsunderhåll 2021=100. Vid tidpunkten för rapporteringen var indexutvecklingen ännu inte känd för hela året. En jämförelse av utvecklingen av fastighetsbolagens underhållskostnader med de senast publicerade uppgifterna visar att sex fastighetsbolag inte nådde målet, dvs. underhållskostnaderna steg mer än indexet.

Det andra gemensamma målet som uppsatts för fastighetsbolagen var att genomföra årliga åtgärder enligt en långsiktig plan på ett klimatneutralt och resurssmart sätt med beaktande av byggnadens bruksålder i den långsiktiga planen. Bortsett från ett bolag uppnådde alla bolagen detta mål.

Det tredje målet var att kartlägga behovet av infrastruktur för laddning av elbilar i de bolag där infrastrukturen bedömdes vara förnuftig enligt en kartläggning som gjordes år 2023. För fastighetsbolag i slutskedet av sin livscykel har man satt följande lämpliga ansvarsfullhetsmål: Främjande av cirkulär ekonomi genom element för hållbar rivning: återanvändning och återvinning av rivningsmaterial; inledande av åtgärder för att uppnå det nya användningsändamålet för en fastighet, t.ex. genom planläggning: förverkligande av den långsiktiga planen för den återstående tiden av livscykeln för en byggnad på ett resurssmart sätt. I vissa fastighetsbolag är det enligt den kartläggning som gjorts inte förnuftigt att genomföra infrastruktur för laddning av elbilar, även om de inte befinner sig i slutet av sin livscykel. I dessa fastighetsbolags verksamhet beaktas ansvarsfullhetsmålet genom en klimatneutral och resursklok långsiktig plan.

Målen utfall	Kontroll över underhållskostnader	Genomförande av årliga åtgärder enligt den långsiktiga planen	Genom-förande av infra-struktur för laddning av elbilar	Förklaring
K Oy Tiedepuisto 100 %	Har inte uppsatts.	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	De mål som ställts på bolaget uppnås. Bolaget fortsätter med underhållsrelaterade reparationsprojekt som genomförs med inkomstfinansiering.
K Oy Tikkurilan Terveysasema 62,2/73,8 %	Uppnås inte alls 	Uppnås i sin helhet 	Har inte uppsatts.	Övriga mål: Inledande av åtgärder för att uppnå det nya användningsändamålet för en fastighet, t.ex. genom planläggning: Uppnås delvis Fastighetens planläggningsprocess förutsätter en byggnadshistorisk utredning. Anbud finns.
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	Uppnås inte alls 	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Övriga mål: Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin: Att uppvisa ett positivt resultat senast innan planeringsperioden slutar: Uppnås inte alls Bolaget uppnår inte något vinstresultat under räkenskapsperioden 2024.
K Oy Korson Toimistokeskus 77,1 %	Uppnås inte alls 	Uppnås i sin helhet 	Har inte uppsatts.	Underhållskostnaderna överskred målsättningen, eftersom det under innevarande år utfördes fler underhålls- och reparationsarbeten än 2023. Som exempel kan nämnas sotning och justering av ventilationen.
K Oy Lehdokkitien Viirastotalo 85/100 %	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Har inte uppsatts.	Övriga mål: Inledande av åtgärder för att uppnå det nya användningsändamålet för en fastighet, t.ex. genom planläggning: Uppnås inte alls Fastighetens planläggningsprocess förutsätter en byggnadshistorisk utredning. RHS utförs år 2025.
As Oy Vant. Katriinanrinne 100 %	Uppnås i sin helhet 	Uppnås inte alls 	Har inte uppsatts.	Bolagets underhållskostnader uppnåddes enligt det uppställda målet, men budgetreserven för badrumsrenoveringar användes inte, eftersom bolagets kassaläge inte gjorde det möjligt.
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	Uppnås i sin helhet 	Uppnås i sin helhet 	Har inte uppsatts.	Underhållskostnaderna var ca 30 t lägre än året innan på grund av lägre bruks- och underhållskostnader samt reparationskostnader. Övriga mål: Förverkligande av den återstående tiden av livscykeln för en byggnad på ett resurssmart sätt: Nåddes fullt ut

Målsens utfall	Kontroll över underhållskostnader	Genomförande av årliga åtgärder enligt den långsiktiga planen	Genomförande av infrastruktur för laddning av elbilar	Förklaring
Vantaan Pysäköinti-ratkaisut Oy 100 %	Uppnås inte alls ☐	Uppnås i sin helhet ☒	Uppnås i sin helhet ☒	Orsaken till att underhållskostnaderna för fastighetsegendomen ökade är i synnerhet de oförutsedda reparationskostnader som har ökat på grund av en stöt mot en taksjutport, inbrott via ytterdörrar och läckage i sprinklerrör (ca 33.000 euro). Dessutom ökade kostnaderna för ekonomitjänster jämfört med året innan. Övriga mål: Hållbar och ansvarsfull skötsel av ekonomin: Att uppvisa ett positivt resultat senast före utgången av 2024. Uppnås inte alls ☐
K Oy Vantaan Helikopteritukikohta 100 %	Uppnås i sin helhet ☒	Uppnås i sin helhet ☒	Uppnås inte alls ☐	Underhållskostnaderna var 14 t euro lägre än året innan. Planeringen av genomförandet av infrastruktur för laddning av elbilar pågår.
K Oy Vantaan Maakotkantie 10 33,1/88,3 %	Uppnås inte alls ☐	Uppnås i sin helhet ☒	Har inte uppsatts	Bolagets underhållskostnader var 6 t euro högre än året innan.
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 52,4 %	Uppnås inte alls ☐	Uppnås i sin helhet ☒	Har inte uppsatts	I fråga om underhållskostnaderna uppnåddes inte målet, eftersom det i bolaget görs renoveringar som orsakar kostnader. Avsikten är att bolagets byggnad ska bestå tills vidare, men det bör beaktas att byggnadens teknik blir gammal, vilket medför framtida kostnadstryck.
Ruukkukujan Autopaikat Oy 87,2/88,3 %	Uppnås inte alls ☐	Uppnås i sin helhet ☒	Har inte uppsatts	Underhållskostnaderna steg bl.a. i fråga om värme och skötsel av utomhusområdena, vilket påverkade uppnåendet av målen.
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 88,44 %	Uppnås i sin helhet ☒	Uppnås i sin helhet ☒	Har inte uppsatts	Övriga mål: Förverkligande av den återstående tiden av livscykeln för en byggnad på ett resurssmart sätt: Utföll i sin helhet ☒
K Oy Hakucenter 59,2 %	Uppnås i sin helhet ☒	Uppnås i sin helhet ☒	Har inte uppsatts	Övriga mål: Inledande av åtgärder för att uppnå det nya användningsändamålet för en fastighet. Nåddes fullt ut ☒ En utredning om detaljplaneändringen pågår.

1.6.6 Utvärdering av koncernens sannolika utveckling i framtiden

Enligt stadens strategi bedöms innehavshelheten i fortsättningen så att den stödjer stadens serviceproduktion. Verkningarna för varje enskild sammanslutning kartlades år 2022 så att en plan utformades för koncerninnehavshelheten och för åtgärderna i anslutning till varje koncernbolag. Planen styr utveckling

ingen av koncernstrukturen på ett riktgivande sätt och åtgärderna i enlighet med den genomförs under strategiperioden. År 2025 uppdateras helhetsplanen för koncerninnehaven.

Granskningen och organiseringen av stadskoncernens struktur i Vanda fortsätter. Målet är att minska antalet dotterbolag i och med att funktioner centraliseras. Nya bolag grundas endast om verksamheten i det bolag som grundas inte går att centralisera till redan befintliga bolag eller det finns något annat motiverat skäl till att bolaget grundas eller delas. Fastigheter som används av välfärdsområdet bolagiseras och särskilt fastställda objekt säljs under åren 2025–2026. Försäljningen förutsätter att Vanda och Kervo välfärdsområde förbinder sig till objekten genom långa hyresavtal.

1.6.7 Redogörelse för hur koncernövervakningen ordnats

Med koncernövervakning avses den uppföljning, analysering och rapportering om resultatet och det ekonomiska läget i dottersammanslutningarnas verksamhet som koncernledningen svarar för. Med koncernövervakning avses också följande av koncerndirektivet och uppföljning av hur den interna kontrollen och riskhanteringen fungerar.

Anvisningar till kommunens representanter i stadskoncernens bolag

Koncernsektionen gav år 2024 anvisningar om förfarande i de ärenden som det fattas beslut om på stadskoncernens bolags bolagsstämmor och andra sammanslutningars bolagsstämmor samt i samkommunernas högsta beslutande organ. Dessutom fattade stadsdirektören och personal- och koncerndirektören/direktören för koncernservicen eller den som direktören förordnar beslut i brådskande fall om att utfärda anvisningar om förfarande och om att förordna en företrädare för staden till sådana sammanslutningars sammanträden där stadens intressen ska bevakas och stadens åsikt ska höras.

Anvisningar om förfarande gavs om bl.a. ändring av bolagsordningar och operativa anvisningar, bolags- och ägararrangemang, godkännandet av ekonomiplaner, fastställandet av bokslut och beviljandet av ansvarsfrihet samt om bolagsvederlag, arvoden och val av representanter.

Under räkenskapsperioden gav koncernsektionen dessutom två förhandssamtycken enligt koncerndirektivet till sina dotterbolag. Förhandssamtycke gavs till VAV Yhtymä Oy för bildande av dotterbolag samt till VAV Yhtymä Oy:s åtgärd att införliva As Oy Vantaan Sepänpuisto till att utgöra en del av VAV Yhtymä Oy. Om åtgärden har godkänts i ett beslut som redan fattats av stadsfullmäktige, stadsstyrelsen eller koncernsektionen behöver inte koncernbolaget godkänna ett separat förhandssamtycke.

Förhandssamtycke har också getts av stadsdirektören. Stadsdirektören har gett sitt samtycke till valet av verkställande direktörer för Tikkuparkki Oy, Ratakujan Pysäköinti Oy och VTK Kiinteistö Oy. Vidare har stadsdirektören gett förhandssamtycke till att avtalet för verkställande direktören för Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy förlängs.

Stadsstyrelsen fattade år 2024 beslut i anslutning till koncernbolagen gällande bland annat aktieaffärer. Koncernsektionen gav också utlåtanden om utkasten till samkommunernas ekonomi- och verksamhetsplaner.

Anvisningar för dotterbolagens verksamhet och uppföljning av det ekonomiska läget

Uppföljningen av dottersammanslutningarna genomfördes år 2024 genom att sammanslutningarna rapporterade om sin verksamhet, ekonomi och sin syn på hur målen förverkligats för respektive kvartal. Utöver detta gav dotterbolagen en redogörelse för hur intern kontroll och riskhantering har ordnats: stora bolag varje halvår och fastighetsbolagen en gång om året. Utgående från delårsrapporteringen gjorde serviceområdet en koncernrapport till kännedom för koncernsektionen.

För riskhanteringen och den interna kontrollens del skickades koncernbolagens redogörelser vidare för analys till stadens sakkunniga i riskhantering. Vanda stads koncernsektion beslutade 7.12.2021 § 4 att utveckla koncernsektionens och koncernstyrningens verksamhet. Ett av de beslutade utvecklingsobjekten är rapportering av koncernsammanslutningarnas interna kontroll och riskhantering till koncernsektionen. Genom en självbedömningsenkät som skickades till bolagen redogjorde man för andra gången år 2024 den interna kontrollens och riskhanterings situation inom Vandas koncernsammanslutningar. Utgående från enkäten får dottersammanslutningarna vägledning i att organisera utvecklingen av den interna kontrollen.

Med varje dottersammanslutning fördes ett ägarstyrningssamtal genom vilket man försäkrade sig om att ägarperspektivet överförs till dottersammanslutningens verksamhet som en del av koncernstyrningen och -övervakningen. Syftet med ägarstyrningssamtalen är också att åstadkomma en förtrolig och dialoginriktad kontakt mellan staden och dottersammanslutningen. De mest betydande sammanslutningarna anlände också på inbjudan till koncernsektionens sammanträden för att redogöra för sammanslutningarnas verksamhet, ekonomi och läget vad gäller målens förverkligande.

Dottersammanslutningarna informerades regelbundet om aktuella ärenden som gäller koncernstyrningen och utöver detta höll man för dem under räkenskapsperioden två webinarier som handlade om finansiering och avtalshantering.

Användningen av centraliserade koncerttjänster

Vanda stad producerar stödtjänster till sina dotterbolag huvudsakligen i anslutning till upphandlingar, it-administration och ekonomitjänster. Varje bolag har ett stödtjänstavtal med staden som täcker alla stödtjänster som staden erbjuder bolaget. Inom staden används ett koncernkontosystem som dottersammanslutningar kan anslutas till genom koncernsektionens beslut.

Hur riskhanteringssystemen och den interna kontrollen fungerar i dottersammanslutningarna

Enligt 3 kap. 1 § i förvaltningsstadgan svarar verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft för koncernstyrningen och -övervakningen. Vanda stads och dottersammanslutningarnas riskhantering ordnas genom att man följer en enhetlig riskhanteringspolicy. Verksamhetsområdena och dottersammanslutningarna rapporterar om sina betydande risker och arrangemang för riskhantering som en del av den ekonomiska uppföljningen och rapporteringen och följer då de av Vanda stadsfullmäktige godkända (19.8.2024) principerna för hur riskhanteringen och den interna kontrollen ordnas i Vanda stads-koncern.

Stadsstyrelsen godkände 22.1.2018 § 15 stadskoncernens försäkringspolitik som trädde i kraft 1.2.2018. Försäkringspolitikens målsättning är att centraliserat styra försäkrandet och säkerställa att försäkrandet fungerar som en metod som jämnar ut kassaflödet och resultatet efter att en skada uppstått. Vanda stad använder en försäkringsmäklare vid konkurrensutsättning, upphandling och skötsel av försäkringar. Försäkringsmäklaren är en sakkunnig som bistår kunden och en företrädare i försäkrings- och skadeärenden, som är oberoende av försäkringsbolaget och befullmäktigad av kunden. Försäkringarna för Vanda stad och de dottersammanslutningar som hör till stadskoncernen (exkl. Vanda Energi Ab) har konkurrensutsatts under 2024. De nya försäkringsavtalen som skaffats på basis av konkurrensutsättningen är i kraft fr.o.m. 1.1.2025.

Den interna övervakningen är en del av principen för gott ledarskap och god förvaltning. En sammanslutnings styrelse har som uppgift att ordna sammanslutningens interna övervakning på ett ändamålsenligt och fungerande sätt. Inom dotterbolagen är det bolagets styrelse och den verkställande direktören som ansvarar för den interna övervakningen. Stadens interna revision har rätt att på uppdrag av stadsdirektören granska dottersammanslutningarnas verksamhet. Den interna revisionen utför granskningar enligt det egna arbetsprogrammet eller enligt separata beslut samt rapporterar sina observationer och slutsatser till koncernledningen. För revisionen ska dottersammanslutningarna uppge nödvändiga uppgifter och hjälpa till med att ta fram uppgifterna.

1.6.8 Koncernbokslutet och dess nyckeltal

Koncernens resultaträkning	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Verksamhetsintäkter	767,9	780,6	1 195,6
Verksamhetskostnader	- 1 291,3	- 1 254,9	- 2 389,7
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	7,6	8,4	9,5
Verksamhetsbidrag	- 515,8	- 465,9	- 1 184,5
Skatteinkomster	578,6	634,3	1 199,2
Statsandelar	187,7	187,5	295,0
Finansiella intäkter och kostnader			
Ränteintäkter	21,8	16,4	10,5
Övriga finansiella intäkter	3,8	5,7	5,1
Räntekostnader	- 61,0	- 46,4	- 20,2
Övriga finansiella kostnader	4,0	1,1	46,5
Årsbidrag	219,0	330,4	258,6
Avskrivningar och nedskrivningar			
Avskrivningar enligt plan	- 222,2	- 217,2	- 218,9
Differens vid eliminering av innehav	- 0,4	- 0,2	0,0
Nedskrivningar	- 0,5	- 1,6	- 2,0
Extraordinära poster	- 3,4	0,0	0,0
Räkenskapsperiodens resultat	- 7,6	111,5	37,7
Bokslutsdispositioner	- 2,4	- 2,4	- 1,2
Räkenskapsperiodens skatter	- 9,0	- 13,5	- 8,7
Kalkylerade skatter	- 0,9	- 3,0	- 3,7
Minoritetsandelar	- 18,4	- 17,3	- 0,2
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 38,3	75,2	23,9

Koncernens resultaträkning, nyckeltal	2024	2023	2022
Verksamhetsintäkter/verksamhetskostnader, %	59,5	62,2	50,0
Årsbidrag/avskrivningar, %	98,3	151,0	117,0
Årsbidrag, euro/invånare	871,6	1 335,5	1 064,9
Antal invånare	251 269	247 443	242 819

Koncernens finansieringsanalys	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
Verksamhetens kassaflöde			
Årsbidrag	219,0	330,4	258,6
Extraordinära poster	-3,4	0,0	0,0
Räkenskapsperiodens skatter	- 9,0	- 13,5	- 8,7
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 13,2	- 9,6	- 11,4
Investeringarnas kassaflöde			
Investeringsutgifter	- 579,0	- 420,5	- 428,2
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	2,4	4,6	7,1
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	195,4	110,5	203,1
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	- 188,0	2,1	20,5
Finansieringens kassaflöde			
Förändringar i utlåningen			
Ökning i lånefordringar	- 0,3	0,1	0,3
Minskning i lånefordringar	5,3	3,3	2,6
Förändringar i lånestocken			
Ökning i långfristiga lån	528,5	199,6	78,3
Minskning i långfristiga lån	- 224,4	- 241,7	- 159,8
Förändring i kortfristiga lån	- 86,1	- 50,7	194,1
Förändringar i eget kapital	- 6,4	- 8,9	7,7
Övriga förändringar i likviditeten			
Förändringar i förv. medel och förvaltad kapital	0,2	1,0	1,2
Förändring i omsättningstillgångar	- 6,5	7,7	17,9
Förändringar i fordringar	32,8	143,2	99,6
Förändring i räntefria skulder	24,7	114,4	20,8
Kassaflödet för finansieringens del	267,8	- 62,8	9,2
Förändring i likvida medel	79,8	- 60,7	29,7
Förändring i likvida medel			
Likvida medel 31.12	277,9	198,1	280,4
Likvida medel 1.1	198,1	280,4	250,7
Koncernens finansieringsanalys, nyckeltal	2024	2023	2022
Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde, 5 år milj. €	- 164,0	- 39,7	- 84,9
Internt tillförda medel för investeringar, %	38,0	79,5	61,4
Låneskötselbidrag	1,0	1,3	1,5
Kalkylmässigt låneskötselbidrag	4,6	1,3	1,0
Likviditet, kassadagar	46,9	36,6	33,5

Koncernbalansräkning	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
AKTIVA			
Bestående aktiva	3 749,4	3 582,7	3 689,7
<i>Immateriella tillgångar</i>	28,7	35,4	55,0
Immateriella rättigheter	8,5	7,7	6,1
Övriga utgifter med lång verkningstid	19,0	26,2	47,6
Förskottsbetalningar	1,3	1,5	1,2
<i>Materiella tillgångar</i>	3 314,5	3 143,3	3 224,5
Mark- och vattenområden	460,8	441,4	431,4
Byggnader	1 400,6	1 445,4	1 531,6
Fasta konstruktioner och anordningar	1 009,6	1 000,2	970,7
Maskiner och inventarier	94,6	95,4	111,9
Övriga materiella tillgångar	6,1	7,1	8,1
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	342,8	153,8	170,7
<i>Placeringar</i>	406,1	404,0	410,2
Aktier i dotterbolag	0,7	0,0	0,0
Andelar i intressesamfund	104,3	101,0	108,8
Övriga aktier och andelar	119,8	116,7	111,6
Övriga lånefordringar	176,7	181,8	184,2
Övriga fordringar	4,6	4,5	5,5
Förvaltade medel	3,0	3,7	2,9
Rörliga aktiva	434,1	381,8	653,7
Omsättningstillgångar	31,4	24,9	38,4
Fordringar			
Långfristiga fordringar	2,4	3,3	15,1
Kortfristiga fordringar	122,5	155,6	319,7
Finansiella värdepapper	19,6	33,2	37,9
Kassa och bank	258,3	164,9	242,5
AKTIVA TOTALT	4 186,5	3 968,1	4 346,3

Koncernbalansräkning	2024 milj. €	2023 milj. €	2022 milj. €
PASSIVA			
Eget kapital	1 390,2	1 424,8	1 380,6
Grundkapital	318,0	318,0	349,1
Övriga egna fonder	161,2	159,0	160,2
Föregående räk.per. överskott (underskott)	949,3	872,5	847,4
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 38,3	75,2	23,9
Minoritetsandelar	163,1	153,2	143,2
Avsättningar	23,2	22,2	30,3
Pensionsavsättningar	0,1	0,1	0,2
Övriga avsättningar	23,2	22,1	30,1
Förvaltad kapital	3,7	4,1	4,3
Främmande kapital	2 606,3	2 363,9	2 787,8
Långfristigt räntebelagt främmande kapital	1 940,6	1 565,2	1 717,0
Långfristigt räntefritt främmande kapital	220,8	218,6	211,9
Kortfristigt räntebelagt främmande kapital	160,4	317,8	371,3
Kortfristigt räntefritt främmande kapital	284,5	262,3	487,6
PASSIVA TOTALT	4 186,5	3 968,1	4 346,3

Nyckeltal för koncernens balansräkning	2024	2023	2022
Soliditet, %	37,2	40,0	35,4
Relativ skuldsättning, %	168,8	145,9	101,9
Ackumulerat över-/underskott, milj. €	911,0	947,8	871,3
Ackumulerat över-/underskott, €/inv.	3 625,5	3 830,2	3 588,4
Koncernens lånestock 31.12, milj. €	2 101,0	1 883,0	2 088,3
Koncernens lånestock 31.12, €/invånare	8 361,6	7 609,8	8 600,2
Lån och hyresansvar, 31.12., 1000 €	2 417,8	2 261,2	2 514,1
Lån och hyresansvar, €/invånare	9 622,4	9 138,4	10 353,8
Koncernens lånefordringar 31.12, milj. €	176,7	181,8	184,2
Antal invånare	251 269	247 443	242 819

1.7 Behandlingen av räkenskapsperiodens resultat

Vanda stads resultat för räkenskapsperioden 2024 uppvisar före ändringar i reserver och fonder ett underskott på -58 792 640,39 euro. I resultatet ingår resultaten för stadens fonder, vilka behandlas i affärsverkens och fondernas egna bokföringar enligt bokföringsbestämmelserna.

Stadsstyrelsen föreslår följande inför behandlingen av resultatet för räkenskapsperioden 2024:

- överskottet på 2 907 086,12 euro i Vanda stads fastighetsfond bokförs som en ökning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar.
- Skadefondens underskott på 446 337,31 euro bokförs som en minskning i fonden och sammanförs med stadens bokslut i enlighet med fondens stadgar.

Räkenskapsperiodens resultat efter behandlingen:

- Stadsstyrelsen föreslår att det underskott på 61 253 389,20 euro som Vanda stad uppvisar för räkenskapsperioden överförs till överskottet från tidigare räkenskapsperioder under eget kapital i balansräkningen.

2 Budgetens utfall

2.1 Målens utfall

För år 2024 ställde fullmäktige upp sammanlagt 45 bindande mål. Elva av de uppställda målen nåddes fullt ut, 28 nåddes delvis medan sex mål inte nåddes alls.

Den svaga utvecklingen i det allmänna ekonomiska läget och konsekvenserna för den kommunala ekonomin av att bostadsbyggandet står stilla påverkar stadens ekonomi på så sätt att målen för produktivtets- och tillväxtprogrammet inte nås för 2024 och 2025. I bokslutet för 2024 uppgick årsbidraget till 59 miljoner euro. Verksamhetsbidraget försämrades 11,1 procent i relation till budgeten 2023.

Markanvändningens nettotinkomster uppgick till cirka 15,9 miljoner euro (2023: ca 16,4 milj. euro). År 2024 färdigställdes 901 bostäder (2023: 3 115). Antalet småhusbostäder som färdigställdes var 178 (2023: 452).

Naturens mångfald har främjats genom att vidta åtgärderna i filen Mångfald i naturen i Färdplanen för resurssmarthet. Fjärrvärmeutsläppen har inte nått målet och de har ökat från 2020 (cirka 25 %). De minskade ändå jämfört med året innan. Elutsläppen har minskat betydligt (nästan 30 %). Trafikutsläppen har också minskat (11 %), men de har inte nått målet (minskning 25 % 2020–2023).

Antalet passagerare i kollektivtrafiken ökade jämfört med året innan och antalet påstigningar var 146 406 påstigningar/vardag (2023: 133 218). Detta är det största antalet påstigningar någonsin i Vanda.

Byggandet av Vandas spårvagnsstad framskrider. Utvecklingsplanerna för centrumen har fortsättningsvis förverkligats. Uppföljningsgrupper som utsetts för stadscentrumen har ansvarat för uppföljningen, och grupperna har sammanträtt tre gånger under året.

Deltagandet i medborgarbudgetens röstning i Vanda var 3,2 % för hela staden. Antalet personer som röstade var totalt 6 686. Antalet idéer som lämnades in var 2 080, av vilka 349 gick vidare till omröstningen. Finansiering beviljades till 66 projekt som ska genomföras under 2024 och 2025. Hittills har cirka 12 000 Vandabor deltagit i medborgarbudgetens olika faser i Vanda, vilket innebär att målet på 5 procent har nåtts.

Vandas 50-årsjubileumsevenemang genomfördes i alla storområden enligt planerna. Invånarnas känsla av tillhörighet till Vanda är 41,9 procent vid årsskiftet 2024–2025 enligt enkäten om delaktighet. I varje storområde har man kartlagt en lämplig plats för arrangemang av utomhusevenemang.

Antalet långtidsarbetslösa ökade jämfört med läget i slutet av 2023. Antalet långtidsarbetslösa var 6 539 i slutet av året (2023: 5049). Antalet arbetslösa under 30 år var 3 978 i slutet av året (2023: 3 580) och antalet arbetslösa med främmande språk som modersmål 8 240 (2023: 7 232).

Grundskoleelevernas läsfärdighet bedömdes med testet Lukuseula (åk 2 och 7). Målet var att resultaten förbättrades med fyra procentenheter jämfört med utgångsnivån. Resultaten från testen Lukuseula för åk 2 försämrades, men förbättrades för åk 7.

Målet för handlingsprogrammet för positiv särbehandling för åren 2023–2025 är att minska välfärds-skillnaderna mellan områdena och invånarna. Programmet har genomförts till största delen under 2024. Av programmets åtgärder har uppskattningsvis 13 vidtagits fullt ut (ca 81 %) och 3 delvis (19 %).

Målet Sjukfrånvaro i sin helhet och särskilt andelen frånvaro på grund av psykisk ohälsa minskar, nådde inte målnivån (4,3 %) när det gäller andelen sjukfrånvaro (6,02 %), men däremot minskade andelen sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa (0,97 %).

Bindande mål BS 2024 (Mål som har flera mätare, bedömning per mätare: NISH: nåddes i sin helhet, ND: nåddes delvis och NI: nåddes inte.)

Bindande mål för år 2024	Mätare	Utgångsnivå i slutet av 2022	Målnivå 2024	Ansvarsperson/-er	Centrala åtgärder 1.1 –31.12.2024	Mätarnas läge 1.1 –31.12.2024	Målets utfall
En ekonomiskt hållbar och livskraftig stad							
Fullmäktigeperiodens mål 1. Det säkerställs att staden och stadskoncernen på lång sikt är ekonomiskt starka							
1.1 Utvecklingen av drifts-ekonomins utgifter sker kontrollerat	Verksamhetsbidrag, förändring i %	Verksamhetsbidraget för- samrades 11,9 %	Enligt budgeten för år 2024, -6,9 % jfr. BDG 2023	Stadsdirektören Rapporteringsan- svar: Matti Ruu- sula	Utvecklingsåtgärder enligt fullmäkti- geperiodens strategi, budgeten 2024 samt produktiviteits- och tillväxtpro- grammet.	Verksamhetsbidraget försäma- des 11,1 % i relation till BDG 2023	Målet nåddes inte alls.
1.2 Produktiviteits- och till- växtprogrammet genom- förs enligt planerna	Årsbidraget förverkligas i stadens resultaträkning	Årsbidraget 123,6 milj. euro	Årsbidraget för år 2024 uppgår i stadens resultat- räkning till minst 110 milj. euro enligt budgeten. I budgeten för 2025 uppgår årsbidraget till minst 130 milj. euro.	Stadsdirektören Rapporteringsan- svar: Matti Ruu- sula	Programmets åtgärder vidtogs som en del av driftsplanen för 2024. Pro- grammet låg till grund för budgetbe- redningen 2025.	Den svaga utvecklingen i det all- männa ekonomiska läget och konsekvenserna för den kommu- nala ekonomin av att bostadsbyg- gandet står stilla påverkar sta- dens ekonomi på så sätt att må- len för produktiviteits- och tillväxt- programmet inte nås för 2024 och 2025. I bokslutet för 2024 uppgick årsbidraget till 59 milj. euro. I budgeten för 2025 uppgår årsbidraget till 70 milj. euro.	Målet nåddes inte alls.

1. 3 Nettoinkomster i fråga om marköverlåtelse och markanvändningsavtal för år 2024 är 32,5 milj. euro.	Inkomster från marköverlåtelse och markanvändningsavtal (netto), milj. euro = markförsäljningsvinster (köpesumman minus anskaffningspriset och kostnaderna för försättande av tomterna i överlåtelseskick) + markarrendeinkomster + ersättningar enligt markanvändningsavtal (minus markanskaffningsutgifterna)	Nettoinkomster totalt: 44,7 miljoner euro	Nettoinkomsterna totalt 32,5 miljoner euro är beräknade markförsäljningsvinster för 2024 är cirka 24,5 miljoner euro, markarrendeinkomster cirka 6,6 miljoner euro och ersättningar enligt markanvändningsavtal cirka 13,5 miljoner euro.	Tero Anttila	Bostadstomter i producentform överläts genom uthyrning och en genom försäljning. Därutöver utarrenderades ett outbrutet område på en tomt för specialtjänster. Fyra av stadens småhusomter som erbjuds i den kontinuerliga ansökan såldes, och därtill såldes 17 hyrestomter som sedan kan inlösas. Vinsterna från försäljningen av bostadstomterna var cirka 4,5 milj. euro år 2024. Under 2024 såldes 5 företags- tomt och två tomt hyrdes ut, av vilka den ena omfattar en köpoption. Av markanvändningsavtalen har 8 lagts fram för beslut, och den sammanlagda avtalsersättningssumman är cirka 31 milj. euro.	Markanvändningens nettoinkomster var enligt mätarens beräkningsprinciper cirka 15,9 milj. euro. Markförsäljningsvinsterna uppgick före utgången av året till 11,7 milj. euro och markarrendeinkomsterna har uppgått till cirka 8,46 milj. euro. Ersättningsavarna enligt markanvändningsavtal har uppgått till cirka 13,2 milj. euro. För markanskaffningar användes cirka 14,7 milj. euro och för försättande av tomterna i överlåtelseskick cirka 2,77 milj. euro.	Målet nåddes inte alls.
1.4 Försäljningen av social- och hälsovårdens och räddningsväsendets fastigheter, bostadsegendom och fastigheter på andra orter går främst med beaktande av marknadsläget.	Försäljningen av fastigheterna görs på ett ekonomiskt lönsamt sätt och i regel enligt försäljningsplanen.	Fortsatta förhandlingar om långsiktiga hyresavtal för social- och hälsovårdens och räddningsväsendets försäljningsobjekt förs med Vanda och Kervo välfärdsområde.	Social- och hälsovårdens och räddningsväsendets fastigheter har sålts. De första bostadsobjekten och minst två fastigheter på andra orter har sålts.	Tero Anttila	As Oy Sepänpuisto, 41 bostäder, har sålts till VAV Yhtymä. Av de cirka 150 enskilda bostäderna som släpptes till försäljning såldes totalt 11 bostäder 2024. För att maximera försäljningspriset på den slutliga portföljen har åtgärder vidtagits för att höja bostädernas användningsgrad. Tre av fastigheterna på ön Mölandet i Sibbo såldes sommaren 2024. En fastighet ägs fortfarande av staden. Ett outbrutet område på cirka 149 ha av fastigheten med namnet Dragnäset i Kyrkslätt har sålts till finska staten som ett naturskyddsområde. Av fastigheten är cirka 3 ha ett område för bycentrum enligt generalplanen, vilket Vanda fortfarande äger.	Elva enskilda bostäder såldes och försäljningen av olika objekt har beretts. Försäljningen av vissa av social- och hälsovårdens och räddningsväsendets fastigheter förutsätter långa hyresavtal med Vanda och Kervo välfärdsområde (VaKeHyva). På grund av sina beslutstidtabeller kommer VaKeHyva troligtvis inte att skriva under hyresavtalen före mitten av 2025. Försäljningen av fastigheterna kan genomföras tidigast i slutet av 2025. Stadsstyrelsen beslutade 8.4.2024 med anledning av avmattningen i marknadsläget att senarelägga försäljningen av den slutliga bostadsportföljen. Försäljningen av enskilda bostäder fortsätter.	Målet nåddes delvis.

1.5 Främjande av helhetsplanen för koncerninnehaven när det gäller en koncentration av koncernstrukturen med beaktande av marknadsläget	Alla försäljningsåtgärder och andra åtgärder som förlagts till 2024 har vidtagits	Helhetsplanen för koncerninnehaven har godkänts i koncernsektionen och åtgärderna för 2022 har vidtagits	Alla försäljningsåtgärder och andra åtgärder som schemalagts för 2024 har vidtagits	Direktören för koncernservicen	Försäljningsprocessen för de objekt i bodelagsform som ägs av staden och används av välfärdsområdet har främjats bland annat genom att sammanföra materialet due diligence och utarbeta en NDA-avtalsmall och i K Oy Helikopterutviklingas fall genom att föra handelsförhandlingar.	Försäljningsprocessen för K Oy Korson toimistokeskus har inte påbörjats än, eftersom välfärdsområdet har meddelat att det inte kommer att ingå ett långvarigt hyresavtal för objektet. Det har förts förhandlingar om försäljningen av K Oy Helikopterutviklinga, men ännu har ingen enighet nåtts med den potentiella köparen. Försäljningen av objektet lär genomföras tidigast 2025. Försäljningen av As Oy Katrinanrinne har inte påbörjats under 2024, eftersom objektet är en del av Katrinebergs planeringstävlingssområde och marknadsläget är dåligt. As Oy Sepänpaisto såldes till VAV 01/2024.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 2. Kompetensen och sysselsättningen stärks i syfte att främja livskraft och välfärd							
2.1 Arbetslösheten minskar under ekonomiplanperioden 2024–2027 till samma nivå som 2019 innan coronapandemin	Antalet långtidsarbetslösa och andelen anställda (arbetskraft)	5 237 långtidsarbetslösa (12/2022), 4,1 % (12/2021 arbetskraft)	4 500, 3,5 %	Susanna Taipale-Vuorinen	Man har kontaktat personer som varit arbetslösa i mer än 300 dagar och sysselsättningsplaner eller motsvarande planer har uppdaterats på så sätt att planeringsgraden för de uppdaterade planerna är 58 %. Konjunkturen är verkligen en stor utmaning på arbetsmarknaden och antalet lediga arbetsplatser som anmälts till arbetsplatser som anmälts till arbets- och näringstjänsterna var 545 i slutet av december 2024 i Vanda, vilket är 75 % färre än i december 2023.	6 539 (12/2024), 5,0 % (12/2022 av arbetskraften) (NI)	Målet nåddes inte alls.
	Antalet arbetslösa under 30 år och andelen anställda (arbetskraft) under 30 år	2 852 arbetslösa under 30 år (12/2022), 10,2 % (12/2021 arbetskraft)	2 300, 8,2 %		Man har aktivt kontaktat arbetssökande under 30 år och personer som varit arbetslösa och sysselsättningsplaner eller motsvarande planer har uppdaterats på så sätt att planeringsgraden för de uppdaterade planerna är 58 %. Konjunkturen är verkligen en stor utmaning på arbetsmarknaden och antalet lediga arbetsplatser som anmälts till arbets- och näringstjänsterna var 545 i slutet av december 2024 i Vanda, vilket är 75 % färre än i december 2023.	3 978 (12/2024), 14,2 % (12/2022 av arbetskraften) (NI)	

	Antalet arbetslösa med främmande språk som modersmål och andelen anställda (arbetskraft) med främmande språk som modersmål	5 885 långtidsarbetslösa med främmande språk som modersmål (12/2022), 19,6 % (12/2021 arbetskraft)	5 500, 18,4 %		Man har aktivt kontaktat arbetssökande med främmande språk som modersmål och sysselsättningsplaner eller motsvarande planer har uppdaterats på så sätt att planeringsgraden för de uppdaterade planerna är 58 %. Konjunkturen är verkligen en stor utmaning på arbetsmarknaden och antalet lediga arbetsplatser som anmälts till arbets- och näringsjämsorna var 545 i slutet av december 2024 i Vanda, vilket är 75 % färre än i december 2023.	8 240 (12/2024) 24,6 % (12/2022 av arbetskraften) (NI)	
2.2 Företagens lönesumma ökar	Företagens index för lönesumman	126 (2022 Q2, 2015 = 100)	132	Tommo Koivusalo	Företagens tillväxt har stärkts genom olika åtgärder bl.a. genom etableringservice, klusterverksamhet och rekryteringsstöd.	120,5 (10/2024) (Indexet har förändrats, med det tidigare indexet är uppskattningen 131)	Målet nåddes delvis.
2.3. Antalet beslut om etablering eller expanderingsplanering (>50 arbetsplatser)	Antalet beslut om etablering eller expanderingsplanering (>50 arbetsplatser)	4	8	Tero Anttila och Tommo Koivusalo	Aktiva diskussioner om etablering har förts med cirka 50 aktörer. I det utmanande ekonomiska läget har genomförandet av stora investeringar och etableringar dragit ut på tiden.	Etableringar som genomförts via etableringservice (över 50 arbetsplatser): 6. Under 2024 har 5 företagstomter sålts och 2 har hyrts ut. Det framtida antalet arbetsplatser för dessa är cirka 250 personer.	Målet nåddes delvis.
2.4 Ny fastställd service för företagsförsäljning och för att locka investeringar används före årets slut	Arbetet med att utreda en verksamhetsmodell för styrning av etableringen har utförts och utvecklingsåtgärderna har vidtagits.	En bakgrundsutredning om utvecklingen av etableringservice har gjorts och verksamheten har organiserats och ansvaret fördelats.	Verksamhetsmodellen är etablerad och konkreta mål har ställts upp för den. Antalet så kallade leads när det gäller etableringar har ökat 50 %.	Tero Anttila, Tommo Koivusalo och Mari Kalmari	Livs Kraftstjänsternas nya kundrelationsdirektör tillträdde i augusti. En ny verksamhetsmodell utformades som ett samarbete över verksamhetsområdenas gränser under hösten.	Utredningsarbetet och verksamhetsmodellen är klara.	Målet nåddes i sin helhet.
2.5 Bättre identifiering av potentiella tillväxtföretag	En modell för att identifiera potentiella tillväxtföretag skapas.	En modell saknas.	En modell har skapats.	Tommo Koivusalo	Ett team har organiserats och utformandet av modellen har påbörjats.	Ett nytt team har organiserats inom livskraftstjänsterna för att fokusera på utförandet av denna uppgift.	Målet nåddes i sin helhet.

Fullmäktigeperiodens mål 3. Vanda är en attraktiv stad för boende							
3.1 MBT-målen förverkligas	Det övergripande målet i enlighet med MBT-planen 2023 är 2 720 bostäder. Målet för statligt subventionerade hyresbostäder med långt räntestöd är 544 bostäder. Målet för bostadsrättsbostäder och bostäder som finansierats enligt modellen för kort räntestöd är totalt 272 bostäder.	År 2022 färdigställdes sammanlagt 3 304 bostäder. Inom produktionen av hyresbostäder med långt räntestöd färdigställdes 480 bostäder. Antalet bostadsrättsbostäder och bostäder med kort räntestöd som färdigställdes var totalt 35.	2 720 bostäder årligen (MBT2023-planutkast)	Tero Anttila	Ett aktivt kundsamarbete med byggherrarna genomfördes för att projekten skulle kunna påbörjas. På grund av den svaga efterfrågan på bostäder har genomförandet av flera projekt ändå skjutits upp i framtiden. När det gäller ARA-produktionen har man strävat efter att säkerställa att projekten framskrider också genom samarbete med ARA.	År 2024 färdigställdes 901 bostäder. Antalet hyresbostäder med statligt långt räntestöd som färdigställdes var 164 st. (NI)	Målet nåddes inte alls.
3.2 Antalet färdigställda småhusbostäder uppgår till 600 bostäder	I Vanda färdigställs 600 småhusbostäder (bostäder i rad- och parhus, fristående småhus och egnahemshus).	142 000 m ² -vy ny bostadsvåningsyta per år	247 300 m ² -vy ny bostadsvåningsyta per år	Tero Anttila	Detaljplaneprojekt främjas huvudsakligen enligt planläggningsprogrammet. En betydande mängd av de planlagda bostadsplanerna har stannats upp eller avbrutits på grund av lågkonjunkturen inom byggandet. Under 2024 har dessutom bråds-kande serviceplaner prioriterats.	Före 31.12.2024 hade 197 954 m ² -vy nytt bostadsvåningsyta (ND)	Målet nåddes inte alls.
3.3 Vandas 50-årsjubileum förbättrar Vandas stadsidentitet	Invånarnas känsla av tillhörighet till Vanda ökar.	42,8 %	45 %	Riikka Åstrand	Aktivt kundarbete har utförts och rådgivning har getts i såväl byggnadstillsynen som boendeteamet. Staden har både egnahemshustomter och småhus- och radhusomter i bolagsform i kontinuerlig försäljning. Tävlningar om småhustomter i bolagsform ordnades i Käinbybacka (pristävling om AP- och ATR-tomter) och i Varistorna på Loftvägen (kvalitetstävling om AP-tomter). Två småhusobjekt i produktionen lades direkt ut för kontinuerlig ansökan utan någon tävling. Lågkonjunkturen inom byggandet märks tydligt också i byggandet av småhusbostäder och efterfrågan på tomter.	År 2024 färdigställdes 178 småhusbostäder.	Målet nåddes inte alls.
3.3 Vandas 50-årsjubileum förbättrar Vandas stadsidentitet	Invånarnas känsla av tillhörighet till Vanda ökar.	42,8 %	45 %	Riikka Åstrand	Jubileumsårets evenemangsproduktion har genomförts enligt planerna.	Invånarnas känsla av tillhörighet till Vanda är 41,9% vid årsskiftet 2024–25 enligt enkäten om delaktighet. (NI)	Målet nåddes delvis.
	Vandas jubileumsår syns i hela staden. I stadsområdena (7) ordnas jubileumsårets huvudevenemang och i bostadsområdena ordnas jubileums-evenemang av organisationer.	Planen för synligheten i områdena år 2024 är klar.	Evenemang i alla bostadsområden.		Huvudevenemang för Vandas 50-årsjubileumsår hade planerats i alla stadsområden. Evenemangen framskred enligt planerna.	Evenemangen ordnades som planerats i alla stadsområden. (NISH)	

93

3.5 Vandas anseende och attraktionskraft förbättras och kännedomen om staden ökar	Evenemangsplatskort och en evenemangsplatskarta har utarbetats för evenemangsarrangörerna Enkät om anseende Områdets livskraft: Attraktionskraft 3,09 (potentiella invånare), Kvarhållningskraft 3,48 (invånare) Organisations anseende: Anseende 2,94 (potentiella invånare), Förtroende 3,10 (invånare)	Planen utarbetad Enkät om anseende Områdets livskraft: Attraktionskraft 3,19 (potentiella invånare), Kvarhållningskraft 3,58 (invånare) Organisations anseende: Anseende 3,04 (potentiella invånare), Förtroende 3,20 (invånare)	Evenemangsplatskorten och -kartan har publicerats på webbplatsen vantaa.fi Mari Kalmari	För varje storråd har man kartlagt en lämplig plats/platser för arrangemang av utomhusevenemang och evenemangsområdeskorten har utarbetats för fyra av sju storråden (Dickursby, Myrbacka, Korso, Håkansböle). Resten är under arbete och färdiga våren 2025. Programmet för anseendet genomförs som en del av informationens och marknadsföringens verksamhetsplaner för 2024. Programmet för anseendet genomförs som en del av informationens och marknadsföringens verksamhetsplaner för 2024. Programmet för anseendet genomförs som en del av informationens och marknadsföringens verksamhetsplaner för 2024.	Utomhusevenemang har arrangerats också i Björkby, Aviapolis, Håkansböle och Kivistö på ett antal olika platser. Utarbetandet av evenemangsområdeskorten för dessa storråden inleddes hösten 2024. (ND) Resultaten från enkäten om stadernas attraktionskraft och kvarhållningskraft – februari 2025: Vandas attraktionskraft 3,13 (målnivå 3,19) Vandas kvarhållningskraft 3,41 (målnivå 3,58) Vandas anseende 3,06 (målnivå 3,04) (ND) Ingen lämplig mätare 2025 Invånarna och de potentiella invånarnas uppfattning om Vanda har blivit positivare på grund av resultaten från marknadsföringens huvudkampanj, podcastserien Vantastic. Lyssnarna anser att Vanda är en företagervänlig stad. Vantastic har lyssnats på 71 000 gånger och serien klättrade upp på plats 42 för podcastserier i Sportif. (NISH)	Målet nåddes delvis.
---	---	--	---	---	---	----------------------

	Följning i media och på sociala medier	Antalet positiva omnämningar och potentiell tillgänglighet	+10 %			Programmet för anseendet genomförs som en del av informations- och marknadsföringens verksamhetsplan för 2024. En kontinuerlig uppföljning och analys av media och sociala medier.	Den positiva synligheten i medierna har sjunkit från och med 2024. (NI)	
Bra service som utgår från invånarna								
Fullmäktigeperiodens mål 4. Smidiga tjänster som bygger välfärden								
4.1. Kundens ledningssystem på stadsnivå har beskrivits i programarbetet Kundens 2030 enligt målen	Kundens ledningssystem på stadsnivå har beskrivits.	Det finns inget ledningssystem för kundservice.		Susanna Taipale-Vuorinen	De styr- och projektgrupper som ska tillsättas som stöd för utvecklingen av kundservice på stadsnivå har tillsatts och grupperna har inlett sin verksamhet. Det har avtalats om måtarna för och fortsättningen av den gemensamma utvecklingen av kvaliteten på kundservice på stadsnivå.	Styr- och projektgruppernas verksamhet pågår.	Målet nåddes i sin helhet.	
4.2. Vandabornas fysiska aktivitet ökar	Motionsaktiviteten bland personer i arbetsför ålder, äldre personer samt rörelse- och funktionshindrade personer Den strategiska planen för anpassad motion och dess mätare som är under arbete.	Enkät om den vuxna befolkningens motions- och hälsovanor 2023. Procentandel personer som rör på sig tillräckligt enligt hälso- och rekommendationerna (Finsote 2020): 20-54 år 36 %, 55-74 år 31 %, 75+år 18 % En plan för genomförandet av uppföljningen har skapats.	Procentandelen personer som uppfyller hälso- och rekommendationerna ökar. Man har kännedom om motionsaktiviteten bland personer i arbetsför ålder, äldre personer samt rörelse- och funktionshindrade personer. Aktiviteten kan i fortsättningen följas upp på årsnivå.	Riikka Åstrand	Anskaffningen av ett stadsspecifikt urval för undersökningen Hälsovanor Finland har beräknats för 2025 och ingår i verksamhetsrådets budget. En arbetsbok för anpassad motion inklusive mål och åtgärder färdigställs under våren 2025.	Jämförelsedata finns inte att tillgå vad gäller vuxna personer. Staden har inga tillgängliga stadsspecifika resultat från undersökningen Hälsovanor Finland. (ND)	Målet nåddes delvis.	
	Fysisk aktivitet ökar i alla åldersgrupper. 1. Som mätarutrustning kan man tillämpa mätare som tas i bruk i motionsprogrammet	Move! Fysiska funktionsförmågas helhetsresultat Åk 5 flickor 40,9 % pojkar 37,2 % Åk 8 flickor 49,6 % pojkar 41,4 %	Move! -mätningens % - helhetsresultat när det gäller funktionsförmågan förbättras (sjunkit). Procentandelen personer som uppfyller hälso- och rekommendationerna ökar.		Lärarnas kompetens stöds med Move!-utbildningar. I skolorna får eleverna öva att genomföra Move!-mätningarna. Ett projekt som inleddes 1.8.2024 för att öka andelen rastmotion och cykling till och från skolan och för att erbjuda PT-verksamhet i skolan	Move! Fysiska funktionsförmågas helhetsresultat Åk 5 flickor 39,6 % pojkar 32 % Åk 8 flickor 54 % pojkar 39,3 % Resultatet för elever i åk 5 och pojkar i åk 8 har förbättrats		

	och resultatet för flickor i åk 8 har försämrats jämfört med Move-mätningen 2022.	Jämförelsedata finns inte att tillgå vad gäller vuxna personer. Staden har inga tillgängliga stadsspecifika resultat från undersökningen Hälso-samma Finland. (ND)			särskilt för elever som fått sämre Move!-resultat i årskurserna 7–9.	

					kontaktytor har utarbetats efter behov. Huvudsakligen fungerar kontaktytorna bra, och det finns inget behov av separata avtal om kontaktytor. Förhandlingar som gäller oklara kontaktytor i fråga om arbetsfördelning eller funktionsdelning har fortsatt och de fortsätter också 2025. Fostran och lärande: En arbetsgrupp som består av representanter från Vanda-Kervo-Vanda och Kervo välfärdsområde har kartlagt planer och avtal som gäller kontaktytor samt samarbetsgrupper och strukturer. Arbetsgruppen har presenterat sin utredning i mars 2024 på ett miniseminarium för ledningsgrupperna för verksamhetsområdet för fostran och lärande i Vanda och tjänsterna för barn, unga och familjer (LANUPE) vid Vanda och Kervo välfärdsområde, och där strukturen för samarbetsgrupperna godkändes. Läget vad gäller samarbetet mellan Vanda och Vanda och Kervo välfärdsområde har också behandlats bl.a. på mötet för Vandas och Kervos förtroendevalda 19.4. Stadsmiljön: En fungerande samarbetsstruktur har skapats och alla grupper har sammanträtt under 2024. Projektsamarbetsgruppens uppgift är bl.a. att samordna planen för servicenätet och projekten och de långsiktiga lokalbehoven. Beredningsgruppen för nybyggnadsprojekt fokuserar sig på planläggningen av nybyggnadsprojekt och tomtöverlåtelser. Beredningsgruppen för lokaler fokuserar sig på hyresavtalen och lokalförändringarna som gäller lokaler som staden äger men som hyrts ut till välfärdsområdet.	nära kontakt med välfärdsområdet i anslutning till främjande av välfärd och hälsa. Avtal om kontaktytor har utarbetats efter behov. Huvudsakligen fungerar kontaktytorna bra, och det finns inget behov av separata avtal om kontaktytor. Förhandlingar som gäller oklara kontaktytor i fråga om arbetsfördelning eller funktionsdelning har fortsatt och de fortsätter också 2025. Fostran och lärande: Samarbetets strukturer har skapats tillsammans med verksamhetsområdet för fostran och lärande i Vanda och Kervo välfärdsområde. De lagstadgade samarbetsgruppernas verksamhet pågår. Det har avtalats om ett gemensamt mål för 2025 samt om att ställa upp ett strategiskt mål för den kommande strategiperioden. Gemensamt utvecklingsarbete görs i de gemensamt överenskomna strukturerna samt i ouppnådda och nya mål. Stadsmiljön: Inom verksamhetsområdet har man inte sett något behov av separata planer eller avtal som gäller kontaktytor. Stadsmiljöns verksamhetsområde har inlett ett samarbete med välfärdsområdet i tre samarbetsgrupper under 2024. Dessa är 1 Projektsamarbetsgruppen 2 Beredningsgruppen för nybyggnadsprojekt och 3 Beredningsgruppen för lokaler. Grupperna har följt upp hur de strategiska riktlinjerna för målen har genomförts.
--	--	--	--	--	---	--

Fullmäktigeperiodens mål 6. Ett lärande baserat på inlärares behov och möjligheter att framskrida utifrån de egna förutsättningarna stöds					
6.1 Läsfärdigheterna och de matematiska färdigheterna hos alla grundskoleelever förbättras	Testet Lukuseula (åk 2 och åk 7)	Resultaten från testet Lukuseula läsår 21–22: åk 2 (mätning våren 22) -Lärokursen finska som modersmål 24 % av eleverna hör till den lägsta prestationsnivån 20 % -Lärokursen finska som andra språk 61 % av eleverna hör till den lägsta prestationsnivån 20 % åk 7 (mätning hösten 2021) -Lärokursen finska som modersmål 29,6 % av eleverna hör till den lägsta prestationsnivån 20 % -Lärokursen finska som andra språk 74,2 % av eleverna hör till den lägsta prestationsnivån 20 %	Resultaten från testet Lukuseula förbättras varje läsår med 2 procentenheter jämfört med föregående mätning. Av den anledningen förbättras resultaten från Lukuseula år 2024 med 4 procentenheter jämfört med utgångsnivån.	Katri Kalske	Testet Lukuseula genomfördes för eleverna i åk 2 under februari–april. I testet Lukuseula infördes MPASS-inloggning vilket underlättar det praktiska genomförandet av testet. Den elektroniska resultattjänsten gör det lättare att granska resultaten mer tidsenligt.
	FUNA-test för kunskaper i matematik åk 3 och åk 7	Det allmänna resultatet av matematikutvärderingen är att Vandaelevernas grundläggande kunskaper i matematik ligger nationellt sett på en genomsnittlig nivå och delvis till och med på en lite bättre nivå.	De matematiska kunskaperna har förbättrats jämfört med 2023	FUNA-utvärderingen för elever i åk 3 och 7 under läsåret 2023–2024 utfördes före utgången av höstterminen 2023. Man har inte fått några resultat på stadsnivå.	
	Lukuseulas slutrapport för läsåret 2023–2024 kom ut i augusti. Enligt slutrapporten hörde 32 % av S1-eleverna till den lägsta prestationsnivån 20 % och 80 % av S2-eleverna till den lägsta prestationsnivån 20 % under våren 2024. Således har resultatet för S1-eleverna försämrats 8 procentenheter från mätningsperiodens utgångsnivå och resultatet för S2-eleverna har försämrats 19 procentenheter från mätningsperiodens utgångsnivå. Enligt slutrapporten hörde 23 % av S1-eleverna i åk 7 till den lägsta prestationsnivån 20 % och 68 % av S2-eleverna till den lägsta prestationsnivån 20 % under hösten 2023. Således har resultatet för S1-eleverna förbättrats 6,6 procentenheter från mätningsperiodens utgångsnivå och resultatet för S2-eleverna har förbättrats 6,2 procentenheter från mätningsperiodens utgångsnivå. De svenskspråkiga resultaten finns inte att tillgå. (ND)				
FUNA-utvärderingsverktyget har konstaterats vara välfungerande och skolorna har använt sig av de elevspecifika resultaten från hösten 2023. Inga FUNA-utvärderingar genomfördes 2024. (NI)					

6.2 Praktikplatsgaranti för grundskolans PRAO-period och andra stadie- ets studerande	Staden garanterar varje grundskolee- lev och studerande på andra stadiet en praktikplats an- tagen i ett före- tag/inom den pri- vata sektorn, i ett bolag som huvud- sakligen ägs av sta- den eller i stadens serviceområdena inom varje verk- samhetsområde och deras enheter kvoterar man in ett årligt praktikplats- antal genom en ge- mensam planering med verksamhets- området för fost- ran och lärande och tillväxttjän- serna.	I Vanda behöver 2 700 unga varje år en praktikplats inom praktisk arbetslivso- rientering. För när- varande finns det ingen officiell sta- tistik. Enligt en inof- ficiell statistik är an- delen praktikplatser inom praktisk ar- betslivsorientering i Vanda stad cirka 5 %. I fortsättningen förbinder sig Vanda stads verksamhets- områden att inom sina serviceområden och enheter erbjuda eleverna allt fler praktikplatser under PRAO-perioderna (praktisk arbetslivso- rientering) eller TEPPO-perioderna (arbetslivsinriktad grundläggande ut- bildning). Genomfö- randet av de PRAO- eller TEPPO-platser som verksamhets- områdena erbjuder följs upp i enlighet med avtalen för praktisk arbetslivso- rientering i samar- bete med elevhand- ledarna.	100 % av eleverna inom den grundläggande utbildningen hit- tar en praktikplats för PRAO- el- ler TEPPO-perioden. Av dessa praktikplatser är minst 10 % inom stadens verksamhetsom- råden. För att eleverna ska få det stöd de behöver för att hitta en PRAO- eller TEPPO-plats, ska de få tillräckligt med elevhand- ledning i grundskolan.	Katri Kalske och Tommo Koivusalo	Elevhandledarna inom den grundläg- gande utbildningen handleder ele- verna i årskurs 9 inför den läroplans- enliga PRAO-perioden. I och med den intensifierade elevhandledningen har undervisningsområdet PRAO-period (Teho- rad TEPPO-elev får intensifie- rad elevhandledning. Verksamhets- områdena har hört om olika PRAO- möjligheter inom den grundläggande utbildningen och överväger i vilka egna enheter de kunde öka möjlighet- erna att bekanta sig med arbetslivet inom den grundläggande utbild- ningen. För varje PRAO-period gör man upp PRAO-avtal, utifrån vilka de genomförda PRAO-perioderna kan statistikföras.	För varje PRAO-period gör man upp PRAO-avtal, utifrån vilka det mätts hur målet nås. Verksam- hetsområdena är mer medvetna om behovet av PRAO-platser för grundskoleelever, behovet av samarbete och praxisen inom den praktiska arbetslivsoriente- ringen. Elevhandledarna vid grundskolorna har fört statistik om genomförda PRAO-perioder med hjälp av de gjorda PRAO- avtalen (inkl. PRAO-perioder för åk 8 och 9, TEPPO-perioder samt intensifierade PRAO-peri- oder (TehoTET) inom den inten- sifierade elevhandledningen). Närmare 100 % av eleverna i åk 9 har deltagit i en PRAO-period. Ungefär 10 % av PRAO-platserna har erbjudits inom Vanda stad. Av dessa har största delen varit i ett daghem eller en skola i Vanda. Ett tillräckligt antal elev- handledare (i genomsnitt 220 elever/elevhandledare) i grund- skolan möjliggör att eleverna får tillräckligt med handledning.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 7. Staden satsar på behovet hos kommuninvånare i olika åldrar med avseende på livslångt lärande och utbildning							
7.1 Strukturen i fråga om stödet inom utbild- ningen på andra stadiet svarar på förväntningen av läroplikten	En utvecklingsplan för stödet för lä- rande	Stödtåtgärder för lä- randet har fastställts och utvecklets med hjälp av coronaun- derstöd	En högklassig utvecklingsplan för stöd för lärande inom utbild- ningen på andra stadiet har ut- arbetats 3/2024 och genomfö- randet av planen inleddes 8/2024	Katri Kalske	Man har börjat utvärdera effekterna av stödtåtgärder för lärande. En plan för utveckling av stödet för lärande har gjorts upp i form av utvecklings- projekt inom stödet för lärande. Ett utvecklingsprojekt inom gymnasieut- bildningen har inletts 2/2024.	En plan för utveckling av stödet för lärande har gjorts upp i form av utvecklingsprojekt inom stö- det för lärande. Planen för ut- veckling av stödet för lärande inom gymnasieutbildningen har gjorts upp till juni 2025 som en	Målet nåddes i sin helhet.

					Serviceområdet för utbildningen på andra stadiet har genom ett beslut daterat 16.5 fått ett projektstöd på 207 000 € för att utveckla stödet för lärande inom yrkesutbildningen. (ansökt 207 000 €, projektunderstödet sista användningsdag 31.12.2025). Man har aktivt följt den nationella författningsberedningen av stödet för lärande och Vanda stad har gett utlåtnade om ändringsförslagen för både gymnasielagen och lagen om yrkesutbildning. Man har samarbetat med Helsingfors och Esbo i fråga om förberedelserna inför reformerna. Så kallade lärarskuggningar har ordnats mellan serviceområdena för den grundläggande utbildningen och utbildningen på andra stadiet.		del av projektet. Den planliga utvecklingen har börjat. Planen för utveckling av stödet för lärande inom yrkesutbildningen har gjorts upp till december 2025 som en del av ansökan om understöd, för vilket man fått ett positivt beslut 16.5. Den planliga utvecklingen har börjat i augusti 2024. Man har aktivt följt den nationella författningsberedningen av stödet för lärande och Vanda stad har gett utlåtnade om ändringsförslagen för både gymnasielagen och lagen om yrkesutbildning. Man har samarbetat med Helsingfors och Esbo i fråga om förberedelserna inför reformerna. De nationella reformerna träder i kraft 1.1.2025 (gymnasiutbildning) och 1.1.2026 (yrkesutbildning).	
7.2 Flerspråkiga elevers inlärningsfärdigheter och kunskaper i finska (svenska) förbättras från dagogiken upp till andra stadiet	Program för utveckling av flerspråkiga elevers lärande	Flerspråkiga elevers lärande har utvecklats inom serviceområdena, men den sammanhängande helheten på verksamhetsområdesnivå är ostrukturerad	Programmet för utveckling av flerspråkiga elevers lärande har utvecklats från småbarnspedagogiken till andra stadiet har utarbetats före 3/2024 och utvecklingsåtgärder har inletts utifrån det. Graden av deltagande när det gäller flerspråkiga barn i småbarnspedagogikens olika tjänster ökar. Verksamheten för flerspråkiga elevers lärande etableras som en del av varje lärares arbete. Småbarnspedagogikens språk- och kulturkoordinatorer skapar modeller och handleder personalen i språkmedvetna metoder och verktyg. Den grundläggande utbildningen ordnar sådan tilläggsutbildning för lärarna som stöder en språkmedveten undervisning och S2-undervisningen.	Katri Kalske	Programmet för utveckling av flerspråkiga elevers lärande har utvecklats och presenterats för närmast för fostran och lärande. I småbarnspedagogiken har språk, kultur- och äskadningsmedvetenhet beaktats i utbildningsprogrammets innehåll. Småbarnspedagogikens språk- och kulturkoordinatorer stärker kunskaper på fältet. Materialet om språkinläringen hos flerspråkiga barn har utarbetats och presenterats i stor omfattning för olika yrkesgrupper. Läsläsningsstöd har införts på alla skolor inom den grundläggande utbildningen och vid förhandlingarna kring lokal problemlösning har man delat med sig av fungerande metoder för läsläsningsstöd. Under våren har Reading to Learn-utbildning ordnats för ämneslärare, klasslärare och speciallärare inom den grundläggande utbildningen. På hösten ordnades språkmedveten kompanjonundervisning på det egna modersmålet. Det ansöktes om ESF-bidrag för språkligt stöd för elever med främmande språk som modersmål dvs. för genomförande av ett utvecklingsprogram för flerspråkiga elever, men ansökan gav inget resultat. Det budgeterades 300 000 euro för programmet i stadens budgetförslag i slutet av året.	Programmet för utveckling av flerspråkiga elevers lärande har utvecklats och presenterats för närmast för fostran och lärande. I småbarnspedagogiken har språk, kultur- och äskadningsmedvetenhet beaktats i utbildningsprogrammets innehåll. Småbarnspedagogikens språk- och kulturkoordinatorer stärker kunskaper på fältet. Materialet om språkinläringen hos flerspråkiga barn har utarbetats och presenterats i stor omfattning för olika yrkesgrupper. Läsläsningsstöd har införts på alla skolor inom den grundläggande utbildningen och vid förhandlingarna kring lokal problemlösning har man delat med sig av fungerande metoder för läsläsningsstöd. Under våren har Reading to Learn-utbildning ordnats för ämneslärare, klasslärare och speciallärare inom den grundläggande utbildningen. På hösten ordnades språkmedveten kompanjonundervisning på det egna modersmålet. Det ansöktes om ESF-bidrag för språkligt stöd för elever med främmande språk som modersmål dvs. för genomförande av ett utvecklingsprogram för flerspråkiga elever, men ansökan gav inget resultat. Det budgeterades 300 000 euro för programmet i stadens budgetförslag i slutet av året.	Målet nåddes delvis.	

7.3 Inom projektet Dickursby kompetenscampus utvecklar man gemensamt nya tjänster för livslångt lärande	Den gemensamma utvecklingen av en modell för serviceverksamheten i anknötning till utbildningssamarbetet vid Dickursby kompetenscampus framskrider till en pilotprojektfas.	Utbildningssamarbetets modell för serviceverksamheten har inte fastställts.	Utbildningssamarbetets modell för serviceverksamheten är klar för att testas i ett pilotprojekt.	Katri Kalske	I processen för gemensam utveckling av en modell för ett serviceproducerande nätverk deltar 10 utbildningsanordnare. Under året har man utformat funktionerna för ett serviceproducerande nätverk, den juridiska formen som bäst lämpar sig för olika utvecklingsfaser och utkastet för ett gemensamt serviceutbud. Det serviceproducerande nätverkets roll och uppgifter har preciserats under utvecklingsprocessen. Den gemensamma utvecklingen slutfördes i november 2024 och modellen för serviceverksamheten är nu klar för att testas i ett pilotprojekt.	Utvecklingen av ett serviceproducerande nätverk har slutförts i samarbete med de utbildningsaktörer som undertecknat intentionsavtalet. Modellen för serviceverksamheten är klar för att testas i ett pilotprojekt och intentionsavtalet för pilottestning av modellen för serviceverksamheten har utarbetats tillsammans med de utbildningsaktörer som deltagit i utvecklingen.	Målet nåddes i sin helhet.
7.4 Vandabornas kompetens stärks	Åtgärder som ska vidtas för att stärka kompetensen.	Det finns inga mätare för att följa upp utbildningsnivån.	Utifrån de mätare som utarbetats under 2023 och genom att följa dem vidtas åtgärder som stärker Vandabornas kompetens.	Katri Kalske	Avläggande av studier på andra stadiet: Den grundläggande utbildningen och utbildningen på andra stadiet har i samarbete utvecklat praxisen för övergången till studier på andra stadiet. Vantaan aikuislukio och Sotungin etälukio har inlett ett samarbete i anslutning till dubbelexamenstudier vid Varia i Veckal från och med augusti 2025. Avläggande av högskoleexamen: Genom att utveckla flexibla lärtigar syftar man till att stärka övergången till högskolestudier för gymnasieutbildande på andra stadiet. Ett samarbetsavtal har utarbetats med yrkeshögskolan Metropolia när det gäller ledstudier (sjukskötarstudier och tradenomstudier). Avläggandet av ledstudier har följts upp och utvärderats inom yrkesutbildningen. Uppgifter om hur Vandaborna fått plats vid studier på högre nivå har beställts av utbildningsstyrelsen. Kompetens som stöder sysselsättningen: Som en del av reformen av arbets- och näringstjänsterna (TE2025) har man planerat att testa vägledande utbildningar på andra stadiet för arbets- och näringstjänsternas kunder (restaurangbranschen, lagerbranschen, hushållsteknik, fastighetsbranschen, maskin- och produktionsbranschen).	Vandabornas utbildningsnivå följs upp med flera mätare: hur de som gått ut den grundläggande utbildningen fått plats vid utbildningen på andra stadiet, hur de som gått ut andra stadiet fått plats vid högskolor, Vandabornas utbildningsnivå.	Målet nåddes i sin helhet.

Fullmäktigeperiodens mål 8. Digitaliseringen stöder en utveckling av servicen							
8.1 DigiOne-service-plattformen som stöder lärandet och undervisningen har testats och införandet i pilotprojektskolorna har förberetts. I gymnasierna har man börjat testa DigiOne.	Antalet skolor och gymnasier där man genomfört ett pilotprojekt.	Skolornas och gymnasiernas anställda har deltagit i att fastställa delheterna, bekantat sig med de framtida tjänsterna och förberett sig på pilotprojektet med DigiOne-serviceplattformen.	Åtta skolor och ett gymnasium har testat DigiOne-tjänsten i ett pilotprojekt.	Katri Kalske	Vandas representanter har deltagit i verksamheten för DigiOnes utvecklingsgrupper. Lärare från åtta grundskolor har testat DigiOnes helheter våren 2024 och pedagogiska stödpersoner har berett sig på att stödja det pedagogiska införandet av DigiOne. Inom projektet pågår en utredning av arkitekturgunden för att säkerställa att man håller sig inom projektets tidsplan och budget. Hur projektet framskrider och också projektets tidsplan preciseras efter arkitekturutredningen på hösten 2024.	Vandas representanter har deltagit i verksamheten för DigiOnes utvecklingsgrupper. Lärare från sju finskspråkiga grundskolor och en svenskspråkig grundskola har varit med och testat och pilottestat DigiOne-tjänster 2024. Pedagogiska stödpersoner från sju finskspråkiga grundskolor och en svenskspråkig grundskola har berett sig på att stödja införandet av DigiOne. Det har inte varit möjligt att pilottesta DigiOne inom gymnasieutbildningen, eftersom utvecklingsarbetet med systemet inte har framskridit till det skedet på nationell nivå. Gymnasieutbildningen har deltagit i utvecklingsarbetet och godkännandetestningar enligt de möjligheter projektet erbjuder.	Målet nåddes delvis.
En utveckling mot ökande ojämlikhet förebyggs							
Fullmäktigeperiodens mål 9. Utvecklingen mot marginalisering och ökande ojämlikhet bryts							
9.1 Barns och ungas sociala och emotionella färdigheter förbättras och mobbningen minskar. Välbefinnandet hos studerande förbättras i samarbete med välfärdsområdet.	School Day och enkäten Hälsa i skolan: Antalet elever som upplevt mobbning (upplevt mobbning varje vecka) 2021: 4-5: 9 % 8-9: 5 %	Enkäten Hälsa i skolan: Antalet elever som upplevt mobbning (upplevt mobbning varje vecka) 2021: 4-5: 7 % 8-9: 4 %	Enkäten Hälsa i skolan: Antalet elever som upplevt mobbning (upplevt mobbning varje vecka) 2021: 4-5: 7 % 8-9: 4 %	Katri Kalske	Varje skola inom den grundläggande utbildningen har en årsklocka för välbefinnande, utifrån vilken man åtminstone en gång i månaden håller lektioner i emotionella färdigheter och interaktionsfärdigheter för alla elever i åk 1-9. Varje elev i åk 7 och 8 har från och med 8/24 0,5 årsveckotimmar undervisning i emotionella färdigheter och interaktionsfärdigheter. Lärarna erbjuder utbildning i att undervisa i emotionella färdigheter och interaktionsfärdigheter i samarbete med Mielis Psykisk hälsa Finland rf. Riktat stöd har ordnats för de grundskolor där det enligt enkäten Hälsa i skolan förekommit mer mobbning än i genomsnitt i Vanda. Utvecklingsprocessen fortsätter under läsåret 2024-2025. Under höstterminen 2024	Skolhälsovårdsenkäten 2023: Upplevt mobbning minst varje vecka: 4-5: 10,8 %, 8-9: 8,2%, gymnasiet: 2,1%, yrkesläroanstalter: 2,3%. SchoolDay: Det förekommer inte mobbning i min klass: 4: Hösten 2024 65 % (+4 %-enheter jämfört med mätningen hösten 2022) Våren 2024 69 % (-3 %-enheter jämfört med mätningen våren 2022) Hösten 2024 70 % (+1 %-enheter jämfört med mätningen hösten 2022)	Målet nåddes delvis

		yrkesutbildning: 35,2 % School Day: Jag har inte sett mobbing:- åk 4: 72 % åk 7: 65 % I min skola ingriper man i mobbing:- åk 4: 82 % åk 7: 66 %	Staden stärker personalens yrkeskunskap och färdigheter att möta barn och unga med neuropsykiatriska symtom (nepsy) inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen.	ordnades utbildning för skolornas anti-mobbingsteam. För att kunna utreda utdragna mobbsituationer har man startat K-O-verksamheten i början av 2024 och det har fattats beslut om att etablera verksamhetsmodellen. Under hösten 2024 har rutinerna för registrering av mobbningsfall utvecklats genom att provanvända en elektronisk registreringsblankett. Responsen från provanvändningen har varit positiv och utvecklingen av blanketten fortsätter våren 2025. Enligt resultaten från tjänsten School Day har mobbingen bland eleverna i åk 4 ökat en aning jämfört med hösten 2023, resultaten för åk 7 har inte ändrats. Erfarenheterna av att man ingripit i mobbingen har förbättrats en aning jämfört med året innan när det gäller båda åldersgrupperna. Inom serviceområdet för utbildningen på andra stadiet har utbildningar i emotionella färdigheter och interaktionsfärdigheter ordnats för höstterminen 2024. Varas arbetshandledare har utbildats i emotionella färdigheter och interaktionsfärdigheter i juni 2024.	Våren 2024 64 % (-1 %-enheter jämfört med mätningen våren 2022) I min skola ingriper man i mobbing:- åk 4 Hösten 2024: 78 % (-2 %-enheter jämfört med mätningen hösten 2022) Våren 2024: 75 % (-7 %-enheter jämfört med mätningen våren 2022) åk 7 Hösten 2024: 68 % (+2 %-enheter jämfört med mätningen hösten 2022) Våren 2024: 60 % (-5 %-enheter jämfört med mätningen våren 2022) Uppnåendet av målet:	Vår 2024 Jämfort med mätningen 2022 nådde man i regel inte målet om en förbättring på 2 %-enheter från mätningsresultaten. Målet nåddes endast när det gäller två mättningspunkter: "Det förekommer inte mobbing i min klass", åk 4, hösten 2024 samt "I min skola ingriper man i mobbing", hösten 2024, åk 7. Trots flera försök finns Schools Day-tjänsten inte till förfogande på svenska på grund av orsaker som beror på tjänstens producent. Skollhälsövårdsenkäten 2023: Upplevt störande sexuella inviter eller sexuellt ofredande under året: gymnasiet: 31,2 % yrkesutbildning: 21,0 % Nästa enkät Hälsa i skolan genomförs våren 2025 och resultaten publiceras hösten 2025
--	--	---	--	---	---	---

9.2 Antalet NEET-ungdomar minskar	Antalet NEET-ungdomar	NEET-ungdomar har inte identifierats. Ett åtgärdsprogram för att minska antalet NEET-ungdomar har utarbetats. En modell för uppföljning av ungdomarnas situation har inte utarbetats.	NEET-ungdomar har identifierats. Ett åtgärdsprogram för att minska antalet NEET-ungdomar har utarbetats. En uppföljningsmodell för att följa upp NEET-ungdomarnas situation har utarbetats.	Riikka Åstrand	Ett åtgärdsprogram har godkänts i nämnden och presenterats för fullmäktige. Man har organiserat sig för att genomföra planeringen av åtgärdsprogrammet.	Olika grupper av NEET-ungdomar har identifierats och Vandas NEET-statistik har uppdaterats. NEET-åtgärdsprogrammet har utarbetats som ett samarbete över verksamhetsområdesgränserna. En modell för uppföljning av NEET-ungdomarnas situation är klar.	Målet nåddes i sin helhet.
9.3 Staden skapar en programhelhet och mätare för att ingripa i och förebygga utvecklingen av gängbildning och ungdomsvåld. Effekterna av åtgärderna följs upp.	Programhelheten och mätarna har utarbetats, effekterna av åtgärderna följs upp.	Det finns ingen mätare	Programhelheten och mätarna har utarbetats, effekterna av åtgärderna följs upp.	Leena Rusanen och Riikka Åstrand	En programhelhet för förebyggande av ungdomsbrottslighet och gängutveckling har utarbetats mellan staden, välfärdsområdet, polisen och den kyrkliga samfundsheten. Programmet har behandlats i ledningsgruppen för säkerhetssamarbetet i juni 2024. Mätarna utarbetas utifrån enkäten om säkerhet och trygghet.	Uttecklingen av situationen följs upp aktivt. Ett åtgärdsprogram har utarbetats och man har kommit överens om genomförandet av programmet med organisationernas högsta ledning (stadsdirektören, direktören för välfärdsområdet, polischefen, direktören för räddningsverket och direktören för den kyrkliga samfundsheten). Åtgärdsprogrammet börjar genomföras i början av 2025.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 10. Intresset för områden som berörs av differentiering samt områdenas attraktionskraft ökar med avseende på bostadsbyggande, service och investeringar							
10.1 En färdplan för förebyggande av differentiering utarbetas för stadsmiljöns verksamhetsområde inför nästa fullmäktigeperiod	Färdplanen har utarbetats	Åtgärderna för förebyggande av differentiering utarbetas	Åtgärderna för förebyggande av differentiering utarbetas	Tero Anttila	En färdplan för differentiering utarbetas för stadsmiljöns verksamhetsområde. Målområdet är Havukoski men syftet är att framställa åtgärdsprogrammet så att det kan tillämpas också i andra områden.	Workshoppar relaterade till färdplanen har hållits, konsultarbetet är färdigt och arbetet med att fastställa åtgärderna har fortsatt inom verksamhetsområdet utifrån konsultarbetets resultat. En workshop där åtgärderna har fastställts har hållits inom verksamhetsområdet. Arbetet kräver precisering i mindre workshoppar under 2025.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 11. Differentieringsutvecklingen inom områdena följs kontinuerligt upp							
11.1 En ny modell för utveckling av uppföljningen av differentiering (ersätter det socioekonomiska indexet)	System för uppföljning av segregation	Systemet för uppföljning av segregation baserar sig på index som inte är så informativa.	Ett nytt system för uppföljning av segregation används.	Matti Ruusula	Nya mätare har utarbetats och presenterats i ledningsgruppen för handlingsprogrammet för positiv särbehandling (MEK).	Mätarna har utarbetats och presenterats i MEK-ledningsgruppen. Det finns dock inte några riktlinjer för vilka mätare som ska väljas för uppföljningen av segregationen.	Målet nåddes delvis.

Fullmäktigeperiodens mål 12. Programmet för positiv särbehandling inom områdena fortgår							
12.1 Ojämligheten i bostadsområdena avtar	Åtgärderna i programmet för positiv särbehandling	En åtgärdsplan har utarbetats	De planerade åtgärderna har vidtagits	Riikka Åstrand	Målet för handlingsprogrammet för positiv särbehandling (MEK, dvs. strategitemat Ett socialt hållbart Vanda) för åren 2023–2025 är att minska välfärdsskillnaderna mellan områdena och invånarna. Med hjälp av programmet har man åstadkommit nya initiativ, konkreta beslut, kunnat påverka centrala processer i staden, utvecklat samarbetsmodeller både inom staden och över organisationsgränserna samt främjat projektportföljen och olika försök.	Programmet har genomförts till största delen under 2024. Av programmens åtgärder har uppskattningsvis 13 vidtagits fullt ut (ca 81 %) och 3 delvis (19 %). Programmens resultat rapporteras närmare genom strategiteman (närmare information www.vantaa.fi/MEK).	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 13. Skapande av en gemenskapsbaserad kultur som stöder verksamhetsförutsättningarna							
13.1 Demokratins styrka	Antalet personer som svarat på delaktighetsenkäten	Antalet personer som svarat på delaktighetsenkäten är 350–400	Antalet personer som svarat på delaktighetsenkäten ökar.	Riikka Åstrand	Delaktighetsenkäten för 2023 var öppen 28.11.2023–7.1.2024. Enkäten besvarades av sammanlagt 884 Vanda-bor. Av dem hade 402 valts ut som svarspersoner via ett slumpmässigt urval och 482 svarade på enkäten via en öppen enkätlänk. Under tidigare år valdes enkätens svarspersoner ut endast på basis av ett urval, så den öppna enkätlänken ökade antalet svarspersoner betydligt. Andelen som svarade via urvalet ökade också jämfört med året innan. Svaren från båda svarsgrupperna var mycket likartade. Delaktighetsenkäten för 2024 var öppen 18.11.2024–15.12.2025. Enkäten besvarades av 1 800 personer, varav 368 via urvalet och 1 438 via den öppna enkäten. Delaktighetsenkäten för 2022 besvarades av 367 personer.	Delaktighetsenkäten 2022 svarspersoner 367 Delaktighetsenkäten 2023 svarspersoner 884 Delaktighetsenkäten 2024 svarspersoner 1 800 (NISH)	Målet nåddes i sin helhet.
	Pilotförsök genomförs för att öka valdeltagandet.	Planen är klar.	Pilotprojektet som syftar till att förbättra valdeltagandet i kommunalvalet har genomförts.		Pilotförsöken gjordes i samband med Europaparlamentsvalet. De utvalda områdena var Mikkola, Hinderparken och Bredberget, där valdeltagandet var lågt i valfärdsområdesvalet 2022. Målet var att öka medvetenheten om Europaparlamentsvalet och förhållningssättet. Målgruppen var unga vuxna (födda 1991 eller senare) och	Pilotprojektet har genomförts. (NISH)	

106

Fullmäktigeperiodens mål 14. En lyckad integration genom ett sektorsövergripande samarbete (även sysselsättningsaspekten beaktas)							
14.1 Stadens alla tjänster och verksamhetsområden bidrar till integrationen	Integrationsprogrammet har godkänts.	De planerade åtgärderna för 2024 vidtas	Programmetts planerade åtgärder för 2024 har vidtagits.	Susanna Taipale-Vuorinen	Samarbetet har intensifierats mellan verksamhetsområdena och det färdiga programmet har presenterats i olika verksamhetsområdenas ledningsgrupper. Uppföljningen fortgår i ledningsgruppen för strategitemat en internationell stad där de ansvariga aktörerna för uppföljningen har fastställts. Ett integrationsprogram enligt integrationslagen som träder i kraft 1.1.2025 bereddes med stöd av en omfattande sakkunniggrupp och ledningsgrupp på stadsnivå.	Integrationsprogrammet (program för integrationsfrämjande enligt den gamla lagen) har godkänts. Genomförandet av åtgärderna som planerats för 2024 följs upp sektorsövergripande i ledningsgruppen för strategitemat en internationell stad. Rapporteringen har preciserats under hösten 2024 och en trafikljussmodell har utvecklats som stöd för uppföljningen. Ett integrationsprogram enligt lagen har utarbetats under 2024 och programmet träder i kraft 1.1.2025. Samarbetet för att utveckla samordningen fortsätter 2025. (ND)	Målet nåddes delvis.
	Integrationsprogrammetts mätare, dessutom utredningar och åtgärdsplaner	Det finns ingen åtgärdsplan som stärker integrationen av invandrare.	En åtgärdsplan för integrationsstöd har utarbetats. En välkomstmodell har skapats för invandrare som gjort en anmälan om flytt till Vanda. Det finns ingen information om när tjänsterna för invandrare tas i bruk.	Riikka Åstrand	Samarbetet har intensifierats mellan stadens olika verksamhetsområden för att undvika överlappningar. Stads- och kulturens integrationsgrupp deltog i arbetet inom sakkunniggruppen för integration som samordnades av sysselsättnings- och integrationsservicen. Stadens hela serviceutbud görs tydligare och tillgängligheten fastställs som en integrationsstödande åtgärd. Tillgängligheten till S2-undervisning och invandrarutbildning förbättras som en del av integrationsåtgärderna. Välkomstmodellen innehåller tydliga tjänster och välkomstaktiviteter och i planeringen av dessa beaktas bl.a. Vandas natur- och kulturobjekt och redan existerande kulturevenemang.	Utarbetandet av åtgärdsplanen och välkomstmodellen framskrider enligt planerna och samordnas av sysselsättnings- och integrationsservicen. Uppföljningsmodellen för införande av tjänsterna kräver precisering. (ND)	

Ett resurssmart och klimatneutralt Vanda

Fullmäktigeperiodens mål 18. Vanda främjar klimatneutraliteten i samarbete med koncernbolagen							
18.1 Åtgärderna för att minska utsläppen främjas så att klimatneutralitet kan uppnås senast år 2030	Växthusgaserna minskar. I beräkningen beaktas utsläpp från värme, el, trafik, industri och arbetsmaskiner, avfallshantering samt jordbruk. Uppföljning i samband med totalutsläppen och koldioxidbudgeten i Färdplanen för resurssmart. Det föregående årets utsläppsinformation fås i början av juni.	Totalutsläpp -15 % från och med år 2020. År 2022 har utsläppen minskat endast 7,2 %. 939 kt CO2-ekv	Totalutsläppen har minskat i genomsnitt 7,5 % per år jämfört med utgångsnivån för 2020. Sektorvisa utsläpp rapporteras utifrån koldioxidbudgeten. Målet för totala utsläpp är 609 kt CO2-ekv	Tero Anttila	Samhällsstrukturen blev tätare: antalet invånare i tätbefolkade områden ökade och drygt 96 procent av de nya planerna för boende låg i zoner för hållbar tillväxt. Utvärderingen av planernas klimatpåverkan togs i bruk. I Aviapolis planeras ett energipositivt område och områdets energiovergång stöds. Enligt resvaneundersökningen har bilkörandet minskat bland Vandaborna och gång som färdväg har ökat under de fyra senaste åren. Allt fler av stadens egna fordon är helt eldrivna och laddstationer har byggts vid flera verksamhetsställen. Den förnybara energin har ökat med soleanläggningar. För att avstå från oljeuppvärmning har man i stadens fastigheter övergått till värmepumpslösningar. Energieffektiviteten i stadens fastigheter har förbättrats genom att byta till LED-armatur. En energiserviceomdömet har utvecklats för Dickursby kompostcampus med hjälp av projektet ENPA. Vanda Energi publicerade ett mål om ett koldioxidnegativt energibolag för cirkulär ekonomi 2030.	Utsläppsberäkningen för 2023 (HRM) färdigställdes i juni 2024. Utsläppen hade minskat 7,8 % (2020–2023) (minskningsmål 22,6%) Målet för minskning av utsläpp är 22,6 % (2020–2023). Fjärrvärmesläppen har inte nått målet och de har ökat cirka 25 % från och med 2020. De minskade ändå jämfört med året innan. Utsläppen har minskat betydligt, nästan 30 %. Trämen de har inte nått målet som är en minskning på 25 % (2020–2023). Målet nås delvis och i sin helhet när det gäller förbrukning och eluppvärmning. Fjärrvärmesläppen ligger längst från målet.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 20. Vi sörjer för att naturens mångfald bevaras i Vanda							
20.1. Naturens mångfald främjas genom åtgärderna i filen Mångfald i naturen i Färdplanen för resurssmart	Andelen åtgärder som ingår i genomförandet av Miljövakten (genomförande, färdig, kontinuerlig praxis) av alla åtgärder i Lumo-filen	Stadsfullmäktige godkände färdplanen 28.2.2022 och verkställigheten i samrådsområdena utarbetade egna genomförandeplaner våren 2022, där 41 åtgärder föreslås för att fullfölja Lumo-filen. Antalet åtgärder kan förändras i samband med uppdateringarna av genomförandeplanerna.	50 % av åtgärderna har framskridit till genomförande, färdig eller kontinuerlig praxis i Miljövakten. Helhetsplanen för naturens mångfald har inkluderats som en del av färdplanen och genomförandeplanerna (Miljövakten).	Tero Anttila	I Veckbacken öppnades en ny naturstig. Beräkningen av Vandas ekologiska fotavtryck gjordes för första gången. En ny naturstyg började sitt arbete i miljöcentralen i april. Utvecklingsbilden för grönsstrukturen Vihreä ja virtaava Vantaa godkändes i stadsmiljönämnden 13.8. Det föreslogs för NTM-centralen att ny naturvårdsareal på ca 50 ha inrättas. Naturkartläggningarna har framskridit enligt planerna och de utfördes i Kivistöområdet. Vandas modell för total icke-försämring färdigställdes under 2024. Markskaffningar som främjar den biologiska mångfalden har genomförts ca 39 ha.	Läget 24.1.2025: Åtgärder har lagts till och de uppgår nu till totalt 48 st., för vilka utfallet enligt mätaren är 91 % (nya har inte beaktats). Åtgärderna har framskridit väl, åtminstone till genomförandefasen. 5 är färdiga, 9 är i genomförandefasen och 18 i kontinuerlig praxis. 3 har inte påbörjats. 13 har inte rapporterats, dessa är nya som tagits med från naturpositivitetsutredningen.	Målet nåddes i sin helhet.

Fullmäktigeperiodens mål 22. Andelen hållbara färdvägar ökar						
22.1 Arbetet med att göra Vanda till en spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Allianskonkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats.	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Tero Anttila	Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Ett beslut om Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt
	Allianskonkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats.	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Tero Anttila	Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Ett beslut om Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt
22.2 Andelen hållbara färdvägar ökar	Allianskonkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats.	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Tero Anttila	Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Ett beslut om Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt
	Allianskonkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats.	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Allianspartnerna för byggan-det av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Tero Anttila	Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt	Ett beslut om Vandas allianspartners konkurrensut-sättningen har inte in-letts, byggandet har inte påbörjats. Allianspartnerna för byggandet av spåravsnittsstad framskrider på ett heltäckande sätt i enlighet med de ramvillkor som stadsfullmäktige godkänt

Blomstrande stadscentrum						
Fullmäktigeperiodens mål 24. Vi bygger stadscentrumen med beaktande av trivsel, trygghet och funktionsvänlighet						
24.1. Vandabornas känsla av trygghet i det egna bostadsområdet förbättras	En mätare för känslan av trygghet tas med i enkäten om säkerhet och trygghet.	Enkäten om säkerhet och trygghet har genomförts 2017 och 2021, och enkäternas resultat används i mätningen av utgångsnivån för känslan av trygghet. Ett samarbete mellan områdena har inletts för att förbättra känslan av trygghet.	Enkäten om säkerhet och trygghet har genomförts, mätningen av känslan av trygghet har utvecklats och känslan av trygghet förbättras. Samarbetet inom staden och med samarbetspartnerna förstärks.	Riikka Åstrand	Planeringen och beredningen av enkäten om säkerhet och trygghet framskred enligt planerna. En partner valdes ut till arbetet med enkäten om säkerhet och trygghet, och samarbetet genomfördes enligt planerna. Enkäten om säkerhet och trygghet genomfördes i oktober 2024. I enkäten beaktades de frågor som beskriver känslan av trygghet.	Enkäten om säkerhet och trygghet genomfördes i oktober och mätningen av känslan av trygghet utvecklades. Känslan av trygghet har försämrats något jämfört med den förra enkäten. Samarbetet inom staden och med partnerna har intensifierats bland annat genom programberedning. (ND)
	Utifrån resultaten från enkäten om säkerhet och trygghet och analysen av mätarna gör man en bedömning av omvärlden som grund för den nya säkerhetsplanen som utarbetas och för att utvärdera välfärdsplanens mål.	Med hjälp av säkerhetsplanens teman och åtgärder utförs konkreta säkerhetsinsatser, genom vilka också känslan av trygghet förbättras.	Säkerhetsplanens och välfärdsplanens åtgärder och insatser som planerats för 2024 har genomförts och utvärderats. En bedömning av omvärlden har gjorts och grundorsakerna till att känslan av trygghet förbättras har utretts.		Välfärdsplanens och säkerhetsplanens åtgärder har vidtagits och utvärderats. En kartläggning av omvärlden och en analysering av den förtydligade bilden av de grundorsaker som försämrar känslan av trygghet. (NISH)	

Fullmäktigeperiodens mål 27. Goda funktionella utvecklingsförutsättningar för tjänster och företag						
27.1 Stadscentrumen görs attraktiva	En utvecklingsplan för varje strområdes centrum förverkligas.	Utvecklingsplanerna är under beredning.	Utvecklingsplanerna och förverkligandet av dem följs upp i uppföljningsgrupper för respektive centrum.	Tero Anttila	Utvecklingsplanerna har publicerats och finns på stadens webbplats.	Målet nåddes i sin helhet.
	Centrumens utvecklingsplaner har publicerats på webben som en berättelsekarta.	Det finns inga berättelsekarter för stadscentrumens utvecklingsplaner.	Berättelsekartornas innehåll kompletteras vid behov med resultatuppgifter och uppdateras enligt behov.		Utvecklingsplanerna har publicerats i form av en berättelsekarta. Berättelsekartorna uppdateras vid behov. (NISH)	
	EKK/Levande Stadscentrumens mätare	EKK/Levande Stadscentrumens kärnor har beställts	EKK/Levande Stadscentrumens kärnor används i den centrumspecifika uppföljningen.		EKK-mätarens resultat beställs och rapporteras årligen. Rapporten publiceras bland annat som en del av utvecklingsplanerna.	
	Lämpliga platser för evenemangsförhållanden och -faciliteter i stadscentrumen kartläggs.	I Mårtensdal utgör Martinus backstage en fast facilitet. I övriga centrumområden har platser inte kartlagts.	I varje stadscentrum har man kartlagt en lämplig plats för arrangemang av utomhusevenemang.	Riikka Åstrand i samarbete med stadsmiljöns verksamhetsområde	Utomhusevenemang har arrangerats också i Björkby, Aviapolis, Håkansböle och Kivistö på ett antal olika platser. Utarbetandet av evenemangsområdeskort för dessa strområden inleddes hösten 2024 och slutförs under 2025. (NISH)	
	Invånarlökalerna genomförs enligt investeringsförsörslagen och -programmet.	Invånarlökalerna har genomförts enligt investeringsförsörslagen och -programmet.	Invånarlökalerna genomförs enligt investeringsförsörslagen och -programmet.	Riikka Åstrand	Under året har man planerat Aviapolis invånarlökal, en invånarlökal som en del av projektet Myrbacka stadskulturhus, en invånarlökal som en del av Dickursby kom-petenscampus och Lejles invånarlökal.	
27.2 Aviapolis 2040-visionen bereds tillsammans med ut-sedda intressegrupper	Visionsarbetsgruppen 2040, och en partner-skapsgrupp har utsetts.	Mål som fastställs separat har inte pro-ducerats i det sektor-sövergripande sam-arbetet.	Beredningsarbetets åtgär-der pågår.	Tero Anttila	Lokalutredningen Aviapolis Vision 2040 och framtidsbilden av arbetsplatser har utarbetats. Intervjuforskningen som gäller aktörer och markägare i området för Aviapolis Vision 2040 pågår. Visionens rap-portutkast är klart.	Målet nåddes i sin helhet.

Meningsfullt arbete genom effektivt ledarskap						
Fullmäktigeperiodens mål 28. Den coachande ledarskapskompetensen för djupas						
28.1 Den coachande ledarskapskompetensen fördjupas och förstärks	Coachande ledarskapets summamätare (I Kommun 10 undersökningen = genomsnittet av tre mätare) (Målnivån har beräknats genom en signifikant förändring (statistiskt signifikant, i förhållande till antalet anställda) i förhållande till utgångsläget eller genom ett strategiskt mål)	Stadsdirektörens verksamhetsområde: 72,7 % Fostran och lärande: 76,7 % Stadskulturen: 77,9 % Stadsmiljön: 72,6 %	Stadsdirektörens verksamhetsområde: 76 % (strategisk) Fostran och lärande: 79,2 % (strategisk) Stadskulturen: 80,5 % (signifikant förändring) Stadsmiljön: 76,0 % (signifikant förändring)	Stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Tiina Harju-Kukkula	Coachningar för ledarskap och grupppoaching på stadsnivå och verksamhetsområdesnivå har genomförts. Coachande ledarskap är ett genomgående tema i olika coachningsprogram, chefernas HR-webbintroduktion och webbintroduktionen för nya anställda.	Stadsdirektörens verksamhetsområde: 74,7 % Fostran och lärande: 80,37 % Stadskulturen: 78,5 % Stadsmiljön: 76,83 %
Fullmäktigeperiodens mål 29. Förmågan att attrahera och hålla kvar personal förbättras						
29.1 Välbefinnandet i arbetet förbättras	Arbetsbetsmeningsfullhet (Kommun 10). (Målnivån har beräknats genom en signifikant förändring (statistiskt signifikant, i förhållande till antalet anställda) i förhållande till utgångsläget eller genom ett strategiskt mål)	Hela staden: 72,5 % Stadsdirektörens verksamhetsområde: 71,5 % Fostran och lärande: 73 % Stadskulturen: 73,6 % Stadsmiljön: 68,9 %	Stadsdirektörens verksamhetsområde: 72,2 % Fostran och lärande: 72,8 % Stadskulturen: 72,3 % Stadsmiljön: 69,4 %	Stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Tiina Harju-Kukkula	Ett gott nära chefskap och arbetsbetsmeningsfullhet. Ledningsstrukturer: Samtal kring arbete med mening och verkan, arbets- och teammöten, kundresponser osv.	Stadsdirektörens verksamhetsområde: 73,6 % Fostran och lärande: 76,6 % Stadskulturen: 74,3 % Stadsmiljön: 73,1 % (ND)
	En mätare för arbetsbetsmeningsfullhet (Kommun 10). (Målnivån har beräknats genom en signifikant förändring i förhållande till utgångsläget (statistiskt, står alltså i relation till antalet anställda).)	Hela staden: 72,5 % Stadsdirektörens verksamhetsområde: 71,5 % Fostran och lärande: 73 % Stadskulturen: 73,6 % Stadsmiljön: 68,9 %	Hela staden: 73,48 % Stadsdirektörens verksamhetsområde: 75,42 % Fostran och lärande: 74,14 % Stadskulturen: 76,41 % Stadsmiljön: 72,48 %	Stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Tiina Harju-Kukkula	Ett gott nära chefskap och arbetsbetsmeningsfullhet. Arbetsbetsmeningsfullhet. Utvecklingsdagar, arbetsbetsmeningsfullhet, utvecklingsprocesser som genomförs med tillgångsprogrammet finansiering.	Vanda: 75,5 % Stadsdirektörens verksamhetsområde: 72,8 % Fostran och lärande: 76,2 % Stadskulturen: 76,5 % Stadsmiljön: 72,4 % (ND)
	Återhämtar sig väl från arbetsbetsbelastning (Kommun 10). (Målnivån har beräknats genom en signifikant förändring i förhållande till utgångsläget (statistiskt signifikant, står i relation till antalet anställda).)	Hela staden: 36,1 % Stadsdirektörens verksamhetsområde: 40,8 % Fostran och lärande: 32 % Stadskulturen: 43,8 % Stadsmiljön: 51,3 %	Hela staden: 37,16 % Stadsdirektörens verksamhetsområde: 45,07 % Fostran och lärande: 33,5 % Stadskulturen: 46,97 % Stadsmiljön: 55,17 %	Stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Tiina Harju-Kukkula	Gott nära chefskap och arbetsbetsmeningsfullhet. Arbetsbetsmeningsfullhet. Mielen voimainja – ett nytt arbetsbetsmeningsfullhet i ett tidskade samt tillgång till en tjänst med kompetenscoach för hela personalen under hela 2024. Välbefinnandeapplikationen Break Pro, E-passi-förändring för motion, kultur och välmående, olika andra motionsförmåner bl.a., en onlinetjänst som kan användas fritt och erbjuder möjligheter till handled motion på egen hand.	Vanda: 40,7 % Stadsdirektörens verksamhetsområde: 53 % Fostran och lärande: 36,2 % Stadskulturen: 44,8 % Stadsmiljön: 56 % (ND)

29.2 Åtgärder i åtgärdsprogrammet för tillgång för år 2024 har vidtagits	Åtgärdsprogrammet genomförs	Åtgärdsprogrammet har utarbetats och godkänts och programmet åtgärder har inletts	De åtgärder i programmet som stadstyrelsen godkänt har vidtagits för år 2024.	Stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Tiina Harjuka Kukkula	De åtgärder som linjerats upp för HR har vidtagits. Rekrytering: Massansökan för lärare i småbarnspedagogik, socionomer och speciallärare är nu väletablerad. En centraliserad ansökan året runt används vid sidan av enskilda ansökningar. En årsplan för rekryteringsmarknadsföring inklusive verktyg för läroanstalter och deltagande i olika evenemang/mässaer. Överenskomna samarbetsstrukturer med serviceområdet fortsätter efter tillgångsprogrammet. Läroanstaltssamarbetet har intensifierats, man har kommit överens om etablerad praxis och samarbetet. Stödet för en hållbar arbetsförmåga har utförts och utvecklingen av kunskapsledningen i fråga om arbetsförmågan har inletts. Av det centraliserade utvecklingsanslaget för arbetsenheter och chefsarbete har 41 utvecklingsprocesser genomförts för olika verksamhetsområden. En webbintroduktion och kamratmentorskap på stadsnivå för hela personalen är under arbete. Kontinuerligt ekonomiskt stöd för frivillig utbildning inom småbarnspedagogiken.	Tillgångsprogrammet har genomförts när det gäller HR:s åtgärder.	Målet nåddes delvis.
Fullmäktigeperiodens mål 30. Den hållbara arbetsförmågan stärks							
30.1 Sjukfrånvaro i sin helhet och särskilt andelen frånvaro på grund av psykisk ohälsa ökar inte	Sjukfrånvaro och särskilt andelen frånvaro på grund av psykisk ohälsa minskar (sjukfrånvaroprocen, antalet sjukfrånvarodagar)	Sjukfrånvaron i procent: 5,02 % Procentandelen för sjukfrånvaro på grund av psykisk ohälsa av de beräknade antalet arbetstimmar. Kalkylschemat har ändrats, siffran för 2022: 1,42 %	Sjukfrånvaroprocen och sjukfrånvaroprocen på grund av psykisk ohälsa 1,3 %	Stadsdirektören och biträdande stadsdirektörerna, rapporteringsansvar: Tiina Harjuka Kukkula	Chefsarbete, företagshälsövård, chefsutbildningar	Sjukfrånvaroprocen 6,02 % och sjukfrånvaroprocen på grund av psykisk ohälsa 0,97 %	Målet nåddes delvis.

2.2 Utfallet av anslag och beräknade inkomster

2.2.1 Driftsekonomin utfall

10

Allmän förvaltning

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 050	0	1 050	1 909	-859
Utgifter	-21 182	2 836	-18 345	-16 172	-2 173
Verksamhetsbidrag	-20 132	2 836	-17 295	-14 264	-3 032

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2024

Den allmänna förvaltningens budget består bl.a. av kostnader för det kommunala systemet för beslutsfattande och andra funktioner och poster av allmän natur.

Budgetens utfall 2024

Den allmänna förvaltningens verksamhetsintäkter 2024 var 1,9 miljoner euro och de utföll till 182 procent i förhållande till budgeten. Verksamhetskostnaderna var 16,2 miljoner euro och de utföll till 88 procent. I sin helhet var utfallet för den allmänna förvaltningens verksamhetsbidrag cirka 3 miljoner euro bättre än det budgeterade.

10 10

Centralvalnämnden

Ansvarig: Nelli Jääskeläinen

Ordförande: Niilo Kärki

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 050	0	1 050	1 186	-136
Utgifter	-2 525	0	-2 525	-1 990	-535
Verksamhetsbidrag	-1 475	0	-1 475	-803	-672

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Centralvalnämndens uppgift är att förrätta kommunalval, välfärdsområdesval, riksdagsval, val av republikens president och Europaparlamentsval. Till centralvalnämnden hör fem medlemmar och 11 ersättare som stadsfullmäktige har utsett enligt beslutet 23.8.2021 § 10 för sin mandattid 2021–2025. År 2024 ordnades presidentval och Europaparlamentsval. Centralvalnämnden sammanträdde sammanlagt tio gånger.

Valbyrån under ledning av chefen för valbyrån bistod centralvalnämnden och tog hand om anordnandet av valet. Under den tid valet anordnades arbetade 6–7 personer vid valbyrån i olika långa arbetsförhållanden och cirka 80 personer arbetade som valförrättare vid förhandsröstningen. Vanda har 68 röstningsområden (FGE 18.5.2020 § 3).

I presidentvalet var antalet röstberättigade i Vanda sammanlagt 171 500 personer. Antalet röstberättigade ökade med 8 500 personer jämfört med presidentvalet 2018. I Vanda var det inhemska valdeltagandet 72,1 under den första valomgången. Av de röstberättigade röstade 38,9 procent på förhand och 33,2 procent på den egentliga valdagen. Under presidentvalets andra omgång var valdeltagandet 68,7 procent. Andelen personer som röstade på förhand var klart större än under den första valomgången, 42,7 procent, men på den egentliga valdagen var andelen som röstade bara 26 procent.

I Europaparlamentsvalet var antalet röstberättigade i Vanda sammanlagt 172 220. Antalet personer som röstade var sammanlagt 67 816 och valdeltagandet var 39,4 procent. Av de röstberättigade röstade 22,8 procent på förhand och 16,6 procent på den egentliga valdagen.

Budgetens utfall

I presidentvalet ersatte staten kostnaderna för anordnandet av valet som en engångsersättning på 2,4 euro för varje röstberättigad kommuninvånare. Ersättningen för båda valomgångarna var totalt 0,8 miljoner euro och verksamhetsintäkterna utföll till 113 procent i förhållande till budgeten. Verksamhetskostnaderna var 1,3 miljoner euro och utföll till 75 procent i relation till budgeten. Verksamhetsbidraget för presidentvalet var -0,5 miljoner euro.

I verksamhetskostnaderna hade 0,8 miljoner euro reserverats till förrättandet av Europaparlamentsvalet. De totala utgifterna för valet uppgick till 0,7 miljoner euro och de utföll till 85 procent i förhållande till budgeten. I Europaparlamentsvalet ersatte staten kostnaderna för anordnandet av valet som en engångsersättning på 2,4 euro för varje röstberättigad kommuninvånare. Ersättningen var 0,4 miljoner euro och utföll till 113 procent i förhållande till budgeten. Verksamhetsbidraget för Europaparlamentsvalet var -0,3 miljoner euro.

Centralvalnämndens verksamhetsintäkter uppgick till totalt cirka 1,2 miljoner euro medan utfallet var 113 procent jämfört med budgeten. Verksamhetskostnaderna var cirka 2,0 miljoner och därför var utfallet 79 procent jämfört med budgeten.

10 20

Stadsfullmäktige

Ansvarig: Pekka Timonen

Ordförande: Säte Tahvanainen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-1 532	0	-1 532	-1 200	-332
Verksamhetsbidrag	-1 532	0	-1 532	-1 200	-332

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsfullmäktiges sammanträden ordnades som närmöten. Informationsmöten och aftonskolor ordnades som hybridmöten, där största delen av deltagarna deltar i mötet på distans.

Stadsfullmäktige hade 2024 sammanlagt 11 sammanträden, 8 informationsmöten och 6 aftonskolor. Fullmäktigeutskottet sammanträdde 10 gånger. Stadsfullmäktiges seminarium ordnades under två dagar i Borgå 21–22.3.2024 och två endagsseminarier ordnades på Vanda stadshus 16.5.2024 och 22.8.2024. Fullmäktigeledamöterna deltog också tillsammans med fullmäktigeledamöterna från Kervo stad samt Vanda och Kervo välfärdsområde i ett välfärdsseminarium som ordnades 14.2.2024 i Kervo.

Budgetens utfall

Stadsfullmäktiges verksamhetskostnader var 1,2 miljoner euro och de utföll till 78 procent i förhållande till budgeten.

10 30**Revisionsnämnden och extern revision**

Ansvarig: Sari Hännikäinen

Ordförande: Tuire Kaimio

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-664	-1	-666	-555	-111
Verksamhetsbidrag	-664	-1	-666	-555	-111

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Revisionsnämnden verkar enligt de uppgifter som fastställs i 14 kap. i kommunallagen samt i enlighet med sin verksamhets- och utvärderingsplan. Revisionsnämnden sammanträdde 13 gånger under året. Utvärderingsberättelsen från 2023 godkändes i nämnden 24.4.2024.

Nämnden behandlar revisionsplanen i samarbete med revisorn. I maj 2024 rapporterade den huvudansvarige revisorn om granskningarna till nämnden. Under året genomfördes inga extra uppdrag inom revisionsverksamheten.

Under fullmäktigeperioden 2021–2025 har revisionsnämnden sammanlagt 13 medlemmar. Nämnden har inte delats in i arbetsgrupper.

Budgetens utfall

Revisionsnämndens och den externa revisionens verksamhetskostnader var 0,6 miljoner euro och de utföll till 83 procent i förhållande till budgeten.

10 40**Stadsstyrelsen**

Ansvarig: Pekka Timonen

Ordförande: Sakari Rokkanen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	722	-722
Utgifter	-11 404	2 838	-8 566	-7 754	-812
Verksamhetsbidrag	-11 404	2 838	-8 566	-7 032	-1 534

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Det skedde ändringar bland stadsstyrelsens ordförande under året. Ulla Kaukola började som vice ordförande från och med början av året och Sakari Rokkanen som ordförande i juni. Sammanträdena ordnades som närmöten på stadshuset. Aftonskolorna ordnades som hybridmöten så att största delen av deltagarna deltog i mötena på distans.

Stadsstyrelsen sammanträdde sammanlagt 22 gånger, och därtill ordnades stadsstyrelsens budgetförhandlingar 4–5.11.2024. Nio aftonskolor ordnades. Stadsstyrelsen träffade Kervo stadsstyrelse samt Vanda och Kervo välfärdsområdes styrelse 1.10.2024. Stadsstyrelsen ordnade också gemensamma möten med Esbo stadsstyrelse 11.4.2024 och 6.11.2024. Stadsstyrelsens koncernsektion sammanträdde 10 gånger.

Stadsstyrelsen inrättade en Vanda 2025-kommitté genom sitt beslut 15.1.2024 § 12. Kommitténs uppgift var att bedöma vilka effekter den reform av arbets- och näringstjänsterna (TE2024) som är under beredning har för kommunens besluts- och organisationsstruktur, bedöma behoven att ändra stadens politiska beslutsstruktur, bedöma behoven att ändra stadens tjänsteinnehavarorganisation samt utveckla processen för utarbetandet och genomförandet av strategin. Kommittén sammanträdde nio gånger under året.

Budgetens utfall

Stadsstyrelsens verksamhetsintäkter var 0,7 miljoner euro. Stadsstyrelsens verksamhetskostnader var totalt 7,8 miljoner euro och de utföll till 91 procent i förhållande till budgeten.

I stadsstyrelsens disponibla medel ingick sommarjobbanslag för anställning av studerande och skolelever 0,8 miljoner euro och bikostnader till dessa. Anslaget har använts i sin helhet och överförts till verksamhetsområdena på hösten 2024 i relation till användningen. I budgeten ingick ett anslag för handlingsprogrammet för positiv särbehandling (MEK) på 2,0 miljoner euro. Verksamhetsområdena har använt 1,9 miljoner euro i anslag för genomförandet av MEK-åtgärdsprogrammet. Anslaget har överförts till verksamhetsområdena i slutet av året.

10 50

Samarbetsandelar och -bidrag

Ansvarig: Pekka Timonen

Organ: Stadsstyrelsen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-5 056	0	-5 056	-4 673	-383
Verksamhetsbidrag	-5 056	0	-5 056	-4 673	-383

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Ur anslaget för samarbetsandelar och -bidrag har man betalat stadens avtalsenliga bidrag till Stiftelsen för vetenskapscentret och det årliga driftsbidraget till Finlands Nationalopera. Ur anslaget har man betalat kostnaderna för stadsakademin, samarbetet inom huvudstadsregionen och Max Planck-centret.

Budgetens utfall

Verksamhetskostnaderna var 4,7 miljoner euro och de utföll till 92 procent.

11 Stadens strategi och ledning

Ansvarig: Pekka Timonen

Organ: Stadsstyrelsen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	7 516	0	7 516	8 931	-1 415
Utgifter	-115 005	-1 299	-116 303	-109 388	-6 916
Verksamhetsbidrag	-107 489	-1 299	-108 788	-100 457	-8 331

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2024

Verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning (från och med början av 2025 Verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft) består av den allmänna ledningen, serviceområdena för ekonomi och strategi, personalservice, koncernservice, livskraftstjänster, sysselsättnings- och integrationsservice och kommunal demokrati. Utöver detta hör serviceenheterna för information och intern revision till verksamhetsområdet.

Budgetens utfall 2024

Verksamhetsintäkterna för stadens strategi och ledning var 8,9 miljoner euro och de utföll till 119 procent i förhållande till budgeten. Verksamhetsutgifterna var 109,4 miljoner euro och utföll till 94 procent i förhållande till den ändrade budgeten.

11 10 Allmänna ledningen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	-13	13
Utgifter	-6 189	3 465	-2 724	-1 174	-1 550
Verksamhetsbidrag	-6 189	3 465	-2 724	-1 187	-1 537

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Allmänna ledningen omfattar stadsdirektörens och verksamhetsområdets gemensamma verksamhetskostnader och utvecklingsprojektens verksamhetskostnader.

Budgetens utfall

Allmänna ledningens verksamhetsintäkter var -0,01 miljoner euro och verksamhetskostnaderna 1,2 miljoner euro. Verksamhetskostnaderna utföll till 43 procent i förhållande till den ändrade budgeten.

I budgeten 2024 gjorde man för den allmänna ledningens del en centraliserad anslagsreservering som gällde hela staden och som hänförde sig till en kommunal löneuppgörelse. Reserveringen upplöstes delvis under budgetprocessens gång, men som en centraliserad reservering i den budget som stadsfullmäktige godkänt kvarstod fortfarande en lokal justeringspott och en utvecklingsprogramandel. Beslut om fördelningen av dessa fattades först under 2024. Den centraliserade anslagsreserveringen fördelades som en budgetändring till verksamhetsområdena till ett belopp på 3,5 miljoner euro under 2024.

11 40**Ekonomi och strategi**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	338	0	338	455	-117
Utgifter	-6 471	-155	-6 626	-6 253	-373
Verksamhetsbidrag	-6 134	-155	-6 289	-5 798	-491

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under ledning av ekonomistyrningen bereddes budgeten och ekonomiplanen 2025–2028 som godkändes i stadsfullmäktige i november 2024. I början av 2025 trädde en reform av arbets- och närings tjänsterna i kraft där funktionerna inom sysselsättningen och integrationen överfördes till kommunerna och där inkomster, utgifter och personalen flyttades från staten till staden. Ett riksomfattande arbete med en reform av kommunernas finansieringssystem har pågått från och med hösten 2023 och avsikten är att reformen träder i kraft i början av 2027. Vandas program för balansering av ekonomin som godkändes 2021 är i kraft ända till 2025, men målen nåddes inte för 2024 när det allmänna ekonomiska läget försämrades. Under 2025 utförs, som en del av beredningen av den kommande strategin, en strukturskärpning av utgifterna och inkomsterna där det granskas om staden gör de rätta sakerna med rätta prioriteringar.

Under året förberedde man sig inom ekonomiservicen på överföringen av sysselsättningstjänsterna i enlighet med reformen av arbets- och närings tjänsterna i början av 2025, i fråga om funktioner som anknyter till ekonomin. Ekonomiservicen har en egen projektgrupp med uppgift att säkerställa att ekonomiservicens system fungerar när tjänsterna överförs. Beredningsarbetet inför den framtida konkurrensutsättningen av Vanda stads operatör inom meddelandeförmedling framskred under hösten enligt planerna och konkurrensutsättningen offentliggörs i början av januari. Arbetet med att förenhetliga Vanda stadskoncerns ekonomisystem framskred med övergången av det nya koncernbolaget till SAP-systemet i början av 2024 och övergången av det bolag som grundades på sommaren sker i början av 2025. Ekonomiservicen för sin del sörjde för ekonomisystemens beredskap då mervärdesskattesatsen steg till 25,5 procent från och med 1.9.2024. Förändringen krävde att funktionerna skulle testas i stor omfattning enligt en utmanande tidsplan, men kunde slutföras utan problem inom den överenskomna tidsplanen. Förberedelserna inför ekonomiförvaltningens kommande systemprojekt har påbörjats med en resurskartläggning och en närmare tidsplan och en analys av kostnadsfördelarna för projektet bereds.

Vanda stads långfristiga lånestock ökade med närmare 90 miljoner euro 2024 och stadens och koncernens kassaläge hölls stabilt jämfört med året innan. Nya långfristiga lån inklusive amorteringar upptogs sammanlagt cirka 195 miljoner euro. Lånen lyftes fortsättningsvis med rörlig ränta på grund av räntenivån och -förväntningarna. EBC började som förväntat att sänka sina styrräntor, och sänkningarna förväntas också fortsätta under 2025. Ränteskydden som har tecknats för stadens låneportfölj minskar med tiden, eftersom staden inte har tecknat nya skydd under det gångna året på grund av den höga räntenivån, men de tidigare vidtagna skyddsåtgärderna har hållit låneportföljens räntekostnader på en fortsättningsvis rimlig nivå. Finansieringen inledde också förhandlingar med specialkreditinstitut om nya finansieringslimiter.

Skadefondens processer ändrades så att verksamhetsområdena och deras nämnder i fortsättningen behandlar beslut för sina egna verksamhetsområden som gäller skadefonden och eventuella rättelseyrkanden för dem. Inom verksamhetsområdet för koncernledning och livskraft svarar finansieringen för besluten för verksamhetsområdet i fråga och stadsstyrelsen behandlar eventuella begäranden om omprövning. Stadgan för skadefonden uppdaterades också så att den motsvarar de nya processerna.

Inom serviceenheten för strategi och forskning inleddes 2024 beredningen av den nya strategiperioden. Det här har inneburit bland annat en fördjupad omvärldsanalys och arbete med ledningsgruppen och verksamhetsområdena. Under året skapades det första utkastet till de strategiska prioriteringarna för verksamhetsområdenas arbete. Inom forskningen startades ett projekt med Helsingfors universitet vilket undersöker utvecklingen i Kivistöområdet. Forskningsenhetens struktur omarbetades så att den bättre motsvarar kunskapsledningens behov. Vid enheten anställdes en chef för kunskapsledning som också är närmaste chef för informationstjänstteamet. Chefen ansvarar också för att utveckla organisationen av kunskapsledningen på stadsnivå.

Budgetens utfall

Utfallet för verksamhetsintäkterna inom serviceområdet för ekonomi och strategi var cirka 0,5 miljoner euro och verksamhetsintäkterna utföll till 135 procent jämfört med budgeten. Utfallet för verksamhetskostnaderna var cirka 6,3 miljoner euro och verksamhetskostnaderna utföll till 94 procent.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Hanterade inköpsfakturor st./årsverken – servicecentralen	36 970	36 553	39 169
Hanterade inköpsfakturor st./årsverken – hela staden	8 913	7 865	10 585
Hanterade försäljningsfakturor st./årsverken – servicecentralen	37 447	38 615	38 512
Hanterade försäljningsfakturor st./årsverken – hela staden	20 156	20 362	22 958
Årsverken i anslutning till bokföringsuppgifter – hela staden	7,2	8,0	8,0

11 50

Personal och koncernservice

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 277	0	1 277	1 653	-376
Utgifter	-12 212	69	-12 143	-11 155	-988
Verksamhetsbidrag	-10 935	69	-10 866	-9 502	-1 365

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

I verksamhetsområdenas hr-tjänster utvecklades hr-rapporteringen och de första Power BI-rapporterna bereddes under året. På grund av att det tekniska genomförandet av dataplattformen sköts upp hann rapporterna inte bli klara för produktion 2024 som planerat. I och med Power BI-rapporterna kan verksamhetsområdenas chefer i fortsättningen också själva producera hr-information som stöd för sitt ledarskap. Utvecklingsarbetet fortsätter med beredningen av nya rapporter också 2025. Främjandet av systemet Herttas användbarhet och styrbarhet enligt målen lyckades inte i samarbete med systemleverantören. I verksamhetsområdenas hr-tjänster startades 2024 ett partnerskapsmöte kring operativa hr-ärenden för verksamhetsområdenas serviceenhetschefer. På mötet fokuserar man särskilt på lönetjänsternas och hr-kundservicens aktuella ärenden enligt årsklockan. Som system för uppföljningen av den flexibla arbetstiden infördes Aikajana under 2024. Denna förändring och införandet av det nya systemet stöddes av hr under hela året. Förändringen möjliggjorde samtidigt mobilstämpling som stöd för hybridarbetet.

Hr beredde sig också i samarbete med sysselsättnings- och integrationsservicen på att ta emot den personal som övergår från staten till kommunerna och stödet för introduktionen för personalen. Dessutom säkerställde hr redan på förhand att lönebetalningsprocessen för personalen som överförs fortsätter också vid förändringen då arbetsgivaren byts ut. Hr deltog också i utvecklingen av förändringsstödet för hela serviceområdet.

Inom utvecklingstjänsterna har utvecklingspartnernas och verksamhetsområdenas samarbete inom personalutbildning och utvecklingen av kompetens och ledning utförts enligt avtalen med de nuvarande avtalsparterna. En arbetsplatsmedlingstjänst inkluderades i servicepaletten i början av året. Ansökningsprocessen för utvecklingspengar på stadsnivå i tillgångsprogrammet pågick i ett år och med stöd av utvecklingspengarna genomfördes 41 utvecklingsprocesser inom verksamhetsområdena under året för att utveckla arbetsgemenskapernas verksamhet och lednings- och chefsarbetet. Introduktionsanvisningarna på stadsnivå uppdaterades och webbintroduktionen på stadsnivå är tillgänglig för hela personalen. Den kontinuerliga ansökan till frivillig utbildning är väletablerad när det gäller småbarnspedagogikens behörighetsutbildningar. Stödtjänsterna för arbetsförmågan i ett tidigt skede har fortsatt som en del av företagshälsovårdens tjänster som en del av tillgångsprogrammet.

Granskningen av rapporteringen om arbetsförmågan är en del av hr-informationens helhet i utvecklingen av Power BI-portalen. Utöver detta har arbetshälsoteamet tillsammans med Keva och småbarnspedagogiken utvecklat serviceområdets årsklocka för arbetsförmågan som småbarnspedagogiken börjar använda i början av 2025. I fortsättningen kommer modellen med årsklocka inom den kunskapsbaserade ledningen i fråga om arbetsförmågan att utvidgas till andra serviceområden. Det nära samarbetet med Keva har fortsatt också i försöket med ett verktyg för förutseende och med arbetshälsoverktyget Pulssi. I Tutka har man infört två nya egenskaper: en ny del för inomhusluften för bedömning av missförhållanden och faror i arbetsförhållandena och en anmälningssblankett för osakligt bemötande (EKI). Man har dessutom berett en omarbetning av mallen för bedömning av missförhållanden och faror i arbetsförhållandena särskilt när det gäller bedömningen av psykisk belastning och psykosociala belastningsfaktorer för att motsvara arbetslivets nuvarande behov. Registreringen av samtalen kring arbetet med mening och verkan har införts på stadsnivå i Osuma.

I systemet Aikajana för uppföljningen av den flexibla arbetstiden har en ny arbetsuppföljningsfunktion införts. Syftet med det nya verktyget är att arbetsenheterna kan om de så önskar följa upp hur många arbetstimmar som använts för utvalda projekt eller arbetshelheter. Verktyget kan fritt användas och linjeledningen fattar ett beslut om verktyget ska tas i bruk. Arbetsuppföljningsverktyget kan användas i alla Aikajana-miljöer.

Under 2024 har upphandlingen av webbutbildningstjänster varit under beredning. Målet är att alla Vanda stads anställda från och med början av 2025 har tillgång till webbutbildningstjänster som erbjuder färdiga webbutbildningar och webinarier.

Enheten för utvecklingstjänster arbetar inom olika HR-nätverk, och benchmarking har blivit ett arbets sätt i vardagen. Våren 2024 ordnade enheten för Vandas utvecklingstjänster ett HRD-möte gemensamt för de stora städerna där experter inom branschen från olika städer presenterade sin bästa praxis inom utvecklingen av ledningen av arbetsförmågan och kompetensen.

Inom arbetsgivartjänsterna förde man förhandlingar med personalorganisationerna enligt avtalsbransch om fördelningen av lokala löneposter som ingick i den kommunala tjänste- och arbetskollektivavtalslösningen 2022–2025. I förhandlingarna med personalorganisationerna nåddes ett enhälligt förhandlingsresultat inom alla avtalsbranscher. Med hjälp av lönejusteringar förbättrades förmågan att attrahera och hålla kvar personal genom att utveckla lönesystemen avsevärt och höja de uppgiftsrelaterade lönerna. En del av posterna riktades dessutom till personliga tillägg som ett incitamentelement med betoning på betydelsen av resultatperspektivet.

Kommunikationen med jobbsökande vid rekryteringen utvecklades aktivt och cheferna fick till hjälp fler mallar för meddelanden till de sökande under rekryteringsprocessens olika faser. Sökande med annat modersmål fick tillgång till översättningar till svenska och engelska.

Vikten av kommunikationen med jobbsökande och att få skapat en positiv upplevelse för de sökande betonades i utbildningarna för cheferna. Andelen för anonym rekrytering ökade 125 procent jämfört med året innan (135 rekryteringar 2024). Samarbetet med läroanstalter och studentorganisationer intensifierades och förhandlingar om ett mer omfattande samarbete med läroanstalterna inleddes. Målet är att ytterligare förbättra kännedomen om Vanda stad som arbetsgivare bland studerande till exempel genom att vara mer verksam ute på fältet och öka synligheten där de studerande rör sig. Arbetet med att öka synligheten för befattningsbenämningarna inom verksamhetsområdet för fostran och lärande var 2024 särskilt mångsidigt och omfattande.

Budgetens utfall

Personalservicens verksamhetsintäkter var 2024 cirka 1,7 miljoner euro och verksamhetskostnaderna cirka 11,2 miljoner euro. I förhållande till budgeten överskreds intäkterna med cirka 0,4 miljoner euro, dvs. utfallet var 130 procent i förhållande till budgeten. Kostnaderna igen underskred budgeten med cirka 1,0 miljoner euro, dvs. utfallet var 92 procent i förhållande till budgeten.

Överskridningen av verksamhetskostnaderna i förhållande till budgeten beror på storleken på den beräknade FPA-ersättningen. Underskridningen av verksamhetskostnaderna beror på flera faktorer, bland annat underskridningen av personalkostnader, köpen av tjänster och personalförmåner.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Personalförvaltning			
Procentenheten för verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning av stadens totala personalantal (exkl. sysselsättningsservicen)	5,2 %	4,4 %	4,4 %
Kostnader för företagshälsovård, euro / anställd	389	393	369
Kostnad per lönekalkyl			
Alla avtalsbranscher	15,8	16,9	18,1
Antal uppdrag			
- i snitt i månaden	4 136	4 427	3 823

11 55

Koncernservice

1000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 524	0	1 524	1 633	-109
Utgifter	-37 837	-156	-37 993	-34 955	-3 038
Verksamhetsbidrag	-36 313	-156	-36 469	-33 322	-3 146

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Inom upphandlingarna genomfördes ett nära samarbete med serviceområdet för sysselsättning och integration i samband med att skötseln av sysselsättningstjänsterna överfördes från staten till kommunerna. Överföringen av gällande upphandlingskontrakt i sin helhet från staten till Vanda lyckades bra. I fortsättningen kommer upphandlingen av sysselsättnings- och integrationstjänsterna delvis att göras i samarbete med Helsingfors och Esbo. För detta har man gjort upp ett samarbetsavtal för huvudstadsregionen och skapat verksamhetsmodeller.

Anvisningarna på stadsnivå om förebyggande av arbetsrelaterat utnyttjande har utarbetats och implementeringen av anvisningarna fortsätter. Den första företagsrevisionen har genomförts inom sanitets-servicens verksamhetsområde. Kvalitetsrevisionerna fortsätter under 2025. Principerna för en service-nätverksplan för kök fastställdes i slutet av året genom stadsstyrelsens beslut.

Enheten för koncernstyrningen och -övervakningen uppdaterade under 2024 de bolagsspecifika ägarpolitiska riktlinjerna. I anslutning till uppdateringen fördes en remissdebatt i samband med koncernsektionens sammanträde i mars 2024. De allmänna ägarpolitiska riktlinjerna godkändes i fullmäktige 19.8.2024. De ägarpolitiska riktlinjerna för varje enskild sammanslutning bereddes för sin del gruppvis för beslutsfattande i koncernsektionen under hösten 2024. De ägarpolitiska riktlinjerna för de betydande bolag som specificerats i koncerndirektivet (Vanda Energi Ab, VAV-koncernen och Vantaan Tilapalvelut Vannti Oy) godkänns av fullmäktige. De stora bolagen förberedde sig inför CSRD-rapporteringen genom att bereda en referensram för rapporteringen under 2024. Av de stora bolagen kommer Vanda Energi, VAV och Vannti att rapportera enligt CSRD-standarderna för första gången i sina bokslut 2025.

År 2024 har det skett betydande reformer IT-administrationens verksamhet som har förbättrat stadens tekniska infrastruktur och beredskap. En stor del av stadens arbetsstationer har uppgraderats till operativsystemet Windows 11, vilket har förbättrat prestandan och säkerheten. Konkurrensutsättningen av grundläggande informationstekniktjänster har också nått slutskedet och införandet har planerats för 2025. Vandas datasjö (engelsk term: data lake) har byggts för produktionsändamål, vilket har skapat förutsättningar för utnyttjande av information och förverkligande av Vandas strategi. Projekten inom stadens immateriella investeringsprogram har framskridit i snabb takt och arbetssättet har kontinuerligt utvecklats i liten skala.

Budgetens utfall

Utfallet av koncernservicens verksamhetsintäkter var cirka 1,6 miljoner euro och de utföll till 107 procent i förhållande till budgeten. Utfallet av verksamhetskostnaderna var cirka 35 miljoner euro och verksamhetskostnaderna utföll till 92 procent.

Totalt överskred utfallet av koncernservicens verksamhetsintäkter budgeten med 0,1 miljoner euro och utfallet av verksamhetskostnaderna underskred budgeten med 3,0 miljoner euro.

När det gäller IT-administrationen var de viktigaste orsakerna till underskridningen av kostnaderna för driftsekonomin att konkurrensutsättningen av den grundläggande informationstekniken fortsatte till utgången av 2024, varvid inledningen av det egentliga ändringsprojektet inklusive kostnaderna senarelades till 2025. Andra viktiga orsaker var att inköpen av enheter inom utbildningen underskreds betydligt och att vissa systemkostnader underskreds till följd av förhandlingarna.

Underskridningen av verksamhetskostnaderna inom upphandlingen berodde på ogenomförda köp av tjänster och underskridningen av kostnaderna för personalbespisningen.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
IT-administrationen			
Antalet arbetsstationer, förvaltningen			
- bärbara datorer och arbetsstationer, st.	3 865	4 400	4 319
Antalet arbetsstationer, undervisningen			
- bärbara datorer och arbetsstationer, st. (Chromebookdatorer medräknade)	43 869	39 800	49 531
Kundtillfredsställelse			
- Stödbegäran (4–10)	8,6	8,5	9,0
Antal uppdrag			
- i snitt i månaden	4 304	4 200	3 423
Lyckat genomförande av IT-investeringar			
- budgetutfall	76 %	100 %	71 %

11 60**Livskraftstjänster**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 581	0	1 581	985	596
Utgifter	-4 890	-15	-4 905	-3 684	-1 222
Verksamhetsbidrag	-3 309	-15	-3 324	-2 699	-626

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Livskraftstjänsterna har främjat utvecklingen av en företagsvänlig verksamhetsmiljö, i vilket bland annat ingått deltagandet i utvecklingsarbetet med Aviapolisområdet och Dickursby kompetenscampus tillsammans med stadens övriga aktörer. Livskraftstjänsterna deltar i beredningen och främjandet av projektet Dickursby kompetenscampus som byggs invid Dickursby stationscentrum. De första pilotobjekten för den framtida Business Vantaa Hub-servicehelheten vid kompetenscampuset har identifierats.

I samband med strategitemat Ett Vanda med livskraft och kompetens har livskraftstjänsterna samordnat genomförandet av tillväxt- och livskraftsprogrammet. Inom ramen för programmet har flera åtgärder inletts, av vilka livskraftstjänsterna ansvarat för bland annat stärkande av startup- och tillväxtföretagsverksamhet, främjande av företagsamhet bland invandrare, stärkande av kompetensprognoser, utveckling av kompetensen inom små och medelstora företag, stärkande av klusterverksamhet och ett servicelöfte på 48 h till företag. I augusti 2024 öppnades samarbetslokalen Vantaa Startup Runway i närheten av flygplatsen och man har fått nya utländska startupföretag att etablera sig i Vanda. Ett nytt logistikkluster startade också i slutet av 2024.

En projektbyrå som betjänar på stadsnivå har fastslagits. Den bygger upp en stadsutveckling som sker med hjälp av projekt bland annat genom att främja påbörjandet av EU-finansierade projekt i Vanda. Projektbyrån stärker interna nätverk och internt samarbete och förmedlar information mellan verksamhetsområdena och stadens externa intressentgrupper.

Företagens hantering av kundrelationer har utvecklats och målet är att före slutet av året sköta företagskundrelationerna på ett effektivare och mer heltäckande sätt och därigenom stödja näringslivet när den nya kundrelationsenheten når sin planerade verksamhetsvolym. Upphandlingen av ett CRM-system på stadsnivå har inletts med målet att den första fasen införs under 2025. Dessutom har man inlet arbetet med att utveckla en större helhet av kunskapsbaserad ledning inom livskraften. De första resultaten, bland annat mätarna som sammanställer situationen vad gäller livskraften blev klara i december 2024.

I början av året byggde man för livskraftstjänsterna upp ett nytt ledningssystem och en ny organisation som trädde i kraft 1.5.2024. Som en del av organisationsreformen har de nuvarande funktionerna stärkts och de nya tjänsterna påbörjats. Organisationen har i sin helhet börjat sin verksamhet i början av 2025 när reformen av arbets- och näringstjänsterna trätt i kraft. Rekryteringar relaterade till reformen har beretts 2024 och de genomförs i början av 2025. Bland annat överförs rådgivningstjänsterna för nya företag från Vandas nyföretagarcentral till Vanda stad. Därutöver införs en ny mall för hur kundrelationer ska skötas och en byrå för prognostisering av kompetens inrättas.

Budgetens utfall

Utfallet av verksamhetsintäkterna inom serviceområdet för livskraftstjänster var cirka 1,0 miljoner euro och verksamhetsintäkterna utföll till 62 procent jämfört med budgeten. Utfallet av verksamhetskostnaderna var cirka 3,7 miljoner euro och verksamhetskostnaderna utföll till 75 procent. Totalt överskred utfallet av livskraftstjänsternas verksamhetsintäkter budgeten med 0,6 miljoner euro och utfallet av verksamhetskostnaderna underskred budgeten med 1,2 miljoner euro.

Underskridningen av budgeten förklaras huvudsakligen av att inledningen av nya projekt har fördröjts, vissa planerade nya projekt har ställts in på grund av utebliven extern finansiering och planerade rekryteringar har medvetet skjutits upp. Volymen på livskraftstjänsternas projektportfölj ökar 2025 medan största delen av projekten pågår under hela kalenderåret.

Nyckeltal

	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Nyckeltal för produktivitet och effekt			
Företag som grundats via FöretagsVanda	529	580	486
Företagsrådgivningens kundbesök	2 283	2 200	1 830
Utvecklingen av företagens lönesumma i Vanda (till årets slut)	120	116 *	120 **

* Förändrad indexering (2021=100), BDG2024 ursprunglig 130 (2015=100).

** Läget i oktober 2024.

11 65**Sysselsättnings- och integrationsservice**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	2 796	0	2 796	4 189	-1 392
Utgifter	-40 524	-4 407	-44 931	-45 351	420
Verksamhetsbidrag	-37 728	-4 407	-42 135	-41 162	-972

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Inom sysselsättningsservicen avslutades det kommunala sysselsättningsförsöket med Kervo 31.12.2024 då arbetskraftstjänsterna överfördes permanent till sysselsättningsområdena. Beredningen av reformen av arbets- och näringstjänsterna (TE2024) leddes av en TE2024-beredningsgrupp som utsetts av stadsdirektören och de 11 verksamhetsområdesgrupper som beredningsgruppen inrättat. Projektorganisationerna TE2024 och KOTO24 som utsetts för uppgiften beredde den permanenta överföringen av sysselsättnings- och integrationsservicen tillsammans med verksamhetsområdesgrupperna så att överföringen av kunder och anställda inom sysselsättningsservicen i Vanda genomfördes kontrollerat 1.1.2025 i en utmanande konjunktur.

Efter att antalet anställda som överfördes från staten bekräftades kunde man inom sysselsättningsservicen i slutet av året anställa 24 visstidsanställda sysselsättningsexperter, åtta ordinarie sysselsättningsexperter, tre ordinarie kundrelationschefer och en ordinarie servicechef till nya tjänster. Detta belastade också ytterligare beredningen och personalen som arbetar med det ökande antalet kunder.

Den gemensamma projektbyrå för huvudstadsregionen som Vanda, Esbo och Helsingfors grundade 2023 för att fastställa samarbetet som gäller upphandlingar och arbetsgivartjänster avslutade sin verksamhet och utifrån fastställandet godkände stadsstyrelserna för huvudstadsregionens städer ett avtal om samarbete som gäller upphandlingar och arbetsgivartjänster.

Antalet arbetslösa arbetssökande det vill säga arbetslösa eller permitterade kunder ökade under 2024 i Vanda. I slutet av december 2024 fanns det över 11,6 procent (1 847 personer) fler arbetslösa arbetssökande än året innan (december 2024: 17 767; december 2023: 15 920). Av dessa deltog 14 543 personer i kommunförsöket i Vanda (december 2023: 12 891).

Särskilt antalet långtidsarbetslösa har fortsatt att öka och var 29,5 procent större än i december 2023. Mest ökade antalet personer som varit arbetslösa 1–1,5 år. Relativt sett ökade långtidsarbetslösheten bland personer under 30 år mest (+47 procent, +272).

Arbetslösheten bland personer med främmande språk som modersmål ökade i december 2024 med 14 procent jämfört med året innan, vilket är mer än arbetslösheten bland finsk- och svenskspråkiga som ökade med 9 procent. Långtidsarbetslösheten bland personer med främmande språk som modersmål ökade kraftigare än bland personer med ett inhemskt språk som modersmål, andelen långtidsarbetslösa med främmande språk som modersmål var 41 procent (+805) mer än i december 2023. Av de långtidsarbetslösa är dock majoriteten (57 procent) finsk- eller svenskspråkiga.

Ökningen av arbetslösheten förklaras särskilt av den svaga konjunkturen. Arbetslösheten ökade mest bland service- och försäljningsarbetare, specialsakkunniga och byggnads-, reparations- och tillverkningsarbetare. Arbetslösheten inom byggbranschen började minska våren 2024, men började återigen öka kraftigt under det sista kvartalet. Antalet permitterade byggnadsarbetare steg i december 2024 redan till samma nivå som i början av året, och antalet arbetslösa byggnadsarbetare var i december 2024 det största under granskningsperioden på ett år.

Antalet lediga arbetsplatser som hade anmälts till arbets- och näringstjänsterna var 545 i slutet av december 2024 i Vanda, vilket är 75 procent mindre än i december 2023.

Arbetsmarknadsstödets kommunandelsavgifter ökade ytterligare från året innan (det totala inflödet 2024 var 29,6 miljoner och 29,2 miljoner 2023).

Inom programarbetet Kundservice 2030 tillsattes en styrgrupp på stadsnivå för att följa upp och styra förenhetligandet av stadens kundservice och en projektgrupp utsågs för att ansvara för genomförandet av utvecklingsarbetet. För kundservicen utarbetades mätare för kvaliteten på stadsnivå, vilka ska testas i ett pilotprojekt under 2025. Uppföljningen av kvaliteten fokuserar särskilt på smidigheten i kundservicen. Det har också avtalats om en fortsättning av den övriga gemensamma utvecklingen och projekt- och styrgrupperna fortsätter sitt arbete även under 2025.

Vid verksamhetsställena i Dickursby och Myrbacka pilottestade man ett mobilt kösystem som en del av projektet Vantaa TestBed. Under 2024 deltog Vandainfo i ett pilotprojekt med kundservice på distans där kunderna erbjöds service på distans via en robot i bibliotekens lokaler.

Tillgången till digitalt stöd ökades genom att skapa en inriktad kurs som stöd för tjänsten för sysselsättningsservicens kunder och en jourhavande digital servicepunkt som ett regionalt samarbete. Det digitala stödet på stadsnivå utvecklades genom att ordna en webbutbildning för dem som ger digitalt stöd och genom att öka nätverkskommunikationen. Kommuninvånarnas behov av digitalt stöd kartlades med hjälp av en webbenkät och för att öka kännedomen om det digitala stödet genomfördes två marknadsföringskampanjer för digitalt stöd.

Kommuninvånarservicen utförde ändringar i kundservicesystemet med anledning av reformen av arbets- och näringstjänsterna genom att skapa nya servicenummer, förbereda utbildningar och beställa både nya användarnamn och nya abonnemang.

Inom servicen för internationella kunder förbereddes övergången till reformerna TE2024 och KOTO24 i nära samarbete med sysselsättningsservicen. Under hösten förbereddes det inför att pilotprojektet (samhällsorienteringar) inom kompetenscenterverksamheten, den flerspråkiga rådgivningen och integrationens introduktionsperiod etableras som basverksamhet från och med 1.1.2025. Funktionerna överförs till klientrelationschefernas ansvarsområden och sorterar under kompetenscentrets tjänster och integrationstjänsterna.

Under hösten bekräftades det att största delen av de anställda som överförs från staten kommer att placeras i sysselsättningsservicens enhet. Dessutom var en del av uppgifterna nya i enlighet med den kommande integrationslagen som träder i kraft 1.1.2025. På grund av dessa orsaker var man tvungen att anställa betydligt mer personal för framtida uppgifter inom servicen för internationella kunder. Vid serviceenheten anställdes i slutet av 2024 26 sysselsättningsexperter (visstidsanställda 13), 19 sakkunniga i integration, sex servicesakkunniga, sju ordinarie ansvariga sakkunniga, tre ordinarie servicechefer samt två ordinarie kundrelationschefer till nya tjänster.

Uppföljningen av integrationsprogrammet enligt den gamla integrationslagen genomfördes i ledningsgruppen för strategitemat Ett internationellt Vanda. För uppföljningen skapades en trafikljusmodell med hjälp av vilken man följer upp hur de olika serviceområdenas och verksamhetsområdenas ansvar uppfylls när det gäller programmet.

Beredningen av integrationsprogrammet enligt den kommande lagen inleddes i april 2024 och som stöd för beredningen tillsattes båda en sakkunnig/utvecklingsarbetsgrupp och en styrgrupp på stadsnivå. Integrationsprogrammets första version färdigställdes i december 2024 och informationen lades ut på webbsidorna i samband med förnyelsen av webbplatsen Vantaa.fi. Utvecklingen av integrationsprogrammets innehåll fortsätter 2025.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna för sysselsättnings- och integrationsservicen var 2024 cirka 4,2 miljoner euro, cirka 150 procent jämfört med budgeten. Överskridningen av budgeten för verksamhetsintäkterna berodde huvudsakligen på en kalkylenlig ersättning på cirka 1,2 miljoner euro av staten i december i samband med reformen av arbets- och näringstjänsterna.

Verksamhetskostnaderna var cirka 45,4 miljoner euro, cirka 101 procent jämfört med den ändrade budgeten. I utgifterna för sysselsättnings- och integrationsservicen gjordes en budgetändring på 4,0 miljoner euro som hänförde sig till arbetsmarknadsstödet kommunandel.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Sysselsättningsservicen			
Hänvisningar till arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (nya kunder)	1 340	1 500	1 056
Sysselsättningsplanernas giltighet	57 %	60 %	57 %
Inflödet till arbetslöshet som varat längre än tre månader (alla arbetslösa)	53 %		55 %
Långtidsarbetslöshet	5 049	4 500	6 539
Arbetslöshet bland personer med främmande modersmål	7 232	5 600	8 240
Kommuninvånarservicen			
Andelen stöd för e-tjänster och digitalt stöd av Vandainfos servicekontakter (%)	12 %	10 %	10 %
Antalet kundkontakter på Vandainfo/år	163 700	190 000	142 300

11 80

Kommunal demokrati

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	29	-29
Utgifter	-3 655	-66	-3 721	-3 712	-8
Verksamhetsbidrag	-3 655	-66	-3 721	-3 683	-38

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

År 2024 var ett intensivt valår. Söndagen den 28 januari 2024 ordnades presidentvalets första valomgång och den 11 februari den andra valomgången. I Vanda var det inhemska valdeltagandet 72,1 under den första valomgången och 68,7 under den andra valomgången. Strax efter det här ordnades Europaparlamentsvalet i juni 2024 där 39,4 procent av de röstberättigade använde sin rösträtt.

Genast efter Europaparlamentsvalet började förberedelserna inför följande års välfärdsområdes- och kommunalval under våren 2025. I förberedelserna har man fäst uppmärksamhet vid specialfrågor i anslutning till två samtidiga val, men också åtgärder som ökar valdeltagandet.

PR- och assistentteamet på verksamhetsområdesnivå har producerat stödtjänster för ledningen. Som en del av stadens 50-årsjubileum ordnades representationstillställningar framgångsrikt under hela året. Utbetalningsprocessen för förtroendevaldas arvoden har utvecklats och dess funktionssäkerhet har förbättrats.

Teamet inom enheten för stadens säkerhet har fortsatt att främja stadens övergripande säkerhet under 2024. Beredskapsplanen på stadsnivå har utarbetats över stadens verksamhetsområdesgränser i samarbete med koncernbolagen och välfärdsområdet. Den nya beredskapsplanen godkändes i stadsstyrelsen 16.12.2024. Utarbetandet av beredskapsplanens preciserande planer och handlingskort fortsätter 2025.

Beredskapssamarbetet har stärkts genom ett avtal om kontaktytor mellan Vanda stad, Kervo stad och Vanda och Kervo välfärdsområde. Säkerställandet av stadens ledningsförsättningar i störningssituationer har stärkts genom att bygga reservkraft på stadshuset. Man har också fortsatt att samordna beredskapen i regionala nätverk.

Principerna för riskhantering, ordnandet av intern kontroll och förebyggande av korruption har godkänts i stadsfullmäktige 19.8.2024 och anvisningarna för den interna kontrollen har godkänts i stadsstyrelsen 21.10.2024. Riskhanteringen på stadsnivå har stärkts med en utbildning av stadens ledning hösten 2024.

Vanda stad har också tagit i bruk säkerhetsutredningar av person enligt det sätt som man kommit överens om med skyddspolisen. Med säkerhetsutredning av person avses en sådan utredning av en fysisk persons bakgrund som görs i enlighet med denna lag för att säkerställa att han eller hon är oförvitlig eller tillförlitlig.

Vanda stads enkät om säkerhet och trygghet har genomförts i oktober 2024. Resultaten från enkäten om säkerhet och trygghet används som underlag för uppdateringen av stadens säkerhetsplan 2025.

Stadens säkerhetsarbete har 2024 överskuggats av allvarliga våldsdåd, såsom skolskjutningen vid Viertolan koulu, och det allt stramare internationella säkerhetsläget.

Det centrala i verksamheten vid serviceenheten för juridiska ärenden och beslutsberedning 2024 har varit att delta i Vanda 2025-kommitténs verksamhet och göra en grundligare omarbetning av förvaltningsstadgan. Den nya förvaltningsstadgan trädde i kraft 1.1.2025 och de kapitel som gäller de förtroendevaldas ekonomiska förmåner träder i kraft 1.6.2025. Stadens anvisningar för representation har också varit ett föremål för utveckling, och syftet är att ett beslut om dessa ska fås i början av 2025. Två utbildningar har ordnats för beredare av beslut som fattas av organen. Den senare utbildningen har spelats in och finns tillgänglig för beredarna på stadens intranät.

Serviceenheten för informationshantering och tjänsten som chef för informationshantering inrättades i början av 2024. År 2024 byggde man upp samarbetet inom enheten och på stadsnivå, kartlade uppgifternas omfattning, uppdaterade uppgiftsbeskrivningarna, informerade om enhetens roll i planeringen och styrningen av informationshanteringen på stadsnivå, åtgärdade den utvecklingsskuld som orsakats av resursbrist och ordnade välbehövliga utbildningar. I nyckeltalen anges antalet utbildningar på stadsnivå och utbildningar har också ordnats för mindre målgrupper. Enhetens sakkunniga har deltagit i verksamhetsområdenas projekt – såsom DigiOne – och har lyft fram informationshanteringskrav på verksamheten och systemen.

Enhetens lagstadgade uppgifter inom registratures och arkivets tjänster har utförts. Cirka 8 700 nya ärenden har registrerats i ärendehanteringssystemet och drygt 88 000 handlingar under 2024. Arbetet i arkivet har dock hopat sig eftersom det fanns en anställd för lite under största delen av året och cirka 395 hyllmeter material flyttades från verksamhetsområdena till stadsarkivet på grund av lokalflyttningar. 4,5 hyllmeter materialdonationer togs emot av externa aktörer. I arkivet förstördes 10,2 hyllmeter handlingar enligt årsplanen. Arkivet svarade under året på 1 385 begäranden om uppgifter, av vilka största delen (666) gällde handlingar inom fostran och bildning.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna för serviceområdet för kommunal demokrati var cirka 0,03 miljoner euro och verksamhetskostnaderna cirka 3,7 miljoner euro. Verksamhetskostnaderna utföll enligt plan i förhållande till budgeten, och utfallet var 100 procent.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Antalet utbildningar för förtroendevalda och anställda	82	40	182
Antalet deltagare i utbildningar för förtroendevalda och anställda	1 300	1 300	4 705
Översättningsarbeten	3 400	3 500	3 490

En del av utbildningarna överfördes till den elektroniska portalen Oppiva i form av självstudier.

11 70

Information

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-2 802	-32	-2 834	-2 691	-143
Verksamhetsbidrag	-2 802	-32	-2 834	-2 691	-143

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Informationens verksamhetsplan för 2024 förverkligades huvudsakligen enligt planerna. Vandas arbete med stadens anseende och image fortsatte med genomförandet av informationens och marknadsföringens program för anseendet på stadsnivå. Det här långsiktiga arbetet fortsätter också 2025 framför allt genom att förbättra effektiviteten av informationens och marknadsföringens åtgärder. Stadens arbetsgivarbild utvecklades också genom information om tillgångsprogrammet och marknadsföringskampanjer för arbetsgivarbilden.

Under året förberedde man sig inom informationen på reformen av sysselsättnings- och integrations-servicen och inledningen av serviceinformationen. Den interna och externa förändringskommunikationen vid årsskiftet lyckades väl. Utvecklingen av sysselsättnings- och integrationsservicen fortsätter under 2025.

Vandas 50-årsjubileum firades 2024 och detta informerades och marknadsfördes i stor omfattning under hela året. Under jubileumsåret producerade informationen innehåll och kampanjer för jubileumsåret och samordnade synligheten av jubileumsårets visuella profil i olika kanaler och evenemang.

Antalet besökare på Vandas webbplats fördubblades jämfört med året innan och var närmare två miljoner mot slutet av året. Antalet visningar på innehållssidorna för Vandas 50-årsjubileum uppgick till över 100 000 under året och cirka 50 000 besökte jubileumsårets huvudsida. På vantaa.fi öppnades webbsidan Uutishuone för medier och andra intressentgrupper. På webbsidan Uutishuone publiceras information om beslutsfattandet, hur stadsstrategin genomförs och spetsprojekten framskrider.

Vandas arbete med att utveckla stadens kommunikation på lätt språk belönades vid FM i kommunal kommunikation i maj. Vanda stöder bland annat Vantaa Sanomats publikation Selkovantaalainen och har också publicerat egna webbsidor på lätt språk. Informationen ordnar också utbildning i lätt språk för stadens anställda. Kommunikationen på lätt språk fortsätter att utvidgas och utvecklas också under 2025.

Podcastserien Vantastic som publicerades 2023 fortsatte 2024. Serien fortsätter med att bygga upp uppfattningen om Vanda som en grön stad under utveckling där alla kan hitta ett hem. Serien bryter ner förhandsuppfattningar och ger en mångsidigare bild av Vanda. Podcastserien Vantastic stöder Vanda stads strategi och program för anseendet. Vantastics lyssningar steg till över 70 000 och podden förbättrade bevisligen lyssnarnas uppfattningar om Vanda.

Budgetens utfall

Informationens driftsplan förverkligades huvudsakligen enligt planerna och kostnaderna uppgick till 2,7 miljoner euro. Utfallet låg cirka 0,14 miljoner euro under det budgeterade. De mest betydande avvikelserna var personalkostnaderna som var större än planerat och köpen av tjänster som var mindre än planerat.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Informationens och marknadsföringens nettokostnader €/invånare	9,6	11 *	11

* I det nya nyckeltalet ingår informationens, områdesmarknadsföringens och turismens utgifter och inkomster.

11 30

Interna revisionen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-425	-2	-427	-413	-14
Verksamhetsbidrag	-425	-2	-427	-413	-14

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Den interna revisionen bistod stadsstyrelsen och stadsdirektören vid utvärderingen och utvecklingen av en fungerande riskhantering och intern kontroll genom revision av stadsorganisationens förvaltning, ekonomi och funktioner samt genom att tillhandahålla konsultationsservice. Årsplanen förverkligades nästan helt enligt plan.

Den interna revisionens uppgift är utöver revisionsarbetet att behandla de anmälningar som lämnats på den lagstadgade rapporteringskanalen för misstänkta överträdelser. Anmälningarna har behandlats enligt de angivna tidpunkterna.

Budgetens utfall

Den interna revisionens verksamhetskostnader var 0,4 miljoner euro. Verksamhetskostnaderna utföll till 97 procent.

13

Fostran och lärande

Ansvarig: Katri Kalske

Verksamhetsorgan: Nämnden för fostran och lärande
Ordförande: Paula Lehmuskallio

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Fostran och lärande totalt					
Inkomster	33 274	976	34 250	37 974	-3 724
Utgifter	-560 749	-21 452	-582 202	-578 063	-4 138
Verksamhetsbidrag	-527 476	-20 476	-547 952	-540 090	-7 862
Fostran och lärande bruttoenheter					
Inkomster	32 117	976	33 093	34 937	-1 844
Utgifter	-484 513	-19 682	-504 195	-500 043	-4 153
Verksamhetsbidrag	-452 396	-18 706	-471 102	-465 106	-5 996

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2024

Vanda stad fick i början av år 2024 Finlands UNICEF-utmärkelse Barnvänlig kommun. Vanda har lyckats främja ett arbete som utgår från barns rättigheter och förbundit sig att fortsätta utvecklingsarbetet.

Arbetet mot mobbning utvecklades inom alla serviceområden. Inom småbarnspedagogiken lyftes mobbning fram som ett fenomen vid flera möten i områdena med gemensamma välfärdsgrupper. Inom den grundläggande utbildningen stärktes förebyggandet av mobbning genom interventioner och webinarier samt genom att varje skolas team för att ingripa i mobbning utbildades. På andra stadiet hölls säkerhetsutbildning vid alla läroanstalter.

Samarbetsstrukturer har skapats tillsammans med verksamhetsområdet för fostran och lärande i Vanda och elevhälsotjänsterna inom Vanda och Kervo välfärdsområde. De lagstadgade samarbetsgruppernas verksamhet pågår. Det har avtalats om ett gemensamt mål för 2025 samt om att ställa upp ett strategiskt mål för den kommande strategiperioden. Gemensamt utvecklingsarbete utförs i gemensamt överenskomna strukturer.

Esbo och Tammerfors beslutade att lämna det gemensamma utvecklingsprojektet för sju städer och Tiera Oy som gällde det nya digitala elev- och studentförvaltningssystemet DigiOne inom den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen. De övriga fem städerna (Jyväskylä, Lahtis, Uleåborg, Åbo och Vanda) och Kuntien Tiera som varit med beslutade att fortsätta med utvecklingsprojektet, och Tiera Oy tog på sig finansieringen av de framtida finansieringsandelarna från de städer som ska lämna projektet.

I beredningen av utvidgningen av den engelskspråkiga servicen inleddes planeringen av den engelskspråkiga småbarnspedagogiken och grundläggande utbildningen i Mure, som baserar sig på den finländska läroplanen. När det gäller IB-kontinuiteten inleddes i och med nämndens beslut också beredningen av verksamheten enligt programmen Primary Years- och Middle Years Program som omfattar tjänsterna inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen. I början av året förbereddes en ansökan till programmet International Baccalaureate vid Yrkesinstitutet i Varia och i ett brev daterat 27.5.2024 tilldelades Yrkesinstitutet Varia status som IB World School. Programmet IB Career Related kan genomföras som en del av grundexamen i informations- och kommunikationsteknik.

Budgetens utfall 2024

De bindande anslagen för verksamhetsområdet för fostran och lärande för 2024 fastställdes i den budget som godkändes av stadsfullmäktige 13.11.2023 § 10. Anslagen för verksamhetsområdet för fostran och lärande höjdes under 2024 genom fullmäktiges beslut 17.6.2024 § 12 och 16.12.2024 § 14. Den första tilläggsbudgeten gällde höjningar av de interna hyrorna. I den andra tilläggsbudgeten ökades verksamhetsområdets inkomster med 0,9 milj. euro och utgifterna med 16,1 milj. euro. I den andra budgeten överfördes dessutom den centraliserade lönereserveringen till verksamhetsområdena. Effekten av detta var 2,5 miljoner euro för verksamhetsområdet.

Det totala bindande anslaget för verksamhetskostnaderna för verksamhetsområdets bruttoenheter underskreds med 4,2 miljoner euro och verksamhetsintäkterna överskreds med 1,8 miljoner euro. Verksamhetsområdets nettoenhets mål för verksamhetsbidraget nåddes. Budgeten för lös egendom underskreds med 0,4 miljoner euro.

13 10

Nämnden för fostran och lärande

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-100	0	-100	-119	19
Verksamhetsbidrag	-100	0	-100	-119	19

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Nämnden för fostran och lärande sammanträdde 14 gånger. Nämndens svenskspråkiga sektion sammanträdde tio gånger, sektionen för individärenden fyra gånger och organet för den studerandes rättskydd en gång. Påverkansorganet Svenska kommittén sammanträdde sju gånger.

Budgetens utfall

Nämndens budget överskreds då utfallsprocenten var 119 procent. Överskridandet förklaras delvis av nämndens besök i Huddinge i Sverige, där man bekantade sig med hur staden har svarat på de olika utmaningar som segregationen medför vid ordnandet av tjänster.

13 20

Gemensamma tjänster

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	420	420	614	-194
Utgifter	-5 896	-1 339	-7 234	-5 958	-1 277
Verksamhetsbidrag	-5 896	-919	-6 815	-5 344	-1 471

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

I projektet Dickursby kompetenscampus slutfördes en process för gemensam utveckling av campusens utbildningstjänster, i vilken 12 utbildningsaktörer från olika utbildningsstadier deltog. Som ett resultat av utvecklingsarbetet uppstod ett nytt slags servicekoncept för kompetensutveckling som framskrider till pilotförsök 2025. Syftet med konceptet är att lättare och snabbare erbjuda proaktiva lösningar för att höja företagets kompetensnivå. Tjänsterna och verksamheten baserar sig på samarbete mellan utbildningsorganisationerna och förener på ett unikt sätt olika utbildningsstadier och andra utbildningsaktörer. Tjänsterna sammanställs till ett enhetligt servicepaket som baserar sig på prognostiseringsuppgifter och kartläggning av kundernas behov.

Under 2024 fokuserade verksamhetsområdet för fostran och lärande starkt på att öka de dialogiska metoderna. Dialoger ordnades särskilt i anslutning till Vandas kommande stadsstrategi och i dessa deltog särskilt barn och unga, men också vårdnadshavare och personal. Som en förhandsuppgift för Påverkardagen fördes dialoger vid verksamhetsområdenas enheter och samlades barns och ungas tankar och idéer in under temat Den perfekta staden – En hållbar framtid i Vanda. På samma teman ordnades dialoger i områdena inom den grundläggande utbildningen, enhetsvisa dialoger vid enheterna inom småbarnspedagogiken, dialoger vid evenemang för studerande på andra stadiet samt dialoger med vårdnadshavare och personal. Sammanlagt ordnades 168 dialoger och i dem deltog 3 737 barn, unga, vårdnadshavare och representanter för personalen. Utöver detta utbildades sammanlagt 59 fostrare i dialogiska metoder.

I projektet för utveckling av den gemensamma elev- och studerandevården har verksamheten och strukturen hos de enhetsvisa elevhälsogrupperna (den gemensamma välfärdsgruppen, YHR) stärkts på olika nivåer. Detta har uppnåtts genom att man utvecklat strukturen på stadsnivå, erbjudit utbildningar och coachningar samt genom pilotförsök med nya arbetsbeskrivningar, till exempel rollerna som skolcoach, studiecoach och koordinerare av mångkulturärenden. Erfarenheterna av pilotförsöken med arbetsbeskrivningar inom projektet har varit positiva och de har upplevts förbättra elevernas välbefinnande och klimatet vid läroanstalterna. Skolcoachens arbetsbeskrivning blir permanent från och med läsåret 2025–2026. Den i den grundläggande utbildningen testade K-O-verksamheten som utvecklats av Stationens barn, vilken fokuserar på långvariga och utmanande mobbningsfall, fortsätter efter projektet.

Den interna organiseringen av de gemensamma tjänsterna utvecklades genom ändringar mellan uppgiftsområdena i syfte att söka synergieffekter mellan uppgifterna och jämna ut omfattningen på chefernas ansvarsområden.

Stödmodellen för styrsystemet för småbarnspedagogiken och elevförvaltningssystemet har utvärderats och en plan för utveckling av stödmodellen har utarbetats. Kunnandet inom applikations- och systemteamet har stärkts och strukturer skapats för delningen av kunskap och dokumentationen av uppgifter. Man har förberett sig inför införandet av det nya elevförvaltningssystemet läsåret 2025–2026.

Daghemmens, skolornas och läroanstalternas användarprofiler, utrustningsbehov och fastställandet av deras applikationer har preciserats i samarbete med IT-administrationen. Utbildning i användningen av artificiell intelligens inom verksamhetsområdet fostran och lärande har ordnats i stor omfattning för såväl förvaltningspersonalen som fostrings- och utbildningspersonalen.

Projektet för informationsplattformarbete inom verksamhetsområdet för fostran och lärande inleddes med fokus på att fastställa projektets mål, utreda utgångsläget, kartlägga serviceområdenas och ledningsgruppens behov. Arbetet med att fastställa roller och arbetsfördelning inleddes också tillsammans med IT-administrationen. Grupperna för kunskapsledning på verksamhetsområdesnivå har sammanträtt regelbundet.

Under 2024 gjordes en utredning om nuläget i fråga om avfallshanteringen vid verksamhetsområdets verksamhetsställen. I utredningen åskådliggjordes de nuvarande bristerna i avfallshanteringen och föreslogs åtgärder för att förbättra avfallshanteringen och återvinningen. Utvecklingsåtgärderna är på stadsnivå och arbetet med dem fortsätter i samarbete med de övriga verksamhetsområdena.

Budgetens utfall

Inkomsterna för ledningen och gemensamma tjänster överskred budgeten med 0,2 milj. euro. Verksamhetsutgifterna underskred den ändrade budgeten med 1,3 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Personalkostnader för administrativa uppgifter/verksamhetsområdets utgifter totalt	0,6 %	0,6 %	0,6 %

13 30

Grundläggande utbildning

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	18 390	2 255	20 645	22 170	-1 525
Utgifter	-244 913	-5 500	-250 413	-252 900	2 487
Verksamhetsbidrag	-226 523	-3 245	-229 768	-230 730	962

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Inom den grundläggande utbildningen förbereder man sig på de åtgärder som lagändringen av elevstödet medför genom att utbilda rektorer och speciallärare samt genom att skapa strukturer och uppföljningsmodeller för konsekvensbedömning och genomförande av finansieringen. Samundervisning betonas i den nya lagen, och därför har flera hundra lärare i Vanda utbildats för detta.

Undervisningen för elever med funktionsnedsättning fortsätter att öka, vilket medför utmaningar med tanke på servicenätets tillräcklighet och funktion samt rekryteringen. Samarbetet med välfärdsområdet för att ordna dag- och semesterverksamheten är utmanande på grund av personalbyten och välfärdsområdets spartryck. Antalet klienter inom undervisningen för elever med funktionsnedsättning ökar, men antalet barn inom dag- och semesterverksamheten minskar. Arrangemangen för eftermiddagsverksamheten för barn som behöver starkt stöd ska i fortsättningen utvecklas så att de motsvarar servicebehoven.

I all verksamhet har man fäst större uppmärksamhet än tidigare vid barns och ungas delaktighet. Dialogmetoderna har främjats i alla skolor och barn och unga har på detta sätt tagits med i strategiarbetet. Fostran i emotionella färdigheter har utvidgats från klass 7 till klass 8. Ur olika välfärdsområdes synvinkel finns det skäl att anta att detta har haft en positiv inverkan på resultaten.

Under 2024 har man satsat stort på skolpersonalens digitala kompetens utöver en fungerande utrustningsbas. På så sätt förutses för sin del ibruktagandet av DigiOne 2026.

Budgetens utfall

Utfallet för den grundläggande utbildningens verksamhetsintäkter 2024 var 107,4 procent, dvs. 1,5 milj. euro mer än i budgeten. Inkomsterna påverkades av den kalkylerade ersättning som staten betalade för flyktingar, som 2024 var knappt 2 milj. euro mer jämfört med året innan. Under 2024 höjdes anslaget för utgifter inom den grundläggande utbildningen med 5,5 milj. euro och anslaget för inkomster med 2,3 milj. euro.

Utfallet för verksamhetsutgifterna 2024 var 101 procent, då överskridningen var cirka 2,5 milj. euro. Den största enskilda överskridningen berodde på utgifter för skolmåltider på cirka 1,2 milj. euro. Utöver detta överskreds bland annat städkostnaderna med cirka 0,3 milj. euro. Den större ökningen än väntat av antalet elever med invandrarbakgrund är orsaken till följande budgetöverskridningar: ökningen av den förberedande undervisningen med 0,4 milj. euro, religionsundervisningen i smågrupper och undervisningen i det egna modersmålet med sammanlagt 0,2 miljoner euro och undervisningen i finska som andra språk med 0,1 milj. euro. Överskridningen av köpen av kundtjänster med 0,4 milj. euro beror på att kostnaderna för tolkning i teckenspråk och statens skolhemsavgifter är större än väntat.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Antalet elever i grundskolorna i Vanda	24 052	24 052	24 070
Driftsutgifter euro/elev	10 004	10 183	10 507
Undervisningens %-andel av driftsutgifterna per elev	57 %	56 %	56 %
Rumsm ² /studerande *	10,2	10,2	10,2
Gruppstorleken i snitt, klasserna 1–9	16,5	16,5	16,5
Elever som fått plats för fortsatta studier i gymnasium, yrkesutbildning, utbildning som handleder för examensutbildning av dem som fått avgångsbetyg från grundskolan, %	100 %	100 %	99,9 %

* Kökshyror ingår, utan dessa 9,7. Från och med år 2023 ingår inte studerandevårdens lokaler.

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Antalet barn som deltar i eftermiddagsverksamheten	2 620	2 620	2 588
Antalet elever som börjat med frivilligt A 2-språk som inleds i årskurs 4	31 %	31 %	31 %
Elever/studiehandledare	210	210	210

13 50

Småbarnspedagogik

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	13 131	-1 584	11 547	11 663	-116
Utgifter	-218 141	-12 760	-230 900	-225 773	-5 127
Verksamhetsbidrag	-205 010	-14 344	-219 353	-214 110	-5 244

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Inom småbarnspedagogiken främjades åtgärderna i det åtgärdsprogram som nämnden förutsätter för att stävja personalkostnaderna. Antalet beställningar av hyrd arbetskraft minskade med 42 procent jämfört med året innan.

I anslutning till lagändringen om stödet inom småbarnspedagogiken inrättades åtta speciallärartjänster och sju assistenttjänster. I genomsnitt deltog 161 fler barn i småbarnspedagogiken än året innan. En stor del av barnen var under 3 år, vilket ytterligare ökade behovet av personal. Antalet barn med hemvårdsstöd minskade med 360, av vilka en del kom till småbarnspedagogiken och en del var hemma medan föräldern var familjeledig. Till detta bidrog den familjeledighetsreform som trädde i kraft 2023.

I början av 2024 öppnades fyra nya daghem: Latupuiston päiväkoti, Kelokuusen päiväkoti, Ruusupuun päiväkoti och Pesäpuun päiväkoti.

Ibrukttagandet av klientdatasystemet VaSa framskred med nya funktioner. Ibrukttagandet av utbildningsstyrelsens utvärderingsverktyg Valssi började med ett pilotförsök och fick god respons av personalen och daghemsföreståndarna. Alla enheter deltog i verksamhetsmodellen ProVaka (utveckling av sociala- och emotionella färdigheter) från och med hösten 2024. Huvudstadsregionens kundenkät genomfördes hösten 2024. I Vanda fick enkäten 3 040 svar och det allmänna vitsordet 9,01. Familjerna är mycket nöjda med hur barnet trivs inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen.

Budgetens utfall

Utfallet av verksamhetsintäkterna inom småbarnspedagogiken var 11,6 milj. euro (101 %), varav avgifterna för småbarnspedagogik utgjorde 8,5 milj. euro. Inkomstmålet för avgiftsintäkterna sänktes med 1,58 milj. euro i samband med behandlingen av tilläggsbudgeten. Projektfinansieringen uppgick till 0,7 milj. euro. Ersättningar och understöd från staten bokfördes till ett belopp av 1,5 milj. euro och ersättningar från kommunerna till ett belopp av 0,7 milj. euro. Övriga verksamhetsintäkter uppgick till 0,2 milj. euro.

Utfallet för småbarnspedagogikens verksamhetskostnader uppgick till 225,7 milj. euro. I förhållande till den ursprungliga budgeten överskreds verksamhetskostnaderna med 7,6 milj. euro. Fullmäktige beviljade under räkenskapsperioden ett tilläggsanslag på sammanlagt 12,6 milj. euro. Tilläggsbudgeten gällde kostnader för vikarier från Seure samt kostnader för servicesedlar. I samband med behandlingen av tilläggsbudgeten sänktes anslaget för hemvårdsstöd med 2,8 milj. euro på grund av det låga antalet användare av tjänsterna. Verksamhetskostnaderna underskreds med 5,1 milj. euro i förhållande till den tilläggsbudgeten.

Personalkostnaderna inklusive inhyrningen av personal från Seure uppgick till sammanlagt 127,2 milj. euro. Personalkostnaderna för den egna personalen underskreds med 2,4 milj. euro jämfört med den ursprungliga budgeten. Den hyrda arbetskraft som köpts från Seure, inklusive kort- och långvariga vikarier samt köp av assistenter från Seure, uppgick till sammanlagt 14,4 milj. euro. Av anslaget för personalinhyrning inbesparades 0,9 milj. euro.

Kostnaderna för småbarnspedagogik som produceras med servicesedel uppgick till sammanlagt 19,9 milj. euro, varav andelen för barn som behöver stöd var 0,9 milj. euro. För kostnaderna för servicesedlar behövdes en tilläggsbudget på 1,9 milj. euro. Kostnaderna utföll i enlighet med den höjda budgeten.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Antalet barn i olika småbarnspedagogiska tjänster i medeltal per månad:			
Kommunal småbarnspedagogik	10 642	10 825	10 802
Privat småbarnspedagogik	2 068	2 440	2 226
Klubbverksamhet	170	200	160
Hemvårdsstöd	2 410	2 800	2 051
Andelen barn som omfattas av småbarnspedagogiken av samtliga barn i åldern för småbarnspedagogik *	80,1 %**	85,0 %	80,6 %
Andelen barn i privat småbarnspedagogik av alla barn i småbarnspedagogik	16,3 %	18,4 %	17,9 %
Barn som omfattas av strukturella stödåtgärder (kommunal småbarnspedagogik)	12,8 %	13,0 %	11,6 %
Driftsutgifter €/barn som använder tjänster	13 880	13 169	14 815

* Antalet finsk- och svenskspråkiga barn totalt.

** Ändring av beräkningssättet på grund av familjeledighetsreformen fr.o.m. 2023.

13 90**Svenskspråkiga servicen**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	597	-115	482	490	-8
Utgifter	-15 464	-84	-15 548	-15 293	-255
Verksamhetsbidrag	-14 867	-199	-15 066	-14 803	-263

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Verksamhetsmodellen ProSmå och ProSkola testades på ett daghem och i en skola läsåret 2023–2024. Hösten 2024 infördes verksamhetsmodellen i alla daghem och skolor med årskurserna 1–6. ProSmå och ProSkola är en verksamhetsmodell där man utvecklar en inkluderande verksamhetskultur genom att stärka personalens yrkeskompetens och handledningen ifråga om barns och elevers betedehantering. Genom att utveckla verksamhetsmodellerna för vuxna bygger man upp en verksamhetskultur som systematiskt och konsekvent stöder barnens sociala färdigheter.

Den finsk- och svenskspråkiga ungdomsservicen har i Vanda stads organisation 2020–2024 hört till olika verksamhetsområden. Till följd av detta har den svenskspråkiga ungdomsservicen inte utvecklats i samma utsträckning som den finskspråkiga. Utgående från resultaten av en omfattande utredning om den svenskspråkiga ungdomsservicen beslutades det att den svenskspråkiga ungdomsservicen från och med början av 2025 ska överföras från den svenskspråkiga servicen inom verksamhetsområdet för fostran och lärande till ungdomsservicen inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd.

För årskurserna 6–9 i den svenskspråkiga grundläggande utbildningen uppdaterades både läroplanen för B1-finska och timfördelningen så att de motsvarar den nationella läroplanen. Samtidigt beslutades det om när studierna i B1-språket kan inledas i de svenskspråkiga grundskolorna och på vilka grunder man kan välja ett B1-språk.

I början av augusti flyttade Dickursby förskola från Idrottsvägen till lokaler på Lokgränden. Lokalerna på Lokgränden förväntas vara en tillfällig lösning tills problemen med inomhusluften har lösts.

Inom serviceområdet har en arbetsgrupp bestående av representanter för småbarnspedagogiken, den grundläggande utbildningen och andra stadiet skapat webbplatsen Google sites för språkmedvetet arbete vid enheterna. Webbplatsen ger en omfattande översikt över praxis och metoder för att stödja språkinläringen och språkanvändningen på olika utbildningsnivåer.

Inom serviceområdet har man utvecklat en strategiprocess för att bättre kunna beakta behoven på fältet och arbeta för att uppnå rätt slags mål. Utöver detta har man utarbetat en utvärderingsrapport där man samlar in material som stöd för kunskapsledningen.

Budgetens utfall

Utfallet av det svenskspråkiga serviceområdet blir mindre än budgeterat, medan utfallet av verksamhetskostnaderna är cirka 98 procent. Verksamhetskostnaderna underskreds med cirka 0,25 milj. euro. Utfallet av verksamhetsintäkterna var 104 procent, vilket var 20 000 euro mer än beräknat. Jämfört med den ursprungliga budgeten var utfallet av verksamhetskostnaderna 98%. Verksamhetsbidraget visade således ett överskott på 0,27 miljoner euro.

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Barn i kommunal småbarnspedagogik *	286	300	281
Barn i den privat småbarnspedagogik	54	57	53
Barn i förskoleundervisning	69	70	69
Antalet elever i svenskspråkig grundskola	728	735	734
Driftsutgifter euro/elev	11 409	12 155	11 917
Rumsm ² /elev	13,5	13,4	13,4
Gruppstorleken i snitt, klasserna 1–9 ***	14,4	16	16
Totala antalet elever som fått plats i eftermiddagsverksamheten	127	130	126
Studerande vid svenskspråkigt gymnasium	160	163	162
Driftsutgifter euro/studerande	9 531	9 135	9 431
Rumsm ² /gymnasiestuderande	8,1	8,0	8,0

* De svenskspråkiga barnen i privat småbarnspedagogik ingår i småbarnspedagogikens nyckeltal.

** Beräkningssättet har harmoniserats med den finskspråkiga grundläggande utbildning

137

Utbildningen på andra stadiet

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 157	0	1 157	3 036	-1 880
Utgifter	-76 236	-1 770	-78 006	-78 021	14
Verksamhetsbidrag	-75 079	-1 770	-76 850	-74 984	-1 865

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Serviceområdets fyraåriga strategiska åtgärdsprogram och de mål som härletts ur det styrde verksamheten starkt. Det strategiska spetsprojektet för utbildningen på andra stadiet – flexibla lärtigar – utvecklades vidare tillsammans med läroanstalternas personal och studerande genom servicedesign. I gymnasieutbildningen fortsatte smågruppsundervisningen i verkstadsklassen i anslutning till Vaskivuoren lukio och som en ny stödform inleddes verksamheten med studiecoachar vid Tikkurilan lukio och Sotungin lukio samt vid Varias verksamhetsställe i Sandkulla. För utbildningen på andra stadiet utarbetades en utvecklingsplan för stödet för lärande och genomförandet av planen inleddes både i gymnasierna och vid yrkesinstitutet i Varia. På andra stadiet har man identifierat segregationens särdrag och som stöd för resursfördelningen har man samlat in och definierat ett kunskapsunderlag för genomförandet av kunskapsledningen. Utvecklingsprogrammet för flerspråkiga elever och studerande har utarbetats i samarbete med andra serviceområden. I Tikkurilan lukio och Lumon lukio har man testat språktest för S2-studerande.

Antalet studerandeår i Varia översteg det målinriktade antal som undervisnings- och kulturministeriet beviljade Varia. Den största delen av överskridandet beror på den ökade efterfrågan på läroavtalsutbildning. Utvecklingen av ansökningstjänsterna i Varia har framskridit i enlighet med strategin. Ansökningsprocesserna inom alla branscher har överförts till tjänsterna för sökande och enhetliga urvalskriterier och språktestning har beretts för kontinuerlig ansökan.

Varia har spelat en viktig roll i beredningen av reformen av arbets- och näringstjänsterna (TE2024), särskilt när det gäller kompetensutvecklingen. Utbildningslösningar har utvecklats tillsammans med arbets- och näringstjänsterna.

I början av året förbereddes vid Yrkesinstitutet Varia en ansökan till programmet International Baccalaureate och i ett brev daterat 27.5.2024 tilldelades Yrkesinstitutet Varia status som IB World School. Programmet IB Career Related kan genomföras som en del av grundexamen i informations- och kommunikationsteknik. År 2025 inleder cirka 10 studerande programmet.

Byggandet av campuset i Veckal har hållit tidtabellen och från Varia har man varit nära involverad i olika planerings- och beredningsuppgifter samt i planeringen av flytten inom olika branscher. Även lokalprojekten vid Aviapoliksen lukio och kompetenscampuset främjades under året. Paviljongen i anslutning till Sotungin lukio blev färdig i augusti och i och med detta ökade antalet studerande med 50. Serviceområdet för utbildning på andra stadiet har haft en betydande roll i arbetet med Dickursby kompetenscampus. År 2024 utvecklades en modell för ett serviceproducerande nätverk gemensamt med utbildningsparterna och modellen är klar att testas.

Budgetens utfall

Serviceområdet för utbildning på andra stadiet finns i nettobudgeten. Budgeten förverkligades enligt planerna med ett verksamhetsbidrag på 97,6 procent. Inom gymnasieutbildningen var verksamhetsbidraget 95,8 procent och inom yrkesutbildningen 98,9 procent. Utfallsprocenten för verksamhetsintäkterna på andra stadiet i sin helhet var 262,5, inom gymnasieutbildningen 359,5 och inom yrkesutbildningen 185,6.

Varia beviljades genom undervisnings- och kulturministeriets andra tilläggsprestationsbeslut (SR/25783/2024) ytterligare 70,2 studerandeår (479 070 euro).

Nyckeltal

Nyckeltal som beskriver produktiviteten och effektiviteten	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Gymnasieutbildning			
Studerande i finskspråkiga daggymnasier	3 785	3 792	3 914
Antalet studerande i de finskspråkiga daggymnasierna/gymnasium, medeltal	757	758	783
Studerande vid vuxen- och distansgymnasiet med examen som mål	323	250	320
Antalet studerande som avbrutit i % (daggymsnasier) *	5,7 %	4,5 %	5,0 %
Studerande som fått avgångsbetyg på tre år av alla utexaminerade, % (daggymsnasier)	88,3 %	90,0 %	87,2 %
Alla timmar/åvt/studerande (daggymsnasier)	1,34	1,36	1,22
Driftskostnader euro/studerande (daggymsnasier)	8 204	8 356	8 476
Rumsm ² /elev (daggymsnasier)	7,4	7,3	7,1
Yrkesutbildningen			
Examensinriktade nybörjarplatser i den gemensamma antagningen för den årsklass som går ut grundskolan i %	32 %	40 %	32 %
Ant. studerandeår enligt mål fastställt av ministeriet	100 %	100 %	100 %
Driftskostnader euro/studerandeår (yrkesutbildningen totalt)	11 880	11 893	12 293
Rumsm ² /studerandeår	13,4	13,3	13,3
Procenten av de studerande under 20 år som avlägger grundexamen och avbryter sina studier vid Varia	9,6 %	8,0 %	8,9 %

16

Stadskultur och välfärd

Ansvarig: Riikka Åstrand

Verksamhetsorgan: Nämnden för stadskultur och välfärd
Ordförande: Sirkka-Liisa Kähärä

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Stadskulturen totalt					
Inkomster	11 120	0	11 120	12 368	-1 248
Utgifter	-85 235	-4 291	-89 526	-88 114	-1 412
Verksamhetsbidrag	-74 116	-4 291	-78 406	-75 746	-2 660
Stadskultur bruttoenheter					
Inkomster	9 752	0	9 752	10 989	-1 237
Utgifter	-79 301	-4 257	-83 558	-82 361	-1 197
Verksamhetsbidrag	-69 549	-4 257	-73 807	-71 372	-2 434

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2024

I en omvärldsanalys inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd identifierades en växande och mångsidig stad, coronapandemins efterverkningar, ökande skillnader i välfärd och nedärvda marginalisering som fenomen som verkar i tjänsternas bakgrund. Befolkningen växer och blir snabbt allt mångsidigare i Vanda, vilket kan ge staden framgång men vara en utmaning för tjänsteproduktionen.

År 2024 var Vanda stads 50-årsjubileumsår, vilket syntes i stor omfattning i verksamheten inom hela verksamhetsområdet. Jubileumsåret förbättrade stadsidentiteten, gjorde Vanda mer känt och stärkte Vanda som en evenemangens stad. Jubileumsåret syntes också i organisationsunderstöden, då det till jubileumsårets ära delades ut mera pengar till evenemangen under jubileumsåret. Verksamhetsområdet deltog också i stor utsträckning i beredningen av stadsfullmäktiges festbeslut. Som en del av jubileumsbesluten beslutades det om en permanent historisk utställning i stadsmuseet, möjliggörande av nya mötesplatser och inrättande av en jubileumsfond för barn och unga.

Inom verksamhetsområdet samarbetade man med organisationer och församlingar. Verksamhetsområdet deltog i beredningen av beredskapsplanen på stadsnivå och förbereder sig på att fortsätta beredskapsarbetet på verksamhetsområdesnivå. Under året inleddes ett internt reformarbete inom stadsorganisationen för att planera servicenätet, och här deltar verksamhetsområdet aktivt. Samarbetet med välfärdsområdet har främjats och staden har deltagit i de lagstadgade social- och hälsovårdsförhandlingar som leds av välfärdsområdet under året.

En behovsutredning som gäller projektet Myrbacka stadskulturhus inleddes och för att precisera lokalplaneringen genomfördes ett servicedesignprojekt för invånare och personal. Från början av 2024 överfördes ordnandet och förvaltningen av servicen vid Hanaböle träsk från stadsmiljöns verksamhetsområde till verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. År 2024 färdigställdes totalrenoveringen av Kulturfabriken Fernissan och de arbeten som siktar på att den ska kunna öppnas fortsätter, så att Fernissan öppnar för invånarna hösten 2025. Reparationerna av Håkansböle gård fortsatte. Planerings-skedet för Elmo simhall avslutades. Nämnden fattade beslut om behovsutredningen för den grundliga renoveringen och utbyggnaden av Myrbacka simhall. I stadens investeringsprogram ingick flyttningen av Points bibliotek till hyrda lokaler i köpcentret Jumbo.

Verksamhetsområdets förberedelser inför nästa strategiperiod inleddes genom omvärldsintervjuer vid de verksamhetsställen som möter verksamhetsområdets kunder. Verksamhetsområdets ledning och nyckelsakkunniga under den innevarande strategiperioden samlades i slutet av året för att dryfta verksamhetsområdets roll i den kommande strategin.

Budgetens utfall 2024

Jämfört med budgeten förverkligades verksamhetsintäkterna för verksamhetsområdets bruttoenheter 1 240 000 euro bättre än budgeten. Intäkterna överskreds i synnerhet på grund av icke-budgeterade projektinkomster och högre avgiftsintäkter än budgeterat för vuxenutbildningsinstitutet, till följd av kursernas stora popularitet under det gångna året.

Verksamhetsutgifterna för verksamhetsområdets bruttoenheter underskred slutligen budgeten med 1 206 000 euro. Under året gjordes flera ändringar i utgiftsbudgeten. I juni ökades utgifterna på grund av att hyrorna för verksamhetslokaler höjdes med 946 000 euro och i tilläggsbudgeten för december höjdes verksamhetsutgifterna med 1 220 000 euro. Som interna anslagsöverföringar lades i verksamhetsområdets budget i december till ett belopp motsvarande löneförhöjningarna och sommarjobbanslagen på 337 000 euro och ett belopp motsvarande utgifterna för Handlingsprogrammet för positiv särbehandling (MEK) på 1 345 000 euro.

Utfallet för verksamhetsbidraget för nettoenheter, dvs. Musikinstitutet och Konstskolan, uppgick till -4 373 000 euro och var 226 000 euro bättre än budgeten.

Utfallet för serviceområdenas budget har rapporterats mer ingående i de avsnitt som gäller serviceområdena.

Från och med 2025 behandlas verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd som en bruttobindande nivå i budgeten.

16 10

Nämnden för stadskultur och välfärd

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-110	0	-110	-120	10
Verksamhetsbidrag	-110	0	-110	-120	10

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under året sammanträdde nämnden för stadskultur och välfärd 11 gånger. I mars gjorde nämnden en tredagars studieresa till Köpenhamn. Teman för studieresan var hobbyverksamhet, unga, säkerhet och kultur. Nämnden för stadskultur och välfärd sammanträdde i våras till en halvdags information om budgetramen på kaférestaurangen Håkans och i början av hösten ordnades ett tvådagars budgetseminarium på Hotell Korpilampi.

Under året verkade två av nämndens arbetsgrupper, den politiska styrgruppen för motionsprogrammet och arbetsgruppen för utveckling av invånar- och organisationslokaler.

Budgetens utfall

Nämndens budget överskreds något på grund av resekostnaderna.

16 21

Gemensamma tjänster

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Tulot	45	0	45	115	-71
Menot	-3 737	-1 363	-5 100	-4 891	-209
Toimintakate	-3 693	-1 363	-5 055	-4 776	-280

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under året testade man i ett pilotprojekt i Hanaböle träsk hur det fungerar att lämna respons med låg tröskel på hobbyplatserna. Information från pilotprojektet har samlats in och förs till vidareutveckling, även om fortsättningen ännu är öppen. Utöver detta har ansvaren enligt reformen av förvaltningsmodellen för Hanaböle träsk överförts till enheten och för utvecklingen av tjänsterna man har i och med de nya bastuanläggningarna berett sig på att reformera prissättningen. Under året inleddes arbetet med att uppdatera de allmänna principerna för beviljande av understöd och stipendier i Vanda stad. Detta är en del av ett mer omfattande reformarbete som syftar till att göra understödsprocessen mer ansökarvänlig och tillgänglig. Utöver dessa fortsatte det reformarbete som gällde organisationslokalerna.

Den första medborgarbudgeten på stadsnivå genomförs åren 2023–2025. Finansieringen av medborgarbudgeten på 1,2 miljoner euro fördelas enligt invånarantalet på Vandas sju storområden. Medborgarbudgeteringen inleddes i november 2024 med en idéjakt. Invånarna deltog i stor utsträckning från varje storområde och sammanlagt drygt 2000 idéer lämnades in. Vid årsskiftet gick man igenom idéerna och utformade förslag av dem.

Vandaborna röstade om sin favorit bland 349 förslag under tiden 1–21.4.2024. Antalet röster uppgick till sammanlagt 6 686. Mediesynligheten i röstningsskedet av medborgarbudgeteringen var sämre än väntat. På basis av omröstningen valdes 66 projekt ut, för vilka det utarbetats planer och en del av genomförandena inleddes under hösten 2024. Avsikten är att projekten ska genomföras före utgången av 2025.

Av verksamhetsområdets spetsprojekt inleddes en behovsutredning av projektet Myrbacka stadskulturhus och till stöd för utredningen genomfördes ett serviceformgivningsprojekt som starkt involverar invånarna och personalen. En projektchef rekryterades till projektet från början av året, varefter också arbetet i styrgruppen inleddes.

Från början av 2024 överfördes ordnandet och förvaltningen av servicen vid Hanaböle träsk från stadsmiljöns verksamhetsområde till verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. I Hanaböle träsk ordnades två nya typer av naturevenemang som en del av programmet för Vanda stads 50-årsjubileumsår: det riksomfattande evenemanget "Sov en natt utomhus" tillsammans med Suomen Ladu och en naturkonsert. Under sommaren inleddes arbetet med att bygga nya rökbastur. All service var stängd i november på grund av renoverings- och byggnadsarbeten.

Av verksamhetsområdets övriga lokalprojekt godkändes behovsutredningen-projektplanen för totalrenoveringen av kultur- och bibliotekshuset i Dickursby och avsikten är att byggandet ska inledas 2026. Nämnden godkände också behovsutredningarna för Myrbacka simhall och idrottshallen i Bäckhagen.

Arbetet för att främja välfärd och hälsa (hyte) utförs i Vanda under strategitemat Ett Vanda som stärker välfärden. År 2024 fortsatte man att bygga upp och intensifiera samarbetet med Vanda och Kervo välfärdsområde genom gemensamma hyte-förhandlingar, arbetet i fråga om kontaktytorna och projektarbete, såsom projektet Hyvähyte. För fullmäktigeledamöterna i Vanda och Kervo välfärdsområde ordnades ett gemensamt välfärdsseminarium med temat psykiskt välbefinnande. Hösten 2024 inleddes beredningen av en omfattande välfärdsberättelse. Inom alla verksamhetsområden har åtgärder och insatser i den gällande välfärdsplanen 2023–2025 genomförts. Under det strategiska temat har man dessutom utarbetat ett funktionshinderspolitiskt program 2025.

Handlingsprogrammet för positiv särbehandling för åren 2023–2025, som beretts som en del av strategitemat Ett socialt hållbart Vanda, genomfördes som planerat. Programmet har fortsatt att bygga upp en ny samarbetskultur som kan lösa utmaningar i anslutning till differentieringen. Inom ramen för programmet har stadens anställda deltagit bland annat i segregationsnätverkets workshoppar som gällde startegin. Av åtgärderna för 2024 genomfördes uppskattningsvis 81 procent helt och 19 procent delvis. Strategitemats huvudteman och de viktigaste åtgärderna i dem var:

1. Effektivitet genom kunskapsledning: bland annat forskningssamarbete, projektet Puhti, ett segregationsnätverk, en lägesbild och datamodeller
2. En investeringsstrategi med barn i fokus: bland annat skolungdomsarbete, ungdomsarbete på spåret samt Tempo-orkestern, projektet Yhteinen koulu, undervisnings- och kulturministeriets anslag för jämställdhet
3. Välfärd genom utbildning, sysselsättning och hälsa: bland annat S2-språkundervisning, projektet Föräldrar med i skolan och arbetslivet, bibliotekarier för gemenskaplig språkinläring, projektet Lähiöt liikkeessä (förörterna i rörelse)
4. Blomstrande stadscentrum: bland annat gemenskapsutvecklarmodellen, husbolagsklubben, utvecklingsplaner för stadscentrumen, mark- och bostadspolitik, det med KATO gemensamma arbetet med färdplanen för förebyggande av differentiering (Eriytymisen ehkäisy tiel kartta, ERKKO)

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna av gemensamma tjänster var 71 000 euro bättre än budgeten till följd av hyrorna för organisationslokalerna. Verksamhetsutgifterna underskred budgeten med 209 000 euro. Underskridningen av verksamhetsutgifterna berodde på att köpen av tjänster och personalkostnaderna underskreds.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Anställda inom stadskulturens gemensamma tjänster/anställda inom verksamhetsområdet %	3,2	3,3	3,4
Andelen som är nöjda med möjligheterna att delta och påverka	37	39	43,7

* Nyckeltal som fås från kommuninvånarenkätens resultat.

16 33

Kultur- och biblioteksservicen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	472	0	472	886	-414
Utgifter	-21 424	-882	-22 306	-22 027	-279
Verksamhetsbidrag	-20 951	-882	-21 834	-21 141	-693

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Budgetperiodens centrala mål tjänar förverkligandet av stadens strategi, kulturriktlinjer och livskraftsprogram. Ett effektivitetsmål för verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd är att de stora evenemangen ska medföra livskraft för staden. Serviceområdet för kultur- och biblioteksservice upprätthåller och utvecklar Vandabornas möjligheter till innehållsrikt välbefinnande, bildning och aktivt medborgarskap samt stärker invånarnas roll som självständiga kulturaktörer. Serviceområdet ansvarar i Vanda för kommuninvånarnas tillgång till information, material och kulturinnehåll samt för främjandet av mångsidig läskunnighet och litteratur.

Vanda blev stad 1.1.1974. Vandas jubileumsår firades av hela stadsorganisationen och i alla strområden under temat "Hemma i Vanda". Jubileumsåret genomfördes tillsammans med stadsborna, stadens aktörer och samarbetspartner. Jubileumsåret utformades till en invånarorienterad, gemensam, flerspråkig och inkluderande fest. Viktiga mål för verksamheten under jubileumsåret var förutom att göra tillsammans och vara inkluderande också bl.a. ett intressant och händelserikt jubileumsår som främjar mångfalden. Nivån på de understöd som beviljas av kulturen höjdes med 200 000 euro för att stärka verksamhetsförutsättningarna för professionellt verksamma kulturinstitutioner som får statsandel.

Biblioteket främjade multilitteraciteten och läsglädjen genom att särskilt inspirera flerspråkiga och mångkulturella barnfamiljer att ta del av litteratur: i det samarbete som inleddes med rådgivningsverksamheten skapades strukturer för att främja läskunnighetsarbete för personer under ett år i samarbete mellan rådgivningsbyrån och biblioteket. I projektet Vantaudu lukemiselle besökte biblioteket olika en-

heter inom småbarnspedagogiken och nådde särskilt ut till flerspråkiga och mångkulturella familjer. För flerspråkiga Vandabor gjordes ett pilotförsök med tjänster för distanskunder med hjälp av en telepresence robot och ett informationspaket utarbetades om användningen av biblioteket på de tio språk som talas mest i Vanda.

Med småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen utfördes mångsidigt arbete kring läs-
glädjen, och biblioteket utvecklade demokrati- och delaktighetsarbetet bland annat genom att i sam-
band med presidentvalet ordna en helhet av evenemang för barns delaktighet "Valet av ett mjukisdjur
till president". Ibrukttagandet av den nya bok- och kulturbussen gjorde det möjligt att utvidga nya mobila
biblioteks- och kulturtjänster till nya kundgrupper. Biblioteket i Vanda anslöt sig till kommunernas ge-
mensamma e-bibliotek, som ger alla finländare lika möjligheter att använda bibliotekens digitala inne-
håll. Anskaffningen av material på andra språk än finska och svenska ökade med 12,5 procent. Både
utlåningen och besökarantalet ökade.

Totalrenoveringen av Håkansböle gårds huvudbyggnad inleddes hösten 2024. Huvudbyggnaden öpp-
nas för allmänheten som ett herrgårdsmuseum sommaren 2026. Planeringen och förberedelsearbetet
i anslutning till öppnandet framskred som planerat. En behovsutredning om behovet av lokaler för stads-
museets samlingar bereddes. Målet är att hitta nya och säkrare lokaler för samlingen.

I Vanda pågår och planeras för närvarande betydande projekt för offentlig konst, varav ett av de största
är konsthelheten utmed spårvägslinjen. Processerna och samordningen inom den offentliga konsten
utvecklas med hjälp av en styrgrupp för den offentliga konsten. Jubileumsåret Vanda 50 syntes i Artsi
och på stadsmuseet som ett ökat antal besökare. Ett av jubileumsårets huvudevenemang var Hem-
byggsdagarna 30.8–1.9.2024 som ordnades med Finlands hembygdsförbund.

År 2024 ordnade kulturservicen för barn och unga evenemang för stadens sju storområden. Utöver sina
egna verksamhetsställen (Barnens kulturcentrum Totem i Myrbacka, Pessi i Dickursby och Bykstugan
i Håkansböle) producerades också program för skolorna och småbarnspedagogiken samt för andra
verksamhetsställen i staden. År 2024 ordnade Vanda ett riksomfattande Barnkulturforum med temat
"Hemma i barnkulturen" 31.10–1.11.2024.

Verksamheten Vandas kulturbarn, som inleddes 2023, fortsatte och i slutet av året hade sammanlagt
cirka 1 700 barn anmälts som kulturbarn. Antalet evenemang under året var sammanlagt 243 och an-
talet deltagare i dessa cirka 3 000 barn och 4 000 vuxna.

Med hjälp av Tempo-orkesterverksamheten genomfördes tillgänglig musikhobbyverksamhet i samband
med skoldagen i sju grundskolor. Orkestern Tempo uppträdde aktivt och även de nya eleverna upp-
trädde med orkestern i ett tidigt skede. Verksamheten riktades också till föräldrar och seniorer. Under
familjekvällarna inleddes verksamheten TempoParents, där föräldrarna får prova på att spela.

Budgetens utfall

I budgeten för utgifterna för kultur- och biblioteksservicen inbesparades 281 000 euro jämfört med den
ändrade budgeten. Inkomstmålen uppnåddes då verksamhetsintäkterna var 415 000 euro bättre än
budgeten.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Kulturservicen			
Publik (antal personer) vid samtliga kulturevenemang	333 543	350 000	349 324
Inkomsterna för kulturservicens bruttoenheter, euro/invånare	1,77	1,25	2,09
Understöd euro/invånare *	4,96	5,82	5,67
Antal besökare vid stadsmuseet **	25 907	25 000	30 979
Antal besökare vid konstmuseet + Galleri K)	12 238	20 000	17 663
Driftsutgifter euro/invånare***	36,48	39,68	40,93
Biblioteksservicen			
besökare	1 651 234	1 900 000	1 823 105
antalet lån av material	2 502 965	2 900 000	2 708 851
lån av material/invånare	10,2	11,5	10,8
materialanslag euro/invånare	5,00	6,00	5,32
driftsutgifter/invånare	42,00	47,00	46,80

* Siffran innehåller antalet besökare vid stadsmuseets pop up-utställningar och antalet guidningar i Håkansböle gårds huvudbyggnad.

** Kulturservicen, Musikinstitutet och Konstskolan sammanlagt. Från och med 2023 utan Musikinstitutet och Konstskolan.

***Från och med 2023 enligt den nya organisationen, utan understöd för grundläggande konstundervisning.

16 34

Idrott och motion

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	5 563	0	5 563	5 522	41
Utgifter	-30 501	-1 360	-31 860	-31 781	-79
Verksamhetsbidrag	-24 938	-1 360	-26 297	-26 259	-38

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadens snabba tillväxttakt har krävt att tillgängligheten till tjänsterna förbättras, då idrottsservicens resurser inte har ökat i samma proportion. Det behov av effektivisering som detta medfört har orsakat belastning och försämrad tillgång till tjänster.

Den existerande servicen har utvecklats i enlighet med livscykelprincipen, så att allt fler Vandabor ska ha möjlighet till ett fysiskt aktivt levnadssätt i alla skeden av livscykeln. Livscykelprincipen lyfts fram starkt i de idrottspolitiska riktlinjerna och i stadens motionsprogram, som började realiseras våren 2024. Dessa dokument styr målen och åtgärderna för att främja den fysiska aktiviteten i serviceområdet och i hela staden inom den närmaste framtiden. Idrottsservicen har på stadsnivå samordnat främjandet av de åtgärder som fastställts i motionsprogrammet bland annat genom att hjälpa andra serviceområden att konkretisera sina egna mål.

I den simundervisning för skolelever som erbjuds av idrottsservicen genomfördes ett omfattande reformarbete, genom vilket man uppnår en ökning på cirka 30 procent i antalet undervisningstimmar.

Detta gör det möjligt att minska gruppstorlekarna för utmanande undervisningsgrupper och därigenom förbättra inlärningsresultaten. Arbetet med att utveckla förvaltningssystemet Vellamo som ingick i reformen av simundervisningen inleddes och den första versionen blev klar att tas i bruk från och med 2025.

Antalet idrotts- och motionsläger utökades genom att man erbjöd lägerverksamhet vid 12 lägerplatser förutom under skolelevernas sommarlov också under deras vinter- och höstlov. Det reviderade anmälningssystemet för gruppmotion i staden användes vid anmälningarna i början av året.

Programmet Daghemmet i rörelse genomfördes i samarbete med småbarnspedagogiken som workshops, utbildningar och utvecklingsprojekt om aktiverande lärmiljöer, vilka riktade sig till småbarnspedagogikens personal. I verksamheten prövades förankring i vardagen vid utvalda enheter inom småbarnspedagogiken på ett starkare och mer långvarigt sätt än tidigare.

I programmet Skolan i rörelse genomfördes aktiva lärmiljöer både på skolornas gårdsplaner och i klassrummen. De anställda i programmet Skolan i rörelse svarade för att engagera eleverna också i andra förnyelser som gällde skollokaler. Verksamheten Sporttikaveri som skapades tillsammans med skolornas elevvård ordnades igen som en del av programmet. Högstadiernas PT-verksamhet utvidgades och i fråga om den inleddes utvecklingsarbete för att utnyttja Move! - resultaten i styrningen till PT-verksamheten.

Inom programmet Studier i rörelse fortsatte ordnandet av utbildningar för personalen vid läroanstalter på andra stadiet samt utbudet av välbefinnandecoachning, handledning i små grupper och motionsrådgivning. Studerande på andra stadiet erbjuds också avgiftsfri användning av simhallar och gym före klockan 16.

Idrottsföreningarnas verksamhet stöddes med understöd och genom fördelning av användningstider till de idrottsplatser som upprätthålls av staden. Projektunderstödet för motionsidrott riktades till två större helheter: verksamheten i grupperna Sporttia kaikille och Urhea-coachningen för högstadieelever. Avgiftsfri eller mycket förmånlig hobbyverksamhet med låg tröskel stöds genom avgiftsfri användning av lokaler och projektunderstöd för motionsidrott. Arbetet med att utveckla principerna för understöd för idrott och motion samt principerna för användningen av och betalningen för idrottslokaler har pågått under hela året och fortsätter under innevarande år. Utvecklingen av en lokalbokningstjänst på stadsnivå inleddes med att målen fastställdes och arbetet fortsätter under 2025.

Utarbetandet av en plan för idrottslokaler inleddes. Byggandet av Elmo simhall inleddes. Mårtensdals simhall och gym var stängda i sex månader på grund av en utdragen totalrenovering. Håkansböle simhalls gym var stängt i sex månader på grund av en vattenskada. Seniorgymmet i Håkansböle stängdes från och med augusti när välfärdsområdet stängde verksamheten vid hälsostationen i fastigheten. Myrbacka simhall var stängd under sommaren längre än normalt på grund av reparationsarbeten. Totalrenoveringen av Generalsparkens konstgräsplan blev klar och ett utomhusgym byggdes på området. Näridrottsplatserna i Myrbacka idrottshus och näridrottsplatserna Inspektorsparken färdigställdes. Provkörningen av snöläggningssystemet i Håkansböle inleddes. På badstranden i Nissbacka placerades utomhusredskap för konditionsträning. På Koivukylän koulus gård anlades en näridrottsplats.

År 2024 ordnades olika idrotts- och motionsevenemang i Vanda, bland annat FM-tävlingar i terrängskidåkning, VM-tävlingar i ishockey för pojkar under 18-år, den stora internationella tävlingen Arctic Open i badminton, SM-tävlingar i badminton, evenemang i laggymnastik, GP-tävlingen i standarddanser och latinamerikanska danser, evenemanget Fitness Classic, landskamper i futsal, handboll, rugby, fotboll och amerikansk fotboll, FM-tävlingar i rullbräds- eller sparkcykelåkning, VM-tävlingar för räddningshundar, NM-tävlingar i terränglöpning, Vanda triathlon, FM-mästerskapen i maraton i Vanda, juniorturneringar och evenemang i olika grenar samt School Action Day. Idrottsservicen ordnade School Action Day, som ingår i programmet för Europeiska idrottsveckan. I School Action Day deltog cirka 3 000 elever från skolor i Helsingfors, Esbo och Vanda.

År 2024 hade Vanda 14 idrottare genom ömsesidigt samarbete och två representationslag inom ramen för stödmodeller.

Budgetens utfall

Budgeten för serviceområdet för idrott och motion förverkligades enligt planen.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Totalkostnader euro/invånare	117,34	122,77	126,55
Verksamhetsintäkter euro/invånare	22,37	22,39	22,00
Understöd euro/invånare	5,79	6,10	6,07
– antal medlemmar i behov av assistans i % av invånarna	21 %	23 %	18 %
Kostnad för simhallsbesök (även gymbesök ingår), euro/besök	9,90	8,00	9,24
– simhallarnas skattefinansieringsandel %	80 %	81 %	81 %
Lokalitetsm ²	91 893	92 161	92 161
Lokalerna för inomhusidrott, bokningsgrad %	61 %	66 %	61 %

16 35

Ungdoms- och samverkansservicen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 514	0	1 514	1 911	-398
Utgifter	-15 453	-676	-16 129	-15 609	-520
Verksamhetsbidrag	-13 940	-676	-14 616	-13 698	-918

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Serviceområdet för ungdoms- och samverkansservice har nu verkat i den nya strukturen i två år, och samarbetet inom serviceområdet har börjat etableras. Serviceområdet har i år aktivt byggt upp gemensamma verksamhetssätt och en gemensam organisationskultur inom ramen för visionsarbetet. Visionen för serviceområdet har utarbetats tillsammans med Gaia Consulting Oy och en rådgivningsgrupp bestående av sakkunniga. Arbetet har framskridit enligt planerna 2024 och slutförts i slutet av året. Processen med visionsarbetet har varit mycket lyckad och responsen från olika aktörer har i huvudsak varit positiv. Hela personalen har systematiskt deltagit i utvecklingsprocessen i dess olika skeden.

Under året har serviceområdet aktivt arbetat med ett omfattande miljöprogram, och serviceområdet har under året fått den Ekokompass-certifiering som det eftersträvar. I detta arbete har de viktigaste iakttagelserna gällt det miljöfostringsarbete som utförts inom serviceområdet och dess betydelse som en del av genomförandet av miljöprogrammet.

Verksamhetsmässigt har arbetet inom serviceområdet fortsatt kring tre kritiska teman: den ökade ungdomsbrottsligheten i staden, situationen för NEET-ungdomar och mer allmänt utvecklingen av säkerhetsläget i olika stadsdelar. Forskningsprojektet om ungdomsbrottslighet har framskridit som planerat och i slutet av året har undersökningens fältarbetssskede inletts. Resultaten av undersökningen väntas bli klara nästa år. I Myrbacka öppnades i april Gettogym, som syftar till att minska ungdomsbrottslig-

heten och kring vilket det har byggts upp ett nära samarbete med HelsingforsMissionen. Träningslokalen har hittat sin egen målgrupp och verksamheten har understötts bland annat genom att man anställt en handledarresurs för kvällarna.

I huvudstadsregionens samarbetsprojekt har man skapat en verksamhetsmodell som baserar sig på lokala behov för att minska de ungas våldsamma beteende. Projektets verksamhet fortsätter nästa år. Inom serviceområdet inledde man i maj ett riktat gatuarbete vid enheten, där man under sommaren och hösten utvecklat en ny verksamhetsform för att minska ungdomsbrottlighet och gängbildning. I nästa år utvecklas verksamheten tillsammans med yrkeshögskolan Laurea med finansiering från Institutet för hälsa och välfärd.

I samarbete med sysselsättningsservicen och utbildningen på andra stadiet färdigställdes ett åtgärdsprogram för NEET-ungdomar, som börjar genomföras stegvis 2025. Av utredningen i åtgärdsprogrammet framgick att antalet NEET-ungdomar i Vanda har varit exceptionellt högt jämfört med andra stora kommuner. För genomförandet av åtgärdsprogrammet inrättas nästa år ett NEET-nätverk som överskrider gränserna för verksamhetsområdena. I verkstadsverksamheten för unga och det uppsökande ungdomsarbetet har ökningen av ungdomsarbetslösheten synts särskilt i slutet av året som en ökning av servicebehovet.

Säkerhetsläget i olika områden har klart försämrats och oron bland invånarna har märkts särskilt i ungdomslokalerna, i arbetet på fältet och i invånarlokalerna där det har förekommit fler hotfulla situationer och risksituationer än tidigare. Invånarnas behov av sektorsövergripande hjälp har ökat klart under 2024, vilket har synts bland annat i nätverket Gemensamt bord och i den nya boenderådgivningen som inledde sin verksamhet i somras. Inom ungdoms- och samverkansservicen har behandlingen av säkerhetstemat fortsatt genom att vidareutbilda personalen och uppdatera de allmänna krisanvisningarna

Budgetens utfall

Driftsekonomi för ungdoms- och samverkansservicen underskreds år 2024 jämfört med budgeten med 520 000 euro, varav projektens andel är 163 000 euro. Inkomsterna överskreds med 399 000 euro, varav andelen för projekt och medlingsbyråns statliga ersättning var 286 000 euro. Inom ungdomsarbetet överskreds de anslag som reserverats för köp av tjänster, eftersom man på grund av den ökade efterfrågan måste anställa en tillfällig tilläggsresurs till ungdomslokalerna. Olika understöd delades ut till organisationer till ett belopp av sammanlagt 1 612 000 euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Antal besökare vid ungdomsgårdarna (samtliga besökare)	188 984	250 000	196 350
Antal besökare vid ungdomsgårdarna (besökare i den egna verksamheten)	141 822	160 000	155 342
Antalet inkvarteringsdygn vid lägerområdena (Kukonnotko och Palajärvi)	6 581	7 500	6 030
Deltagare i verkstadsverksamheten för ungdomar	258	380	398
Klienter i det uppsökande ungdomsarbetet	927	800	1 196
Antal organisationer och verksamhetsgrupper som fått understöd	55	58	54
Driftsutgifter/invånare *	59,74	61,23	62,00
Understöd/invånare *	6,44	6,55	6,81

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Det totala antalet verksamhetslokaler inom ungdoms- och samverkansservicen	31	31 *	31
Ungdoms- och samverkansservicens verksamhetslokaler i kvadratmeter, m ²	19 777	19 172 *	19 172
Antal organisationer och verksamhetsgrupper som fått understöd av samverkansservicen	122	140	136
Mängden matsvinn i kilo som som distribuerats via nätverket Gemensamt bord	5 500	6 000	5 500

* BDG2024, samverkansservicens och medlingsbyråns lokaler har lagts till enligt den nya organisationen.

16 37

Livslångt lärande

1 000 €	Budget 2023	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	2 158	0	2 158	2 554	-396
Utgifter	-8 076	23	-8 053	-7 933	-120
Verksamhetsbidrag	-5 918	23	-5 895	-5 379	-516

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Till serviceområdet för livslångt lärande hör Vanda vuxenutbildningsinstitut, Vanda musikinstitut, Vanda konstskola och verksamhetsmodellen Hobbyernas Vanda. Serviceområdets ansvarar också för att bereda understöd till privata aktörer inom den grundläggande konstundervisningen. Serviceområdet inledde sin verksamhet i början av 2023 och är därför ännu relativt nytt.

År 2024 fokuserade man fortsättningsvis på att utveckla lednings- och verksamhetskulturen med särskild tonvikt på att främja samstyrning. Centrala teman i utvecklingsarbetet var det gemensamma målet och samarbetet, ledarskapet och verksamhetskulturen samt förbättringen av kommunikationen. Förändringen i verksamhetskulturen går långsamt och kräver möten, dialog och genuint engagemang för att skapa förståelse för den gemensamma riktningen. Utvecklingsarbetet och utformandet av en gemensam förståelse gavs tid, och målet är att detta arbete ska fortsätta på lång sikt.

Serviceområdets ekonomi är bunden till antalet kunder och målet för tillväxten uppnåddes på serviceområdesnivå. Vid vuxenutbildningsinstitutet var efterfrågan större än utbudet, och antalet köande till kurserna var exceptionellt stort. Sökandet efter lösningar på denna positiva utmaning pågår. Också antalet studerande vid Vanda musikinstitut ökade, medan antalet elever i grundläggande konstundervisning vid Vanda konstskola var oförändrat. Konstskolans kortkurser ökade däremot i popularitet. Verksamhetsmodellen Hobbyernas Vanda nådde ut väl till barn och unga i Vanda, och särskilt fokus låg på de aktiviteter som riktades till elever med krävande särskilt stöd, vilka man lyckades utmärkt med i samarbete med den grundläggande utbildningen. Att öka tjänsternas tillgänglighet och förebygga ojämlikhet var centrala strategiska mål med tanke på det livslånga lärandet. Utvecklingen av invandrarutbildningen och den grundläggande utbildningen för vuxna fortsatte. Grundläggande utbildning för vuxna ordnas vid Vanda vuxenutbildningsinstitut och Vanda yrkesinstitut Varia, men man beslutade förtydliga deras roller genom att flytta den grundläggande utbildning för vuxna som ordnas i Varia till vuxenutbildningsinstitutet från och med 1.8.2025. I och med ändringen förenhetligas tjänsterna och ordnandet av dem förtydligas.

Från början av 2024 anslöts verksamhetsmodellen Hobbyernas Vanda till serviceområdet för livslångt lärande, som nu har profilerat sig starkt som ett serviceområde för hobbyer. Målet är att erbjuda hobbybymöjligheter för alla och främja kontinuiteten och engagemanget i hobbyerna. Serviceområdet har följande vision: *Livslångt lärande skapar glädje, kompetens, skicklighet och livskraft.*

Modellen för hobbystöd för barn och unga utvecklades aktivt under året, och beredningen av jubileumsfondshelheten framskred enligt planerna. Målet är att skapa nya hobbybymöjligheter i Vanda, berika barnens och de ungas fritid och stödja deras välbefinnande.

Serviceområdet deltog aktivt i lokalplaneringsprojekt, såsom planeringen av Dickursby kompetenscampus, den grundliga renoveringen av bibliotekshuset i Dickursby och planeringen av Myrbacka stadsskulturhus. I dessa projekt strävar man efter att bygga upp en ny, framtidsinriktad verksamhetskultur och ett nära samarbete mellan alla användare av lokalerna.

Under året ordnades också de första utvecklingsforumen för privata aktörer inom den grundläggande konstundervisningen i Vanda både på våren och hösten. Forumen erbjöd en plattform för samarbete och utveckling av verksamheten och utgjorde ett viktigt steg mot en starkare växelverkan och gemensamma mål.

Hobbyernas Vanda blev från och med 1.1.2024 en del av serviceområdet för livslångt lärande.

År 2024 erbjöd Hobbyernas Vanda alla grundskoleelever i Vanda hobbybymöjligheter i över 70 olika lokaler. Verksamhetsperioden följer skolårets rytm, vilket innebär att statistiken för 2024 omfattar hälften av två olika verksamhetsperioder. Under vår- och höstterminerna deltog sammanlagt cirka 6 500 barn och unga i grundskoleåldern i hobbyverksamhet, och det fanns sammanlagt över 400 hobbygrupper per vecka under året.

Våren 2024 genomfördes den årliga enkäten om hobbyönskemål som besvarades av 6 500 barn och unga i grundskoleåldern i Vanda. Enkäten testades också i en del förskolegrupper. Enkätens resultat utnyttjas vid planeringen av verksamheten i Hobbyernas Vanda för det kommande läsåret.

För verksamhetsperioden 1.8.2024–31.7.2025 beviljades 600 000 euro i statsunderstöd (RFV). Utöver detta fick Hobbyernas Vanda våren 2023 också specialunderstöd av undervisnings- och kulturministeriet för att utveckla hobbyverksamheten och tillgängligheten för barn och unga som behöver särskilt stöd. Med hjälp av detta understöd utvecklades webbutbildningen särskilt för hobbyhandledare och hobbyaktörer inom Hobbyernas Vanda. Syftet med utbildningen är att hjälpa hobbyaktörer att möta olika barn och unga och öka förståelsen för deras behov.

Under året gjordes försök med hobbyverksamhet i alla verkstads-, etapp- och polikliniska klasser. Verkstads- och polikliniska gruppernas hobbyer integrerades som en del av den kontinuerliga verksamheten från början av läsåret 2024–2025. I fråga om etappklasserna genomfördes försöket hösten 2024 och verksamheten etableras från början av 2025.

Vanda vuxenutbildningsinstitut ger medborgarinstitutsundervisning, grundläggande utbildning för vuxna och utbildning i finska som andra språk. År 2024 präglades av en överraskande ökning av efterfrågan på medborgarinstitutets kurser samt utvecklingen av invandrarutbildningen och den grundläggande utbildningen för vuxna.

Antalet studerande och kurser vid medborgarinstitutet översteg de tidigare rekorden, vilket ledde till en kraftig ökning av antalet kurser, studerande och timmar. Detta syntes också i att inkomst- och utgiftsmålen i budgeten överskreds för medborgarinstitutets del. Utvecklingen och utvidgningen av den grundläggande utbildningen för vuxna fortsatte redan för fjärde året. Finska som andra språk och den integrationsfrämjande utbildningen utvidgades och genomfördes som planerat.

Institutet deltog starkt i utvecklingen och planeringen av de olika delområdena av Dickursby kompetenscampus tillsammans med Vanda musikinstitut, Vanda yrkesinstitut Varia och Tikkurilan lukio. Även beredningen av projektet Myrbacka stadskulturhus fortsatte aktivt. Vandas 50-årsjubileumsår syntes i institutets verksamhet på många sätt både i vardagen och i teman för olika evenemang.

Budgetens utfall

Vuxenutbildningsinstitutet som helhet underskred utgiftsramen och överskred inkomstramen. På grund av lokalitetsfrågorna kunde utvidgningen av den grundläggande utbildningen för vuxna inte genomföras enligt plan, vilket återspeglades i att verksamhetskostnaderna underskreds. Det har varit särskilt utmanande att förutse inkomster och utgifter för projekt och beställd utbildning.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Vuxenutbildningsinstitutet			
vuxenutbildningsinstitutets studerande (deltagare i kurser)	41 626	32 500	45 531
totala antalet undervisningstimmar	51 143	47 000	56 304
antalet kurser	2 310	2 050	2 482
antalet studerande inom integrationsutbildningen (Startkurser)	1 826	1 200	2 148
studerande inom grundläggande utbildning för vuxna	177	170	204
studerande i utbildningen enligt integrationsplanen	191	200	194
institutets egna inkomsters andel av budgeten, %	30 %	22 %	31 %
Musikinstitutet och konstskolan			
Elever i den grundläggande konstundervisningen (musikinstitutet och konstskolan) *	2 384	-	-
Grundläggande konstundervisningen, euro/elev *	2 377	-	-
Grundläggande konstundervisningens inkomster, euro/invånare *	5,43	-	-
Grundläggande konstundervisningen euro/invånare *	23,03	-	-

* Följs upp fram till 2023.

16332

Musikinstitutet

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	1 047	0	1 047	1 047	0
Utgifter	-4 724	-31	-4 755	-4 581	-174
Verksamhetsbidrag	-3 678	-31	-3 709	-3 534	-175

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Vid musikinstitutet ges grundläggande konstundervisning i musik enligt fördjupad och allmän lärokurs, som i första hand riktar sig till barn och unga.

I början av året inleddes MEK-samarbetet (program för positiv särbehandling) med småbarnspedagogiken genom projektet "Vantaudu musiikille – musiikista iloa päiväkoteihin". Två samordnare för musikkofostran arbetar i projektet på MEK-områdenas daghem. Målet är att stärka barnens delaktighet, positiva självbild samt språkliga färdigheter och interaktionsfärdigheter med hjälp av musik. I våras ordnades inga urvalstester, utan eleverna valdes huvudsakligen utgående från de uppgifter som lämnats på ansökningsblanketterna. Till de mest populära instrumenten hölls det urvalsintervjuer. Nästan alla elever som sökte till musikinstitutet fick komma med i verksamheten. Musikinstitutet har också en kontinuerlig kompletteringsansökan öppen, där eleverna placeras på de elevplatser som eventuellt blir lediga under läsåret. Antalet elever ökades måttligt.

Undervisningen enligt den allmänna lärokursen inleddes 1.8.2024. Den förde med sig nya verksamheter. Dessa är bland annat i skolorna verkar körer och olika musi- och sångundervisningsgrupper. I den fördjupade lärokursen gör man också ett försök med att inleda violinspel i flerformsundervisningen. Försöket kallas "Vikkelät viulut".

År 2024 var musikinstitutets 60-årsjubileumsår. Under året ordnades över 300 olika konserter och evenemang. Vantaan nuorten sinfoniaorkesteri höll en konsert med namnet Talven sinfonia och Vanda musikinstitutets underhållningsorkester konserten Laulu isälle. Musikteatern framförde musikalen Sound of Music. Flera gemensamma konserter anordnades kollegievis. För eleverna ordnades veckoslutslägger och folkmusikgrupperna besökte Sverige. På våren deltog folkmusikgrupperna också i evenemanget Samuelin poloneesi i samarbete med Sibelius Akademin vid Konstuniversitetet.

Musikinstitutet deltog i verksamheten Vandas kulturbarn genom att ordna musiklekturer för Vandas kulturbarn. Verksamheten kulturbarn utvidgas och utvecklas vidare. Lokalfrågor planerades aktivt i fråga om den förestående renoveringen av bibliotekshuset i Dickursby, Dickursby kompetenscampus och Oivallusten talo i Myrbacka.

Budgetens utfall

Ekonomi utföll planenligt. Besparingen i verksamhetsbidraget är en följd av inledningen av undervisningen enligt den allmänna lärokursen, där bland annat gruppundervisningen har ökat.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Elever inom den grundläggande konstundervisningen, musikinstitutet*	-	1 850	1 913
Grundläggande konstundervisningen, euro/elev, musikinstitutet*	-	2 554	2 653
Grundläggande konstundervisningens inkomster(euro)/invånare, musikinstitutet*	-	4,21	4,17
Grundläggande konstundervisningen, euro/invånare, musikinstitutet*	-	19,02	18,15
Antalet undervisningstimmar*	-	50 000	48 156
Institutets egna inkomsters andel av budgeten %*	-	22	22
Statens timbaserade understöds andel av budgeten %*	-	47	47
Antalet evenemang*	-	220	231
Antalet besökare på evenemangen*	-	16 000	16 000

* Följs upp från och med 2024.

16333**Konstskolan**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	322	0	322	332	-10
Utgifter	-1 210	-2	-1 212	-1 172	-41
Verksamhetsbidrag	-888	-2	-891	-840	-51

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Konstskolan erbjuder grundläggande konstundervisning för barn och unga enligt den fördjupade lärokursen, vid fem undervisningsställen runtom i Vanda. Undervisningsställena ligger i Kulturcentrumet Orvokki i Dickursby, Myrbackahuset, Tilkun koulu i Herrgårdsforsen, Lumo i Korso och Aurinkokiven koulu i Kivistö. Beträffande undervisningsställen och antalet elever är Vanda konstskola den näst största konstskolan i Finland.

Konstskolan ordnar också öppna veckoslutskurser. Kortkurserna har en betydande roll när det gäller att göra konstskolan känd och i elevanskaffningen.

Vid konstskolan utvecklas nya verksamhetsmodeller och samarbetsformer inom serviceområdet för livslångt lärande samt inom hela fältet för grundläggande konstundervisning.

Konstskolan deltog redan en andra gång i verksamheten Vandas kulturbarn med konstverket Taidehuvipuisto (konstnöjesparken), som har fått mycket god respons. Avsikten är att verksamheten ska fortsätta och utvidgas under de kommande åren. Målet är att introducera nya generationer elever i verksamheten redan innan den grundläggande konstundervisningen inleds.

Lokalfrågor planerades aktivt i fråga om Dickursby kompetenscampus och särskilt i fråga om stadskulturhuset Oivallusten talo i Myrbacka, där konstskolan kommer att ha betydande verksamhet.

Budgetens utfall

Ekonomi utföll enligt budgeten.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Elever inom den grundläggande konstundervisningen, konstskolan*	-	850	742
Grundläggande konstundervisningen, euro/elev, konstskolan*	-	1 424	1 655
Grundläggande konstundervisningens inkomster (euro)/invånare, konstskolan*	-	1,29	1,32
Grundläggande konstundervisningen, euro/invånare, konstskolan*	-	4,87	4,66
Antalet undervisningstimmar*	-	6 600	6 750
Institutets egna inkomsters andel av budgeten %*	-	30 %	28 %
Statens timbaserade understöds andel av budgeten %*	-	30 %	29 %

* Följs upp från och med 2024.

14 Stadsmiljön

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	289 612	-24 132	265 480	276 281	-10 801
Utgifter	-248 259	-16 861	-265 120	-261 719	-3 401
Verksamhetsbidrag	41 353	-40 993	360	14 562	-14 203

Verksamheten och väsentliga förändringar under 2024

Lågkonjunkturen inom byggbranschen fortsatte 2024 och i Vanda byggdes det lite jämfört med tidigare år. Lågkonjunkturen inverkade på verksamhetsområdet i stor utsträckning allt från stads- och planprojektens framskridande till markförsäljningsinkomsterna och antalet tillstånd som hänför sig till byggande.

År 2024 färdigställdes 901 nya bostäder i Vanda, vilket klart låg utanför det årliga målet på 2 640 bostäder i det MBT-avtal för markanvändning, boende och trafik som ingåtts mellan staden och staten. Av de färdigställda bostäderna var 178 småhusbostäder. År 2024 beviljades bygglov för 540 bostäder, medan genomsnittet för en tioårsperiod var 3 011 bygglov per år. I de godkända detaljplanerna var den nya bostadsvåningsytan 197 954m²-vy, dvs. 82 procent av det mål som uppställts för Vanda i MBT-avtalet. Av det planlagda nya boendet placerar sig cirka 67 procent i kollektivtrafikzonen för hållbar tillväxt.

I slutet av året, 13.12.2024, undertecknades ett nytt 12-årigt MBT-avtal 2024–35 för Helsingforsregionen. I avtalet förbinder sig staten att finansiera 30 procent av byggkostnaderna för Vandaspåran, vilket förutsattes av fullmäktige för att Vandaspåran ska kunna byggas. Statens finansieringsandel består av direkt statlig finansiering samt statlig marköverlåtelse till Vanda. I avtalet förbinder sig Vanda å sin sida till cirka 1 650 nya bostäder per år. På längre sikt är målet att öka antalet till 2 720 bostäder årligen.

Inom spårvagnsprojektet i Vanda genomfördes en allianstävling 2024 och alliansavtal ingicks. I projektet inleddes en utvecklingsfas där planerna och kostnaderna preciseras. Målet är att byggandet ska kunna inledas sommaren 2025. De planändringar och gatuplaner som gör plats för spårvagnen i gatunätet har i huvudsak redan godkänts och planeringen av spårvagnsstaden som omger spårvagnslinjen fortsätter som en av prioriteringarna i planläggningen.

I Vanda nådde kollektivtrafikens popularitet rekordnivåer år 2024, då antalet resenärer var 6 procent högre än 2019. Även i hela HRT-området nådde man redan 90 procent av nivån år 2019.

Inom stadsmiljöns verksamhetsområde firades Vandas 50-årsjubileumsår bland annat genom att erbjuda avgiftsfria stadscyklar samt genom att stadsfullmäktige beredde ett jubileumsbeslut och beslutade om 50 hektar nya naturskyddsområden och den första åldersvänliga parken. I Veckalbacken öppnades en ny naturstig jubileumsåret till ära, och en internationell arkitekturtävling ordnades om Katrinebergsområdet.

Under 2024 anslöt sig Vanda till nätverket för natursmarta kommuner (Luontoviisaat kunnat) och förband sig att stoppa utarmningen av naturen och främja den biologiska mångfalden. Som verktyg för detta färdigställdes modellen för total icke-försämring av naturen. Även den första ekologiska kompensationen enligt naturvårdslagen bereddes.

I den nya bygglagen som trädde i kraft vid ingången av 2025 gjordes ännu 2024 flera betydande ändringar, av vilka en del träder i kraft först 1.1.2026. Den nya lagen förutsatte att många verksamhetssätt förnyas och att kompetensen utvecklas, vilket fortsätter ännu nästa år.

Utvecklingen av verksamhetsområdets verksamhetsmodell och datasystemet Matti fortsatte också 2024, ofta med utvecklingsprojekt som gällde bland annat planering, byggande, underhåll och egenomsförvaltning av gator och parker. De elektroniska tjänsterna utvecklades till exempel inom den nya elektroniska beställningstjänsten för mark- och grundundersökningsmaterial samt inom utvecklingen av integrationen mellan Matti och riksomfattande datasystem (Lupapiste, Ryhti).

Flytten av kontorspersonal från flera olika verksamhetsställen vid stadsmiljöns verksamhetsområde i Dickursby till ett gemensamt bereddes aktivt hela året. På det nya mångfunktionella kontoret på Lauri Korpinens gata började cirka 500 anställda jobba 2.1.2025.

Av spetsprojekten inleddes byggandet av den första fasen av Dickursby kompetenscampus med byggandet av gator och infrastruktur. Planeringen av Myrbacka stadskulturhus har främjats. I Hanaböle träsk började man bygga nya rökbastur samt toalett- och informationsutrymmen.

Inom Vandas alla sju storlområden och i deras stadcentrum framskred under 2024 bland annat följande projekt: I Dickursby färdigställdes den grundläggande renoveringen av kulturfabriken Fernissan och det första skedet av Carl Albert Edelfelts plats, som ligger framför stadsmuseet. I färgfabriksområdet godkändes dispositionsplanen, och det första detaljplanearbetet för området inleddes. I Aviapolis säkerställdes helheten för gymnasiet och det nya flygmuseet och fastställdes de första planerna för Mureområdet. I Björkbyområdet inleddes byggandet av Elmo simhall. I Håkansböle färdigställdes en utvecklingsplan för kultur- och idrottsparken och en container för snötillverkning för idrottsparken. Istandsättningen av Håkansböle gårds huvudbyggnad påbörjades. I Korso fastställdes dispositionsplanen för centrumområdet. Projektet Kivistö evenemangsarena framskred till arrendering.

Av lokalprojekten färdigställdes också två nya daghem 2024 och utvidgningen av Vaskivuoren lukio, och bland de grundläggande renoveringarna färdigställdes bland annat Jokiniemen koulu och renoveringen av Leppäkorven koulus skolbyggnad i trä. Pågående projekt var bland annat renoveringarna av Kulomäen koulu, Mårtensdals skola, Kytöpuiston koulu och Simonkallion koulu, utbyggnaden av Kaniston koulu samt byggandet av Lehtolan päiväkoti och Mårtensdals bildningsrum.

Gator byggdes bland annat på Larsvägen och Grönvägen. Dessutom färdigställdes en rondell vid Caravellevägen, och som ett samprojekt med NTM-centralen i Nyland förbättrades Lahtisvägens gång- och cykelled från Skjutsvägen till landsväg 152. Av utomhusidrottsplatserna färdigställdes Generalsparkens plan, Tammistobackens ringbana och frisbeegolfbanan i Håkansböle idrottspark.

Våren 2024 röstade man om projekt för den första medborgarbudgeteringen på stadsnivå i Vanda för att genomföra ett stort antal projekt som gäller grönområden och idrottsplatser. Projekten genomförs i huvudsak under 2025.

Budgetens utfall 2024

Verksamhetsintäkterna från den ursprungliga driftsekonomi inom verksamhetsområdet underskreds med 13,3 milj. euro på grund av lågkonjunkturen. Under året sänktes avkastningsmålet med sammanlagt 24,1 milj. euro, av vilket andelen som utgörs av markförsäljningsvinster är 17,1 milj. euro. I synnerhet på grund av att markanvändningsersättningarna och markförsäljningsvinsterna var större än väntat i slutet av året översteg driftsekonomins inkomster den ändrade budgeten med 10,8 milj. euro. Verksamhetskostnaderna för den ursprungliga driftsekonomi inom verksamhetsområdet överskreds med 13,5 milj. euro, men verksamhetskostnaderna för den ändrade budgeten underskreds med 3,4 milj. euro.

År 2024 godkände stadsfullmäktige följande budgetändringar i driftsekonomin för stadsmiljöns verksamhetsområde:

- Vid serviceområdet för stadsstruktur och miljö minskades byggnadstillsynens intäkter med 2,4 milj. euro. Intäkterna från generalplanläggnings- och informationstjänstprojekt höjdes med sammanlagt 0,1 milj. euro och kostnaderna med 0,2 milj. euro. Understödsutgifterna höjdes med 0,1 milj. euro.
- Markanvändningsersättningarna och intäkterna från jordupplagring vid serviceområdet för gator och parker sänktes med sammanlagt 7,4 milj. euro. Verksamhetskostnaderna för underhållet höjdes med 6,0 milj. euro. HRM:s intäkter och kostnader sänktes med 1,0 milj. euro.
- Verksamhetsintäkterna för bruttoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler sänktes med sammanlagt 15,8 milj. euro. Budgeten för vinsterna från markförsäljning sänktes med 17,1 milj. euro och intäkterna för mätning och geotjänster med 0,3 milj. euro. Budgeten för markarrendeinkomsterna höjdes med 1,6 milj. euro. Verksamhetskostnaderna för lokalernas fastighetsskötsel och underhåll höjdes med 1,9 milj. euro.
- Verksamhetsintäkterna för bruttoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler höjdes med sammanlagt 2,3 milj. euro och verksamhetskostnaderna med 9 milj. euro. De externa hyresintäkterna höjdes med 4,2 milj. euro och de interna hyresintäkterna med 3,6 milj. euro. Dessutom sänktes vinsterna från försäljning av fastigheter och bostäder med 5,5 milj. euro. De externa hyreskostnaderna höjdes med 7,6 milj. euro på grund av VTK:s prishöjningar, utjämningsavgiften för underhållshyran och tidigare hyresändringar som inte budgeterats. Verksamhetskostnaderna höjdes dessutom med 1,4 milj. euro för uppvärmningskostnader.
- Till verksamhetsområdet anvisades 329 000 euro i anslag för att täcka verkningarna av löneuppgörelsen för år 2024.

Utöver detta överfördes anslag till driftsekonomin för stadsmiljöns verksamhetsområde enligt följande:

- Till sommarjobbanslaget för studerande och skolelever i Vanda överfördes 336 485 euro.
- Av anslagen för positiv särbehandling (MEK) överfördes 34 220 euro, varav 30 000 euro till serviceområdet för stadsstruktur och miljö och 4 220 euro till serviceområdet gator och parker.

För stadsstyrelsen och stadsfullmäktige föreslogs följande budgetavvikelser i verksamhet som är underställd stadsrumsnämnden:

- De offentliga anläggningstillgångarnas investeringsintäkter underskred budgeten med 1,5 milj. euro.

Utfallet av verksamhetsområdets Investeringsutgifter var sammanlagt 138 milj. euro och den ändrade budgeten underskreds med 46 milj. euro. Investeringsutgifterna för lös egendom höjdes med 0,95 milj. euro. Det ändrade inkomstmålet för investeringar underskreds med 0,7 milj. euro.

År 2024 godkände stadsfullmäktige följande budgetändringar i investeringarna vid stadsmiljöns verksamhetsområde:

- Investeringsutgifterna för lös egendom höjdes med 0,95 milj. euro. Eftersom systemleverantören haft leveranssvårigheter levererades en del av de maskiner som budgeterats för 2023 (en traktor för tätortsbruk och en borrningsmaskin) först 2024. Dessutom erhöles anslag för inredning av en ny lokal inom stadsmiljöns verksamhetsområde.
- Inkomsterna från investeringar i fast egendom sänktes med 3 milj. euro. Inkomstmålet budgeteras i de upphandlingspriser som redovisas som försäljningar i samband med markaffärer.

14 0**Stadsmiljönämnden totalt****Ansvarig: Tero Anttila****Organ: Stadsmiljönämnden****Ordförande: Anssi Aura**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	5 976	-2 258	3 718	3 973	-255
Utgifter	-16 356	-459	-16 815	-16 286	-529
Verksamhetsbidrag	-10 380	-2 717	-13 097	-12 312	-784

Till verksamhet som sorterar under stadsmiljönämnden hör som gemensamt bindande bruttobudgeterade enheter stadsmiljönämnden, de gemensamma tjänsterna samt stadsstruktur och miljö.

14 10**Stadsmiljönämnden**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-167	0	-167	-183	16
Verksamhetsbidrag	-167	0	-167	-183	16

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsmiljönämnden sammanträdde 12 gånger under 2024 och behandlade totalt 138 ärenden på sina möten (i genomsnitt 12 ärenden per möte). Antalet möten var oförändrat jämfört med tidigare år, medan antalet ärenden som behandlades vid mötena minskade något. Det är vanligt med en liten variation i antalet ärenden per år, men behandlingen av detaljplaner har också påverkats av konjunkturläget inom byggandet, vilket har lett till att särskilt planläggningsprojekt som genomförs i partnerskap har dragit ut på tiden. För stadsmiljönämnden ordnades utöver de egentliga sammanträdena ett gemensamt seminarium med stadsrumsnämnden i Åbo 29–30.5.2024. Under seminarieresan diskuterades aktuella teman som är övergriper och förenar nämndernas ansvarsområden, och man bekantade sig med stadsutvecklingsprojekten i Åbo stad.

Under året behandlade stadsmiljönämnden flera viktiga planprojekt och ärenden som gäller stadsmiljö och hållbar utveckling. Planläggningen av området längs Vandaspåran fortsatte, och under året framskred två planändringar för gatuområden vid spårvägen för godkännande. Liksom året innan framskred utvecklingen av Mure nya stadscentrum vid spårvägen i och med att Mure stadsbyar 2, det andra detaljplaneprojektet för Mureområdet, som uppfyller Vandaspårans dispositionsplan, framskred för godkännande. Planeringen av dispositionsplanen för färgfabriksområdet i Ånäs fortsatte och dispositionsplanen för Korso centrum framskred för godkännande. Under året genomfördes dessutom en planeringstävling för Katrineberg i syfte att planera en funktionellt mångsidig och hållbar by i Katrineberg. Utöver planläggningsprojekt som möjliggör mångsidigt bostadsbyggande behandlade nämnden flera planprojekt förknippade med livskraft, av vilka de viktigaste var bl.a. Aviapoliksen lukio, Dickursby hälso- och familjecentral samt Kivistö evenemangsarena. Dessutom planlades flera nya daghem på olika håll i Vanda.

Stadsmiljönämndens tillståndssektion sammanträdde 14 gånger under 2024 och behandlade totalt 145 ärenden på sina möten (i snitt 10 ärenden per möte). Antalet ärenden som tillståndssektionen behandlade uppvisade inga stora förändringar jämfört med året innan.

Uppföljningsgrupperna för blomstrande stadscentrum i Myrbacka-Mårtensdal, Kivistö-Aviapolis, Dickursby, Korso-Björkby samt Håkansböle-Västerkulla sammanträdde tre gånger under året. Uppföljningsgrupperna har till uppgift att kommentera innehållet i de utvecklingsplaner som förutsätts i stadsstrategin 2022–2025 och följa hur planerna framskrider.

De av stadsstyrelsen inrättade uppföljningsgrupperna för stadscentrumens utvecklingsplaner samlades till ett årsseminarium 28.2.2024. Vid seminariet publicerades stadscentrumens färdiga utvecklingsplaner och behandlades användningen av anslagen för medborgarbudgeten områdesvis enligt det uppdrag som stadsstyrelsen gett till uppföljningsgrupperna. Efter att utvecklingsplanerna publicerades har uppföljningsgrupperna börjat fokusera på hur uppföljningen av utvecklingsplanerna genomförs, för varje uppföljningsgrupp en gång i slutet av våren och en andra gång vid ett möte som ordnades på hösten. Vid mötena presenterades utvecklingsplanernas projektinformation och resultaten av de indikatorer som ställts upp för målen. Vid sina höstmöten fick uppföljningsgrupperna också en lägesrapport om de förslag som valts ut att genomföras med anslagen för medborgarbudgeten.

Budgetens utfall

Stadsmiljönämndens verksamhetskostnader överskred budgeten med cirka 16 000 euro. Överskridningen av kostnaderna berodde på större personalkostnader än budgeterat.

14 20

Gemensamma tjänster

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	8	-8
Utgifter	-2 725	-24	-2 749	-2 516	-233
Verksamhetsbidrag	-2 725	-24	-2 749	-2 508	-241

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

De gemensamma tjänsterna svarade för flytten av verksamhetsområdets kontorspersonal till nya lokaler. Beredningen av beredningsplanen på stadsnivå fortsatte också och beredningen av strategin för den nya fullmäktigeperioden inleddes. I dessa har de gemensamma tjänsterna en samordnande roll.

Juridik- och beredningsservicen bistod serviceområdena i rättegångsärenden förknippade med administrativt sökande av ändring och privaträttsliga tvistemål. De gemensamma tjänsterna skötte under räkenskapsperioden sammanlagt 13 rättegångsärenden som behandlades i förvaltningsdomstolar, allmänna domstolar eller specialdomstolar. Verksamhetsområdets egna jurister hade huvudsakligen hand om rättegångarna.

Ledningens assistenttjänstteam arbetade engagerat som stöd för ledningen och utvecklade aktivt verksamhetsområdets stödtjänst- och verksamhetsprocesser samtidigt som de administrerade årskalendern MS Planner. Ledningens assistenttjänster hade en betydande samordnande och operativ roll i verksamhetsområdets flyttprocess under slutet av året.

Ekonomiteamet besvarade under året den interna revisionens frågor om mervärdesbeskattningen och byggnämningsprocessen. Planeringsprogrammet MS Planner användes för första gången under hela året inom ramen för den ekonomiska årsklockan.

Tyngdpunkter i teamet för information och växelverkan handlade bland annat om att kommunicera om hur Vandas spårvägsprojekt framskrider och om teman kring biologisk mångfald. En kommunikations-expert som helt fokuserar på spårvägsinformation inledde sitt arbete i teamet i augusti. Dessutom stödde teamet programmet för Vandas anseende genom att lyfta fram stadens investeringar och deras konsekvenser för invånarna och företagen. Teamet deltog också i utvecklingen av stadscentrumens information och växelverkan. År 2024 gavs cirka 200 pressmeddelanden och nyheter samt hela 211 informationsbrev om inomhusluft. Inom verksamhetsområdet ordnades cirka 30 invånarmöten och andra öppna möten bland annat om mer omfattande dispositionsplaner och översiktsplaner samt enskilda planer, och 24 enkäter genomfördes i anslutning till Osallistuvavantaa.fi.

De gemensamma tjänsterna ordnade också i samarbete med verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd en säsongsljustävling i Dickursby storområde som en del av medborgarbudgeten.

Budgetens utfall

De gemensamma tjänsternas verksamhetskostnader underskred den ändrade budgeten med cirka 0,2 milj. euro. Till de gemensamma tjänsterna anvisades 24 000 euro för att täcka verkningarna av löneuppgörelsen för år 2024.

14 40

Stadsstruktur och miljö

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	5 976	-2 258	3 718	3 966	-248
Utgifter	-13 464	-435	-13 899	-13 587	-312
Verksamhetsbidrag	-7 488	-2 693	-10 181	-9 621	-560

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Serviceområdets gemensamma mål är att skapa en hållbar stad där stadens invånare kan leva ett gott liv. I enlighet med prioriteringarna i stadsstrategin ska serviceområdets verksamhet möjliggöra en ekonomiskt hållbar och livskraftig stad samt god service som utgår från invånarna, förhindra differentiering och säkerställa klimatneutralitet. Vandas generalplan 2020 styr utvecklingen av stadsstrukturen i enlighet med strategins mål.

Den allmänna ekonomiska recessionen och den fortsatta lågkonjunkturen inom byggandet har fortfarande påverkat serviceområdets verksamhet och resultat. När det gäller bostadsbyggandet har antalet påbörjade flervåningshusprojekt legat på en mycket låg nivå och beträffande detaljplaneringen har fördröjda projekt återspeglats i planlägningsprocessernas längd. Också naturvärden och byggnadsskydd ställer ökande krav på planläggningen.

Betydande stadsutvecklingsprojekt under år 2024 var detaljplaneändringarna i anslutning till spårvägs-spåren samt planeringen av "spårvagnsstadens" områden som byggs längs spåret. År 2024 godkändes 18 detaljplaner. Det anhängiggjordes 28 nya detaljplaneprojekt och över 100 planlägningsprojekt har varit under beredning. Betydande bostadsplaner färdigställdes i Mureområdet i Aviapolis, på Mantalsvägen 1 och 3 och i Kivistös Lyckosten. Detaljplanen för Kivistö evenemangsarena möjliggör att projektet Arena 3.3. framskrider. Planerna för service framskred inom flera områden: I Aviapolis färdigställdes en ändring av detaljplanen som möjliggör byggande av gymnasiet Aviapoliksen lukio och Finlands flygmuseum, en plan för Puutarhatien päiväkoti och en plan för idrottshallen i nordöstra Vanda i Korso. Också dispositionsplanerna för Korso och Färgfabriken blev färdiga och arkitekturtävlingen om Katri-nebergområdet avgjordes i slutet av året.

MBT-avtalets målsättning för planläggning av bostäder på 197 954 m²-vy uppnåddes inte, men man nådde upp till 82 procent av målet. I slutet av året hade 81 procent av planerna för Vandaspåran godkänts. Av det nya boendet låg 67 procent i en kollektivtrafikzon och stadens markandel av den planlagda arealen utgjorde 51 procent.

År 2024 inleddes arbetet med en genomförandeplan för den nya generalplanen, som bland annat innehöll en planekonomiutredning om de nya byggnadsområdena. Prioriteringsområdena för byggande av bostads- och arbetsplatsområden fastställdes tillsammans med detaljplaneringen. Utredningen om arbetsplatsområden i generalplanen fortsatte och förslagen till riktlinjer för utveckling av arbetsplatsområden och tryggnade av lokalreserven förs vidare till beslutsbehandling i samarbete med serviceområdet för fastigheter och lokaler. Småhusprogrammet fortsatte och en kartläggning gjordes av de småhusområden som generalplanen möjliggjorde. I kartläggningen bedömdes möjligheterna att genomföra reserveringar för småhusområden ur olika synvinklar.

Utvecklingsbilden för grönstrukturen (VIVA) godkändes som utgångspunkt för den fortsatta planeringen och ARVO-projektet inleddes, vilket utvecklade gröneffektivitetsräknaren. Med Tusby gjordes en utredning om Kila-Klemetskogs område för cirkulär ekonomi. Det fortsatta arbetet inleddes. Utarbetandet av scenarioarbetet i Petas och Biskopsböle fortsatte, och en utredning om tågdepån, där man granskar möjligheterna att placera depån i Petas och Käinby, blir klar i februari 2025. Generalplanläggningen gav 28 utlåtanden om markanvändningen 2024.

I Vanda färdigställdes 901 nya bostäder år 2024. År 2023 var motsvarande siffra 3 105 bostäder och genomsnittet för tio år 3 186. Av dessa fanns 178 bostäder i småhus (egnahemshus, parhus, fristående hus och radhus) (år 2023: 454 och genomsnittet för tio år 458). Antalet bygglov minskade avsevärt. År 2024 beviljades bygglov för 540 bostäder. Antalet minskade med omkring 60 procent från året innan (2023: 1 324, genomsnittet för tio år 3 011). I fråga om småhus (egnahemshus, parhus, fristående hus och radhus) var motsvarande siffror 2024: 138, 2023: 264, och genomsnittet för tio år 453 småhusbostäder. Det totala antalet beviljade bygglov var 36 procent lägre än genomsnittet för 10 år, och den djupa recessionen inom byggandet inverkar på verksamhetsintäkterna från bygglovsansökningar, vars avkastningsmål sänktes under året. Verksamhetsintäkterna från bygglovsansökningar uppgick till 2,4 milj. euro år 2024. Detta överskred den ändrade budgeten med 0,2 milj. euro, men underskred den ursprungliga budgeten med 2,2 milj. euro. Verksamhetskostnaderna underskreds med 0,2 milj. euro. Byggvolymen väntas återhämta sig mot slutet av 2025, men antalet färdigställda bostäder förblir lågt.

Beredningen av den centrala lagrevideringen som styr arbetet inom hela serviceområdets arbete framskred under 2024 och hade en stor sysselsättande verkan. Ändringarna som lagreformerna förutsätter syns tydligt i hela serviceområdets processer och resurser under de närmaste åren. En digitaliseringsfrämjande lag om datasystemet för den byggda miljön (RYTJ) trädde i kraft 1.1.2024. Den nya bygglagen träder i kraft 1.1.2025 och medför många ändringar i verksamhetssätten och datasystemen. Utbildningen av personalen och uppdateringen av kundanvisningarna fortsätter 2025 och byggnadstillsynen bedriver ett nära samarbete med andra kommuner, byggnadsinspektionsföreningen och kommunförbundet under beredningen av lagen. Den resterande delen av den tidigare MBL ändras 1.1.2025 till en lag om områdesanvändning, som under de närmaste åren förnyas till ytterligare tre olika lagar: lagen om områdesanvändning, lagen om samhällsutveckling och lagen om samhällsbyggande.

Inom serviceområdet beredde man sig också på kraven i det riksomfattande datasystemet för den byggda miljön, Ryhti. Med hjälp av ett projektbidrag på 200 000 euro som beviljats av Miljöministeriet år 2023 genomförs partnertestning för att säkerställa bland annat överföringen av data om områdesanvändningen från stadens Matti-system till det riksomfattande Ryhti-systemet.

Handlingsplanen för ett naturpositivt Vanda 2030 godkändes i stadsmiljönämnden och i stadsstyrelsen. Den styr de kommande årens åtgärder och resursbehov så att målet kan nås. De åtgärder som presenteras i planen fördes till Miljövakten i färdplanen för resurssmarthet, där man kan följa med hur åtgärderna framskrider. Genomförandet av färdplanen för resurssmarthet har i huvudsak framskridit i enlighet med målen. Vanda anslöt sig till nätverket för natursmarta kommuner. Stadsdirektören under-

tecknade en förbindelse om att stoppa utarmningen av naturen och främja den biologiska mångfalden. Vandas verksamhetsplan för bullerbekämpning och Vandas uppdaterade miljöskyddsföreskrifter färdigställdes. Vandas modell för total icke-försämrning av naturen blev färdig och den första ekologiska kompensationen enligt naturvårdslagen bereddes. Pilotförsöket med klimatbudgetering utvidgades också.

År 2024 genomförde miljöcentralen sex externa finansieringsprojekt där man utvecklade klimatpositiva områden i Aviapolis (Nautralpath), regionala energiservicemodeller inom projektet ENPA med kompetenskampuset som pilotprojekt, byggbranschens och fastighetsbranschens omställning till en klimatneutral cirkulär ekonomi (Kiertotalot), det cirkulärekonomiska området Kila tillsammans med Tusby (Kilas kretslopp II) samt husbolagens energieffektivitet och cirkulära ekonomi (Husbolagsklubben II). Som en del av handlingsprogrammet för positiv särbehandling fortsatte husbolagsklubbens verksamhet.

Vandas 50-årsjubileumsår till ära inrättades cirka 50 hektar i Linna skog och Kopparberget som naturskyddsområden, en naturstig öppnades i Veckalbacken och en vandringsutställning om resurssmarthet genomfördes. Naturtemaåret 2024–2025 har ängar som tema.

Miljö- och hälsoskyddets inspektioner fortsatte enligt inspektionsplanen, men målen uppnåddes inte helt. Antalet inspektioner var 1 704 (2023: 1 744). Det inlämnades 449 anmälningar och ansökningar (2023: 464), och nästan alla behandlades i tid. Vid smådjursmottagningen ökade antalet patienter till 6 743 (2023: 6 174). Miljötillsynens periodiska besiktningar genomfördes till cirka 70 procent. Till tillståndssektionen fördes ett miljötillstånd, ett beslut om allmänt anmälningsförfarande och sju förvaltningsstvångsärenden. Det gavs 26 utlåtanden och svar. Antalet anmälningar om miljöolägenheter var nästan 300, omkring 20 procent fler än året innan. Antalet besiktningar, anmälningar och ansökningar var på samma nivå som året innan, men antalet patienter inom smådjursmottagningen ökade med nästan 10 procent. Antalet beslut om miljötillsynen var oförändrat, men antalet besiktningar minskade något.

Utarbetandet av en färdplan för förebyggande av segregation för stadsmiljöns verksamhetsområde inleddes 2024. För att främja arbetet beställdes ett konsultarbete, inom ramen för vilket det ordnades tre workshoppar. Arbetet fortsätter som eget arbete genom fastställande av åtgärdsfaktorer för att förebygga segregation 2025. Innehållet i arbetet förenhetligas bland annat med åtgärdsprogrammet för förebyggande av segregation på stadsnivå.

Inom serviceområdet genomfördes en utbildningshelhet för coachande ledarskap för lednings- och chefsarbetet. På det hela taget lyckades man väl med att besätta vakanserna vid alla enheter. Utmaningar med inomhusluften i lokalerna inverkar på ordnandet av enheternas och teamens arbete på arbetsplatsen. I början av året flyttade miljöcentralen till tillfälliga lokaler på Peltolavägen. Dessutom överfördes en del av detaljplaneteamen från Konvaljvägen till Silkkis lokaler. Under året bereddes den kommande flyttningen av hela verksamhetsområdet till Lauri Korpinens gata.

Budgetens utfall

Budgeten för serviceområdet för stadsstruktur och miljö minskades i fråga om byggnadstillsynens intäkter med 3,2 milj. euro i juni. Budgeten för byggnadstillsynens intäkter höjdes dock med 0,8 milj. euro i december, vilket innebär att anslaget minskade med 2,4 milj. euro under året. Den minskade efterfrågan på bostäder har direkt återspeglats i byggandet. Byggloven, som i huvudsak utgör byggnadstillsynens intäkter, har influtit ojämnt under året, vilket försvårade en prognostisering. I flera projekt i början av året hade sökandena inte aktivt gått vidare med tillståndsansökningarna, antagligen på grund av det instabila marknadsläget. Under sommaren och början av hösten skedde dock en liten ökning i tillståndsansökningarna, vilket gjorde att budgeten kunde höjas och slutligen överskridas. Byggnadstillsynens inkomster börjar stiga i takt med att byggandet och i synnerhet bostadsbyggandet kommer i gång.

Intäkterna och kostnaderna i budgeten höjdes med 82 000 euro på grund av informationstjänstprojektet Ryhti. Dessutom höjdes intäkterna med 60 000 euro och kostnaderna med 85 000 euro på grund av

generalplanläggningsprojektet ARVO. För 2024 ansökte Huvudstadsregionens Återvinningscentral Ab om hyresunderstöd för återvinningsverksamheten vid sitt verksamhetsställe med 0,1 milj. euro mer än vad som budgeterats. Den överstigande delen söktes som en anslagsändring.

Till budgeten anvisades dessutom 45 834 euro i sommarjobbanslag för studerande och skolelever i Vanda, 30 000 euro för åtgärdsprogrammet för positiv särbehandling och 97 000 euro som en följd av löneförhöjningar år 2024. Serviceområdets verksamhetsintäkter överskred den ändrade budgeten med drygt 0,2 milj. euro på grund av att byggnadstillsynens avgiftsintäkter och miljöcentralens projektstöd var större än budgeten. Verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med drygt 0,3 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Godkända detaljplaner st.	28	30	16
Ny bostadsvåningsyta m ² -vy	151 486	240 000	197 954
Undantagsbeslut	39	30	40
Total yta för samtliga bygglov, m ²	272 737	240 000	129 497
Påbörjade bostäder	647	2 000	395
Påbörjade byggnader, st.	349	350	325
Tillstånd och anmälningar (miljö- och hälsoskyddet)	464	300	449
Antal inspektioner (miljö- och hälsoskyddet)	1 744	1 800	1 704
Veterinärpatienter	6 174	5 800	6 743
Miljötillstånd, -anmälningar och registreringar	131	130	106

14 5

Stadsrumsnämnden sammanlagt

Ansvarig: Tero Anttila

Organ: Stadsrumsnämnden
Ordförande: Kimmo Kiljunen

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Stadsrumsnämnden sammanlagt					
Inkomster	283 636	-21 874	261 762	272 308	-10 546
Utgifter	-231 903	-16 403	-248 305	-245 433	-2 872
Verksamhetsbidrag	51 733	-38 277	13 457	26 875	-13 418
Stadsrumsnämnden bruttoenheterna					
Inkomster	71 984	-24 200	47 784	58 278	-10 494
Utgifter	-133 482	-7 394	-140 875	-138 795	-2 080
Verksamhetsbidrag	-61 498	-31 594	-93 091	-80 517	-12 574

Till verksamhet som sorterar under stadsrumsnämnden hör som gemensamt bindande bruttobudgeterade enheter stadsrumsnämnden, serviceområdet för gator och parker och bruttoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler. Dessutom är kollektivtrafiken en separat bindande bruttobudgeterad enhet. Separat bindande nettobudgeterade enheter är nettoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler samt depån.

14 60**Stadsrumsnämnden**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-80	0	-80	-72	-8
Verksamhetsbidrag	-80	0	-80	-72	-8

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Stadsrumsnämnden sammanträdde sammanlagt 12 gånger under år 2024. Totalt 244 ärenden behandlades i nämnden under året, dvs. i snitt 20 ärenden per sammanträde. Jämfört med året innan ökade antalet ärenden som behandlades något. Utöver de egentliga sammanträdena ordnade stadsrumsnämnden i maj 2024 en seminarieresa till Åbo, där man behandlade aktuella teman inom stadsmiljöns verksamhetsområde, såsom konjunkturen inom byggandet, och bekantade sig med stadsutvecklingsprojekt i Åbo stad.

Under år 2024 behandlade stadsrumsnämnden flera betydande projekt, av vilka ett av de viktigaste var Dickursby kompetenscampus i Ånäs. När campuset blir klart betjänar det studerande, företag, arbetsökande och arbetsgivare. Campuset som byggs på ett perfekt läge är en del av en ny slags attraktiv stad och erbjuder utrymme för lärande, tjänster, företag och boende. Enligt den preliminära tidsplanen byggs campuset under åren 2024–2032. Vidare valde stadsrumsnämnden byggnads- och planeringspartner till Vandaspårans allians i september 2024. Tillsammans med allianspartnerna inleddes en utvecklingsfas då tidigare planer preciserades och samarbete gjordes för att säkerställa att projektets kostnader förblir under den maximinivå som stadsfullmäktige fastställde i samband med projektplanen. Målsättningen är att byggandet av Vandaspåran inleds under år 2025.

Bland de viktiga lokalprojekten framskred under 2024, förutom projekten vid kompetenscampuset, kvarteret med Muuran yhtenäiskoulu, daghemmet och idrottshallen, den grundläggande renoveringen av kultur- och bibliotekshuset i Dickursby samt Elmo simhall. Elmo simhall hör till de största simhallarna i landet. Hallens huvudbassäng är 50 meter lång och kommer att ha tio simbanor. Utöver dessa kommer det i simhallen att finnas bland annat en terapibassäng, hoppbassäng, plaskbassäng, barnbassäng, kallvattenbassäng, vattenrutschbana samt gym och utrymmen som lämpar sig för gruppmotion. Simhallsbyggnaden byggs så att den kommer att vara energieffektiv och utnyttja förnybar energi.

Budgetens utfall

Stadsrumsnämndens budget utföll i det närmaste enligt det budgeterade. Verksamhetskostnaderna underskreds med cirka 8 000 euro.

14 50**Gator och parker**

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	27 134	-8 400	18 734	23 865	-5 131
Utgifter	-42 284	-5 311	-47 595	-50 292	2 697
Verksamhetsbidrag	-15 150	-13 711	-28 861	-26 427	-2 434

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Verksamheten inom serviceområdet för gator och parker fortsatte i huvudsak oförändrad, men egendomsförvaltningen utvecklas ytterligare. Användningen av Matti-systemet effektiviserades ytterligare genom att man inledde omfattande utvecklingsarbeten, såsom utveckling av projektet Kapu, förbättring av processerna för trafikdirigeringsplanen och underhållet av attributdata för trafiknätet samt införande av datamodeller för underhåll och egendomsförvaltning. Målet med dessa utvecklingsarbeten, som fortfarande pågår, är att ändringarna tas i produktionsbruk under 2025. Utvecklingsarbetet på verksamhetsområdesnivå om automatisering av 3D-utgångsinformationsmaterial som underlag för planering slutfördes. Också flera småskaliga utvecklingsarbeten genomfördes under 2024.

Under 2024 bereddes dimensioneringsanvisningar för parkering i anslutning till detaljplaneringen i en omfattande växelverkan med verksamhetsområdet. De största ändringarna i anvisningen gällde spårvägskorridoren och centrumområden, men anvisningen innehåller äntligen också riktlinjerna för andra byggnader än bostadshus i samlad form. Jämfört med tidigare infördes ett nytt, lindrigare krav på parkeringsplatser för området med den bästa tillgängligheten för gångtrafik. Arbetet utfördes under 2024, men anvisningen godkänns i början av 2025 i stadsmiljönämnden.

År 2024 avslutades projekt från den föregående omgången för medborgarbudgeten, bland annat ökades antalet sopkärl i Myrbackaområdet. Dessutom installerades säsongsbelysning på Frälsevägen. I början av processen för medborgarbudgeten på stadsnivå fick serviceområdet för gator och parker cirka 800 nya förslag, vilket har inneburit ett betydande planerings- och förberedelsearbete. Nya projekt för medborgarbudget, främst grönområden och idrottsplatser, planeras att genomföras under 2025 till ett värde av cirka 510 000 euro. På grund av det stora antalet projekt är det möjligt att vissa kommer att flyttas till ett senare datum. Serviceområdet för gator och parker använde 50 000 euro för nya projekt för medborgarbudget under 2024, varav det största var renoveringen av bron i Lammträsk.

Serviceområdet deltog också i firandet av Vandas 50-årsjubileum genom att erbjuda avgiftsfria stads-cyklar under hela säsongen. Inom serviceområdet bereddes vidare ett av stadsfullmäktiges fyra jubileumsbeslut – åldersvänliga parker, som planeras för varje storområde.

Budgetens utfall

Serviceområdets intäktsmål (exkl. HRM) sänktes med totalt 7,4 milj. euro, men tack vare att markanvändningsavtalen intäktsfördes mot slutet av året överskred verksamhetsintäkterna den ändrade budgeten med cirka 6,0 milj. euro. På grund av att byggverksamheten avtog var inflödet av inkomster från jordupplagring exceptionellt lågt, 2,3 milj. euro. Serviceområdets andra intäkter, såsom olika tillståndavgifter samt sakkunnig- och byggtjänster, överskred budgeten, men deras inverkan på serviceområdeshelheten är mindre än intäkterna från avtal och jordupplagring. Intäkterna uppgick sammanlagt till 21,7 milj. euro (138,0 %) för den sänkta budgetens del till 15,7 milj. euro.

Driftsekonomin anslag (exkl. HRM) höjdes med sammanlagt 6,0 milj. euro bl.a. på grund av den snörika och till sina väderförhållanden exceptionellt svåra vintern, vilket hade en stor inverkan på gatuunderhållets anskaffningar av tjänster och material samt personalkostnader. Om den hårda vintern vittnar närmare 28 000 snötransportlass, vilket är ganska exakt samma som föregående vinter, men ungefär 16 200 laster större än genomsnittet på lång sikt. Den torra sommaren minskade för sin del lantbrukens spannmålsskörd och dess försäljningsintäkter. Också sakkunnigtjänster och andra tjänster användes i stor utsträckning i synnerhet vid serviceenheterna för planering och byggande.

Serviceområdets verksamhetskostnader (exkl. HRM) överskred slutligen den ändrade budgeten med 3,5 milj. euro. Orsaken till detta var de obligatoriska reserverna (3,4 milj. euro), i vilka man uppdaterade kostnadskalkylen för färdigställandet av utfyllnadsbackar, vilket ingår i miljöansvaret. Verksamhetsbidraget överskreds inte inom serviceområdet för gator och parker.

Investeringarna fullföljdes inte som planerat, vilket också återspeglas i mängden arbete som utförts för HRM. Budgeten för tjänster som produceras till Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (4,0 mil. euro) sänktes med 1,0 milj. euro både när det gäller intäkter och kostnader. Vattentjänstnätet byggdes slutligen för cirka 2,15 milj. euro.

Till serviceområdet för gator och parker anvisades 96 100 euro i stadens anslag för att täcka löneavtalets inverkan. Till serviceområdet överfördes dessutom 210 651 euro i anslag för sommarjobb för studerande och skolelever i Vanda och 4 220 euro i anslag för positiv särbehandling investeringarna inkluderade.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Underhåll av trafikleder (€/m ²)	2,20	2,20	2,40
Underhåll av anlagda gatugrönområden (€/m ²)	0,35	0,35	0,40
Underhåll av anlagda parker (klass R) (€/m ²)	0,65	0,65	0,65
Lass som förts till jordupplagringsområden (st./år)	49 274	56 000	31 200
Reparationsskuld 75 % (t€)	250 000	250 000	300 000

14 51

Kollektivtrafik

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	11 954	0	11 954	12 298	-344
Utgifter	-62 500	0	-62 500	-58 568	-3 932
Verksamhetsbidrag	-50 546	0	-50 546	-46 270	-4 276

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

I Vanda har kollektivtrafikens popularitet nått rekordnivåer, och enligt nyckeltalen är antalet resenärer 6 procent högre än 2019. År 2024 var ökningen i HRT-området cirka 90 procent av nivån år 2019. Passagerarmängdernas återhämtningsnivå varierar mellan olika transportsätt och kommuner. HRT hade ca 372 milj. euro i biljettintäkter, medan biljettintäkterna uppgick till cirka 383 milj. euro år 2019. För att öka biljettintäkterna höjer HRT biljettpriserna med cirka 8 procent för 2025.

Förbättringarna av stambanan påverkade tågtrafiken på stambanan och Ringbanan i maj-november. Under sommaren inverkade byggandet av Esbo stadsbana på antalet tågresor i riktning Esbo. Metrostationen vid Järnvägstorget och i Mellungsbacka, Gårdsbacka och Kvarnbäcken rustades upp under sommaren. Spårvagnslinje 13 mellan Fiskehamnen och Böle började trafikera i augusti.

Stadsfullmäktige beslutade om byggandet av Vandaspåran i maj 2023. Byggbeslutet är villkorligt och byggandet kräver att staten förbinder sig till byggkostnaderna. Det nya MBT-avtalet undertecknades i december. År 2023 hade två besvär lämnats in över byggbeslutet. Förvaltningsdomstolen förkastade besvären under år 2024. I fråga om det andra beslutet har besvärstillstånd ansökts hos högsta förvaltningsdomstolen.

Vandaspåran genomförs enligt alliansmodellen. Projektet är uppdelat i två allianser, för den östra respektive västra delen. Konkurrensutsättningen genomfördes våren 2024 och beslut om allianspartnerna fattades i september. Alliansavtalen undertecknades i oktober. Målet är att byggandet inleds sommaren 2025.

Budgetens utfall

Rapporteringen om kollektivtrafikens kostnader ändrades avsevärt i samband med bokslutet för 2022 och från och med 2023 baserar sig rapporteringen på den faktiska faktureringen. Rapporteringen har förenhetligats med Helsingfors och Esbo i enlighet med revisorernas förslag.

Vanda betalade cirka 58,4 milj. euro i kommunandelar till HRT. Enligt HRT:s preliminära uppgifter är Vandas HRT-underskott uppskattningsvis 4,8 milj. euro 2024. Uppkomsten av ett underskott beror huvudsakligen på en planerad användning av överskottet. Enligt preliminära uppgifter har Vanda ett ackumulerat HRT-överskott på sammanlagt cirka 20 milj. euro. Det ackumulerade överskottet minskar den kommunandel som betalas till HRT under de kommande åren.

År 2024 betalades resekostnader med kollektivtrafik för småbarnspedagogik- och skolelevgrupper från kollektivtrafikens kostnadsställe. Kostnaderna uppgick till cirka 0,2 milj. euro. År 2025 betalas dessa resekostnader från verksamhetsområdet för fostran och lärande. Verksamhetsintäkterna för kollektivtrafiken överskreds med 0,3 milj. euro och verksamhetskostnaderna underskreds med 3,9 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Kollektivtrafikens passagerarmängd (påstigningar vardagsdygn)	133 218	130 000	146 406

14 52

Depån

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	5 547	0	5 547	7 083	-1 536
Utgifter	-5 098	-4	-5 102	-6 253	1 151
Verksamhetsbidrag	449	-4	445	830	-385

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Depåns ordinarie verksamhet fortsatte huvudsakligen som förut. I upphandlingarna beaktades riktlinjerna i färdplanen för resurssmarthet, Green Deal-avtalet för utsläppsfria byggarbetsplatser samt lagen om miljö- och energieffektivitetskrav vid upphandling av fordon och trafiktjänster.

Utsläppen av växthusgaser och partiklar från trafiken till följd av stadens egen verksamhet minskades genom anskaffning av utsläppssnåla fordon, ökad användning av förnybar diesel i tung fordonsmateriel samt utvidgning av nätverket av laddningsstationer för elbilar som staden använder. Den förnybara dieseln användningsgrad ökade till 50 procent av dieselanvändningen. Utsläppsminskningen var cirka 551 000 kg CO₂eq jämfört med fossil diesel. Staden förfogar över 50 elbilar och 7 gasbilar. Leasingmaterielens andel av fordonen är cirka 25 procent.

Depåns verkstad koncentrerade sig främst på akuta reparationer av arbetsmaskiner och tung materiel samt säsongsunderhåll av tilläggsutrustning och maskiner för säsongsbehov. Köptjänsternas andel av kostnaderna för underhåll och reparationer av materiel var cirka 52 procent.

Budgetens utfall

Det bindande nettomålet för depån uppnåddes. Utfallet av verksamhetsintäkterna var cirka 28 procent större än i driftsplanen, verksamhetskostnaderna var å sin sida cirka 23 procent större än i driftsplanen. Rörelseintäkterna utökades av fordonens goda användningsgrad och den ökade mängden materiel samt försäljningen av materiel som tagits ur bruk. Till depån anvisades 96 100 euro i stadens anslag för att täcka löneavtalets inverkan.

Verksamhetskostnaderna ökades bl.a. av dyrare service- och reparationskostnader samt behovet att lösa in fordon i samband med att finansieringsleasingavtalen löper ut på grund av långa leveranstider för materiel.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Depån, bränsleförbrukning (l/foron/år)	1 580	1 530	1 353

14 30

Fastigheter och lokaler

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	32 896	-15 800	17 096	22 115	-5 019
Utgifter	-28 618	-2 083	-30 700	-29 864	-837
Verksamhetsbidrag	4 278	-17 883	-13 604	-7 749	-5 856

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Serviceområdet för fastigheter och lokaler ansvarar bl.a. för utvecklingen och förverkligandet av stadens mark- och bostadspolitik, utvecklingen och förvaltningen av stadens fastighetsegendom samt samordningen av stadskoncernens servicelokaler i sin helhet. Dessutom svarar serviceområdet för investeringsplaneringen, fastighets- och projektutvecklingen, beredningen av planeringen och byggherreuppgifterna i samband med lokalprojekt och övervakningen av byggandet. Serviceområdet består av tre serviceenheter: mätning och geoteknik, lokalledning samt fastighetsförvaltning och boende.

Genomförandet av blomstrande stadscentrum har fortsatt i enlighet med stadens strategi. De centrala målen har handlat om tjänster på gångavstånd, vars mätning slutfördes, och inledandet av stadens parkeringsbolags verksamhet. Stadscentrumens utvecklingsplaner publicerades på nätet förra vintern. I den riksomfattande livskraftsberäkningen som görs av EKK (Levande Stadskärnor) fick Dickursby en placering som Finlands fjärde mest livliga stadskärna år 2024. I jämförelsen rankades endast Tammerfors, Helsingfors och Åbo högre. Den i stadens strategi uppsatta målsättningen för EKK/Levande Stadskärnors stadscentrummätare på 3,5 har uppnåtts, medan livskraftstalet för Vandas alla stadscentrum är 3,895.

Av spetsprojekten har den första fasen av byggandet av Dickursby kompetenscampus inletts och planeringen av Myrbacka stadskulturhus har främjats. Kompletteringsbyggandet av servicebyggnaderna vid Hanaböle träsk har framskridit enligt arbetsprogrammet. Av de centrala samarbetsprojekten har också finansieringen för flygmuseet ordnats och en byggherrekonsult har inletts sitt arbete.

Åtta markanvändningsavtal i anslutning till detaljplaner och detaljplaneändringar utarbetades och fördes till beslutsfattande, med ett sammanlagt avtalsersättningsbelopp på cirka 31 milj. euro. Utöver dessa har man förhandlat om och förberett flera markanvändningsavtal, men dessa har inte tagits till beslut på grund av att ekonomiska konjunkturer har fördröjt markägarnas vilja att slutföra detaljplanen och avtalet. Två samarbetsavtal gällande de kommande årens planering av markanvändningen, markförvärv och kommande markanvändningsavtal bereddes och fördes till beslutsfattande.

Fem företagstomter såldes och två hyrdes ut. Den ökning av antalet arbetsplatser som överlåtelsen av arbetsplatstomter har medfört är cirka 250 nya arbetsplatser. Antalet företagstomter som kan överlåtas är begränsat, varför man försöker öka planläggningen av nya företagstomter.

En bostadstomt i producentform överläts genom uthyrning och en genom försäljning. Därutöver utarrenderades ett outbrutet område på en tomt för specialtjänster. Efterfrågan på småhustomter är fortfarande liten. Fyra av stadens småhustomter som erbjöds i den kontinuerliga ansökan såldes, och därtill såldes 17 hyrestomter som erbjödits för inlösen. År 2024 gjordes en ny planeringsreservering för en tomt i kontinuerlig försäljning.

År 2024 ordnades fyra tomtöverlåtelseävlingar, och två småhusobjekt i producentform lades direkt ut för kontinuerlig ansökan utan någon tävling. Inga anbud inlämnades för avslutade tävlingar eller objekt för kontinuerlig ansökan. Situationen visar att efterfrågan på bostadsbyggande fortfarande är liten och att marknadsläget är mycket utmanande i Vanda.

Tävlingar som anordnades år 2024:

- Pristävling om A-tomter i området Kivistön koulu
- Pristävling om AK-tomter i Käinbybacka
- Pristävling om AP- och ATR-tomter i Käinbybacka
- Kvalitetstävling om AP-tomter på Loftvägen (pågick till 28.2.2025).

På grund av den svaga efterfrågan på tomter har staden under 2024 fått flera begäranden om tilläggstid för tomtreserveringar som går ut inom den närmaste tiden. På grund av det osäkra marknadsläget har tomtreserveringarna i regel förlängts. För att främja överlåtelse av tomter har man kartlagt och vidtagit åtgärder för att öka efterfrågan i ett svårt marknadsläge. Staden har bland annat erbjudit en möjlighet att hyra ut tomter i producentform som fortlöpande är till försäljning. Staden har också anordnat budgivningstävlingar för tomter i producentform där det inte har fastställts något lägsta pris för tomterna.

Den aktiva utvecklingen av Matti fortsatte år 2024. Serviceområdets Matti-nyckelpersoner deltog i utvecklingsarbete bl.a. i projektet om vidareutveckling av Matti-systemet, med bl.a. främjande av e-tjänster inom fastighetsbildning (en fördjupad integration av Matti-Lupapiste), automatisk import av 3D-utgångsuppgifter som underlag för planeringen samt automatisk fakturering av beställningsarbeten i anslutning till fastighetsbildning och byggnadstillsynsmätningar (integrationen Matti-Frends-SAP). Dessutom fortsatte Ryhti-partnertestningen med stöd från miljöministeriet (100 %). Projektet fortsatte och pågår till utgången av juli 2025. Tiotals mindre utvecklingsprojekt fördes i produktion år 2024.

På verksamhetsområdesnivå öppnades år 2024 över 12 000 nya processer i Matti, varav 4 300 av enheten för mätning och geoteknik. Även år 2024 satsade man på styckning av gatuområden enligt den första detaljplanen. För att i framtiden undvika de inlösningsförfaranden som en planerad lagändring medför avstycades 40 sådana allmänna gatuområden. Den nya elektroniska beställningstjänsten för mark- och grundundersökningsmaterial öppnades.

Vanda stad belönades år 2024 som en föregångare inom offentligt byggande i trä. Priset delades ut av Puutuoteteollisuus ry och Kommunförbundet.

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna för bruttoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler sänktes med sammanlagt 15,8 milj. euro år 2024. Budgeten för vinsterna från markförsäljning sänktes med 17,1 milj. euro och förrättningsavgifterna för mätning och geotjänster samt byggnadstillsyns- och inspektionsavgifterna sänktes med 0,3 milj. euro. Vidare höjdes budgeten för markarrendeinkomsterna med 1,6 milj. euro. Verksamhetskostnaderna för lokalernas fastighetsskötsel och underhåll höjdes med 1,9 milj. euro.

Till budgeten anvisades dessutom 80 000 euro i sommarjobbanslag för studerande och skolelever i Vanda och ett tilläggsanslag på 102 900 euro som en följd av löneförhöjningar år 2024.

Intäktsmålet för bruttoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler underskreds med 10,8 miljoner euro i den ursprungliga budgeten, men i den ändrade budgeten överskreds intäktsmålet vid enheterna med 5 miljoner euro. Det ursprungliga driftskostnadsmålet överskreds med 1,2 miljoner euro, men i den ändrade budgeten underskreds driftskostnadsmålet med 0,8 miljoner euro. De största underskridningarna jämfört med budgeten kom från personalkostnaderna och köpen av tjänster.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Färdigställda bostäder	3 115	1 975	901
varav statligt understödda hyresbostäder	440	177	164
Markförsäljningsvinster (t€)	8 790	24 500	11 714
Inkomster från markarrende (t€)	7 232	6 600	8 458
Tidsrymd för utarbetande av tomtindelning (dygn)	55	48	55
Nybyggnation (brm ²) *	7 249	3 100	5 477

* Omfattar inte leasing- och hyrespaviljongprojekt.

14 32

Fastigheter och lokaler, netto

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	206 105	2 326	208 431	206 947	1 483
Utgifter	-93 323	-9 005	-102 328	-100 385	-1 943
Verksamhetsbidrag	112 782	-6 679	106 103	106 562	-459

Verksamheten, viktiga förändringar och servicens utveckling

Under året fortsatte man att utreda lokalerna och uppdatera hyresavtalen för de lokaler som hyrts ut till Vanda och Kervo välfärdsområde i samband med välfärdsområdesreformen. Man lyckades ännu inte inleda egentliga försäljningsåtgärder, men långa hyresavtal har utarbetats i väntan på Vanda och Kervo välfärdsområdes beredskap att köpa. Ett regelbundet samarbete mellan Vanda stad och välfärdsområdet inleddes i projektsamarbetsgruppen, beredningsgruppen för nybyggnadsprojekt och beredningsgruppen för lokaler.

År 2024 planerade man och medverkade i planeringen och genomförandet av de nya lokalerna på Lauri Korpinens gata. Målet var att hela stadsmiljöns verksamhetsområde skulle flytta till samma lokaler. Flytten skedde i december.

I enlighet med försäljningsmålen för fastigheterna såldes As Oy Sepänpuisto i Fastböle till AV Yhtymä Oy. Det såldes sammanlagt 11 enskilda aktielägenheter som befriats från begränsningar. Deras skuld-fria köpeskilling var cirka 1,37 milj. euro och köpeskillingen uppgick till cirka 1,1 milj. euro. I Sibbo skär-gård såldes tre av fastigheterna på ön Mölandet, medan en fastighet fortfarande är i stadens ägo. Vins-terna från försäljning av fastigheter och bostäder uppgick till totalt 0,5 milj. euro, och målet för försälj-ningstvinsterna sänktes med 5,5 milj. euro.

Antalet tomma lokaler i staden ökade rejält och uppgick i slutet av året till cirka 8 580 m². De tomma lokalerna som finns att tillgå är i regel i dåligt skick och svårtillgängliga. År 2024 förvärvades objekt för stadens framtida fastighetsutveckling, till exempel Granrisstigen 2, där det finns cirka 640 m² tomma lokaliteter. I Tuomelan koulu i Tavastby finns det också tomma lokaler i stor omfattning, cirka 1 500 m². Hyresförhandlingar pågår med Vanda musikinstitut samt för att möjliggöra en eventuell föreningslokal i objektet. En del av lokalerna är tomma på grund av den pågående grundläggande renoveringen och en del är objekt som är till salu, t.ex. det tidigare daghemmet Kuntopuistos lokaler, cirka 640 m².

År 2024 fokuserade man särskilt på rivning av lekgårdar för daghem som har tagits ur bruk och där det har förekommit störande beteende. Dessutom revs 7 olika objekt, totalt cirka 2 482 brm².

Budgetens utfall

Verksamhetsintäkterna för bruttoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler höjdes med sammanlagt 2,3 milj. euro och verksamhetskostnaderna med 9 milj. euro. De externa hyresintäkterna höjdes med 4,2 milj. euro och de interna hyresintäkterna med 3,6 milj. euro. Dessutom sänktes målet för försäljningstvinsterna från försäljning av fastigheter och bostäder med 5,5 milj. euro. De externa hyreskostnaderna höjdes med 7,6 milj. euro på grund av VTK:s prishöjningar, utjämningsavgiften för underhållshyran och tidigare hyresändringar som inte budgeterats. Verksamhetskostnaderna höjdes dessutom med 1,4 milj. euro för uppvärmningskostnader. Till budgeten anvisades ett tilläggsanslag på 5 000 euro för verkningarna av löneförhöjningarna år 2024.

Intäktsmålet för nettoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler överskreds med 0,8 mil-joner euro i den ursprungliga budgeten, men i den ändrade budgeten underskreds intäktsmålet vid enheterna med 1,5 miljoner euro. Enheternas verksamhetskostnader överskred det ursprungliga drifts-kostnadsmålet med 7,1 milj. euro, men de underskred den ändrade budgeten med 1,9 milj. euro. De största underskridningarna jämfört med budgeten kom från de interna hyresintäkterna och hyreskost-naderna samt från elkostnaderna. Nettoenheterna vid serviceområdet för fastigheter och lokaler över-skred det ändrade bindande verksamhetsbidragsmålet med nästan 0,5 milj. euro.

Nyckeltal

Nyckeltal för produktivitet och effekt	BS 2023	BDG 2024	BS 2024
Mängden lokaler (m ²)	812 304	825 884	818 605
Lokaler som hyrts av koncernbolag	139 790	136 254	137 829
Lokaler som hyrts utanför koncernen	71 791	81 243	81 123
Lokaler som hyrts utanför koncernen	5 909	7 754	8 581

Fonderna

Fastighetsfonden

Lån har kunnat ansökas av Vanda stads fastighetsfond för bostads- och näringspolitiskt ändamålsenliga projekt enligt stadgarna.

Enligt driftsplanen förväntades nya lån bli beviljade till ett belopp av 15 000 000 euro.

Av fonden har lån kunnat ansökas under hela året. Ur fonden lyftes under året två lån till ett belopp av 2 010 000 euro och 1 999 500 euro, som beviljades redan under 2023. År 2024 beviljades inga nya lån ur fonden.

Under året lyftes ett bidrag till beloppet 53 255,00 euro ur fonden. Understödet beviljades under 2023. Enligt stadsfullmäktiges beslut beviljades inte längre nya bidrag år 2024.

Från och med 1.1.2024 heter fonden Vanda stads fastighetsfond.

Fondkapitalet uppgick 31.12.2024 till 105 753 498,70 euro.

Skadefonden

Skade- och ansvarsriskerna har begränsats genom försäkringar. Vanda stads lagstadgade olycksfallsförsäkringar, egendoms- och avbrottsförsäkringar, ansvarsförsäkringar för verksamheten och administrationen, bil- och trafikförsäkringar, olycksfallsförsäkringar samt reseförsäkringar har konkurrensutsatts senast år 2018. Till de delar som stadens försäkringar inte ersätter skador på egendom, täcks dessa ur skadefonden som förvaltas av finansieringens resultatområde med efterföljande av skadefondens stadga.

2.2.2 Tablå över budgetutfallet i resultaträkningsdelen 2024

Staden och fonderna

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/ underskridning
Försäljningsinkomster	29 387	562	29 949	36 019	-6 070
Avgiftsinkomster	45 634	-11 749	33 885	38 923	-5 038
Understöd och bidrag	22 367	1 175	23 542	24 374	-833
Övriga inkomster	245 604	-13 144	232 460	238 614	-6 154
Inkomster sammanlagt	342 993	-23 156	319 837	337 931	-18 094
Personalutgifter	-424 453	-4 871	-429 324	-422 906	-6 418
Köp av tjänster	-267 557	-23 545	-291 102	-283 595	-7 507
Material, förnödenheter och varor	-45 576	-1 520	-47 095	-44 310	-2 785
Understöd	-53 667	-1 405	-55 072	-55 635	562
Övriga utgifter	-241 155	-9 726	-250 881	-247 925	-2 956
Utgifter sammanlagt	-1 032 407	-41 067	-1 073 474	-1 054 371	-19 103
Verksamhetsbidrag	-689 415	-64 223	-753 637	-716 440	-37 197
Skatteinkomster	612 000	0	612 000	585 163	26 837
Statsandelar	182 000	0	182 000	179 142	2 858
Ränteinkomster	16 600	0	16 600	18 795	-2 195
Övriga finansiella inkomster	13 151	0	13 151	15 533	-2 382
Ränteutgifter	-24 600	0	-24 600	-23 034	-1 566
Övriga finansiella utgifter	-125	0	-125	-322	197
Finansiella ink. och utgifter	5 026	0	5 026	10 972	-5 946
Årsbidrag	109 611	-64 223	45 389	58 837	-13 448
Avskrivningar och nedskrivningar	-115 785	0	-115 785	-114 183	-1 602
Extraordinära poster	0	0	0	-3 446	3 446
Räkenskapsperiodens resultat	-6 174	-64 223	-70 397	-58 793	-11 604
Ändringar i reserver och fonder	1 313	0	1 313	-2 461	3 773
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	-4 861	-64 223	-69 084	-61 253	-7 831

Verksamhetsintäkter

De sammanräknade verksamhetsintäkterna för staden och fonderna uppgick till 337,9 milj. euro, vilket är 5,1 milj. euro mindre än i den ursprungliga budgeten och 18,1 milj. euro mer än i den ändrade budgeten 2024. Verksamhetsintäkterna överskred den ändrade budgeten inom alla kontogrupper. Försäljningsintäkterna överskreds med cirka 6,1 milj. euro, avgiftsintäkterna med cirka 5,0 milj. euro, understöden och bidragen med omkring 0,8 milj. euro och övriga verksamhetsintäkter med cirka 6,2 milj. euro i relation till den ändrade budgeten. De största överskridningarna berodde på markanvändnings- och utvecklingskostnadsersättningar, markförsäljningsvinster samt statliga flyktingersättningar. I verksamhetsintäkterna ingår 4,0 milj. euro i budgeten, 3,0 milj. euro i den ändrade budgeten och i utfallet 2,1 milj. euro i s.k. genomfakturerade försäljningar av byggtjänster till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM). Budgeten ändrades, eftersom ett vattentjänstnät byggdes i mindre utsträckning än väntat. Utfallsprocenten för verksamhetsintäkterna i förhållande till den ändrade budgeten var 105,7 procent.

Verksamhetskostnader

Stadens och fondernas sammanlagda verksamhetskostnader var 1 054,4 milj. euro, vilket är 22,0 milj. euro mer än i den ursprungliga budgeten och 19,1 milj. euro mindre än i den ändrade budgeten. Personalkostnaderna underskred den ursprungliga budgeten med 1,5 milj. euro och den ändrade budgeten med cirka 6,4 milj. euro. Underskridningen beror på att rekryteringar fördröjdes. Å andra sidan överskred den hyrda arbetskraften som bokfördes under köp av tjänster den ursprungliga budgeten med 13,9 milj. euro och förverkligades nästan enligt den ändrade budgeten. Köpen av tjänster överskred den ursprungliga budgeten med 16,0 milj. euro och underskred den ändrade budgeten med 7,5 milj. euro. Material, förnödenheter och varor underskred den ändrade budgeten med cirka 2,8 milj. euro och understödskostnaderna överskred den med cirka 0,6 milj. euro. De övriga verksamhetskostnaderna underskred den ändrade budgeten med cirka 3,0 milj. euro. I verksamhetskostnaderna ingår i budgeten 4,0 milj. euro, i den ändrade budgeten 3,0 milj. euro och i utfallet 2,1 milj. euro i s.k. genomfakturerade kostnader från byggtjänster som sålts till Helsingforsregionens miljötjänster (HRM). Utfallsprocenten för verksamhetskostnaderna i förhållande till den ändrade budgeten var 98,2 procent.

Verksamhetsbidrag

I bokslutet år 2024 är stadens och fondernas sammanlagda verksamhetsbidrag -716,4 milj. euro, vilket är 27,0 milj. euro sämre än den ursprungliga budgeten och 37,2 milj. euro bättre än den ändrade budgeten. Det för den kommunala sektorn typiska negativa verksamhetsbidraget ökade med 42,4 milj. euro jämfört med året innan, dvs. med 6,3 procent, Verksamhetsintäkterna ökade med cirka 4,4 milj. euro jämfört med år 2023, men verksamhetskostnaderna ökade betydligt mer, cirka 46,8 milj. euro. Av kostnadsökningen var 25,1 milj. euro en ökning av externa och interna hyror.

Skatteinkomst och statsandelar

Staden fick sammanlagt 585,2 milj. euro i skatteinkomster år 2024. Skatteinkomsterna minskade med 53,5 milj. euro jämfört med året innan, dvs. 8,4 procent. I skatteinkomsterna gjordes inga budgetändringar under året. Kommunalsskatterna underskred budgeten med 8,2 milj. euro, samfundsskatterna med 11,2 milj. euro och fastighetsskatterna med 7,4 milj. euro. Den påtagliga minskningen av skatteinkomsterna jämfört med 2023 beror delvis på välfärdsområdesreformen och de nedskärningar i kommunalskatten och samfundsskatten som reformen medför. År 2023 uppgick de s.k. skatteeftersläpningarna av engångskaraktär som hänför sig till reformen till cirka 59 milj. euro, vilket innebär att en del av kommunalskatten redovisades kommunerna ännu enligt de tidigare kommunalskattesatserna och samfundsskatten enligt tidigare utdelning. Om skatteeftersläpningarna elimineras för 2023, steg skatteinkomsterna för 2024 med endast cirka 5,5 milj. euro. Totalt underskred skatteinkomsterna budgeten med cirka 26,8 milj. euro. Utfallet av skatteinkomsterna i budgeten blev 95,6 procent. Av skatteinkomsterna för 2024 utgjordes 398,8 milj. euro av kommunalskatt, 74,8 milj. euro av samfundsskatt och 111,2 milj. euro av fastighetsskatt.

Staden fick år 2024 sammanlagt 179,1 milj. euro i statsandelar för driftsekonomin, vilket är 0,3 procent mindre än året innan. De budgeterade statsandelarna i budgeten 2024 underskreds med 2,9 milj. euro i relation till budgeten. Under år 2024 gjordes inga budgetändringar i statsandelarna. Statsandelarna utföll till 98,4 procent.

Finansiella intäkter och kostnader

Stadens och fondernas sammanlagda finansiella intäkter och kostnader uppgick till 11,0 milj. euro, utfallet överskred budgeten med 5,9 milj. euro. Skillnaden mellan budgeten och utfallet beror på att ränteintäkterna, övriga finansiella intäkter och räntekostnaderna har gett ett bättre resultat än budgeterat. Ränteintäkterna överskred budgeten med 2,2 milj. euro och övriga finansiella intäkter med 2,4 milj. euro. Hela stadens räntekostnader uppgick till en nivå på 23,0 milj. euro och underskred budgeten med 1,6 milj. euro.

Årsbidrag

Årsbidraget fås genom att skatteinkomsterna, statsandelarna samt finansieringsintäkterna och -kostnaderna läggs till verksamhetsbidraget. I bokslutet 2024 var årsbidraget för staden och fonderna 58,8 milj. euro, vilket är 50,8 milj. euro sämre än i den ursprungliga budgeten och 13,4 milj. euro bättre än i den ändrade budgeten. Årsbidraget försvagades med 63,7 procent jämfört med årsbidraget 2023.

Avskrivningar och värdeminskningar

Avskrivningarna och nedskrivningarna uppgick år 2024 till sammanlagt 114,2 milj. euro, vilket var 1,6 milj. euro mindre än i budgeten, dvs. utfallet var 98,6 procent.

Räkenskapsperiodens resultat

Räkenskapsperiodens resultat för staden och fonderna år 2024 var -58,8 milj. euro och räkenskapsperiodens underskott var -61,3 milj. euro. Räkenskapsperiodens underskott var 108,9 milj. euro sämre än överskottet för 2023. I budgeten 2024 var räkenskapsperiodens underskott 4,9 milj. euro, vilket innebär att utfallet var 56,4 milj. euro sämre än i den ursprungliga budgeten och 7,8 milj. euro bättre än i den ändrade budgeten 2024.

2.2.3 Utfallet av investeringarna

91

Byggnation

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	785	-785
Utgifter	-103 000	0	-103 000	-71 280	-31 720
Netto	-103 000	0	-103 000	-70 495	-32 505

Stadsfullmäktige godkände 13.11.2023 ett anslag på 103,0 milj. euro för investeringar i lokalteter 2024. Totalt användes cirka 71,3 milj. euro för investeringar i lokalteter, vilket underskrider budgeten med 31,7 milj. euro (ca 31 %). Inkomsterna uppgick till sammanlagt nästan 0,8 milj. euro bl.a. som statsbidrag och andra stöd.

91 1 Nybyggnation

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	314	-314
Utgifter	-53 110	0	-53 110	-29 380	-23 730
Netto	-53 110	0	-53 110	-29 066	-24 044

För nybyggande användes 29,4 milj. euro, varvid investeringskostnaderna underskred anslagen med cirka 23,7 milj. euro (ca 45 %). Underskridningen beror huvudsakligen på att flera inledningar av projekt flyttades till en senare tidpunkt, men också på förmånligare entreprenadpriser. De största avvikelserna jämfört med budgeten bestod av fördröjningar i tidschemat för Elmo simhall, daghemmet vid Björnringen, Mårtensdals campus, Lentolan päiväkoti och byggnaderna vid Hanaböle träsk. Dessutom inbesparades anslag genom att genomförandet var förmånligare än riktpriiset bl.a. i fråga om utvidgningen av Kanniston koulu, Mårtensdals kampus och Latupuon päiväkoti.

Avvikelse i projektens tidtabell uppstod när projektberedningen och planeringsskedet samt upphandlingarna av entreprenader drog ut på tiden bl.a. på grund av att detaljplanläggningen framskred med fördröjning samt på grund av att planeringslösningarna anpassades till målpriserna och anslagsreserveringarna i ekonomiplanen.

Med anslag för nybyggande färdigställdes Pesäpuun päiväkoti, Latupuiston päiväkoti och utvidgningen av Vaskivuoren lukio.

Av de projekt som genomfördes med anslaget i slutet av året var Elmo simhall, fas II av Kanniston koulu, byggnaderna vid Hanaböle träsk, utbyggnaden av Kytöpuiston koulu, Lentolan päiväkoti och Mårtensdals bildningsrum. I entreprenadtävlingsfasen var Matarin päiväkoti och Leppäkorven päiväkoti.

Projekt i planeringsskedet var invånarstugan i Lejle, daghemmet vid Björnringen, Nikinmäen koulupaviljonki, Puutarhatien päiväkoti, det ersättande daghemmet vid Betslegränden och utbyggnaden av skolan i Dickursbyområdet (Viertolan koulu).

Projekt i behovsutrednings- och projektplaneringsskedet var Aviapoliksen yhtenäiskoulus skola, idrotts- och daghem, utbyggnaden av Metsolanmäen päiväkoti, Myrbacka stadskulturhus, utbyggnaden av Myrbacka simhall, Ojahaan yhtenäiskoulu och idrottshall, daghemmet Silva, lokalprojektet i Dickursby, Fagerstapottarnas byggnadsprojekt och Vaaralan Talkootien päiväkoti.

Projektet päiväkoti Aalto ersätter projektet Viherpuiston päiväkoti. Kivenkolon päiväkoti och Ruutulipun päiväkoti är projekt som har avbrutits.

För att kontrollera investeringsförslagen för de kommande åren uppdaterades utredningarna om daghemsnätet i områdena Aviapolis och Myrbacka.

Av VTK Kiinteistö Oy:s projekt var yrkesläroanstalten i Veckal i byggskedet. I planeringsskedet var Aviapolis nya gymnasium, idrottshallen i nordöstra Vanda och kvarter 62001 i Dickursby kompetenscampus. I behovsutrednings- och projektplaneringsskedet var instituthuset i Myrbacka.

Av stadskoncernens externa hyresprojekt färdigställdes gymnasiepaviljongen i Sottungsby. Det ersättande daghemmet vid Betslegränden var i genomförandefasen. Projekt i behovsutrednings- och projektplaneringsskedet var Aviapolis invånarlokaler och nya ungdomslokal, Paviljonki Kielo, Satulakujan päiväkotipaviljonki och Dickursby biblioteks tillfälliga utrymmen.

I fråga om utvecklingen av servicenäten uppdaterades utredningarna om daghemsnätet i områdena Aviapolis och Myrbacka.

91 2

Reparationsbyggande

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	266	-266
Utgifter	-48 570	0	-48 570	-41 508	-7062
Netto	-48 570	0	-48 570	-41 242	-7 328

För reparationsbyggande användes 41,5 milj. euro, varvid investeringskostnaderna underskred anslagen med cirka 7,1 milj. euro (ca 14,5 %). De största avvikelserna jämfört med budgeten uppstod på grund av de grundläggande renoveringarna av Kytöpuiston koulu och Kulomäen koulu samt ändrings- och reparationsarbetena i Vaskivuoren lukio. I allmänhet beror avvikelserna antingen på att inledningar av projekt flyttats till en senare tidpunkt eller på att de inkomna anbudens prisnivå avviker från det förväntade. Utöver detta har en del projekt fördröjts av större reparationsbehov än väntat. Man har strävat efter att schemalägga tidtabellerna för daghemsprojekten enligt den tidsmässiga tillgängligheten beträffande de tillfälliga lokaler som finns.

De viktigaste reparationsprojekten som färdigställdes under året var Jokiniemen koulu (f.d. gymnasium), etapp 2; den första delen av de ändringsarbeten som utförs i samband med utbyggnaden av Kanniston koulu; Kulturcentret Fernissan med brandredskapslager; den grundläggande renoveringen av Leppäkorven koulus skolbyggnad i trä samt de partiella grundläggande renoveringarna av Ankalammen päiväkot, Jönsaksen päiväkot, Nissaksen päiväkot, Piilipuun päiväkot och Seutulan päiväkot. Också stadshusets projekt för reservkraft färdigställdes i slutet av året.

De mest omfattande gårdsreparationsprojekten utfördes vid Koivukylän koulu, Kilterin koulu och Lehtikuusen koulu samt vid Mistelin päiväkot och Vallinojan päiväkot.

De mest betydande pågående byggprojekten var ombyggnaden av Håkansböle gårds huvudbyggnad, de extra undervisningslokalerna i Håkansböle, den partiella grundläggande renoveringen av Kivistön päiväkot, ändrings- och reparationsarbetena i Kulomäen koulus lokaler, den grundläggande renoveringen av Mårtensdals skola, den grundläggande renoveringen av Kytöpuiston koulu, reparations- och ändringsarbetena i Simonkallion koulu, ändrings- och reparationsarbetena i samband med utbyggnaden av Vaskivuoren lukio samt de partiella grundläggande renoveringarna av Maauuninpolun päiväkot och Kivistön päiväkot. Den partiella ombyggnaden av Peltovuoren päiväkot inleds år 2025.

I planeringsskedet var Håkansböle idrottsparkers lokala energilösning, den grundläggande renoveringen av Kivimäen koulu (etapp 2) och den grundläggande renoveringen av Viertolan koulu.

I behovsutrednings- eller projektplaneringsskedet var den grundläggande renoveringen av Itä-Hakkilan koulu, ändrings- och reparationsprojektet i Kaivokselan koulu, byggnaden Havu vid Lehtikuusen koulu, den grundläggande renoveringen av simhallen i Myrbacka idrottshus, ändringarna och ombyggnaden av kultur- och bibliotekshuset i Dickursby samt delreparationerna av Hepopuiston päiväkot, Hämenkylän päiväkot och Näätäpuiston päiväkot.

Reparationsarbeten i anslutning till problem med inomhusluften fortsatte i flera lokaler i enlighet med de planerade reparationsbehoven och på det sätt som resurserna tillät. Inomhusluftsreparationer gjordes bl.a. i Koivukylän koulu, Kuusikon koulu, Länsimäen koulu, Päiväkummun koulu, Sotungin koulu, i Varia i Sandkulla och i Maarukan päiväkoti. Reparationsarbetena i anslutning till inomhusluften genomfördes enligt budgeten och uppgick till 3,5 milj. euro.

91 3

Ändringar av hyres- och aktielokaler

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	204	-204
Utgifter	-1 320	0	-1 320	-392	-928
Netto	-1 320	0	-1 320	-188	-1 132

För ändrings- och reparationsarbeten i hyres- och aktielokaler användes cirka 0,4 milj. euro, varvid investeringskostnaderna underskred anslagen med cirka 0,9 milj. euro (ca 70 %). Budgeten hade i huvudsak sammanställts utifrån reserveringar för snabba ändrings- och reparationsbehov utgående från tidigare års utfall. Behovet av ändrings- och reparationsarbeten visade sig vara mindre än beräknat. De största reparations- och ändringsarbetena var hissen i Björkby affärscentrum, reparationerna av barnkulturcentret Totem och Myrbackahuset.

92

Immateriell egendom

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	306	-306
Utgifter	-7 000	0	-7 000	-5 303	-1 697
Netto	-7 000	0	-7 000	-4 997	-2 003

Utfallet av investeringsutgifterna för immateriell egendom var cirka 5,3 milj. euro. I förhållande till budgeten underskreds resultatet med cirka 1,7 milj. euro. De viktigaste orsakerna till underskridningen är att flera olika projekt ändrar till innehållet eller tidtabellen.

Genom finansiering av investeringsprogrammet främjades flera projekt som utvecklar stadens tjänster och IT-system. De ekonomiskt mest betydande var Digione, arbets- och näringsreformen, den fortsatta utvecklingen av Matti-systemet, den fortsatta utvecklingen av servicehanteringssystemet, konkurrensutsättningen av grundläggande informationstekniktjänster, ibruktagandet av småbarnspedagogikens styrsystem, förnyandet av stadshusets mötesteknik, förnyandet av Windows-arbetsstationer och planeringen av CRM-systemet.

93

Offentliga anläggningstillgångar

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	2 500	0	2 500	968	1 532
Utgifter	-54 000	0	-54 000	-45 878	-8 122
Kommunaltekniska arbeten	-45 000	0	-45 000	-38 453	-6 548
Trafikområden	-32 430	0	-32 430	-29 329	-3 101
Idrottsområden	-1 250	0	-1 250	-1 489	239
Rekreatiomsområden	-640	0	-640	-313	-327
Miljöbyggnation	-9 080	0	-9 080	-5 787	-3 293
Samprojekt	-1 600	0	-1 600	-1 535	-65
Vandaspåran	-9 000	0	-9 000	-7 426	-1 574
Netto	-51 500	0	-51 500	-44 911	-6 590

För projekt som gäller offentliga anläggningstillgångar beviljades sammanlagt drygt 1,0 milj. euro som olika statsunderstöd, varav cirka 0,15 milj. euro riktades till Vandaspåran.

För trafikområdena (projektgrupperna 931 och 935) hade i budgeten reserverats sammanlagt 34,0 milj. euro och för genomförandet användes sammanlagt 30,9 milj. euro. Underskridningen beror huvudsakligen på att flera inledningar av infrastrukturprojekt skjuts upp till slutet av året och att de inleds långsamt. Viktiga projekt som inleddes under året var Larsvägen, Grönvägen och kommunaltekniken i Dickursby kompetenscampus.

Projekt som färdigställdes var bl.a. förbättringen av Caravellevägens rondell, det första skedet av Carl Albert Edelfelts plats och förbättringen av Lahtisvägens gång- och cykelled från Skjutsvägen till landsväg 152 i samprojektet med NTM-centralen i Nyland. I understöd för trafikområden erhöles sammanlagt 0,5 milj. euro. För trafikområdena gjordes också en anslagsöverföring på 356 euro för att täcka utgifterna för åtgärdsprogrammet för positiv särbehandling.

För idrottsområden (932) hade det reserverats 1,3 milj. euro medan cirka 1,5 milj. euro gick åt till förverkligandet. Betydande projekt var en container för snötillverkning i Håkansböle idrottspark samt Generalsparkens plan. I understöd för trafikområden erhöles sammanlagt 0,2 milj. euro.

För rekreatiomsområden (933) hade det reserverats 0,6 milj. euro medan 0,3 milj. euro gick åt till förverkligandet. De största projekten som genomfördes var Tammistobackens ringbana och frisbeegolfbanan i Håkansböle idrottspark.

För projekt inom miljöbyggandet (934) hade det reserverats cirka 9,1 milj. euro medan 5,8 milj. euro gick åt till förverkligandet. De mest betydande projekten var Tjäderparken och Lilla Tjäderparken samt Annfreds park och Frälseparken.

De offentliga anläggningstillgångarnas investeringsintäkter underskred budgeten med 1,5 milj. euro. Förslag till en budgetavvikelse för underskridande av budgetens bindande nivå lades fram för stadsstyrelsen och stadsfullmäktige.

Vandaspåran

Stadsfullmäktige beslutade i maj 2023 att Vandaspåran ska byggas. Beslutet är villkorligt och kräver att staten deltar i byggnadskostnaderna. Det nya MBT-avtalet innebär att staten står för 30 procent av kostnaderna för byggandet av spårvägen, dock högst cirka 144 milj. euro. Utöver detta genomförs markbyten längs Sandbanans underhållsbana.

MBT-avtalet undertecknades i december 2024. Stöd för byggande fås för de byggkostnader som uppkommer vid ingången av 2025. På grund av att MBT-avtalet fick sin lösning sent kan kostnader för Vandaspåran inte täckas ur 2024 års budget. Intäkterna för 2024 beror på skillnaden mellan de upplösta statliga stödreserverna för 2023, som gjorts enligt försiktighetsprincipen, och det utbetalda statliga stödet.

Staten har betalat 5,95 milj. euro i MBT-understöd för planeringskostnaderna 2020–2023. Vandas andel av planeringsunderstödet är ca 0,15 milj. euro.

Vandaspårans gatuplaner har i huvudsak färdigställts, men ett antal gatuplaner har ännu inte godkänts. Orsaker till förseningen är att utgångsuppgifterna har preciserats och gatuplanslösningarna preciserats i samarbete med detaljplanerna, markägarna och de företag som verkar längs spårvagnsrutten. En del av planeringsuppdragen faktureras i slutet när gatuplanerna är klara. Gatuplanerna färdigställdes under hösten 2024.

Vandaspåran genomförs enligt alliansmodellen. Projektet är geografiskt indelat i västra och östra delen. Alliansparterna konkurrensutsattes under våren 2024, upphandlingsbeslutet om parterna fattades i september och avtalen undertecknades i oktober. Avsikten är att byggandet ska inledas sommaren 2025.

Utfallet av investeringsutgifterna uppgick till cirka 7,4 milj. euro och de underskred budgeten med cirka 1,6 milj. euro.

94

Lös egendom

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	0	0
Utgifter	-7 070	-950	-8 020	-7 017	-1 003
Stadens strategi och ledning	-50	0	-50	-26	-24
Fostran och lärande	-3 000	0	-3 000	-2 582	-418
Stadskultur och välfärd	-1 970	0	-1 970	-1 460	-510
Stadsmiljön	-2 050	-950	-3 000	-2 949	-51
Netto	-7 070	-950	-8 020	-7 017	-1 003

För investeringar i lös egendom inom **verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning** hade reserverats 0,05 milj. euro i budgeten. Investeringarna i lös egendom uppgick till 0,03 milj. euro, cirka 51 procent av det beräknade. Investeringarna hänför sig till inredningen av lokalerna på Fernissagatan 1.

Inom **verksamhetsområdet för fostran och lärande** var anslaget för anskaffning av lösöre 3 milj. euro år 2024. Anslaget användes till ett belopp av 2,6 milj. euro. Underskridningen av budgeten berodde på fördröjda byggprojekt, i fråga om vilka inredningen överförs till 2025.

De största objekten för den grundläggande utbildningen var inredningen av Jokiniemen koulu och Leppäkorven koulu. Lös egendom anskaffades också till projekt för grundläggande renovering, ändringsarbeten i lokaler och handikappundervisningens lokaler.

Inom småbarnspedagogiken inreddes flera daghem bl.a. Ruusupuu, Riihipelto, Latupuisto, Pesäpuu.

Med anslaget för lös egendom anskaffades också AV-teknik och utrustning för gymnasiernas och Varias bruk.

Budgeten för lös egendom underskreds med 0,4 milj. euro.

För lös egendom inom **verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd** hade reserverats ett anslag på 1 970 000 milj. euro. Utfallet för anskaffningen av lös egendom var 1 460 000 euro. Inventarieplanen inkluderade 650 000 euro för anskaffningar till Kulturfabriken Fernissan, varav 440 000 euro överfördes till år 2025 på grund av försenade anskaffningar.

Inom **verksamhetsområdet för social- och hälsovård** höjdes investeringsutgifterna för lös egendom till 0,95 milj. euro. Eftersom systemleverantören haft leveranssvårigheter levererades en del av de maskiner som budgeterats för 2023 (en traktor för tätortsbruk och en kärnbormaskin) först 2024. Dessutom erhöles anslag för inredning av en ny lokal inom stadsmiljöns verksamhetsområde.

Inom verksamhetsområdet förverkligades anslagen för lös egendom till 3 milj. euro i enlighet med den ändrade budgeten. Under 2024 anskaffades arbetsmaskiner och transportutrustning för bland annat underhåll, idrottstjänster, biblioteket och Vanda yrkesinstitut Varia för att ersätta materiel i slutet av sin livscykel. Med den nya kärnbormaskinen ersattes föråldrad och uttjänt materiel. Maskinanskaffningen motsvarar de nuvarande forskningsstandarderna, såsom vingsondering och tryck-hejarsondering. För nyanskaffning av inredning till arbetsplatser och gemensamma utrymmen i den nya lokalen inom stadsmiljöns verksamhetsområde användes 0,4 milj. euro. Vid inredningen användes i så stor utsträckning som möjligt redan befintliga möbler och utrustning.

95

Fast egendom

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	3 500	-3 000	500	547	-47
Utgifter	-24 000	0	-24 000	-17 873	-6 127
Köp av fast egendom	-21 000	0	-21 000	-14 695	-6 305
Iståndsättning av markområden	-3 000	0	-3 000	-3 178	178
Iståndsättning av tomtmark för försäljning och uthyrning	-2 600	0	-2 600	-2 773	173
Iståndsättning av markområden som förblir i stadens ägo	-400	0	-400	-405	5
Netto	-20 500	-3 000	-23 500	-17 326	-6 174

De sammanlagda investeringsutgifterna för fast egendom underskred budgeten med cirka 6,1 milj. euro. Sammanlagt anskaffades cirka 78 ha fast egendom genom frivilliga affärer, genom användning av förköpsrätt, som avtalsersättningar och inlösen för cirka 14,7 milj. euro. Av markanskaffningarna bidrog cirka 39 ha till att stödja den biologiska mångfalden. Vandaspårans markanskaffning fortskred som planerat och kommer att fortsätta aktivt under de kommande åren.

Kostnaderna för grundberedning och sanering av förorenad mark fördelades på grundberedningsentreprenader och projekt för sanering och renovering av mark. Anslag användes för sammanlagt cirka 3,2 milj. euro. Anslagen överskreds med 0,2 milj. euro.

Intäkterna från fast egendom förverkligades i enlighet med den ändrade budgeten. Inkomstmålet budgeteras i de upphandlingspriser som redovisas som försäljningar i samband med markaffärer. Inkomsterna från investeringar i fast egendom sänktes med 3 milj. euro samtidigt som budgeten för vinsterna från markförsäljning sänktes på grund av den minskade efterfrågan på bostadsbyggande.

97

Aktier och andelar

1 000 €	Budget 2024	Ändringar i budgeten	Budgeten efter ändringarna	Utfall	Överskridning/underskridning
Inkomster	0	0	0	2 090	-2 090
Utgifter	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Aktier	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Stadsstyrelsen/köp av aktier	-3 300	0	-3 300	-2 199	-1 101
Netto	-3 300	0	-3 300	-109	-3 191

Till stadens dotterbolag VAV såldes enskilda bostadsaktier för sammanlagt 1,3 milj. euro. Andra bostadsaktier såldes för cirka 0,6 milj. euro.

Stadsfullmäktige beslutade 9.10.2023 (§ 9) godkänna upplösningen av Samkommunen för missbrukarvård i Nyland. Vandas andel av grundkapitalet var 0,2 milj. euro, och intäktsföringen verkställdes i enlighet med slutredovisningen 2024.

2.2.4 Finansieringsdelens utfall

Staden och fonderna

1 000 €	Budget 2024	Budgeten ändringar	Budgeten efter änd- ringar	Utfall	Överskridning/ underskridning
Verksamhetens kassaflöde	78 898	-41 623	37 276	45 699	-8 424
Årsbidrag	109 611	-64 223	45 389	58 837	-13 448
Extraordinära poster	0	0	0	-3 446	3 446
Korrektivposter till internt tillförda medel	-30 713	22 600	-8 113	-9 691	1 578
Investeringskassans kassaflöde	-161 657	-26 550	-188 207	-131 767	-56 440
Investeringsutgifter	-198 370	-950	-199 320	-149 549	-49 771
Finansieringsandelar för investeringsutgifter	2 500	0	2 500	2 045	455
Försäljningsinkomster av anläggningstillgångar	34 213	-25 600	8 613	15 737	-7 124
Verksamhetens och investeringskassans kassaflöde	-82 759	-68 173	-150 932	-86 068	-64 864
Finansieringskassans kassaflöde					
Förändringar i utlåningen	-12 500	0	-12 500	6 172	-18 672
Ökning i utlåningsfordringar	-15 000	0	-15 000	-4 059	-10 941
Minskning i utlåningsfordringar	2 500	0	2 500	10 232	-7 732
Förändringar i lånestocken	89 700	0	89 700	69 651	20 049
Ökningar i långfristiga lån	195 000	0	195 000	194 900	100
Minskning i långfristiga lån	-105 300	0	-105 300	-105 249	-51
Förändring i kortfristiga lån	0	0	0	-20 000	20 000
Förändringar i eget kapital	0	0	0	997	-997
Överskott som återbetalats till kommunen	0	0	0	0	0
Övriga förändringar i likviditeten	0	0	0	-3 822	3 822
Finansieringskassans kassaflöde	77 200	0	77 200	72 998	4 202
Förändring i likvida medel	-5 559	-68 173	-73 732	-13 070	-60 662
Nettoupplåning	89 700	0	89 700	89 651	49

2.2.5 Sammandrag över utfallet av anslag och beräknade inkomster

milj. euro	Anslag						Beräknade inkomster				
	Bindningsgrad	Budget	Utfall	Över- /underskridn. (överskridn. minus)	Budgetändring arökning + minskning -	Över- /underskridn. efter ändringarna	Budget	Utfall	Över- /underskridn. (överskridn. minus)	Budgetändring arökning + minskning -	Över- /underskridn. efter ändringarna
DRIFTSEKONOMIDEL											
10 Allmän förvaltning	B	21,2	16,2	5,0	-2,8	2,2	1,1	1,9	-0,9	0,0	-0,9
11 Stadens strategi och ledning	B	115,0	109,4	5,6	1,3	6,9	7,5	8,9	-1,4	0,0	-1,4
13 Fostran och lärande	B	484,5	500,0	-15,5	19,7	4,2	32,1	34,9	-2,8	1,0	-1,8
13 7 Utbildningen på andra stadiet	N	76,2	78,0	-1,8	1,8	0,0	1,2	3,0	-1,9	0,0	-1,9
16 Stadskultur och välfärd	B	79,3	82,4	-3,1	4,3	1,2	9,8	11,0	-1,2	0,0	-1,2
16332 Musikinstitutet	N	4,7	4,6	0,1	0,0	0,1	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0
16333 Konstskolan	N	1,2	1,2	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
14 0 Stadsmiljönämnden	B	16,4	16,3	0,1	0,5	0,5	6,0	4,0	2,0	-2,3	-0,3
14 5 Stadsrumsnämnden *	B	133,5	138,8	-5,3	7,4	2,1	72,0	58,3	13,7	-24,2	-10,5
14 51 Kollektivtrafiken	B	62,5	58,6	3,9	0,0	3,9	12,0	12,3	-0,3	0,0	-0,3
14 32 Fastigheter och lokaler netto	N	93,3	100,4	-7,1	9,0	1,9	206,1	206,9	-0,8	2,3	1,5
14 52 Depån	N	5,1	6,3	-1,2	0,0	-1,2	5,5	7,1	-1,5	0,0	-1,5
RESULTATRÄKNINGSDEL											
Skatteinkomster	B						612,0	585,2	26,8	0,0	26,8
Statsandelar	B						182,0	179,1	2,9	0,0	2,9
Ränteinkomster	B						16,6	18,8	-2,2	0,0	-2,2
Övriga finansiella inkomster	B						13,2	15,5	-2,3	0,0	-2,3
Ränteutgifter	B	24,6	23,0	1,6	0,0	1,6					
Övriga finansiella utgifter	B	0,1	0,3	-0,2	0,0	-0,2					
INVESTERINGSDELEN											
91 1 Nybyggen	B	53,1	29,4	23,7	0,0	23,7	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3
91 2 Reparationsbyggande	B	48,6	41,5	7,1	0,0	7,1	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3
91 3 Ändring av hyres- o. aktielokaler	B	1,3	0,4	0,9	0,0	0,9	0,0	0,2	-0,2	0,0	-0,2
92 Immateriell egendom	B	7,0	5,3	1,7	0,0	1,7	0,0	0,3	-0,3	0,0	-0,3
93 Offentliga anläggningstillgångar	B	45,0	38,5	6,5	0,0	6,5	0,0	0,8	-0,8	0,0	-0,8
93 8 Vandaspåran	B	9,0	7,4	1,6	0,0	1,6	2,5	0,1	2,4	0,0	2,4
94 Lös egendom	B	7,1	7,0	0,1	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
95 Fast egendom	B	24,0	17,9	6,1	0,0	6,1	3,5	0,5	3,0	-3,0	0,0
97 Aktier och andelar	B	3,3	2,2	1,1	0,0	1,1	0,0	2,1	-2,1	0,0	-2,1
FINANSIERINGSDELEN											
Förändringar i utlåningen											
Ökning av utlåningen	B	15,0	4,1	10,9	0,0	10,9					
Minskning av utlåningen	B						2,5	10,2	-7,7	0,0	-7,7
Nettoupplåning	N	89,7	89,7	0,0	0,0	0,0					

* Inkluderar kollektivtrafiken

3 Bokslutskalkyler

3.1 Vanda stads resultaträkning

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Verksamhetsintäkter		
Försäljningsintäkter	34 563 829,02	38 857 779,03
Avgiftsintäkter	38 629 329,30	43 004 940,62
Understöd och bidrag	24 374 092,84	31 231 385,12
Övriga verksamhetsintäkter	48 670 947,51	45 548 824,54
	146 238 198,67	158 642 929,31
Verksamhetskostnader		
Personalkostnader		
Löner och arvoden	- 344 228 088,88	- 316 781 630,07
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	- 69 765 416,17	- 64 616 872,43
Övriga lönebikostnader	- 8 912 186,29	- 12 636 989,30
	- 422 905 691,34	- 394 035 491,80
Köp av tjänster	- 281 276 184,32	- 286 538 703,24
Material, förnödenheter och varor	- 44 297 650,03	- 44 316 523,29
Understöd	- 55 634 584,02	- 56 456 414,21
Övriga verksamhetskostnader	- 58 564 036,95	- 51 346 164,47
	- 862 678 146,66	- 832 693 297,01
Verksamhetsbidrag	- 716 439 947,99	- 674 050 367,70
Skatter och statsandelar		
Skatteinkomster	585 163 033,60	638 678 671,18
Statsandelar	179 141 917,00	179 656 468,00
	764 304 950,60	818 335 139,18
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	18 794 644,05	17 944 172,36
Övriga finansiella intäkter	15 532 944,78	13 828 590,00
Räntekostnader	- 23 033 526,96	- 13 989 618,10
Övriga finansiella kostnader	- 322 255,24	- 80 190,76
	10 971 806,63	17 702 953,50
Årsbidrag	58 836 809,24	161 987 724,98
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	- 113 725 212,86	- 110 256 875,01
Nedskrivningar	- 458 064,13	- 1 587 503,09
	- 114 183 276,99	- 111 844 378,10
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter	463 619,18	0,00
Extraordinära kostnader	- 3 909 791,82	0,00
	- 3 446 172,64	0,00
Räkenskapsperiodens resultat	- 58 792 640,39	50 143 346,88
Ökning (-) eller minskning (+) av fonder	- 2 460 748,81	- 2 465 171,44
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 61 253 389,20	47 678 175,44

3.2 Vanda stads finansieringsanalys

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	58 836 809,24	161 987 724,98
Extraordinära poster	- 3 446 172,64	0,00
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 9 691 208,95	- 10 571 095,87
	45 699 427,65	151 416 629,11
Investeringskassaflöde		
Investeringsutgifter	- 149 549 075,38	- 166 819 233,54
Finansieringsandelar för investeringar	2 044 878,45	4 379 021,23
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	15 737 679,93	13 052 397,65
	- 131 766 517,00	- 149 387 814,66
Verksamhetens och investeringskassaflöde	- 86 067 089,35	2 028 814,45
Finansieringskassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning i utlåningsfordringar	- 4 059 382,09	- 79 209,00
Minskning i utlåningsfordringar	10 231 713,17	11 985 512,52
Förändringar i lånestocken		
Ökning i långfristiga lån	194 900 000,02	150 000 000,02
Minskning i långfristiga lån	- 105 248 994,37	- 155 523 384,60
Förändring i kortfristiga lån	- 20 000 000,00	- 10 085 853,62
Förändringar i eget kapital	996 989,89	30 179,05
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändringar i förvaltade medel och förvaltad kapital	249 281,00	- 963 482,20
Förändring i omsättningstillgångar	- 507 796,76	55 302,32
Förändring i fordringar	9 222 089,32	21 291 158,37
Förändring i räntefria skulder	- 12 785 725,99	- 78 499 668,91
Finansieringskassaflöde	72 998 174,19	- 61 789 446,05
Förändring i likvida medel	- 13 068 915,16	- 59 760 631,60
Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	60 263 693,33	73 332 608,49
Likvida medel 1.1	73 332 608,49	133 093 240,09
	- 13 068 915,16	- 59 760 631,60

3.3 Vanda stads balansräkning

AKTIVA	31.12.2024	31.12.2023
Bestående aktiva	1 892 250 609,57	1 867 753 391,69
Immateriella tillgångar		
Övriga utgifter med lång verkningstid	13 868 493,15	19 839 725,52
	13 868 493,15	19 839 725,52
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	358 758 751,75	341 432 746,06
Byggnader	607 216 600,58	620 128 252,24
Fasta konstruktioner och anordningar	317 137 213,41	317 548 100,34
Maskiner och inventarier	15 280 500,40	14 621 286,73
Övriga materiella tillgångar	316 783,31	316 783,31
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	75 519 265,63	43 647 774,29
	1 374 229 115,08	1 337 694 942,97
Placeringar		
Aktier och andelar	228 343 155,57	228 236 546,35
Övriga lånefordringar	274 563 698,44	280 785 911,61
Övriga fordringar	1 246 147,33	1 196 265,24
	504 153 001,34	510 218 723,20
Förvaltade medel	567 083,93	694 005,07
Statliga uppdrag	567 083,93	694 005,07
Rörliga aktiva	92 997 003,98	114 780 211,70
Omsättningstillgångar		
Material och förnödenheter	204 098,31	200 696,68
Övriga omsättningstillgångar	504 395,13	0,00
	708 493,44	200 696,68
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	10 370 672,44	13 691 566,61
Övriga fordringar	15 741 583,86	15 969 211,40
Resultatregleringar	5 912 560,91	11 586 128,52
	32 024 817,21	41 246 906,53
Finansiella värdepapper		
Aktier och andelar	122 414,99	120 298,59
Kassa och bank	60 141 278,34	73 212 309,90
AKTIVA TOTALT	1 985 814 697,48	1 983 227 608,46

PASSIVA	31.12.2024	31.12.2023
Eget kapital	974 001 316,88	1 031 796 967,38
Grundkapital	318 017 425,96	318 017 425,96
Övriga egna fonder	113 078 967,29	110 618 218,48
Föregående räk.per. överskott (underskott)	604 158 312,83	555 483 147,50
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 61 253 389,20	47 678 175,44
Avsättningar	13 111 309,13	9 716 209,13
Pensionsavsättningar	72 600,00	77 500,00
Övriga avsättningar	13 038 709,13	9 638 709,13
Förvaltat kapital	1 218 710,94	1 096 351,08
Statliga uppdrag	567 083,93	694 005,07
Donationsfondernas kapital	651 627,01	402 346,01
Främmande kapital	997 483 360,53	940 618 080,87
Långfristigt		
Masskuldebrevslån	49 966 666,72	55 700 000,04
Lån från finansinst. och försäkringsinrätt.	774 700 883,87	610 644 458,18
	824 667 550,59	666 344 458,22
Kortfristigt		
Masskuldebrevslån	5 733 333,32	95 733 333,32
Lån från finansinst. och försäkringsinrätt.	30 843 574,33	29 515 661,05
Erhållna förskott	13 301 774,77	20 691 551,44
Leverantörsskulder	54 230 100,90	60 155 715,02
Övriga skulder	21 489 908,93	23 705 420,23
Resultatregleringar	47 217 117,69	44 471 941,59
	172 815 809,94	274 273 622,65
PASSIVA TOTALT	1 985 814 697,48	1 983 227 608,46

3.4 Vanda stads koncernresultaträkning

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Verksamhetsintäkter	767 918 680,30	780 571 047,64
Verksamhetskostnader	- 1 291 260 820,11	- 1 254 909 111,58
Andel av intressesamfundens vinst (förlust)	7 576 538,70	8 410 693,15
Verksamhetsbidrag	- 515 765 601,12	- 465 927 370,79
Verot ja valtionosuudet		
Skatteinkomster	578 580 479,22	634 263 156,05
Statsandelar	187 710 815,00	187 537 987,00
	766 291 294,22	821 801 143,05
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	21 770 566,43	16 352 703,61
Övriga finansiella intäkter	3 780 165,66	5 694 704,41
Räntekostnader	- 61 028 705,66	- 46 387 423,25
Övriga finansiella kostnader	3 966 484,11	- 1 084 214,66
	- 31 511 489,46	- 25 424 229,90
Årsbidrag	219 014 203,65	330 449 542,36
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	- 222 168 956,88	- 217 185 442,09
Differens vid eliminering av innehav	- 440 090,25	- 187 439,61
Nedskrivningar	- 524 881,38	- 1 587 503,09
	- 223 133 928,51	- 218 960 384,80
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter	- 3 446 172,64	0,00
Räkenskapsperiodens resultat	- 7 565 897,50	111 489 157,57
Bokslutsdispositioner	- 2 439 524,41	- 2 422 582,12
Räkenskapsperiodens skatter	- 9 044 056,09	- 13 498 584,88
Latenta skatter	- 890 667,80	- 3 030 112,33
Minoritetsandelar	- 18 387 632,05	- 17 313 937,90
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 38 327 777,85	75 223 940,34

3.5 Vanda stads koncernfinansieringsanalys

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Verksamhetens kassaflöde		
Årsbidrag	219 014 203,65	330 449 542,36
Extraordinära poster	- 3 446 172,64	0,00
Räkenskapsperiodens skatter	- 9 044 056,09	- 13 498 584,88
Korrektivposter till internt tillförda medel	- 13 237 314,97	- 9 596 182,62
	<u>193 286 659,94</u>	<u>307 354 774,87</u>
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringsutgifter	- 579 049 820,29	- 420 464 587,89
Finansieringsandelar för investeringar	2 407 743,09	4 637 367,64
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	<u>195 358 873,11</u>	<u>110 548 525,47</u>
	- 381 283 204,09	- 305 278 694,78
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	- 187 996 544,15	2 076 080,09
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökning i lånefordringar	- 274 498,91	58 518,30
Minskning i lånefordringar	5 252 806,19	3 276 009,21
Förändringar i lånestocken		
Ökning i långfristiga lån	528 457 041,52	199 640 030,75
Minskning i långfristiga lån	- 224 363 754,61	- 241 704 769,89
Förändring i kortfristiga lån	- 86 079 410,28	- 50 729 821,93
Förändringar i eget kapital	- 6 386 193,84	- 8 929 789,88
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändringar i förvaltade medel och förvaltad kapital	249 281,00	-968 424,28
Förändring i omsättningstillgångar	-6 501 914,04	7 747 820,34
Förändring i fordringar	32 761 867,09	143 179 078,67
Förändring i räntefria skulder	24 704 110,48	- 114 371 660,55
Kassaflödet för finansieringens del	267 819 334,61	- 62 803 009,26
Förändring i likvida medel	79 822 790,46	- 60 726 929,17
Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	277 906 370,37	198 083 579,90
Likvida medel 1.1	<u>198 083 579,90</u>	<u>258 810 509,08</u>
	79 822 790,47	- 60 726 929,18

3.6 Vanda stads koncernbalansräkning

AKTIVA	31.12.2024	31.12.2023
Bestående aktiva	3 749 370 726,38	3 582 669 338,28
Immateriella tillgångar		
Immateriella rättigheter	8 499 334,51	7 748 717,75
Övriga utgifter med lång verkningstid	18 956 294,13	26 158 461,45
Förskottsbetalningar	1 275 227,30	1 508 472,48
	<u>28 730 855,95</u>	<u>35 415 651,68</u>
Materiella tillgångar		
Mark- och vattenområden	460 834 676,51	441 446 519,08
Byggnader	1 400 604 453,95	1 445 381 585,89
Fasta konstruktioner och anordningar	1 009 588 925,71	1 000 166 693,80
Maskiner och inventarier	94 625 507,46	95 428 138,75
Övriga materiella tillgångar	6 082 867,60	7 059 078,78
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	342 755 545,30	153 807 405,76
	<u>3 314 491 976,54</u>	<u>3 143 289 422,06</u>
Placeringar		
Aktier i dotterbolag	720 999,99	0,00
Andelar i intressesamfund	104 322 573,64	101 011 385,50
Övriga aktier och andelar	119 821 103,74	116 671 953,05
Övriga lånefordringar	176 725 217,32	181 822 425,67
Övriga fordringar	4 557 999,23	4 458 500,33
	<u>406 147 893,91</u>	<u>403 964 264,54</u>
Förvaltade medel	3 048 504,79	3 657 155,95
Statliga uppdrag	1 116 386,89	1 557 580,96
Övriga förvaltade medel	1 932 117,90	2 099 575,00
Rörliga aktiva	434 130 080,44	381 822 853,48
Omsättningstillgångar		
Material och förnödenheter	30 834 027,09	24 833 987,99
Övriga omsättningstillgångar	543 039,50	41 164,55
	<u>31 377 066,58</u>	<u>24 875 152,54</u>
Fordringar		
Långfristiga fordringar		
Uppskjutna skattefordringar	1 251 209,59	1 443 053,78
Övriga fordringar	27 030,92	17 598,95
Resultatregleringar	1 088 205,46	1 817 217,12
	<u>2 366 445,97</u>	<u>3 277 869,85</u>
Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	65 655 012,78	69 638 888,87
Lånefordringar	121 476,48	123 175,61
Övriga fordringar	32 948 016,42	51 971 495,44
Resultatregleringar	23 755 691,85	33 852 691,27
	<u>122 480 197,51</u>	<u>155 586 251,19</u>
Finansiella värdepapper		
Aktier och andelar	168 028,33	147 115,81
Övriga värdepapper	19 440 971,96	33 041 390,97
	<u>19 609 000,29</u>	<u>33 188 506,77</u>
Kassa och bank	258 297 370,09	164 895 073,13
AKTIVA TOTALT	4 186 549 311,62	3 968 149 347,72

PASSIVA	31.12.2024	31.12.2023
Eget kapital	1 390 230 063,31	1 424 777 217,78
Grundkapital	318 017 425,96	318 017 425,96
Övriga egna fonder	161 237 511,17	159 002 906,12
Föregående räk.per. överskott (underskott)	949 302 904,03	872 532 945,36
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	- 38 327 777,85	75 223 940,34
Minoritetsandelar	163 071 309,59	153 156 569,84
Avsättningar	23 249 992,64	22 219 257,39
Pensionsavsättningar	72 600,00	77 500,00
Övriga avsättningar	23 177 392,64	22 141 757,39
Förvaltad kapital	3 728 486,22	4 087 856,38
Statliga uppdrag	1 144 741,31	1 585 935,38
Donationsfondernas kapital	651 627,01	402 346,01
Övrigt förvaltad kapital	1 932 117,90	2 099 575,00
Främmande kapital	2 606 269 459,87	2 363 908 446,32
Långfristigt		
Masskuldebrevslån	49 966 666,72	55 700 000,04
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	1 725 558 710,45	1 339 454 300,44
Lån från offentliga samfund	165 051 995,54	170 053 571,16
Anslutningsavgifter och övriga skulder	148 847 857,12	147 615 770,89
Resultatregleringar	140,91	615 999,98
Latenta skatteskulder	71 902 448,82	70 393 056,75
	2 161 327 819,55	1 783 832 699,27
Kortfristigt		
Masskuldebrevslån	5 733 333,32	107 835 733,32
Lån från finansinst. och försäkringsinrättn.	149 689 773,06	204 942 997,50
Lån från offentliga samfund	5 001 575,62	5 001 575,62
Erhållna förskott	16 032 847,91	25 861 230,55
Leverantörsskulder	105 930 095,84	108 843 250,94
Övriga skulder	69 560 421,38	35 139 526,89
Resultatregleringar	93 154 455,67	91 768 479,04
Latenta skatteskulder	- 160 862,49	682 953,19
	444 941 640,32	580 075 747,06
PASSIVA TOTALT	4 186 549 311,64	3 968 149 347,72

4 Bokslutets noter

4.1 Noter som gäller uppgörandet av bokslutet

4.1.1 Noter som gäller uppgörandet av stadens bokslut

Värderingsprinciper och -metoder samt periodiseringsprinciper och -metoder

Periodiseringsprinciper

Inkomster och utgifter har upptagits i resultaträkningen enligt prestationsprincipen. Med undantag från prestationsprincipen har skatteinkomster bokförts enligt redovisningstidpunkten för räkenskapsperioden i fråga.

Värdering av bestående aktiva

I balansräkningen har bestående aktiva upptagits under anskaffningsutgifterna minskade med avskrivningar enligt plan och erhållna finansieringsandelar för investeringsutgifter. Avskrivningarna enligt plan har beräknats enligt en godkänd avskrivningsplan. Kalkyleringsprinciperna för avskrivningarna enligt plan tas upp under noter till resultaträkningen i punkt 4.2 grunderna för avskrivningar enligt plan.

Sådana anskaffningar, vars anskaffningsutgift är under 10 000 euro har inte upptagits i bestående aktiva, utan anskaffningarna har upptagits som årskostnader.

Principer för inledande av avskrivning

Avskrivningarna av lös egendom inleds från början av den månad som följer på anskaffningsmånaden. Kalkylen för avskrivning enligt plan för en förstagångsinredning inleds när hela inredningen är klar. Avskrivningarna av byggnader inleds från början av den månad som följer på dagen för färdigställandet. Av stadsbyggandets fasta egendomar bokförs en avskrivning enligt plan för ett halvt år, vilken räknas ut av kostnaderna för hela den gångna räkenskapsperioden.

Värdering av placeringar

Aktier och andelar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgift eller lägre värde. Grunden för värderingen utgörs av de sannolika framtida inkomster som sammanhänger med tillgången eller dess värde för produktionen av tjänster.

Värdering av omsättningstillgångar

Depåns reservdelslager har värderats enligt principen för genomsnittspris.

Värdering av finansiella tillgångar

De fordringar som ingår i rörliga aktiva har upptagits i balansräkningen till nominellt värde och värdepapper bland finansiella tillgångar till anskaffningspriset eller till ett lägre sannolikt överlåtelsepris.

Behandling av derivatavtal

Vanda stads ränteswapavtal har gått ut under räkenskapsperioden 2022 och vid utgången av räkenskapsperioden har Vanda stad inga giltiga derivatinstrument.

Resultaträkningens, finansieringsanalysens och balansräkningens uppställningsform

Uppställningsformen för Vanda stads och fondernas resultaträkning, finansieringsanalys och balansräkning följer bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions allmänna anvisningar.

Jämförbarheten i relation till uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden

Uppställningsformen för koncernkontot ändrades under räkenskapsperioden 2024. Koncernkontots saldo presenteras inte längre i stadens balansräkning som bankfordringar, koncernkontofordringar eller -skulder. Under Kassa och bank presenteras i fortsättningen endast saldona på stadens konton. Motsvarande justering har också gjorts för jämförelseåret 2023.

Det har gjorts en ändring i den allmänna anvisningen om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse för kommuner under 2024. Ett samlingskonto för fonderna och centralkassan upptas i balanskontogruppen lånefordringar i bokslutet 2024. År 2023 upptogs samlingskontot i gruppen fordringar hos kommunen.

I balansräkningen för räkenskapsperioden 2023 har överföringar gjorts enligt bokföringsnämndens välfärdsområdes- och kommunsektions utlåtande 128/2022. Från bestående aktiva har inventarierna vid Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverk samt de andelar i samkommuner och aktier som överförts till välfärdsområdet skrivits ned. Likaså har vårdartikellagret tagits bort från balansräkningen. Dessa har bokförts mot grundkapitalet i staden.

Intäkter och kostnader som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder samt korrigeringar av fel

Överskottet från tidigare räkenskapsperioder har utökats med 678 028,50 euro förskott på investeringsinkomster för åren 2015–2018, som felaktigt inte har behandlats i balansräkningen efter att investeringsobjekten i fråga har framskridit.

Överskottet från tidigare räkenskapsperioder har utökats med Statskontorets återbetalning på 186 703,61 euro av stödet för frontveteraner som bor hemma samt återbetalningen av stödet för öppenvårdstjänster för krigsveteraner på 236 537,75 euro, som hänför sig till 2022.

Överskottet från tidigare räkenskapsperioder har minskats med 104 279,97 euro mervärdesskatt som felaktigt dragits av i bokföringar som hänför sig till byggnader för åren 2021–2023, och som har justerats under räkenskapsperioden 2024.

4.1.2 Noter som gäller uppgörandet av koncernbokslutet

Koncernbokslutets omfattning

I koncernbokslutet har alla dottersammanslutningar sammanställts förutom VAV Asunnot Oy:s intressebolag Asunto Oy Viljapelto, Martinlaakson autopaikotus Oy, Kiinteistö Oy Myyrinsärki, Metsolan pysäköinti Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki, Ruukkukujan autopaikat Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Ruusuparkki, Kiinteistö Oy Vantaan Kaskelanparkki och Koy Vantaan Koivuparkki, som inte inkluderats i underkoncernen VAV-Yhtymä Oy:s bokslut. Underkoncernen VTK Kiinteistöt Oy har inte sammanställt ägarintresseföretagen Kiinteistö Oy Hakucenteriä eller Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotalo i sitt koncernbokslut. Underkoncernen VTK Kiinteistöt Oy har som sin intressesammanslutning sammanställt Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki med en ägarandel på 29,8 % och Kiinteistö Oy Ruusuparkki med en ägarandel på 26,1 %, men VAV Asunnot Oy:s andelar på 17,7 % och 9,4 % har inte sammanställts. Underkoncernen Vanda Energi har inte sammanställt dotterbolaget för Kiinteistö Oy Vapaalan Torpantie 2 i sitt koncernbokslut på grund av ringa betydelse.

I koncernbokslutet har alla fyra samkommuner i vilka Vanda stad är medlem sammanställts. Intressesammanslutningarna har sammanställts i bokslutet genom kapitalandelsmetoden. Av intressesammanslutningarna har Asunto Oy Vantaan Näätäkuja 3 sammanställts med siffrorna för 2023.

Interna transaktioner och internbidrag

Koncernsamfundens inbördes intäkter och kostnader samt fordringar och skulder har minskats, liksom de av koncernsamfunden och kommunen ägda samkommunernas inbördes intäkter och kostnader samt fordringar och skulder, med undantag av små affärstransaktioner. Interna täckningsbidrag som ingår i viktiga bestående aktiva har dragits av. Koncernens interna anslutningsavgifter har inte till alla delar kunnat utredas och elimineras.

Avskrivningsdifferens och frivilliga reserver

I koncernbalansräkningen har reserverna och de skattemässiga reserverna och avskrivningsdifferensen uppdelats i fritt eget kapital och kalkylmässig skatteskuld. Uppdelningen har beaktats vid elimineringen av egendomen, avskiljningen av minoritetsandelarna och sammanställningen av intressesamfunden.

Eliminering av internt innehav

Kommunens och dottersamfundens samt samkommunernas interna innehav har eliminerats. Den differens som uppkommit vid elimineringen har i sin helhet bokförts på den räkenskapsperiod då förvärvet skedde. I de underkoncerner som bildats av dottersamfunden har innehavet eliminerats enligt anskaffningsutgiftsmetoden.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernens resultaträkning samt från koncernens eget kapital i koncernens balansräkning.

Intressesamfund

Intressesamfunden har sammanställts i koncernbokslutet genom kapitalandelsmetoden.

Korrigerings av planmässiga avskrivningar

Dottersamfundens väsentliga avskrivningar av materiella tillgångar har korrigerats så att de motsvarar avskrivningar enligt plan och utgiftsresternas differens har bokförts som rättelse av dottersamfundets avskrivningar i koncernens resultaträkning medan den differens som hänför sig till tidigare räkenskapsperioder har bokförts som en korrigerings av över- eller underskott från tidigare räkenskapsperioder i koncernens balansräkning. I fråga om intressesamfund har avskrivningarna korrigerats för de samfunds del där de nödvändiga uppgifterna varit tillgängliga och korrigeringen för koncernens del varit betydande.

Behandling av derivatavtal

I koncernbokslutets noter 4.4 om derivatinstrument har utöver Vanda stads derivatinstrument också de derivatinstrument sammanställts som underkoncernen Vanda Energi Ab, underkoncernen VAV Asunnot Oy samt Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster (HRM) meddelat i sina bokslut.

Derivatavtal har behandlats utifrån Bokföringsnämndens kommunsektions utlåtande 116/21.3.2017, där utgångspunkten är en bruttoprincip och separat värdering. Då görs en avtalsspecifik värdering av gällande avtal enligt bokslutsdagens värde och skillnaden mellan värdet vid tidpunkten för avtalets upprättande och bokslutstidpunkten upptas som finansiella kostnader och avsättningar. För att ge en korrekt och tillräcklig bild av det som avsetts i BokfN 3:2:1 § har man inom koncernsamfundet avvikit från principen i fråga om de avtal där avtalets nominella belopp och löptid motsvarar det i balansräkningen upptagna separata lånebeloppet och lånets löptid. Avtalens verkliga värden presenteras i noterna och både i koncernsamfundets eget och kommunkoncernens bokslut.

Ändringar i koncernstrukturen

Samkommunen för missbrukarvård i Nyland upplöstes i slutet av 2024. Samkommunens sista räkenskapsperiod gick ut 31.12.2023 och upplösningen av samkommunen skedde när den sista räkenskapsperiodens bokslut och slutredovisningen godkändes i alla medlemskommuner med ett lagakraftvunnet beslut. Vandas andel av samkommunens grundkapital var 17,5 %.

As Oy Sepänpuisto har i koncernen varit ett bolag som till 100 procent ägs av Vanda stad. VAV Yhtymät Oy köpte bolagets hela aktiestock av Vanda stad 2024.

För räkenskapsperioden 2024 grundades dotterbolaget VanPark Oy som bedriver marknadsanpassad parkeringsverksamhet. Bolaget är dotterbolag till Pysäköintiratkaisut Oy som Vanda stad äger till 100 procent.

Staden köpte KOy Hakucenters aktier till 23,94 % under räkenskapsperioden 2024. Stadens ägarandel steg till 88,44 procent.

Jämförbarheten i relation till uppgifterna för den föregående räkenskapsperioden

Det har gjorts en ändring i den allmänna anvisningen om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse för kommuner under 2024. Ett samlingskonto för fonderna och centralkassan upptas i balanskontogruppen lånefordringar i bokslutet 2024. År 2023 upptogs samlingskontot i gruppen fordringar hos kommunen.

I koncernbokslutet framgår, i form av betydande justeringar, under tidigare räkenskapsperioders överskott, följande poster:

Vanda stads överskott har utökats med 678 028,50 euro förskott på investeringsinkomster för åren 2015–2018, som felaktigt inte har behandlats i balansräkningen efter att investeringsobjekten i fråga har framskridit. Överskottet har också utökats med Statskontorets återbetalning på 186 703,61 euro av stödet för frontveteraner som bor hemma samt återbetalningen av stödet för öppenvårdstjänster för krigsveteraner på 236 537,75 euro, som hänför sig till 2022. Den mervärdesskatt som felaktigt dragits av i bokföringar som hänför sig till byggnader för åren 2021–2023 har justerats för räkenskapsperioden 2024, varvid överskottet från tidigare räkenskapsperioder har minskats med 104 279,97 euro.

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster har som en justering av överskottet från tidigare år bokfört en justering av de ränteutgifter som inte dragits av under skatteåren 2020–2021 till ett belopp på sammanlagt 4 834 000 euro, varav effekten på Vandas koncernbokslut enligt Vandas ägarandel är 944 828 euro.

Till Vandakoncernens tidigare räkenskapsperioders överskott riktas eliminering av koncernens interna försäljningsvinst till ett belopp på 699 927,82 euro. Försäljningsvinsten har uppkommit på grund av försäljningen av As Oy Vantaan Sepänpuistos aktiestock till koncernen VAV Yhtymä Oy. VAV Yhtymä Oy har bokfört värdet på As Oy Sepänpuistos aktier i dotterbolagsaktierna och ägandet av aktierna har eliminerats i VAV Yhtymäs koncern.

Koncernen VTK Kiinteistö har i sitt koncernbokslut bokfört ett avdrag på 579 608,71 euro på grund av de företagsarrangemang som genomfördes i koncernen och detta syns i sin helhet som en minskning också inom Vanda stads koncern.

I och med upplösningen av samkommunen för missbrukarvård i Nyland har man för att minska Vanda-koncernens överskott från tidigare år bokfört en post på 516 121,61 euro som uppkommer på grund av effekten av minoritetsandelen för den upplösta samkommunen.

4.2 Noter till resultaträkningen

Verksamhetens intäkter

Verksamhetsintäkter enligt uppgiftsområde				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Allmän förvaltning	391 689	397 995	1 909	761
Stadens strategi och ledning	7 398	9 455	8 920	10 842
Stadskulturen	12 104	11 783	12 172	11 853
Social- och hälsovårdsväsendet	319	401	0	0
Fostran och lärande	37 512	43 413	37 828	43 642
Stadsmiljön	318 898	317 524	85 408	91 545
Verksamhetsintäkter totalt	767 919	780 571	146 238	158 643

Skatteinkomster

Specifikation av skatteinkomster		
1 000 €	2024	2023
Kommunal inkomstskatt	398 766	431 249
Andel av samfundsskatteintäkter	74 772	95 336
Fastighetsskatt	111 625	112 094
Skatteinkomster totalt	585 163	638 679

Statsandelar

Specifikation av statsandelarna och kompensationen för förlorade skatteinkomster				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Statsandel för kommunens basservice (exkl. utjämning)	131 267	132 142	131 267	132 142
Utjämning av statsandelar utgående från skatteinkomster	-4 334	-3 798	-4 334	-3 798
Övriga statsandelar inom undervisnings- och kulturväsendet	30 480	29 158	21 911	21 276
Kompensation för förlorade skatteinkomster	30 298	30 036	30 298	30 036
Statsandelar och kompensation för förlorade skatteinkomster totalt	187 711	187 538	179 142	179 656

Specifikation av köp av tjänster

Specifikation av köp av tjänster		
1 000 €	2024	2023
Köp av kundtjänster	68 406	69 609
Köp av övriga tjänster	212 870	216 930
Stadens köp av tjänster totalt	281 276	286 539

Stöd till fullmäktigegrupper

Stöd till fullmäktigegrupper		
1 000 €	2024	2023
Kristdemokraternas fullmäktigegrupp	1	4
Centerns fullmäktigegrupp	4	4
Grönas fullmäktigegrupp	0	36
Socialdemokraternas fullmäktigegrupp	32	32
Vänsterförbundets fullmäktigegrupp	8	8
Samlingspartiets fullmäktigegrupp	36	72
Sannfinländarnas fullmäktigegrupp	22	22
SFP:s fullmäktigegrupp	4	4
Rörelse Nu	4	4
Stöd till fullmäktigegrupper totalt	111	186

Grunderna för avskrivning enligt plan

	Avskrivningsmetod	Avskrivnings tid före 1.1.2013 anskaffade	Avskrivningstid fr.o.m. 1.1.2013 anskaffade
Immateriella tillgångar			
Utvecklingsutgifter	Lineär	3–5 år	2 år
Rätt att utnyttja regionala samprojekt			
Trafikleder	Lineär	15 år	5 år
Spårtrafik	Lineär	15 år	5 år
Övriga immateriella rättigheter	Lineär	5 år	5 år
Goodwill	Lineär	5 år	2 år
Övriga utgifter med lång verkningstid			
ADB-program	Lineär	3–5 år	2 år
Utvecklingsutgifter	Lineär	3–5 år	2 år
Ändringsarbeten i hyres- och aktielokaler	Lineär	3 år	2 år
Övriga	Lineär	3 år	2 år
Materiella tillgångar			
Mark- och vattenområden	Ingen avskrivn.		
Byggnader och konstruktioner			
Förvaltnings- och institutionsbyggnader	Lineär	30 år	20 år
Fabriks- och produktionsbyggnader	Lineär	20 år	20 år
Ekonomibyggnader	Lineär	15 år	10 år
Fritidsbyggnader	Lineär	20 år	20 år
Bostadsbyggnader	Lineär	50 år	30 år
Fasta konstruktioner och anordningar			
Gator, vägar, torg och parker	Lineär	15 år	15 år
Broar, bryggor och badinrättningar	Lineär	15 år	10 år
Övriga mark- och vattenkonstruktioner	Lineär	15 år	15 år
Utomhusbelysning	Lineär	15 år	15 år
Övriga rör- och kabelnät	Lineär	15 år	15 år
Maskiner o. anordn. vid vattenverk o.dyl.	Lineär	10 år	10 år
Fasta lyft- och flyttanordningar	Lineär	15 år	15 år
Trafikregleringsanordningar	Lineär	15 år	10 år
Övriga fasta maskiner, anordn.o.konstrukt.	Lineär	10 år	10 år
Maskiner och inventarier			
Fartyg av järn	Lineär	15 år	15 år
Fartyg av trä o. andra flytande arbetsmaski- ner	Lineär	8 år	8 år
Övriga transportmedel	Lineär	5 år	4 år
Övriga rörliga arbetsmaskiner	Lineär	5 år	5 år
Övriga tunga maskiner	Lineär	10 år	10 år
Övriga lätta maskiner	Lineär	5 år	5 år
Sjukhus-, hälsovårds- o. dyl. anordningar	Lineär	5 år	5 år
ADB-utrustning	Lineär	3 år	3 år
Övriga anordningar och inventarier	Lineär	3 år	3 år
Övriga materiella tillgångar			
Naturresurser	Avskr. enligt användn.		
Konst- och värdeföremål	Ingen avskrivn.	–	–
Förskottsbetalningar och pågående anskaffningar	Ingen avskrivn.	–	–
Investeringar i bestående aktiva			
Aktier och andelar	Ingen avskrivn.	–	–

Ändringar i de avsättningar som ingår i intäkter och kostnader

Ändringar i avsättningar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Andel av pensionsansvaret som överförs till välfärdsområdet		-69		
Pensionsansvar 1.1	78	121	78	121
Minskningar	-5	-43	-5	-43
Pensionsansvar 31.12	73	78	73	78
Reserv för miljöåtaganden 1.1	17 752	18 970	9 639	9 639
Ökningar	3 440	40	3 400	0
Minskningar	-1 787	-1 257	0	0
Reserv för miljöåtaganden 31.12	19 405	17 752	13 039	9 639
Andel övriga avsättningar och patientförsäkringspremier som överförs till välfärdsområdet	0	-5 060		
Övriga avsättningar 1.1	4 390	6 041	0	0
Ökningar	519	3 839	0	0
Minskningar	-1 136	-5 491	0	0
Övriga avsättningar 31.12	3 772	4 390	0	0

Väsentliga försäljningsvinster och -förluster

Försäljningsvinster och -förluster bland bestående aktiva tillgångar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Övriga verksamhetsintäkter				
Försäljningsvinster, mark- och vattenområden	10 080	8 790	11 714	8 790
Försäljningsvinster för aktier	930	1 418	1 237	1 418
Försäljningsvinster för lös egendom	136	360	135	303
Försäljningsvinster totalt	11 146	10 568	13 086	10 510
Övriga verksamhetskostnader				
Övriga försäljningsförluster	-236	-384	0	17
Försäljningsförluster totalt	-236	-384	0	17

Extraordinära intäkter och kostnader

Specifikation av extraordinära intäkter och kostnader				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Extraordinära intäkter				
Försäljningsvinst för samkommunen för missbrukarvård i Nyland	464	0	464	0
Extraordinära kostnader				
Fördelningen av Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverks medel	-3 910	0	-3 910	0
Extraordinära intäkter totalt	-3 446	0	-3 446	0

Specifikation av ränteintäkter för dividendintäkter och grundkapital

Specifikation av dividendintäkter och ränteintäkter på grundkapital		
1 000 €	2024	2023
Dividendintäkter från övriga samfund	13 210	11 460
Grundkapitalets räntor av kommunsamfund	985	985
Sammanlagt	14 195	12 446

4.3 Noter till balansräkningen

4.3.1 Noter till balansräkningens aktiva

Bestående aktiva

Bestående aktiva							
Immateriella tillgångar							
1 000 €					Immateriella rättigheter	Övriga utgifter med lång verkningstid	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.					0	19 840	19 840
Ökningar under räkenskapsperioden					0	3 581	3 581
Överföringar mellan poster					0	1 188	1 188
Räkenskapsperiodens avskrivning					0	-10 740	-10 740
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.					0	13 868	13 868
Materiella tillgångar							
1 000 €	Mark- och vatten-områden	Byggnader	Fasta konstruktio-ner och anordningar	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Förskotts-betalningar och pågå-ende nyan-skaffningar	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.	341 433	620 128	317 548	14 621	317	43 648	1 337 695
Ökningar under räkenskapsperioden	17 873	15 504	44 393	7 031	0	58 985	143 786
Finansieringsandelar under räkenskapsperioden	0	0		0	0	-1 077	-1 077
Minskningar under räkenskapsperioden	-547	-14	-968	0	0	0	-1 529
Överföringar mellan poster		24 853	-5	-14	0	-26 037	-1 203
Nedskrivningar	0	-458	0	0	0	0	-458
Räkenskapsperiodens avskrivning	0	-52 796	-43 831	-6 358	0	0	-102 985
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	358 759	607 217	317 137	15 281	317	75 519	1 374 229

Vanda stad har aktiverat utvecklingsutgifter under övriga utgifter med lång verkningstid i immateriella tillgångar. De största projekten 2024 är införandet av DigiOne 22–24 (290 995,15 euro), vidareutvecklingen av systemet Matti (278 320,18 euro) och vidareutvecklingen av ServiceNow (254 577,38 euro). De oavskrivna utvecklingsutgifterna i slutet av året uppgick till sammanlagt 5 289 486,53 euro. Avskrivningsmetoden för utvecklingsutgifterna är linjär och avskrivningstiden är fr.o.m. 1.1.2013 två år och i äldre fall fem år.

Aktier och andelar					
1 000 €	Aktier koncern- bolag	Aktier ägar- intresse- samfund	Sam- kommuns- andelar	Övriga aktier och andelar	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1.	96 667	7 587	100 467	23 515	228 237
Ökningar under räkenskapsperioden	652	0	0	1 545	2 197
Minskningar under räkenskapsperioden	-1 310	0	-213	-567	-2 090
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12.	96 009	7 587	100 254	24 492	228 343
Msb-, övriga låne- och övriga fordringar					
1 000 €		Fordringar på koncern- samfund	Fordringar på sam- kommuner	Fordringar på övriga samfund	Sammanlagt
Oavskriven anskaffningsutgift 1.1		57 935	221 203	2 844	281 982
Ökningar under räkenskapsperioden		4 059	0	0	4 059
Minskningar under räkenskapsperioden		-3 726	-6 320	-186	-10 232
Oavskriven anskaffningsutgift 31.12		58 269	214 883	2 658	275 810

Specifikation av mark- och vattenområden				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Mark- och vattenområden				
Fastigheternas anslutningsavgifter	2 573	2 081	410	410
Övriga mark- och vattenområden	458 262	439 366	358 349	341 023
Mark- och vattenområden totalt	460 835	441 447	358 759	341 433

Innehav i dottersamfund

Dottersamfund, andelar i samkommuner samt intresseföretag 31.12.2024							
Kommunkoncernens andel, 1 000 €							
Koncernsamfundets namn	FO-nummer	Hemort	I kommunens ägo, %	I koncernens ägo, %	Av eget kapital	Av främmande kapital	Av räkenskapsper. över-/underskott
Dotterbolagen							
As Oy Vantaan Katriinanrinne	0800899-8	Vanda	100,0 %	100,0 %	1552	148	0
As Oy Vantaan Keltasafiiri	2753279-5	Vanda	100,0 %	100,0 %	928	0	3
Kiint Oy Pakkalankuja 11	2770150-1	Vanda	100,0 %	100,0 %	1 405	0	3
Kiint Oy Tiedepuisto	0625800-2	Vanda	100,0 %	100,0 %	12 395	4 166	304
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	2220755-5	Vanda	100,0 %	100,0 %	1 908	13	-97
Ratakujan Pysäköinti Oy	2229254-2	Vanda	100,0 %	100,0 %	2 251	16	-89
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy (ent.Tikkuparkki Oy)	2295003-1	Vanda	100,0 %	100,0 %	9 498	34	-70
Vantaan Tiläpalvelut Vantti Oy	2440395-5	Vanda	100,0 %	100,0 %	4 648	8 331	702
Koncernen VAV Yhtymä Oy	0640915-7	Vanda	100,0 %	100,0 %	168 576	558 143	-1 518
VAV Asunnot Oy	2903526-6	Vanda	0,0 %	100,0 %			
VAV Hoiva-asunnot Oy	3215910-4	Vanda	0,0 %	100,0 %			
VAV Palvelukodit Oy	2696057-9	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Koncernen VTK Kiinteistöt Oy	0517745-4	Vanda	100,0 %	100,0 %	66 586	213 457	4 255
Kiint Oy Myyrinselkä	0124186-9	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	1570742-0	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	0675170-2	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kivistön Putkijäte Oy	2584472-8	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Vivamus Kiinteistöt Oy	3372284-3	Vanda	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	0467821-4	Vanda	84,6 %	100,0 %	641	29	-431
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	0503417-0	Vanda	95,5 %	95,5 %	21 263	941	987
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vanda	86,4 %	87,5 %	535	190	-40
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	0801033-4	Vanda	37,1 %	86,3 %	824	6	-46
Korson Pienteollisuustalo Oy	0197004-1	Vanda	83,1 %	83,1 %	98	27	-51
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	0800906-9	Vanda	77,1 %	77,1 %	4 604	23	-18
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	0197065-8	Vanda	62,2 %	73,8 %	4 284	638	-64
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	0362198-8	Vanda	88,4 %	88,4 %	2 237	28	18
Vanda Energi Ab	0124461-3	Vanda	60,0 %	60,0 %	221 096	303 827	28 759
Vanda Energi Elnät Ab	2038408-0	Vanda	0,0 %	60,0 %			
Kiint Oy Hakucenter	0581220-0	Vanda	41,0 %	59,1 %	538	21	5
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	0124220-4	Vanda	52,4 %	52,4 %	757	36	-1

Innehav i samkommuner och intresseföretag

Dottersamfund, andelar i samkommuner samt intresseföretag 31.12.2024							
Kommunkoncernens andel, 1 000 €							
Koncernsamfundets namn	FO-nummer	Hemort	I kommunens ägo, %	I koncernens ägo, %	Av eget kapital	Av främmande kapital	Av räkenskapsper. över-/underskott
Samkommunerna							
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	2274241-9	Helsingfors	19,5 %	19,5 %	128 656	419 419	4 385
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	0113062-4	Helsingfors	0,0 %	15,8 %	0	83	-243
Uudenmaan Voima Oy	2657337-6	Helsingfors	0,0 %	15,6 %	217	19	46
HSY Holding Oy	0574067-3	Helsingfors	0,0 %	19,5 %	12	0	0
Samkommunen Helsingforsregionens trafik	3033603-1	Helsingfors	17,2 %	17,2 %	13 343	25 001	-5 576
Nylands förbund	0201296-1	Helsingfors	15,4 %	15,4 %	228	568	40
Samkommunen Västra-Nylands folkhögskola	0203394-9	Raseborg	3,1 %	3,1 %	26	7	-2
Fastighetsaktiebolaget Karis Elevbostäder	0299463-5	Raseborg	0,0 %	3,1 %			
Intressesamfund							
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	0467293-9	Vanda	41,5 %	41,5 %	2 028	9	0
Hakunilan Keskus Oy	0367513-4	Vanda	40,4 %	40,4 %	2 025	27	-2
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	0288276-4	Vanda	40,0 %	40,0 %	296	16	0
Kiint Oy Vantaan Säätöotalo	0486335-6	Vanda	39,6 %	39,6 %	1 454	1 736	32
Kiint Oy Korsontie 2	0524374-9	Vanda	34,0 %	34,0 %	354	2	0
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	1046216-1	Vanda	32,4 %	32,4 %	22 976	6 153	2 056
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	0234800-0	Vanda	30,5 %	30,5 %	83	19	0
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	2094551-1	Vanda	26,0 %	26,0 %	17 803	7 959	2 459
As Oy Korsonpiha	0633769-1	Vanda	24,1 %	24,1 %	593	41	11
As Oy Hirvite 39	0687162-4	Vanda	21,7 %	21,7 %	248	14	1
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	1874314-4	Helsingfors	27,5 %	27,5 %	58	4 237	0
Vanda Energi Oy Ab (underkoncern)	0124461-3	Vanda					
Svartisen Holding As	985943265	Trondheim	0,0 %	29,8 %	19 952	0	2 093
Kolsin Voima Oy	2592000-6	Kotka	0,0 %	13,5 %	4 057	0	-351
Oomi Palvelut Oy	1703296-5	Vanda	0,0 %	17,0 %	13 928	0	729
Valve Oy	3372805-7	Kankaanpää	0,0 %	30,0 %	266	0	-177
VTK Kiinteistöt Oy	0517745-4	Vanda					
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vanda	0,0 %	29,8 %	1 571	0	0
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vanda	0,0 %	26,1 %	7	0	13
Kiint Oy Asemapäällikönkatu 5	0354148-6	Helsingfors	0,0 %	12,0 %			
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	2560184-9	Tammerfors	0,0 %	2,4 %			
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster	2274241-9	Helsingfors					
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	0809814-5	Helsingfors	0,0 %	5,0 %	299	154	39
Oy Asemapäällikönkatu Oy	0117395-8	Helsingfors	0,0 %	2,8 %	105	22	0
Osammanställda							
VAV Yhtymä Oy (underkoncern)	0640915-7	Vanda					
Metsolan Pysäköinti Oy	1730762-3	Vanda	0,0 %	35,5 %			
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	0725475-9	Vanda	0,0 %	33,3 %			
Asunto Oy Viljapelto	2532456-2	Vanda	0,0 %	23,3 %			
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vanda	0,0 %	17,7 %			
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vanda	0,0 %	9,4 %			
Martinlaakson Autopaikoitus Oy	0197015-6	Vanda	0,0 %	11,8 %			
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vanda	0,0 %	1,1 %			
Koy Vantaan Kaskelanparkki	2782754-2	Vanda	0,0 %	16,2 %			

Lång- och kortfristiga fordringar av koncernsamfund

Specifikation av fordringar				
1 000 €	2024		2023	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Fordringar av dottersamfund				
Kundfordringar	0	570	0	622
Fordringar av samkommuner, i vilka kommunen är medlem				
Kundfordringar	0	1 267	0	4 033
Fordringar av intressesamfund samt övriga ägarintressesamfund				
Kundfordringar	0	0	0	12
Fordringar sammanlagt	0	1 836	0	4 668

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Långfristiga resultatregleringar				
Inkomstrester				
Övriga inkomstrester	1 088	1 817	0	0
Kortfristiga resultatregleringar				
Inkomstrester				
Skattefordringar	1 153	1 673	0	1
Periodiserare räntor	206	138	0	85
Periodiserare utlåningsräntor	0	0	206	242
Fordr. på statsunderstöd och EU-underst.	872	1 629	802	1 548
FPA:s ersättningar för företagshälsövård 2023-2024	3 551	2 186	3 232	1 584
Stadsmiljöns resultatregleringar	0	0	0	3 584
Övriga inkomstrester	17 868	28 023	1 673	4 541
Resultatregleringar sammanlagt	24 740	35 467	5 913	11 586

Specifikation av finansiella värdepapper

Finansiella värdepapper		
1 000 €	2024	2023
Aktier och andelar		
Återanskaffningspris	12 585	13 070
Bokföringsvärde	122	120
Skillnad	12 463	12 950

4.3.2 Noter till balansräkningens passiva

Eget kapital

Specifikation av eget kapital				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Grundkapital				
Ändringar (välfärdsområdesreformen)	0	-31 101	0	-31 101
Grundkapital 1.1.	318 017	318 017	318 017	318 017
Grundkapital 31.12.	318 017	318 017	318 017	318 017
Övriga egna fonder				
Fastighetsfond				
Grundkapital 1.1.			102 846	100 204
Ökningar			2 907	2 641
Grundkapital 31.12.			105 753	102 846
Fonden för social kreditgivning				
Grundkapital 1.1.			0	1 837
Överföringar mellan poster			0	-1 837
Grundkapital 31.12.			0	0
Skadefonden				
Grundkapital 1.1.			7 773	7 949
Minskningar			-446	-176
Grundkapital 31.12.			7 326	7 773
Övriga egna fonder				
Ändringar (välfärdsområdesreformen)	0	-133		
Grundkapital 1.1.	159 003	160 031		
Ökningar	2 461	629		
Minskningar	-227	-1 657		
Grundkapital 31.12.	161 237	159 003		
Överskott från tidigare räkensk.per.				
Ändringar (välfärdsområdesreformen)	0	-521		
Överskott från tidigare räkensk.per. 1.1.	947 757	870 822	603 161	552 641
Överföringar mellan poster	0	1 711	0	1 837
Ökningar	1 546		0	976
Korrigerig av föreg. räkensk.per.	0	0	997	30
Överskott från tidigare räkensk.per. 31.12.	949 303	872 533	604 158	555 483
Räkenskapsperiodens översk./undersk.	-38 328	75 224	-61 253	47 678
Eget kapital totalt	1 390 230	1 424 778	974 001	1 031 797

Långfristiga skulder som förfaller senare än efter fem år

Långfristiga skulder		
1 000 €	2024	2023
Masskuldebrevslån	27 033	32 767
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	558 787	434 060
Långfristiga skulder totalt	585 820	466 827

Emitterade masskuldebrevslån

Masskuldebrevslån		
1 000 €	2024	2023
Långfristiga		
Vanda stads masskuldebrevslån 120548-11-2		
- Lånets nominella värde/emission: 20.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	5 600	6 400
- ränta %: 6 mån. euribor marg. - 0,05		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-800	-800
- Återstående kapital 31.12	4 800	5 600
Vanda stads masskuldebrevslån 5428576010		
- Lånets nominella värde/emission: 40.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	9 600	11 200
- ränta %: 12 mån. euribor/marg. + 0,025		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-1 600	-1 600
- Återstående kapital 31.12	8 000	9 600
Vanda stads masskuldebrevslån 5432569011		
- Lånets nominella värde/emission: 35.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	12 833	14 000
- ränta %: 6 mån. euribor/marg. + 0,0075		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-1 167	-1 167
- Återstående kapital 31.12	11 667	12 833
Vanda stads masskuldebrevslån 5436652017		
- Lånets nominella värde/emission: 15.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	6 000	6 500
- ränta %: 12 mån. euribor/marg. + 0,02		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-500	-500
- Återstående kapital 31.12	5 500	6 000
Vanda stads masskuldebrevslån 5451344019		
- Lånets nominella värde/emission: 50.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	21 667	23 333
- ränta %: 6 mån. euribor/ ej marg.		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	-1 667	-1 667
- Återstående kapital 31.12	20 000	21 667
Vanda stads masskuldebrevslån JVK 1/2019		
- Lånets nominella värde/emission: 70.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	0	70 000
- ränta %: fast. 0,00		
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	0	-70 000
- Återstående kapital 31.12	0	0
Långfristiga masskuldebrevslån totalt	49 967	55 700

Masskuldebrevslån		
1 000 €	2024	2023
Kortfristiga		
Vanda stads masskuldebrevslån 120548-11-2		
- Lånets nominella värde/emission: 20.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	800	800
- ränta %: 6 mån. euribor/marg. -0,005		
- amorteringsrat, 2 gånger om året à 400.000,-	-800	-800
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	800	800
- Återstående kapital 31.12	800	800
Vanda stads masskuldebrevslån 5428576010		
- Lånets nominella värde/emission: 40.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	1 600	1 600
- ränta %: 12 euribor/ marg. + 0,025		
- amorteringsrat, 1 gång om året	-1 600	-1 600
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	1 600	1 600
- Återstående kapital 31.12	1 600	1 600
Vanda stads masskuldebrevslån 5432569011		
- Lånets nominella värde/emission: 35.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	1 167	1 167
- ränta %: 6 mån. euribor/marg. +0,0075		
- amorteringsrat, 2 gånger om året à 583.333,33	-1 167	-1 167
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	1 167	1 167
- Återstående kapital 31.12	1 167	1 167
Vanda stads masskuldebrevslån 5436652017		
- Lånets nominella värde/emission: 15.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	500	500
- ränta %: 12 mån. euribor/marg. +0,02		
- amorteringsrat, 1 gång om året	-500	-500
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	500	500
- Återstående kapital 31.12	500	500
Vanda stads masskuldebrevslån 5451344019		
- Lånets nominella värde/emission: 50.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	1 667	1 667
- ränta %: 6 mån. euribor, ej marg.		
- amorteringsrat, 2 gånger om året à 833.333,33	-1 667	-1 667
- Överföring från långfristiga masskuldebrevslån	1 667	1 667
- Återstående kapital 31.12	1 667	1 667
Vanda stads masskuldebrevslån JVK 1/2019		
- Lånets nominella värde/emission: 70.000.000,00		
- Återstående kapital 1.1	70 000	0
- ränta %: fast. 0,00		
- amortering: bulletlån	-70 000	0
- Överföring till kortfristiga masskuldebrevslån	0	70 000
- Återstående kapital 31.12	0	70 000
Kommuncertifikat		
- ränta %: fast. 4,02%		
- amortering: bulletlån	20 000	
- Återstående kapital 31.12	0	20 000
Kortfristiga masskuldebrevslån totalt	5 733	95 733
Masskuldebrevslån totalt	55 700	151 433

Avsättningar

Avsättningar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Övriga avsättningar				
Avsättningar för pensioner	73	78	73	78
Miljöansvar	19 405	17 752	13 039	9 639
Övriga avsättningar	3 772	4 390	0	0
Övriga avsättningar totalt	23 250	22 219	13 111	9 716

Koncernsamfundets lång- och kortfristiga skulder

Främmande kapital				
1 000 €	2024		2023	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Skulder till dottersamfund				
Leverantörsskulder	0	7 595	0	7 114
Sammanlagt	0	7 595	0	7 114
Skulder till samkommuner där kommunen är medlem				
Leverantörsskulder	0	815	0	1 693
Sammanlagt	0	815	0	1 693
Skulder till intresseföretag och andra ägarintressesamfund				
Leverantörsskulder	0	90	0	130
Sammanlagt	0	90	0	130
Främmande kapital totalt	0	8 500	0	8 937

Specifikation av anslutningsavgifter och övriga skulder

Specifikation av anslutningsavgifter och övriga skulder				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Anslutningsavgifter och övriga skulder (långfristiga)				
Anslutningsavgifter	147 922	147 616	0	0
Anslutningsavgifter och övriga skulder totalt	147 922	147 616	0	0

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna

Väsentliga poster som ingår i resultatregleringarna				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Kortfristiga resultatregleringar				
Skatteskulder	892	3 750	0	0
Periodisering av löner och lönebikostnader	61 590	55 467	43 857	40 631
Ränteperiodiseringar	3 132	904	3 091	3 145
Övriga resultatregleringar	20 614	24 393	269	696
Resultatregleringar totalt	86 228	84 515	47 217	44 472

4.4 Noter som gäller säkerheter och ansvarsförbindelser**Skulder med säkerhet i egendom**

Skulder för vilka fastighetsinteckning ställts som säkerhet				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Lån från finansinstitut och försäkringsinrättningar	442 937	447 312	0	0
Inteckningar som ställts som säkerhet	707 208	755 393	0	0
Inteckningar totalt	707 208	755 393	0	0

Övriga säkerheter för egna förbindelser och koncernsamfundet

Säkerheter				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Säkerheter för egen del				
Övriga säkerheter för egen del	4 151	6 284	240	240
Säkerheter totalt	4 151	6 284	240	240

Hyresansvar

Hyresansvar				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Hyresansvar				
Förfaller under följande räkenskapsperiod	22 507	25 003	44 010	36 494
Förfaller senare	81 617	93 778	331 833	279 911
Hyresansvar totalt	104 124	118 782	375 844	316 406
Leasingansvar				
Förfaller under följande räkenskapsperiod	35 099	40 674	5 366	6 414
Förfaller senare	177 581	218 793	15 005	12 787
Leasingansvar totalt	212 680	259 467	20 371	19 201
Hyresansvar totalt	316 803	378 248	396 214	335 607

Hyresansvaren meddelats utan mervärdesskatt.
Staden har inte några PPP-projekt (public-private partnerships).

Givna ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelser				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Borgensförbindelser för lån och leasingansvar för samfund inom samma koncern				
Ursprungligt kapital	0	0	531 097	438 250
Återstående kapital	0	0	348 667	239 961
Borgensförbindelser till förmån för övriga				
Ursprungligt kapital	0	15 871	0	10 821
Återstående kapital	0	7 187	0	2 330

Övriga ansvarsförbindelser

Ansvar för Kommunernas garanticentrals borgensansvar			
1 000 €	2024	2023	
Kommunens andel av garanticentralens borgensansvar 31.12	2 138 530	2 014 385	
Kommunens andel av garanticentralens fond för att täcka eventuella ansvar 31.12	2 295	1 603	

Ansvar för fördelningen av Mellersta Nylands räddningsväsendes affärsverks medel		
1 000 €	2024	2023
Övriga medlemskommuners andel av fördelningen av affärsverkets medel	0	3 910
Fördelningen av medel sker efter att avtalet trätt i kraft		

Övriga ekonomiska ansvar

Övriga externa arrangemang utanför balansräkningen				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Avtalsansvar				
Entreprenadavtal	209 596	182 634	100 352	56 521
Markanvändningsavtal	750	750	750	750
Övriga avtal	43 433	45 000	42 986	12 385
Avtalsansvar sammanlagt	253 779	228 384	144 088	69 656
Ansvar gällande återbetalning av mervärdesskatt	58 521	61 813	0	0
Övriga externa arrangemang utanför balansräkningen	312 301	290 197	144 088	69 656

Derivatinstrument

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Räntederivat				
Koncernen Vanda Energi				
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 16.12.2016–16.12.2026.				
Nominellt värde	15 000	15 000		
Gångse värde	203	454		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för finansiering utanför balansräkningen (leasing). Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 2.1.2017–11.12.2026.				
Nominellt värde	20 000	20 000		
Gångse värde	-416	836		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för finansiering utanför balansräkningen (leasing). Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 7.7.2015–7.7.2025.				
Nominellt värde	15 000	15 000		
Gångse värde	285	595		
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 18.5.2018–19.5.2025.				
Nominellt värde	7 000	7 000		
Gångse värde	74	261		

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Räntederivat				
Koncernen Vanda Energi				
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (3 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 4.6.2018–3.6.2025.				
Nominellt värde	14 000	14 000		
Gångse värde	146	510		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 19.6.2019–19.6.2029.				
Nominellt värde	7 700	7 700		
Gångse värde	323	544		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 16.12.2020–16.6.2025.				
Nominellt värde	30 000	30 000		
Gångse värde	293	1 047		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 17.12.2020–17.6.2025.				
Nominellt värde	20 000	20 000		
Gångse värde	194	699		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 10.12.2020–11.6.2035.				
Nominellt värde	20 000	20 000		
Gångse värde	2 130	2 596		
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett lån som tas. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (3 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 5.6.2023–3.12.2037.				
Nominellt värde	28 600	31 300		
Gångse värde	1 880	2 500		
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett lån som tas. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 10.6.2025–11.6.2035.				
Nominellt värde	30 000	30 000		
Gångse värde	2 226	2 330		
Ränteswapavtal (forward start)				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för finansiering utanför balansräkningen (leasing). Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 14.12.2022–14.12.2032.				
Nominellt värde	27 047	28 526		
Gångse värde	3 412	4 202		

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Räntederivat				
Koncernen Vanda Energi				
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 14.12.2022–14.12.2032.				
Nominellt värde	22 539	23 772		
Gångse värde	1 789	2 293		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 11.6.2024-11.6.2030.				
Nominellt värde	15 000	0		
Gångse värde	-101	0		
Ränteswapavtal				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett banklån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalsperioden är 20.12.2024-19.3.2030				
Nominellt värde	28 000	0		
Gångse värde	-14	0		
VAV-koncernen				
Ränteswapavtalen 1–4				
Ränteswapavtalen har ingåtts för att säkra ränterisken för räntestödslån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (12 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalen följer lånens villkor. Avtalen upphör 2025.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital i avtalet	18 183	18 433		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	284	729		
Ränteswapavtalen 5–10				
Ränteswapavtalen har ingåtts för att säkra ränterisken för räntestödslån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan (6 mån. euribor) ändrats till fast. Avtalen följer lånens villkor. Avtalen upphör 2025.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital i avtalet	22 147	22 964		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	327	856		
Samkommunen Helsingforsregionens miljöjänster				
Ränteswapavtal 281053/40493218ST				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett enskilt lån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 3.3.2036.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	2 622	2 855		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	170	225		
Ränteswapavtal 1595524/2202015				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett enskilt lån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 3.3.2036.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	2 622	2 855		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	156	211		

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Räntederivat				
Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster				
Ränte- och valutaswapavtal 1012761/1275143				
Ränte- och valutaswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett enskilt lån. Med avtalet har den rörliga räntan ändrats till fast och lånet i SEK-belopp till EUR-lån. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 6.7.2026.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	49	74		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	-11	-14		
Ränteswapavtal 2031031/3539700				
ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 25.7.2029.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	5 004	5 217		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	334	452		
Ränteswapavtal 2031033/3539706				
ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 18.6.2029.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	4 730	5 011		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	245	345		
Ränteswapavtal 74063853SA-C3NQG				
ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 25.1.2034.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	3 709	0		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	-37	0		
Ränteswapavtal 79164584/34710789				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett enskilt lån. Med ränteswapavtalet har den rörliga räntan ändrats till fast. Lånets och ränteswapavtalets kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 7.6.2034.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	2 208	0		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	-72	0		
Räntekorridor 27308533				
Ränteswapavtal har ingåtts för att säkra ränterisken för ett enskilt lån. Genom en räntekorridor avgränsas minimi- och maximiräntan. Lånets och räntekorridorens kapital och villkor motsvarar varandra. Avtalet förfaller 25.1.2029.				
Nominellt värde som motsvarar lånets kapital.	3 709	0		
Gångse värde (enligt bankens meddelande)	-12	0		
Räntederivat totalt				
Nominella värden totalt	364 868	319 708	0	0
Marknadsvärden totalt	13 892	21 672	0	0

Derivatinstrument				
1 000 €	Koncernen		Staden	
	2024	2023	2024	2023
Valutaderivat				
Koncernen Vanda Energi				
Med valutaderivat säkras man sig mot förändringar i dollarns värde.				
Säljderivat				
Nominellt belopp (tUSD)	-1 646	-3 002		
Gångse värde (tEUR)	-59	73		
Valutaderivat totalt				
Nominella värden totalt (tUSD)	-1 646	-3 002	0	0
Marknadsvärden totalt (tEUR)	-59	73	0	0
Elderivat				
Koncernen Vanda Energi				
Bolagets öppna elderivatavtal är elfutures och -forwards som noterats i börsen Nasdaq Commodities. Genom elderivat har man skyddat det mycket sannolika antalet elupphandlingar med spot-pris mot prISRISKEr. Elderivatens öppna nettovolym är lägre under derivatens löptid än det förutspådda mycket sannolika antalet upphandlingar med spot-pris.				
Derivatinstrument för kommande kalenderår (2024-2027) sammanlagt				
Köpderivat				
Nominell mängd (GWh)	125	374		
Gångse värde (EUR)	-339	-1 302		
Säljderivat				
Nominell mängd (GWh)	-705	-1 698		
Gångse värde (EUR)	2 620	-3 682		
Elderivat totalt				
Nominella värden totalt (GWh)	-580	-1 324	0	0
Marknadsvärden totalt (EUR)	2 281	-4 984	0	0
Övriga nyttighetsderivat				
Koncernen Vanda Energi				
Kolderivat				
Med bränslederivat har man säkrat sig mot bränsleprISRISKErns inverkan på bolagets resultat.				
Nominell mängd (ton)	-15	-26		
Gångse värde (EUR)	-47	265		
Övriga nyttighetsderivat totalt				
Nominella värden totalt (ton)	-15	-26	0	0
Marknadsvärden totalt (EUR)	-47	265	0	0

Utsläppsrätter som omfattas av utsläppshandelssystemet

Utsläppsrätter				
	2024		2023	
	tCO ₂	1 000 €	tCO ₂	1 000 €
Fria utsläppsrätter som hänför sig till räkenskapsperioden	36 942		39 612	
Köp av utsläppsrätter	85 986		138 996	
Försäljning av utsläppsrätter	0		0	
Faktiska utsläpp	-100 190		-192 346	
Över-/underskott för utsläppsrätter under räkenskapsperioden	22 738		-13 738	
Kumulativt över-/underskott för utsläppsrätter som överförts från föregående år	-26 853		-13 115	
Kumulativt över-/underskott för utsläppsrätter / Avsättningar (1000 €)	-4 115	0	-26 853	181
Antal tillgängliga utsläppsrätter som utfärdats av myndigheten 1.1.	72 855		112 467	
Antal tillgängliga utsläppsrätter som utfärdats av myndigheten 31.12.	35 913		72 855	

*Siffrorna för jämförelseåret 2023 har ändrats så att de motsvarar siffrorna i Vanda Energis bokslut. Myndigheten har beviljat Vanda Energi gratis utsläppsrätter på sammanlagt 194 464 ton koldioxid för perioden 2021–2025. Vanda Energi behandlar utsläppsrätterna i enlighet med Bokföringsnämndens anvisning 1767/2005 genom ett s.k. nettoförfarande. Om de faktiska utsläppstonen överskrider de tillgängliga utsläppsrätterna, bokförs de som avsättningar.

4.5 Noter som gäller personalen, revisorns arvoden och transaktioner med intressenter

Antalet anställda 31.12.	Fast anställda		Visstidsanställda		Sammanlagt		Förändring 2024 jämfört med 2023	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	Antalet	%
Stadens strategi och ledning	402	367	137	141	539	508	31	6 %
Stadskultur och välfärd	616	559	249	211	865	770	95	12 %
Fostran och lärande	4 535	4 267	1 340	1 560	5 875	5 827	48	1 %
Stadsmiljön	607	590	48	58	655	648	7	1 %
Sammanlagt	6 160	5 783	1 774	1 970	7 934	7 753	181	2 %

Antalet anställda inkluderar fast anställda, visstidsanställda och sysselsatta. Anställda på deltid har ändrats till anställda på heltid enligt de allmänna anvisningarna.

Personalkostnader		
1 000 €	2024	2023
Personalkostnader enligt resultaträkningen	422 906	394 035
Personalkostnader som aktiverats bland immateriella och materiella tillgångar	2 233	2 283
Personalkostnader totalt	425 139	396 318

Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda		
1 000 €	2024	2023
Samlingspartiet, Vanda	91	73
Samlingspartiet, Nyland	2	1
Centern i Finland, Vanda	12	9
Sannfinländarna	47	35
Sannfinländarna, Nyland	3	2
Kristdemokraterna i Finland	17	10
Finlands socialdemokratiska parti, Nyland	1	2
Finlands socialdemokratiska parti, Vanda	113	91
Svenska folkpartiet i Finland, Vanda	14	11
Gröna förbundet, Vanda	63	48
Nylands Gröna rf.	2	2
Vänsterförbundets kommunalorganisation i Vanda rf.	28	20
Vänsterförbundet	2	1
Rörelse Nu	3	4
Redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda sammanlagt	400	308

Revisorernas arvoden		
1 000 €	2024	2023
Revisionssamfundet KPMG Oy Ab		
Revisionsarvoden	127	115
Övriga arvoden	34	69
Arvoden totalt	161	184

Kommunens transaktioner med intressenter

I noterna har uppgifter presenterats om stadens transaktioner med intressenter, om de är väsentliga och om de inte har genomförts på vanliga kommersiella villkor. I noterna har man också presenterat transaktioner med intressenter som genomförts på vanliga villkor, transaktionernas partier och värden, om det ansetts nödvändigt för att ge en rättvisande och tillräcklig bild. Uppgifter om enstaka transaktioner har sammanförts, om det inte är nödvändigt att separat presentera uppgifterna när man bedömer transaktionernas inverkan på kommunens ekonomiska situation.

I tabellen beskrivs Vanda stads transaktioner med sina koncernbolag.

Kommunens transaktioner med intressenter		
1 000 €	2024	2023
Stadens försäljning av varor och tjänster till intressenter		
Försäljningsintäkter	4 646	1 933
Intäkter från serviceavgifter	571	676
Hysesintäkter	4 263	2 826
Övriga verksamhetsintäkter	105	127
Stadens köp av varor och tjänster av intressenter		
Köp av tjänster	84 186	48 163
Övriga köp	17 044	14 856
Betalda hyror	26 365	22 055
Stadens räntor och dividender från intressenter		
Ränteintäkter	14 610	2 562
Dividendintäkter	12 606	10 830
Övriga finansiella intäkter	2 006	1 140
Finansiella kostnader	0	1 294
Stadens lån till intressenter		
Lån totalt	57 203	56 919

I kommunens transaktioner med intressenter har man tidigare presenterat koncernkontofordringar och koncernkontoskulder. Uppställningsformen för koncernkontot har ändrats i bokslutet för 2024. Saldona på intressenternas bankkonton presenteras inte längre i stadens balansräkning.

VAV-koncernen

Staden äger hela aktiestocken i VAV Yhtymä Oy. Koncernen VAV Yhtymä består av VAV Yhtymä Oy och dess dotterbolag VAV Palvelukodit Oy, VAV Asunnot Oy och VAV Hoiva-asunnot Oy.

Under räkenskapsåret 2024 har staden betalat hyra till de bolag som hör till VAV-koncernen till ett totalt belopp av cirka 0,8 milj. euro (0 % moms). Under tidigare räkenskapsperioder var kapitalet för de lån som beviljats ur stadens bostadslånefond till VAV-koncernen för den sociala bostadsproduktion som koncernen driver totalt cirka 19,9 milj. euro 31.12.2024. Med tillgångarna har man genomfört bostadsbyggande som omfattas av överlåtelse- och användningsbegränsningar och stöds av ARA. Kapitalet för det lån som beviljats VAV Hoiva-asunnot Oy 2021 var 29,4 milj. euro per 31.12.2024. För lånet uppbärs 6 månaders euriborränta + 0,9 %.

Koncernen VTK Kiinteistö

Staden äger hela aktiestocken i VTK Kiinteistö Oy. Bolaget erbjuder lokaltjänster för stadskoncernens bruk. Bolaget har i anslutning till de avtal som är i kraft under räkenskapsåret 2024 fakturerat sammanlagt 22,5 milj. euro (0 % moms) av staden, vilket huvudsakligen utgjorts av hyror.

Vanda Energi Ab

Staden äger 60 % av aktiestocken i Vanda Energi Ab. Bolagets bransch är el-, värme- och naturgasaf-färsverksamhet och annan energiförsörjning samt tillverkning av produkter och handel i anslutning till dessa, energitjänster och övrig affärsverksamhet inom branschen. År 2024 har bolaget sålt huvudsak-ligen fjärrvärme till staden till ett värde av 10,4 milj. euro. Dotterbolaget Vanda Energi Elnät Ab som i sin helhet ägs av Vanda Energi Ab har 2024 debiterat 3,2 milj. euro i skattepliktiga elöverföringsavgifter av staden.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Staden äger hela aktiestocken i Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy. Bolaget erbjuder stadskoncernen fas-tighets-, sanitets- och måltidstjänster enligt det egna verksamhetsområdet.

Staden har under räkenskapsåret 2024 köpt tjänster av bolaget till ett värde av sammanlagt 52,5 milj. euro, vilket fördelar sig på måltidstjänster 24,6 milj. euro, sanitetstjänster 12,6 milj. euro och fastighets-tjänster (inklusive väktartjänster) 15,3 milj. euro.

5 Särredovisade bokslut

5.1 Bokslut för övriga särredovisade enheter

5.1.1 Fastighetsfondens bokslutskalkyler

Resultaträkning för Fastighetsfondens bokslutskalkyler	1.1 – 31.12.2024	1.1 – 31.12.2023
Omsättning	182,00	338,00
Material och tjänster		
Köp av tjänster	- 66,47	- 69,30
Övriga rörelsekostnader	0,00	53 255,00
Rörelseöverskott (-underskott)	115,53	- 52 986,30
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	2 893 487,83	2 678 999,83
Övriga finansiella intäkter	13 482,76	15 133,44
	2 906 970,59	2 694 133,27
Överskott (underskott) före fonderingar	2 907 086,12	2 641 146,97
Ökning (-) eller minskning (+) av fonden	- 2 907 086,12	- 2 641 146,97
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	0,00	0,00

Finansieringsanalys för Fastighetsfondens bokslutskalkyler	1.1. – 31.12.2024	1.1. – 31.12.2023
Verksamhetens kassaflöde		
Rörelseöverskott (-underskott)	115,53	- 52 986,30
Finansiella intäkter och kostnader	2 906 970,59	2 694 133,27
Verksamhetens kassaflöde	2 907 086,12	2 641 146,97
Finansieringens kassaflöde		
Förändringar i utlåningen		
Ökningar i utlåningen till övriga	- 4 009 500,00	0,00
Minskningar i utlåningen till övriga	3 911 620,57	9 269 512,52
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av fordringar på kommunen	- 2 793 356,44	- 11 829 965,74
Förändring av fordringar på övriga	36 644,75	115 160,75
Förändring av räntefria skulder till övriga	- 52 495,00	34 467,00
Finansieringens kassaflöde	- 2 907 086,12	- 2 641 146,97
Förändring i likvida medel	0,00	0,00
Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	0,00	0,00
Likvida medel 1.1	0,00	0,00
	0,00	0,00

Balansräkning för Fastighetsfondens bokslutskalkyler	31.12.2024	31.12.2023
AKTIVA		
Bestående aktiva	59 680 549,77	59 582 670,34
Placeringar		
Övriga lånefordringar	59 680 549,77	59 582 670,34
Rörliga aktiva	46 072 948,93	43 316 237,24
Långfristiga fordringar		
Fordringar på kommunen	45 867 223,16	43 073 866,72
Kortfristiga fordringar		
Resultatregleringar	205 725,77	242 370,52
AKTIVA TOTALT	105 753 498,70	102 898 907,58
PASSIVA		
Eget kapital	105 752 696,70	102 845 610,58
Övriga egna fonder	105 752 696,70	102 845 610,58
Främmande kapital	802,00	53 297,00
Kortfristigt		
Resultatregleringar	802,00	53 297,00
PASSIVA TOTALT	105 753 498,70	102 898 907,58

5.1.2 Bokslutskalkyl för Skadefonden

Resultaträkning för Skadefonden	1.1. – 31.12.2024	1.1. – 31.12.2023
Övriga rörelseintäkter	467 855,88	467 639,14
Material och tjänster		
Material, förnödenheter och varor	- 2 662,90	- 4 488,17
Köp av tjänster	- 911 530,29	- 639 126,50
	- 914 193,19	- 643 614,67
Rörelseöverskott (-underskott)	- 446 337,31	- 175 975,53
Ökning (-) eller minskning (+) av fonden	446 337,31	175 975,53
Räkenskapsperiodens överskott(underskott)	0,00	0,00

Finansieringsanalys för Skadefonden	1.1. – 31.12.2024	1.1. – 31.12.2023
Verksamhetens kassaflöde		
Rörelseöverskott (-underskott)	- 446 337,31	- 175 975,53
Verksamhetens kassaflöde	- 446 337,31	- 175 975,53

Finansieringens kassaflöde		
Övriga förändringar i likviditeten		
Förändring av fordringar på kommunen	446 316,81	180 345,55
Förändring av räntefria skulder till övriga	20,50	- 4 370,02
Finansieringens kassaflöde	446 337,31	175 975,53

Förändring i likvida medel	0,00	0,00
-----------------------------------	-------------	-------------

Förändring i likvida medel		
Likvida medel 31.12	0,00	0,00
Likvida medel 1.1	0,00	0,00
	0,00	0,00

Balansräkning för Skadefonden	31.12.2024	31.12.2023
AKTIVA		
Rörliga aktiva	7 326 393,81	7 772 710,62
Långfristiga fordringar		
Fordringar på kommunen	7 326 393,81	7 772 710,62
AKTIVA TOTALT	7 326 393,81	7 772 710,62
PASSIVA		
Eget kapital	7 326 270,59	7 772 607,90
Övriga egna fonder	7 326 270,59	7 772 607,90
Främmande kapital	123,22	102,72
Kortfristigt		
Leverantörsskulder	123,22	102,72
PASSIVA TOTALT	7 326 393,81	7 772 710,62

5.2 Fondernas inverkan på stadens ekonomi

	Resultaträkningens utfall milj. €		Eliminering av interna poster milj. €		Sammanlagt milj. €
	Staden	Fonderna	Staden	Fonderna	Resultaträkningen totalt
Verksamhetsintäkter					
Försäljningsintäkter, externa	34,56	0,00			34,56
Försäljningsintäkter, interna	1,46	0,00	-1,46	0,00	0,00
Avgiftsintäkter, externa	38,63	0,00			38,63
Avgiftsintäkter, interna	0,29	0,00	-0,29	0,00	0,00
Understöd och bidrag, externa	24,37	0,00			24,37
Övriga verksamhetsintäkter, externa	48,67	0,00			48,67
Övriga verksamhetsintäkter, interna	189,48	0,47	-189,48	-0,47	0,00
Verksamhetskostnader					
Personalkostnader	-422,91	0,00			-422,91
Köp av tjänster, externa	-280,36	-0,91			-281,28
Köp av tjänster, interna	-2,32	0,00	2,32	0,00	0,00
Material, förnödenh.o.varor, ext.	-44,29	0,00			-44,30
Material, förnödenh.o.varor, int.	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
Bidrag, externa	-55,63	0,00			-55,63
Övriga verksamhetskostn., externa	-58,56	0,00			-58,56
Övriga verksamhetskostn., interna	-189,36	0,00	189,36	0,00	0,00
Verksamhetsbidrag	-715,99	-0,45	0,47	-0,47	-716,44
Skatteinkomster	585,16				585,16
Statsandelar	179,14				179,14
Finansiella intäkter och kostnader					
Ränteintäkter, externa	15,90	2,89			18,79
Övriga finansiella intäkter, externa	15,52	0,01			15,53
Räntekostnader, externa	-23,03	0,00			-23,03
Övriga finansiella kostnader, externa	-0,32	0,00			-0,32
Årsbidrag	56,38	2,46	0,47	-0,47	58,84
Avskrivningar och nedskrivningar					
Avskrivningar enligt plan	-113,73	0,00			-113,73
Nedskrivningar	-0,46	0,00			-0,46
Extraordinära intäkter					
Extraordinära intäkter	0,46	0,00			0,46
Extraordinära kostnader					
Extraordinära kostnader	-3,91	0,00			-3,91
Räkenskapsperiodens resultat	-61,25	2,46	0,47	-0,47	-58,79
Ökning (-) eller minskning (+) av reserver och fonder		-2,46			-2,46
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	-61,25	0,00	0,47	-0,47	-61,25

	Finansieringsanalysens utfall milj. €		Eliminering av interna poster milj. €		Sammanlagt milj. €
	Staden	Fonderna	Staden	Fonderna	Finansieringsanalysen sammanlagt
Verksamhetens kassaflöde					
Årsbidrag	56,84	1,99	0,47	-0,47	58,84
Extraordinära poster	-3,45				-3,45
Korrektivposter till internt tillförda medel	-9,69				-9,69
Investeringarnas kassaflöde					
Investeringsutgifter	-149,55				-149,55
Finansieringsandelar för investeringar	2,04				2,04
Överlåtelseinkomster från tillgångar som hör till bestående aktiva	15,74				15,74
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	-88,06	1,99	0,47	-0,47	-86,07
Kassaflödet för finansieringens del					
Förändringar i utlåningen					
Ökning i utlåningsfordringar	-0,05	-4,01			-4,06
Minskning i utlåningsfordringar	6,32	3,91			10,23
Förändringar i lånestocken					
Ökning i långfristiga lån	194,90				194,90
Minskning i långfristiga lån	-105,25				-105,25
Förändring i kortfristiga lån	-20,00				-20,00
Förändringar i eget kapital	1,00				1,00
Övriga förändringar i likviditeten					
Förändringar i förvaltade medel och förvaltad kapital	0,25				0,25
Förändring i omsättningstillgångar	-0,51				-0,51
Förändring i fordringar	9,19	0,04			9,22
Förändring i räntefria skulder	-12,73	-0,05			-12,79
Kassaflödet för finansieringens del	73,11	-0,11	0,00	0,00	73,00
Förändring i likvida medel	-14,95	1,88	0,47	-0,47	-13,07

5.3 Andra särredovisade kalkyler

I bokslutet föreslås särredovisade kalkyler enligt 30 d § i konkurrenslagen över konkurrensutsatt verksamhet. Särredovisade resultaträkningar presenteras när det gäller verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning och stadsmiljöns verksamhetsområde.

Inom verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning har stödtjänsternas försäljning till dottersammanslutningar särredovisats. De stödtjänster som säljs utgörs av försäljning av upphandling, ekonomitjänster, personaltjänster och dataadministration. Försäljningen av stödtjänster baserar sig på serviceavtal mellan staden och dotterbolaget och för servicen tas betalt enligt en gällande prislista.

Särredovisningen har gjorts genom separata resultatenheter i enheternas bokslut, vilka upptar de intäkter som fås vid försäljningen av stödtjänster samt verksamhetens direkta kostnader. Direkta kostnader är personalkostnader för de personer som producerar tjänster och köp av tjänster och material som direkt gäller produktionen av tjänster. För IT-administrationens del riktas också avskrivningar av data-system till de särredovisade resultatenheterna. Till den särredovisade verksamhetens resultaträkning har också hänförts den andel av enhetens gemensamma kostnader som hör till verksamheten i fråga, som hyreskostnader och andra gemensamma kostnader med personanknytning, som kostnader för datatrafik, löneräkning och företagshälsa. Chefsarbetet har allokerats till den särredovisade verksamheten i förhållande till antalet personer.

Inom stadsmiljöns verksamhetsområde har den externa lokalitetshyrningen särredovisats liksom grundläggande veterinärtjänster när det gäller veterinärverksamheten. Den externa lokalitetshyrningen omfattar uthyrningen av verksamhetslokaler till andra enheter än dem som finns inom Vanda stad och uthyrningen av tjänstebostäder. Hyrorna faktureras utgående från hyresavtalet.

Intäkterna från uthyrningen av bostäder och direkta kostnader i anslutning till bostäder bokförs på sina egna kostnadsställen. Utöver detta gäller avskrivningar för bostadsuthyrningen när det gäller de fastigheter som ägs av kommunen. För den externa uthyrningen av verksamhetslokaler bokförs de direkta intäkterna och kostnaderna enligt fastighet i bokföringen. Både byggnadernas underhållskostnader och avskrivningar har särredovisats för respektive byggnads del i förhållande till de kvadratmetrar som hyrts ut separat. För fastighetsskötselns del har de kostnader som i bokslutet inte hänförs direkt till byggnaderna, separerats från det totala antalet kvadratmetrar i de fastigheter som ägs av staden i förhållande till antalet uthyrda kvadratmetrar. Enligt samma förhållande har också enhetens personalkostnader och övriga gemensamma kostnader samt de kostnader som överförs inom verksamhetsområdesförvaltningen och stadens interna stödtjänster hänförts.

Differentierad resultaträkning för verksamhets- området för stadens strategi och ledning	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Omsättning	1 490 956,28	2 852 881,41
Material och tjänster		
Material, förnödenheter och varor	- 444,23	- 1 614,17
Köp av tjänster	- 882 582,75	- 2 180 870,93
	- 883 026,98	- 2 182 485,10
Personalkostnader		
Löner och arvoden	- 263 296,63	- 311 426,80
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	- 55 697,78	- 55 656,66
Övriga lönebikostnader	- 7 059,15	- 10 424,90
	- 326 053,56	- 377 508,36
Övriga rörelsekostnader	- 156 595,89	- 271 685,69
Rörelseöverskott (-underskott)	125 279,85	21 202,26
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	125 279,85	21 202,26

Särredovisad resultaträkning för stadsmiljöns verksamhetsområde	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Omsättning	12 914 665,97	13 428 576,42
Övriga rörelseintäkter	38 487,14	108 672,19
Material och tjänster		
Material, förnödenheter och varor	- 553 745,93	- 507 419,04
Köp av tjänster	- 2 824 228,71	- 2 364 217,66
	- 3 377 974,64	- 2 871 636,70
Personalkostnader		
Löner och arvoden	- 464 797,17	- 201 637,67
Lönebikostnader		
Pensionskostnader	- 96 297,60	- 41 471,08
Övriga lönebikostnader	- 12 344,95	- 7 950,54
	- 573 439,72	- 251 059,29
Avskrivningar och nedskrivningar		
Avskrivningar enligt plan	- 1 774 468,63	- 4 316 739,15
Övriga rörelsekostnader	- 4 397 789,32	- 4 428 475,37
Rörelseöverskott (-underskott)	2 829 480,80	1 669 338,10
Finansiella intäkter och kostnader		
Övriga finansiella kostnader	- 930,84	- 1 958,39
	- 930,84	- 1 958,39
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	2 828 549,96	1 667 379,71

6 Förteckningar och redogörelser

6.1 Bokföringsböcker och redogörelse för förvaring av bokföringen

Balansboken ska enligt Arkivverkets anvisningar (3.9.2001 KA 158/43/2001) förvaras varaktigt.

Enligt 10 § 2 mom. i bokföringslagen ska räkenskapsperiodens verifikationer, korrespondens om affärshändelser och annat eventuellt bokföringsmaterial som bestyrker affärshändelser bevaras minst sex år från utgången av det år då räkenskapsperioden har upphört. Undantag från 10 § 2 mom. i bokföringslagen utgör bland annat bokföringshandlingar för EU-projekt (10 år) samt fakturor, verifikat och utredningar i anslutning till fastighetsinvestering (13 år).

För arkiveringen svarar det verksamhetsområde som använt verifikationerna.

Arkivering av bokslutshandlingar

Balans- och resultaträkningar	i SAP-systemet
Finansieringsanalyser	i SAP-systemet
Räkenskapsperiodens transaktioner enligt uppföljningsobjekt	i SAP-systemet
Bestående aktiva, objektkatalog	i SAP-systemet
Bestående aktiva, samlingsförteckningar	i SAP-systemet
Dagbok	i Asta arkiveringssystemet
Huvudbok	i Asta arkiveringssystemet
Konto 172000 Kundfordringar av dottersamfund	i Asta arkiveringssystemet
Konto 172500 Kundfordringar av medlemssamkommuner	i Asta arkiveringssystemet
Konto 173000 Kundfordringar från ägarintressesamfund, kortfristiga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 173500 Kundfordringar inom kommunen	i Asta arkiveringssystemet
Konto 174000 Kundfordringar av övriga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254500 Leverantörsskulder till dottersamfund	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254600 Leverantörsskulder till medlemssamkommuner	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254700 Leverantörsskulder till intressesamfund, kortfristiga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254800 Leverantörsskulder interna, kortfristiga	i Asta arkiveringssystemet
Konto 254900 Leverantörsskulder till övriga	i Asta arkiveringssystemet
Verifikationstyper och nummerserier 2024	i Asta arkiveringssystemet
Kontoplan 2024	i Asta arkiveringssystemet
Lagerbokföringar	
Depån	usb
Balansbok	inbunden separat
Balansspecifikationer	usb

Till övriga delar arkiveras bokföringsmaterialet utskrivet i pappersform.

6.2 Förteckning över verifikationstyper

SAP-verifikationstyper 2024

Verif.typ	Nummerserie	Verifikationsnr		Verksamhetsomr./resultatomr.
O2	A1	13803001 - 13803999	Nätbetalning	Verifikationstyp för nätbetalningar
O3	A2	13804001 - 13804999	Nätbetalning	Verifikationstyp för nätbetalningar
14	B3	13818001 - 13818999	Webbshop	Gemensam verifikationstyp för webbshoppen
15	B4	13819001 - 13819999	Servicekassa	Gemensam verifikationstyp för servicekassor
AA	01	10000000 - 19999999	Anläggningstillg.bokf.	Ekonomiservice
AB	99	990000000-999999999	Bokföringsverifikat	Ekonomiservice
AF	03	30000000 - 39999999	Bokf. av avskrivningar	Ekonomiservice
AZ	02	20000000 - 29999999	Annull. av investeringar	Ekonomiservice
BA	06	60000000 - 69999999	Maskinläsbart kontoutdrag	Ekonomiservice
BM	24	240000000 - 249999999	Köpvavgift, autom.	Finansieringsväsendet
DA	15	150000000 - 159999999	Kundverifikation	Ekonomiservice
DL	31	310000000 - 319999999	Kreditförlust	Ekonomiservice
DP	08	80000000 - 89999999	Indrivningsåtg.penningsinst.	Ekonomiservice
DT	19	190000000 - 199999999	Kunder - utjämning	Ekonomiservice
DV	14	140000000 - 149999999	Försälj.betaln.autom.	Ekonomiservice
DZ	14	140000000 - 149999999	Försälj.betaln.manuellt	Ekonomiservice
K1	25	250000000 - 259999999	Maskincentr. Transport	Kommunalteknikcentralen
K2	26	260000000 - 269999999	Depån Bränsle	Kommunalteknikcentralen
K9	K9	500000000 - 599999999	Återbet. av medel	Ekonomiservice
KH	20	200000000 - 209999999	Leverantörer - skuld(SAP	Ekonomiservice
KM	27	270000000 - 279999999	Leverantörer - resor	Ekonomiservice
KR	21	210000000 - 219999999	Leverantörer - faktura	Ekonomiservice
KS	23	230000000 - 239999999	Interna avgifter	Ekonomiservice
KT	24	240000000 - 249999999	Leverantörer - utjämn.	Ekonomiservice
KX	28	280000000 - 289999999	Interna köpfakturer	Ekonomiservice
L1	L1	66400001 - 66499999	Maskincentralen	Kommunalteknikcentralen
L2	L2	66500001 - 66599999	Depån	Kommunalteknikcentralen
LJ	LJ	42300001 - 42399999	Interna hyror/koki	Fastighetscentralen
LR	LR	52000000 - 52999999	Apollo finans.transakt.	Finansieringsväsendet
PA	PA	17110001 - 17119999	Timlöner	Personalservice, löneräkn.
PC	PC	18110001 - 18119999	Månadslöner	Personalservice, löneräkn.
PL	PL	19110001 - 19119999	Arvoden	Personalservice, löneräkn.
PQ	PQ	39100001 - 39199999	Löner	Personalservice, löneräkn.
PY	PY	18200001 - 18299999	Förhandsbokf. semesterlöner	Personalservice, löneräkn.
RV	00	1000000000 - 9899999999	Försälj.faktura(SD)	Ekonomiservice
RX	93	9910700000 - 9910999999	Intern fakturering	Ekonomiservice
SA	11	110000000 - 118999999	Huvudbok, kontoverifikat	Ekonomiservice
SB	12	120000000 - 129999999	Rondo FI verifikat	Ekonomiservice
ST	39	390000000 - 399999999	Pk-konton - utjämn.	Ekonomiservice
SU	SU	119000000 - 119999999	Moms-bokföringsverif.i efterh.	Ekonomiservice
UO	57	570000000 - 579999999	Utsökningsredovisningar	Ekonomiservice
X2	D6	14800001 - 14899999	Stadskortet	Måltidsservicen

Noterna verifikationstyper 2024

Verif.typ	Nummerserie	Verifikationsnr		Verksamhetsomr./resultatomr.
LT		1-999	Noter	Ekonomiservice

6.3 Kalkylscheman för nyckeltal

Resultaträkningens nyckeltal

Verksamhetens intäkter i procent av verksamhetens kostnader
 $= 100 * \text{Verksamhetens intäkter} / (\text{Verksamhetens kostnader} - \text{Tillverkning för eget bruk})$

Årsbidrag i procent av avskrivningarna:
 $= 100 * \text{Årsbidrag} / \text{Avskrivningar och nedskrivningar}$

Årsbidrag euro/invånare
 $= \text{Årsbidrag} / \text{Invånarantal 31.12}$

Finansieringsanalysens nyckeltal

Utfallet av verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år, euro
 $= \text{Utfallet av mellanresultatet för verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under bokslutsåret och de föregående fyra åren}$

(Kommun och koncern) Internt tillförda medel för investeringar, %
 $= 100 * \text{Årsbidrag} / \text{Egen anskaffningsutgift för investeringar}$

(Kommun och koncern) Låneskötselbidrag
 $= (\text{Årsbidrag} + \text{Räntekostnader}) / (\text{Räntekostnader} + \text{Låneamorteringar})$

Om mer än 20 % av lånestocken utgörs av bullelån, används den kalkylmässig årliga amorteringen som amorteringsbelopp vid beräkningen av nyckeltal. Den kalkylmässiga årliga amorteringen beräknas genom att dividera lånestocken 31.12 med åtta.

Kalkylmässigt låneskötselbidrag
 $= (\text{Årsbidraget} + \text{Räntekostnader}) / (\text{Räntekostnader} + \text{kalkylmässiga amorteringar på lån})$

Likviditet (dagar)
 $= 365 \text{ dagar} * \text{Likvida medel 31.12} / \text{Kassautbetalningar under räkenskapsperioden}$

Balansräkningens nyckeltal

(Kommun) Soliditet, %
 $= 100 * (\text{Eget kapital} + \text{Avskrivningsdifferens och reserver}) / (\text{Hela kapitalet} - \text{Erhållna förskott})$

(Koncern) Soliditet, %
 $= 100 * (\text{Eget kapital} + \text{Minoritetsandel} + \text{Koncernreserv}) / (\text{Hela kapitalet} - \text{Erhållna förskott})$

Relativ skuldsättning, %
 $= 100 * (\text{Främmande kapital} - \text{Erhållna förskott}) / \text{Driftsinkomster}$

Akkumulerat överskott (underskott)
 $= \text{Föregående räkenskapsperioders överskott (underskott)} + \text{Räkenskapsperiodens överskott (underskott)}$

Akkumulerat överskott (underskott), €/ invånare
 $= [\text{Föregående räkenskapsperioders överskott (underskott)} + \text{Räkenskapsperiodens överskott (underskott)}] / \text{Invånarantal 31.12.}$

(Kommun och koncern) Lånestock 31.12.

= Främmande kapital - (Erhållna förskott + Skulder till leverantörer + Resultatregleringar + Övriga skulder)

Lånestock euro/ invånare

= Lånestock / Invånarantal 31.12.

Lån och hyresansvar 31.12

= Främmande kapital - (Erhållna förskott + Leverantörsskulder + Resultatregleringar + Övriga skulder) + Hyresansvar

Lån och hyresansvar, euro/invånare

= [Främmande kapital - (Erhållna förskott + Leverantörsskulder + Resultatregleringar + Övriga skulder) + Hyresansvar]/ Invånarantal 31.12.

Lånefordringar 31.12.

= I placeringar antecknade masskuldebrevsfordringar och andra lånefordringar

7 Underteckning av bokslutet och bokslutsanteckning

VANTAAN KAUPUNKI

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 24.3.2025

Vantaan kaupunginhallitus

Mika Kasonen

Mika Niikko Pekka Virkamäki

Ville Karinen

Anitta Orpana

Sakari Rokkanen

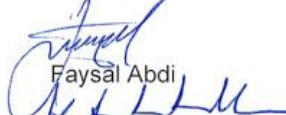

Minna Räsänen

Visa Tammi

Hanna Valtanen

Pekka Timonen
Kaupunginjohtaja

Ulla Kaukola

Faysal Abdi

Kai-Ari Lundell

Maarit Raja-aho

Eve Rämö

Juha Suoniemi

Tiina Tuomela

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Helsinki 23 4 2025

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö

Juha Huuskonen
KHT, JHT

Vanda stad
tfn 839 11 (växel)
Stationsvägen 7, 01300 Vanda